Bereket Denizi 4

Meleğin Çürüyüşü

Çeviri: PÜREN ÖZGÖREN

Yukio Mishima

2. BASKI

can roman

YUKİO MİŞİMA

MELEĞİN ÇÜRÜYÜŞÜ

BEREKET DENİZİ 4

Çeviri
Püren ÖZGÖREN

CAN YAYINLARI

YUKİO MİŞİMA, asıl adı Hiraoka Kimitake. 1925 yılında doğdu. İlk hikayelerini çocukken yazmaya başladı. Babasının ısrarıyla Tokyo Üniversitesi'nde hukuk okudu. Mezun olduktan sonra girdiği memuriyette ancak bir yıl çalışabildi. İstifa etti, tüm zamanını yazmaya ayırdı. Mişima'nın kısa sürede uluslararası bir ün kazanmasını sağlayan *Bir Maskenin İtirafları*, 1948 yılında yayımlandı. Çok sayıda romanın, popüler dizi romanların, öykü kitaplarının, denemelerin ve edebiyat eleştirilerinin yanı sıra Kabuki tiyatrosu ve geleneksel no oyunları için çağdaş metinler kaleme aldı. Çağdaş Japon edebiyatının en önemli yazarı olarak kabul edilen Mişima, 1970 yilında ününün ve prestijinin doruğundayken Henry Miller (*Reflections on the Death of Mishima*) ve Marguerite Yourcenar (*Mişima ya da Boştuk Algısı*) gibi yazarların kitaplarına konu olacak bir intiharla yaşamına son verdi.

PÜREN ÖZGÖREN, 1957 yılında Adana'da doğdu. Avusturya Lisesi'nde eğitimini tamamladıktan sonra Miami Üniversitesi'nde eğitim gördü. F. Scott Fitzgerald, Doris Lessing, D.H. Lawrence, Roald Dahl, Patricia Highsmith, Yukio Mişima, Henry Miller, Lawrence Durrell, Ernest Hemingway, Toni Morrison, Susan Sontag, Khaled Hosseini, Janet Wallach, Roman Polanski, Truman Capote gibi yazarların eserlerini dilimize kazandırdı.

1

Açık denizdeki pus yüzünden uzaktaki gemiler kapkara görünüyordu. Yine de hava düne oranla daha duruydu. İzu Yarımadası'nın dağ sırtları seçilebiliyordu. Deniz bu mayıs ayında durgundu. Güneş ışığı güçlüydü, yalnızca küçük bulut kümeleri vardı; deniz masmaviydi.

Minicik dalgalar kıyıya vuruyordu. Dalgacıkların karnı, dalga kırılmadan hemen önce tatsız bir bülbül rengine dönmüyordu; sanki içlerine her türlü pis yosun bir dikmişti.

Denizin günbegün yinelenen çalkantısı, Hint destanında anlatılan süt denizinin her gün durmaksızın çalkalanmasına benziyordu. Belki de dünya bu çalkantının kesilmesine izin vermezdi. Bu çalkantıda, doğadaki bütün kötülükleri çağrıştıran bir şey vardı.

Mayıs denizinin kabarışı, ışıklı noktalarının durmaksızın, sonu gelmez bir biçimde kıpırdayışı; sayısız, minicik iğne.

Gökyüzünde uçan üç kuş bir an için tek bir kuşa dönüşmüş gibi göründü. Sonra dağılıverdiler. Birleşip ayrılmalarında doğaüstü bir yan vardı. Birbirlerinin kanatlarından çıkan yeli hissedecek kadar yakınlaşmalarının, sonra da aralarına bir kez daha o mavi boşluğu sokmalarının bir anlamı olmalıydı. Bazen yüreğimizde üç ülkü birleşir.

Bacasında, üç yatay çizginin üzerinde yükselen bir dağ resmi bulunan küçük yük gemisinin siyah gövdesi, taşıdığı ağır yükün etkisiyle beklenmedik bir azamet, bir görkemlilik duygusu uyandırıyordu.

Öğleden sonra ikide güneş bulutlardan örülmüş, incecik bir kozanın içine çekildi; bembeyaz parlayan bir kurtçuk gibi.

Ufuk, denize kusursuzcasına uyan, mavi siyah, çelik bir çemberdi.

Açık denizin bir yerinde beyaz bir dalga, apak bir kanat gibi bir an havalandı, sonra yeniden düştü. Peki ama anlamı neydi bunun? Olağanüstü bir belirti; belki de yüce bir kararsızlık?

Gelgit usul usul başladı; dalgalar kabarıyor, toprak bu en güçlü saldırının karşısında öylece bekliyordu. Güneş bulutların ardındaydı; denizin yeşili nedense öfke dolu bir karanlığa dönüştü. Uzun, beyaz bir çizgi, tersyüz olmuş dev bir üçgenin içinde denizi doğudan batıya kesiyordu. Sanki eğilmiş,

bükülmüş ve kendini düz yüzeyden kurtarmıştı; elle tutulacak kadar yakındı; yelpaze gibi açılan çizgiler doruğa yaklaştıkça siyahımsı yeşil bir denizin içinde yitip gittiler.

Güneş yeniden göründü. Deniz beyaz ışığa bir kez daha usulca kucak açtı; güneybatıdan esen yelin verdiği bir komutla, deniz aslanlarının sırtlarını andıran sayısız gölge, kuzeydoğu ve kuzeybatıya doğru harekete geçti: Kıyıdan uzakta devinen, sayılamayacak kadar çok dalgadan oluşan bir sürüydü bu. Gökteki ay akıntıyı sıkı sıkıya denetliyordu.

Atılmış pamuğa benzeyen bulutlar gökyüzünü yarı yarıya kapatmıştı; bulutların üst çizgisi güneşi tatlılıkla bölüyordu.

İki balıkçı gemisi denize açılmaktaydı. İyice açıklarda bir yük gemisi vardı. Rüzgâr şiddetlenmişti. Bir balıkçı gemisi, bir törenin başlama işaretini verir gibi batıda göründü. Gösterişsiz, küçük bir gemiydi ama tekerleri de, bacakları da olmamasına karşın, uzun eteklerini sürüye sürüye, gururlu bir ağırbaşlılıkla ilerliyordu.

Saat üçte pamuksu bulutlar inceldiler. Gökyüzünün güneyinde beyaz bir kumrunun kuyruğu gibi açılarak denize derin bir gölge düşürdüler.

Deniz: Adı olmayan bir deniz, Akdeniz, Japon Denizi; Suruga Koyu tam karşısında uzanıyordu; yoğun, adsız, mutlak bir karmaşa “deniz” denilen şeyle yaptığı büyük savaşımdan sonra yakalanmıştı ve kendisine bir ad konulmasını kabul etmiyordu.

Gökyüzü bulutlandıkça deniz surat asıp derin düşüncelere dalıyor, bülbül renkli incecik iğnelerle süsleniyordu. Dalga, bir gül dalıymışçasına dikenlerle kaplıydı. Usulcacık bir oluşumun gerçekleştiği, dikenlerde bile belirgindi. Denizin dikenleri yumuşaktı.

Üç on.

Görünürde hiç gemi yok.

Çok tuhaf Engin evren tam anlamıyla ıssız.

Bir tek martı kanadı bile görünmüyor.

Sonra, batıda bir geminin hayaleti belirdi ve kayboldu.

İzu Yarımadası’nı sis basmıştı. Yarımada bir süre için görünmez oldu. Yalnızca yitik bir yarımadanın hayaletiydi. Sonra büsbütün gözden yitti. Haritadaki düşsel bir yer olup çıktı. Gemilerle yarımada “varoluşun saçmalığına” ait şeylerdi artık.

Bir görünüp bir yitiyorlardı. Aralarındaki ayrım neydi?

Görünen şeyler var olan şeylerin toplamıysa, o zaman deniz salt sise gömülmediği sürece var demekti. Her an var olmaya can atıyordu.

Bir tek gemi her şeyi değiştiriverdi.

Bütün görüntü değişmişti. Bir gemi varoluşun olanca düzenini paramparça ederek ufukta belirdi. Bir feragat antlaşması imzalanmış, tahttan ve taçtan vazgeçilmişti. Koskoca bir evren fırlatılıp atılmıştı. Bir gemi, yokluğunu koruyan evreni fırlatıp atmak için ufukta görünmüştü.

Denizin rengi bir andan ötekine farklılaşıyordu. Bulutlar değişiyordu. Bir gemi ortaya çıkmıştı. Neler oluyordu? Neydi bu olup bitenler?

Her geçen dakika yeni bir değişimi getiriyordu. Üstelik, Krakatoa'daki patlamadan bile çok daha ciddi bir biçimde. Oysa kimse ayrımında değildi bunun. Varoluşun saçmalığına öyle alışmıştık ki. Bir evrenin yok oluşu, fazla önemsenecek bir şey değildi.

Olup bitenler, sonu gelmeyen yeniden yapılanmanın, düzenlenmenin işaretleriydi. Uzaklarda çalınan bir çandan yayılan tınılar. Bir gemi ortaya çıkıyor ve çanı harekete geçiriyordu. Ses bir anda her şeye baskın çıkıyordu. Sesler denizde ardı kesilmeksizin sürüyor, çan durmaksızın çalıyordu.

Bir varlık.

Bunun bir gemi olması şart değildi. Kim bilir ne zaman görünecek olan bir tek ekşi portakal, çanı çalmaya yeterdi.

Üç otuz. Suruga Koyu'ndaki o tek, ekşi portakal varoluşu simgeliyordu.

Portakalın parlak, pütürlü kabuğu bir dalga tarafından yutuluyor, sonra yeniden görünüyor, durmaksızın kırpıştırılan bir göz gibi batıp çıkarak, kıyıya yakın dalgacıkları yararak yavaş yavaş doğuya doğru ilerliyor.

Üç otuz beş. Batıda, Nagoya yönünde kocaman, siyah bir geminin iç karartıcı gövdesi belirdi.

Tütsülenmiş somon balığına benzeyen güneş bulutların ardına çekilmişti.

Toru Yasunaga otuzluk dürbünden uzaklaştı.

Saat dörtte limana girmesi beklenen yük gemisi Tenro-marudan henüz hiçbir iz yoktu.

Toru masasının başına döndü, masasının üzerindeki, Şimizu Taşımacılık'a ait notları dalgın dalgın karıştırdı.

2 Mayıs 1970, tarifesiz gemilerin yaklaşık varış saatleri.

Tenro-maru, Japon bandıralı, saat on altıda.

Taişo Gemicilik Şirketi. Acenta: Suzuiçi. Kalkış yeri: Yokohama. Palamar yeri: 4-5, Hinode Rıhtımı

2

Şigekuni Honda yetmiş altı yaşındaydı. Kansı Rié öldüğü için sık sık tek başına yolculuğa çıkıyordu. Onu fazla yormayacak, kolayca ulaşabileceği yerleri seçiyordu.

Fuji'nin eteklerinde kalan Nihondaira Tepeleri'ne gitmiş, dönüşte Mio Korusu'na uğrayarak, büyük olasılıkla Orta Asya'dan getirilmiş, bir meleğin giysisine ait olduğu öne sürülen kumaş parçası türünden bazı değerli eşyalar görmüştü; daha sonra Sizuoka'ya doğru yola çıkınca, canı bir süre kumsalda yalnız kalmak istedi. Kodama Ekspresi buradan saatte üç kez geçiyordu. Honda'nın treni kaçırması sorun yaratmayacaktı. Tokyo'ya dönüş trenle bir saat kadar sürüyordu.

Taksiyi durdurdu; bastonuna dayanarak Komagoe kumsalına doğru kırk metre kadar yürüdü. Denize bakarken kendi kendine bunun, on dördüncü yüzyılda İçijo Kanera tarafından meleklerin indiği nokta olarak tanımlanan Udo kumsalı olup olmadığını sordu. Aynı zamanda gençliğindeki Kamakura sahilini de düşünüyordu. Geri döndü. Kumsal sessizdi. Birkaç çocuk oyun oynuyor, birkaç balıkçı da oltayla avlanıyordu.

Dikkatini denize verdiği için daha önce fark etmemişti; dalgakıranın hemen altına yapışmış olan pembe sarmaşığı ilk kez görüyordu. Dalgakıran boyunca uzanan kumda denizden esen yellerin devirdiği kocaman bir çöp kutusu vardı. Boş Coca-Cola şişeleri, konserve kutuları, boya tenekeleri, asla yok olmayan naylon torbalar, deterjan kutuları, tuğlalar, kemikler.

Yaşamdan arta kalan süprüntüler bir çağlayan gibi kumsala dökülmüştü; sonsuzluğa direniyorlardı. Sonsuzluk ilk kez denizle karşılaşıyordu. Süprüntüler de tıpkı insanlar gibi sonlarıyla yüz yüze gelemiyorlardı, bunu en çirkin ve en iğrenç biçimde yapmak dışında.

Toprak seti izleyen dağınık çamlardan, kırmızı deniz yıldızlarına benzeyen tomurcuklar fışkırmıştı. Çamların solunda küçük, dört taçyapraklı, beyaz çiçeklerle kaplı bir turp tarlası vardı. Bodur çamlar yolun kıyısını izliyordu. Bunun dışında görünen tek şey, göz alabildiğine uzanan çilek seralarıydı. Plastik sera örtülerinin altındaki dizi dizi çilekler, gür yaprakların arasından sürüngenler gibi taş teraslara uzanıyordu. Yaprakların testere ağzına benzeyen kıyılarına böcekler konmuştu. Sevimsiz, beyaz renkli sera örtüleri birbirlerinin üzerine

yığılmışçasına uzanıyordu. Honda’nın gözüne -daha önce ayrımsamamıştı- seraların arasındaki küçük, kuleye benzeyen yapı ilişti.

Taksinin beklediği otoyolun tam giriş noktasında, orantısız derecede yüksek, beton bir sahanlığın üzerinde iki katlı bir yapı yükseliyordu. Bir gözcü kulesine göre fazla uzun, bir işyerine göreyse fazla derme çatmaydı. Üç yanı neredeyse baştan başa camla kaplıydı.

Honda meraklanmıştı; avluya benzeyen yere girdi. Kumun üzerine beyaz pencere çerçeveleri tam bir düzensizlikle yığılmıştı. Cam parçaları bulutları olduğu gibi yansıtıyordu. Honda yukarıya bakınca, ikinci kattaki camlardan birinde teleskop merceklerini andıran gölgeler gördü. Beton zeminden dışarıya iki tane kocaman, pas kırmızısı, demir boru uzanıyor ve toprağın altına girip gözden kayboluyordu. Honda bastığı yere dikkat ederek boruların arasından geçti, aşınmış taş basamakları tırmandı.

Sığınağa çıkan demir merdivenin başına bir levha çakılmıştı. İngilizce TEİKOKU SİNYAL İSTASYONU yazısının altına Japoncası yazılmıştı:

> TEİKOKU SİNYAL VE HABERLEŞME ŞİRKETİ
> ŞİMİZU BÜROSU
> Varış, kalkış ve demirleme saatlerine ilişkin bilgiler
> Deniz kazalarını saptama ve önleme hizmetleri
> Karadan denize haber iletme
> Denizdeki hava durumuna ait bilgi
> Gemileri karşılama ve uğurlama
> Gemiciliğe ilişkin her türlü hizmet

Harflerin soyulmuş beyaz boyası, şurasının burasının silinmiş olması, şirketin adının eski tip harflerle yazılmış olması Honda’nın hoşuna gitmişti. Denizin kokusu, alt alta sıralanmış işlevlerin, hizmetlerin arasından rahatça, hiç engellenmeksizin geçip içeri doluyordu.

Honda başını kaldırıp merdivene baktı. Etraf sessizdi.

Aşağıda, arkada kalan, kuzeybatıya doğru uzanan otoyolun ve yeni, mavi kiremitli çatıların üzerindeki ışıltılı flamaların ve fırıldakların göründüğü kasabanın ötesinde Şimizu Limanı’na ait binalar vardı; karada birbirini kesen, çapraz vinçler, gemilerdeyse maçunalar; beyaz depolar, kara barakalar, denizden esen yellerin cilaladığı, kat kat boyanmış bacalar, kıyıya bağlanmış kocaman bir kütle; bir başka kocaman kütleyse pek çok denize yaptığı yolculuktan yeni dönüyor. Limanın düzeneği bütün çıplaklığıyla ortadaydı; önceden saptanmış bir

noktada toplanmış olan bu düzenek insanın gözlerini kamaştırıyordu. Bu parıltıysa denizin derisini paramparça ediyordu.

Fuji, eteklerindeki tepelerden oldukça yüksekti. Görünen tek yeri zirvesiydi; büyük, keskin çizgileri belirgin, beyaz bir kaya parçası bulutların belirsizliğinin arasından gökyüzüne fırlamıştı sanki.

Honda bakmak için durdu.

3

Beton sahanlık bir su deposuydu.

Bir kuyudan pompalanan su bu deponun içine doluyor ve çilekleri sulamak için burada biriktiriliyordu. Teikoku Sinyal Şirketi bu sahanlıktan yararlanılabileceğini kestirmiş, üzerine tahta bir korunak yaptırmıştı. Batıdaki Nagoya'dan, doğudaki Yokohama'dan gelen gemileri gözlemek için son derece elverişli bir noktaydı.

Burada, sekiz saatlik sürelerle dört sinyalci çalışırdı. Ancak biri epeydir hastaydı, öteki üçü yirmi dört saatlik görevi sırayla bölüşüyordu. İlk kat, kentteki merkezden arada bir buraya gelen şefin çalışma odasıydı. Üç sinyalci ise ikinci kattaki çıplak zeminli, on iki metrekarelik, üç yanı camla çevrili odayı paylaşıyorlardı.

Pencerelerden birinin önüne yerleştirilmiş olan masa her üç yanı da görüyordu. Güneydeki pencerenin önünde, limanın doğusunu gören on beşlik bir dürbün vardı; güneydoğuya bakan köşedeyse gece haberleşmelerinde kullanılan, bir kilovat gücünde bir projektör. Odanın güneybatı köşesinde, üzerinde iki telefonun durduğu bir masa, bir kitap rafı, haritaların, işaret bayraklarının dizildiği yüksek raflar, kuzeybatıda ise içinde bir dolap bulunan bir mutfakla açılır kapanır bir yatak vardı; odadaki bütün eşya buydu. Doğudaki pencerenin tam önünde çelik bir telgraf direği yükseliyor, porselen fıncanları bulutların rengini yineliyordu. Kumsala doğru uzanan telgraf teli orada ikinci bir direkle birleşiyordu. Sonra kuzeydoğuya dönerek yoluna devam ediyor, sahili izleyen gümüş direkler gittikçe küçülerek Şimizu Limanı'na ulaşıyordu. Buradan bakıldığında, üçüncü telgraf direğinin önemli bir işlevi vardı. Limana giren bir geminin üçüncü direği geçtiğini gören biri, geminin rıhtımların bulunduğu 3-G havuzuna yaklaştığını anlıyordu.

Gemileri hâlâ çıplak gözle bakarak tanıyorlardı. Gemilerin hızını taşıdıkları yükle akıntılar belirlediği sürece, gemiler zamanından önce ya da geç gelmeyi sürdürecekler; karşılama törenlerindense on dokuzuncu yüzyıla özgü belli bir romantizm eksik olmayacak. Gümrük ve karantina görevlilerini, yükleme ve boşaltma işçilerini, kılavuzu, çamaşırhanede çalışanları, erzak sorumlularını uyarmak, hoş geldin bayraklarını ne zaman kaldıracaklarını bildirmek için çok daha keskin gözlemlere gerek vardı. Bundan da gerekli olan bir başka şeyse,

aynı anda limana giren ve sonuncu palamar yeri için kapışan iki gemiden hangisine öncelik tanıyacağı konusunda liman hakemine yardımcı olmaktı.

İşte Toru'nun görevi buydu.

Epeyce iri bir gemi göründü. Ufuk çoktan kararmıştı; geminin çıkış yerini saptamak için hızlı, iyi eğitilmiş bir göz gerekiyordu. Toru teleskobun başına geçti.

Yaz ya da kış ortasında bulutsuz bir günde, bir geminin ufkun yüksek eşiğini ansızın geçtiği bir an vardır; oysa yaz başlarındaki puslu havalarda bir geminin ortaya çıkışı parça parça gerçekleşir. Ufuk uzun, beyaz, sırılsıklam bir yastığa benzer.

Siyah yük gemisi, 4.780 tonluk Tenro-maru kadar büyüktü, kaptan köprüsü de Toru'nun elindeki kayıtlara uyuyordu. Dümen suyu da tıpkı köprüsü kadar beyaz ve temizdi. Üç tane sarı maçunası vardı. Siyah bacaların üzerindeki o yuvarlak, kırmızı işaret de neyin nesiydi? Toru gözlerini kıstı: “Geniş” anlamına gelen, kırmızı bir daireyle çevrilmiş *tai* harfini güçbela seçti. Geminin Taişo Gemicilik'e ait olduğuna hiç kuşku yoktu. Bu arada gemi, on iki millik hızını kesmeksizin ilerliyordu, teleskobun görüş alanından her an çıkabilirdi. Yuvarlak bir pencerenin önünden uçarak geçen bir sineğe benziyordu.

Toru geminin adını hâlâ seçememişti. Üç harfli olduğundan emindi ama; içgüdüleri ona ilk harfin “cennet” anlamına gelen *ten* olduğunu söylüyordu.

Masasına dönüp acenteye telefon etti.

“Merhaba. Burası Teikoku Sinyal. Tenro-maru'yu karşılamaya hazırlanın. Telgraf direğini az önce geçti. Yükümü?” Gemiyi kırmızı ve siyah olarak ikiye ayıran su çizgisi Toru'nun gözlerinin önünde belirdi. “Galiba yarısına kadar dolu. Kılavuzlar denize ne zaman açılacak? Beşte mi?”

Böylece bir saat kazanmış oluyordu. Daha haber verilmesi gereken bir sürü yer vardı.

Toru masayla teleskop arasında hızlı hızlı gidip gelerek on beş kadar telefon görüşmesi yaptı.

Kılavuz istasyonu. Şunya-maru adlı römorkör. Kılavuz kaptanın evi. Erzak sağlayanlar. Liman Devriyesi. Bir kez daha acente. Liman Denetleme Bürosu'nun Liman Yönetim Bölümü. Yükü tartacak olan İstatistik Dairesi. Sevkiyat Müdürlüğü.

“Tenro-maru limana girmek üzere. Hinode; dördü beş geçiyor. Lütfen iletin.”

Tenro-maru üçüncü telgraf direğine varmıştı bile. Kıyıda titreşen ısı dalgaları geçen geminin dış çizgilerini bozuyordu.

“Alo? Tenro-maru 3-G’ye giriyor.”

“Alo? Burası Teikoku Sinyal. Tenro-maru 3-G’de.”

“Alo, gümrük mü? Polisi bağlar mısınız lütfen. Tenro-maru 3-G’ye girdi.”

“Alo? Tenro-maru 3-G’de. Saat on altı on beş.”

“Alo? Tenro-maru beş dakika önce demirledi.”

Yurtdışından değil de Nagoya ya da Yokohama’dan gelen gemiler ay sonunda, ay başına oranla çok daha sıklaşırdı. Yokohama yüz on beş deniz mili uzaklıktaydı; on iki mil hız yapan bir gemi için dokuz buçuk saatlik bir yol. Bir sonraki geminin gelmesine daha bir saat vardı; Toru’nun oturup denizi seyretmekten başka yapacak işi kalmamıştı. Keelung’dan yola çıkan, akşam dokuzda burada olması beklenen Niço-maru’dan başka gemi beklenmiyordu.

Toru telefon görüşmelerini bitirdikten sonra her zaman biraz hüzünlenirdi. Liman birdenbire canlanmıştı. Bu canlılığı yalıtılmış bir uzaklıktan izlerken bir sigara yaktı.

Aslında sigara içmemeliydi. On altı yaşındaki oğlanı ağzında sigarayla gören şef onu bir güzel paylamıştı. Ama sonraları vazgeçmişti. Görmezden gelmenin en etkili yöntem olduğuna inanıyordu besbelli.

Toru’nun solgun, ince çizgili yüzünde buz gibi bir anlam vardı. Bu yüzde ne bir duygu okunuyordu ne sevecenlik ne de hüzün.

Ama Toru seyretmenin insana ne büyük bir mutluluk verdiğini iyi bilirdi. Ona bunu doğa öğretmişti. Hiçbir göz, yaratacak bir şeyi olmayan, yaptığı tek şey dikkatle bakmak olan bir gözden daha duru ya da daha keskin olamaz. Görünmeyen ufkun ötesi, görünen ufuktan çok daha uzaklardadır, oraya bilinçli bir göz işleyemez. Varlıklar salt görülebilen, bilinçle erişilebilen yerlerdedir. Deniz, gemiler, bulutlar, yarımadalar, şimşekler, güneş, ay, binlerce yıldız. Görmek, göz ile varlığın buluşması ise, yani varlık ile varlık arasındaki bir şeyse, o zaman görmek iki varlığın yüz yüze bakan aynaları demektir. Hayır, görmek bundan daha fazlasıydı. Görmek, varoluşun ötesine geçmek, tıpkı bir kuş gibi kanatlanmaktı. Görmek Toru’yu kimsenin göremeyeceği bir ülkeye götürüyordu. Orada güzellik bile çürümüş, parçalanmış bir giysiydi. Orası, bir varlık tarafından asla kirletilmemiş olan, üzerinde tek bir geminin bile görünmediği bir deniz olabilirdi ancak. Bütün duruluk katmanlarının sınırında, hiçbir şeyin görünmediği, hiç değişmeyen, çivit renginde, bilinç zincirlerinin

belirdiği, bilincin saydamlaştığı, görüngü ile bilincin, asetik asitte çözülen kurşun oksit gibi çözüldüğü bir ülke olmalıydı.

İşte Toru için mutluluk, gözünü böylesi uzaklıklara dikmekti. Kendini tam anlamıyla görme işlemine kaptırdığı zamanlar kendinden geçiyordu. Unutmayı sağlayan tek şey, gözlerdi - tabii aynadaki görüntünün dışında.

Peki ya Toru?

O, bu dünyaya ait olmadığına bütün yüreğiyle inanan, on altı yaşında bir delikanlıydı. Onun yalnızca bir yarısı bu dünyadaydı. Öteki yarısıysa çivit rengindeki ülkedeydi. Böylece onu denetleyen ne bir yasa kalıyordu ne de bir kural. Yalnızca bu dünyanın yasalarınca denetleniyormuş gibi yapıyordu, o kadar. Yoksa yasalar bir meleği denetleyebilir miydi hiç?

Yaşamı inanılmayacak kadar yalındı. Açlık, yoksunluk, toplumla devlet arasındaki çelişkiler Toru'yu şu kadarcık olsun rahatsız etmiyordu. Zaman zaman dudaklarını belli belirsiz bir gülümseme yalayıp geçerdi; ama bunun sevecenlikle hiçbir ilgisi yoktu. Bu tebessüm, insancıllığı yadsıyan son imge, dudakların oluşturduğu yaydan salıverilmiş, görünmez bir oktu.

Toru denize bakmaktan yorulunca masanın üzerindeki el aynasını alır, kendine bakardı. Solgun, biçimli yüzünde, sürekli hüzünle dolup taşan, güzel gözleri vardı. Kaşları ince ama mağrur, dudaklarıysa yumuşak ama kararlıydı. Fakat en güzel yeri gözleriydi. Bedenindeki en güzel yerin gözleri olmasında alaycı bir yan vardı; delikanlının kendi güzelliğini saptayacak olan organı, en güzel yeri olmalıydı.

Kirpikleri uzundu, büsbütün acımasız olan gözleri ilk bakışta bir rüyada yitip gitmiş gibi görünüyordu.

Öteki erkeklerden farklı olan bu yetim, ne kadar kötü şeyler yaparsa yapsın, kusursuz bir insan olduğuna bütün yüreğiyle inanıyordu. Bir yük gemisinin kaptanı olan babası denizde ölmüş, Toru kısa bir süre sonra annesini de kaybetmişti; ona yoksul düşmüş bir amcası bakmıştı. Ortaokulu bitirince devlete ait bir yetiştirme merkezinde geçirdiği bir yılın sonunda, üçüncü dereceden işaretçi lisansı almış ve Teikoku Sinyal Şirketi'nde çalışmaya başlamıştı.

Toru, yarılmış ağaç kabuğundan sızan özsuyun sertleştirdiği çam sakızı topakları gibi, yoksulluğa içerlemenin sertleştirdiği nasırlardan habersizdi. Onun kabuğu zaten sertti. Horgörünün o kalın, sert kabuğu.

Her şeyin apaçık ortada, verili olduğu bir yerde, insan görme sevincini ancak görünmez bir ufukta, denizin çok ötesinde yaşayabilirdi. Şaşırmaya ne gerek vardı? Üstelik aldatmacanın her sabah, hiç aksatılmaksızın, süt dağıtılır gibi kapı

kapı dağıtıldığını bile bile?

Toru yaptığı işi en küçük ayrıntılarına kadar bilirdi. Geliştirdiği gemi saptama yöntemi kusursuzdu. Bilinçsizlik söz konusu değildi.

“Küçücük de olsa bilinçaltı bir dürtüyle konuştuğum ya da davrandığım takdirde, dünya bir anda yok olabilir. Kendi kendimin bilincinde olduğum için dünya bana ne kadar teşekkür etse azdır. Farkındalığın tek gurur duyulacak yanı denetimdir.”

Zaman zaman, belki de bilinçlilikle donatılmış bir hidrojen bombasıyımdır, diye düşünüyordu. Ne olursa olsun, onun bir insan olmadığı açıktı.

Titiz bir delikanlıydı. Günde defalarca ellerini yıkardı. Elleri sürekli ovuşturulmaktan beyaz ve kuruydu. Dünya için o, temiz, düzenli bir çocuktan başka bir şey değildi.

Dışındaki düzensizliklere karşı kayıtsızdı. Başkasının pantolonundaki kırışıklıkları dert etmeyi bir hastalık belirtisi olarak görürdü. Politikanın pantolonu ıslak, buruşuktu ama bunun ne önemi vardı ki?

Aşağıdaki kapının hafifçe vurulduğunu duydu. Şef, yerine tam oturmayan kapıyı her zaman bir kibrit kutusunu ezer gibi açar, basamakları ayaklarını güm güm yere vurarak tırmanırdı. Gelen o olamazdı.

Toru çabucak sandaletlerini giydi, tahta basamakları indi. Dalgalı camdaki pembemsi karaltıya seslendi ama kapıyı açmadı.

“Henüz çok erken. Altıdan önce gelmez. Akşam yemeğinden sonra tekrar uğrayın.”

“Ya?” Bir an düşünen dalgalı karaltı kapıdan uzaklaştı. “Öyleyse daha sonra gelirim. Onunla konuşacak o kadar çok şeyim var ki.”

“Evet, öyle yapın.”

Toru hiç nedensiz yanında getirdiği güdük kurşunkalemi kulağının arkasına soktu, koşarak yukarı çıktı.

Onu aşağıya çağıran kişiyi çoktan unutmuşçasına, hızla inen akşam kızıllığına baktı.

Güneş bulutların ardında batacaktı ama bu altı otuz üçte olacaktı; daha bir saatten çok vardı. Deniz gri bir renk almaya başlamıştı, bir an görünmez olan İzu Yarımadası yeniden göründü; çevresi mürekkeple çevrilmişçesine bulanıktı.

Seraların arasında, sırtlarında çilekle dolu sepetler taşıyan iki kadın göründü. Bunun dışında görünen tek şey, dövülmemiş bir madene benzeyen denizdi. Tam

ikinci telgraf direğinin hizasında, bütün öğleden sonra yerinden kıpırdamamış olan, beş yüz tonluk bir yük gemisi duruyordu. Rıhtım ücreti ödememek için limandan erken ayrılmış, rahatça temizlenebilmek için de demir atmıştı besbelli. Temizliği bitmiş olmalı ki, demir almaya hazırlanıyordu.

Toru, içinde küçük bir lavabo ile gaz ocağının bulunduğu mutfağa gitti, yemeğini ısıttı. O sırada telefon çaldı. Arayan, Liman Denetleme'ydi. Niço-maru'dan, saat dokuzda limanda olacağına ilişkin bir haber almışlardı.

Toru yemeğini bitirince akşam gazetesini açtı. Birden, daha önce gelen kişiyi beklemekte olduğunu algıladı.

Saat yediyi on geçiyordu. Denize gece çökmüştü. Karanlığa yalnızca seraların kırağıdan bir paltoya benzeyen aklığı direniyordu.

Pencereden, hafif motorların çıkardığı homurtu geldi. Yaizu'dan ayrılan balıkçı gemileri sağa, Okitsu'nun sardalya dolu kıyılarına doğru yollanıyorlardı. Yirmi kadar geminin güvertesindeki kırmızı, yeşil ışıklar bir an önce öne geçmek için yarışmaktaydı. Denizin yüzeyine vuran ışıkların titreşmesi, yarı dizel motorların ilkel homurtusuna görsellik katıyordu.

Gece denizi bir süre için bir köy şenliğine dönüştü. Ellerinde fenerler, bir an önce şenliğe katılmak için acele eden köylüler, karanlık bir türbeye doğru ilerliyorlardı sanki. Toru gemilerin aralarında haberleştiklerini biliyordu. Acele ederek, denizin eşiğinden ilk önce geçmeye çalışarak, bereketli bir avı düşleyerek, canlı ve saldırgan, balık kokulu kasları pırıl pırıl, orada, denizin ortasında, telsizlerinin aracılığıyla birbirlerine sesleniyorlardı.

Gemilerin gidişini izleyen sessizlikte, eyalet karayolundan geçen araçların tekdüze vızıltısı duyuldu. Kapı çalındı. Gelen yine Kinue olmalıydı.

Toru aşağıya inip kapıyı açtı.

Pembe bir hırka giymiş olan Kinue, lambanın altında duruyordu. Saçına kocaman, beyaz bir gardenya takmıştı.

"İçeri girsene," dedi Toru, erkeksi bir zindelikle.

Delikanlıya ancak çok güzel bir kadının yüzünde görülebilecek, zarif bir içtenlikle dolu gülümsemesiyle bakan Kinue, içeri girdi. Yukarıya çıkınca Toru'nun masasının üzerine bir kutu çikolata bıraktı.

"Bunu sana getirdim."

"Bana karşı öyle iyisin ki."

Odayı yırtılan selofan kâğıdının hışırtısı kaplamıştı. Toru ince uzun, yaldızlı kutuyu açtı, içinden bir çikolata alıp kıza gülümsedi.

Kızı her zaman çok güzel bir kadın yerine koyardı. Kinue, işaret ışığının arkasına geçip oturdu. Toru da masanın başına. Aralarına önceden saptanmış, özenle ayarlanmış bir uzaklık koyarak, her an basamaklardan aşağı uçmaya hazırmışçasına yerlerini almışlardı.

Toru teleskobun başındayken bütün ışıkları söndürür, odayı bir tek tavandaki floresan lambalar aydınlatırdı. Kinue'nun saçlarındaki gardenya pırıl pırıl parlıyordu. Çiçeğin altındaki çirkinlikse gerçekten görülmeye değerdi.

İnsanın gözünden kaçması olanaksız bir çirkinlikti bu. Doğru zaman ve doğru yerde kendine özgü bir güzelliğe kavuşabilecek, orta karar bir çirkinlikle ya da ruh güzelliğini ele veren bir çirkinlikle karşılaştırılması olanaksız bir çirkinlik. Bu, mutlak çirkinlikti, başka türlü tanımlanamazdı.

Oysa Kinue sürekli güzelliğinden yakınırdı.

"Senin en iyi yanın ne, biliyor musun?" dedi, dizleri görünmesin diye kısa eteğini çekiştirerek. "Sen, beni elde etmeye yeltenmeyen tek erkeksin. Doğru, sen de bir *erkeksin*, o yüzden sana hiçbir zaman tam güvenemem. Ama bak seni uyarıyorum. Bana kur yapmaya kalkışırsan, bir daha asla buraya gelmem. Bir daha yüzümü göremezsin. Hiçbir zaman, azıcık da olsa bana asılmayacağına söz veriyor musun?"

"Evet, bütün yüreğimle."

Toru ant içercesine elini kaldırdı. Bu tür konularda Kinue'ya çok içten davranmak zorundaydı.

Bu yemin töreni her şeyden önemliydi. Toru söz verdikten sonra kızın hali tavrı değişti. Rahatladı, gevşedi. Kırılıverecek bir şeymişçesine saçındaki gardenyaya dokundu. Çiçeğin gölgesinde kalan dudakları bir gülücükle kıvrıldı; derin derin içini çekerek konuşmaya başladı.

"Ah, öyle şanssız bir insanım ki, her an ölebilirim. Bir erkek, bir kadın için güzelliğin ne demek olduğunu asla bilemez. Erkeklerin güzelliğe şu kadarcık saygıları yok. Yüzüme bakan her erkeğin aklından rezilce şeyler geçiyor. Hepsi de birer canavar. Bu kadar güzel biri olarak doğmasaydım, belki onlara birazcık saygı besleyebilirdim, Gözü bana değen her erkek bir anda canavarlaşıyor. Bu durumda nasıl saygı duyarım ki onlara? Bir kadının güzelliği onlara hemen en çirkin şeyleri çağrıştırıyor; bir kadın için bundan daha büyük bir işkence olamaz. Artık kente inmek hiç gelmiyor içimden. Yanımdan geçerken yüzüme, salyaları akan bir köpek gibi bakmayan tek erkek yok. Oysa ben sessizce yürümekten başka bir şey yapmıyorum. Karşılaştığım her erkeğin gözleri, onu istiyorum, onu istiyorum, diye haykırıyor. Evet, gözlerindeki anlamı yalnızca bu sözcüklerle açıklayabilirim. Kaldırımda yürüyemez hale geldim.

Az önce otobüste yine biri asıldı. Nefret ediyorum bundan.” Hırkasının cebinden küçük, çiçek desenli bir mendil çıkartıp zarif bir hareketle gözlerine bastırdı.

“Yakışıklı bir delikanlıydı, hemen yanımdaki koltukta oturuyordu. Galiba Tokyoluydu. Dizlerinin üzerine kocaman bir Boston çantası koymuştu, başındaysa siperlikli bir kasket vardı. Yandan bakıldığında biraz... şeyi andırıyordu.” Tanınmış bir şarkıcının adını verdi. “Durmadan bana bakıyordu. İçimden, işte yine başlıyoruz, dedim. Çantası öyle yumuşak ve beyazdı ki, ölü bir tavşana benziyordu. Kimse görmesin diye elini çantanın altına soktu ve parmağını uzatıp bacağıma dokundu. Tam şuraya. Baldırıma yakın bir yere. Şaşkınlıktan donakaldım. İşin en kötü yanı, son derece temiz pak, yakışıklı biri olmasıydı. Bir çığlık atıp ayağa fırladım. Bütün yolcular dönmüş bana bakıyorlardı; yüreğim öyle hızlı çarpıyordu ki, ağzımdan tek sözcük çıkmadı. Kibar bir hanım, neyim olduğunu sordu. Ona, yanımdaki delikanlıdan yakınacaktım. Ama çocuk kıpkırmızı kesilmiş, başını önüne eğmişti, bense çok yufka yürekliyimdir, bilirsin. Olup biteni anlatamadım. Gerçi onu aklamak bana düşmezdi ama oturduğum koltukta bir çivi olduğunu söyledim. Herkes bunun çok tehlikeli bir şey olduğunda birleşti, canları sıkılmış bir halde koltuğuma baktılar. Koltuk yeşil renkti. Biri durumu yetkililere bildirmemi önerdi ama önemi yok, dedim, nasılsa bir sonraki durakta inecektim. Gerçekten de indim. Otobüs yeniden hareket edince baktım, benim koltuk boş. Görebildiğim tek şey, siperliğin altında parlayan siyah saçlardı. İşte böyle. Kimsenin canını yakmadığım için beni kutlamalısın. Olayda incinen tek kişi ben oldum. Buna da memnunum. İşte güzel insanların yazgısı. Dünyadan gelen bütün kötülükleri sineye çek, yaranı gizle ve sırrını açıklamadan öl. Sence güzel, biçimli bir kız melek olma şansına, öteki insanlara oranla en çok sahip olan kişi değil midir? Olanları bir tek sana açtım çünkü sen sır saklamayı bilen bir insansın.

Evet, öylesin. Bunu yalnızca çok güzel bir kadın anlayabilir, bunu erkeğin gözlerinden okur, işte o zaman dünyanın çirkinliği, insanoğlunun gerçek biçimi silinip gider.” Kinue, “güzel” sözcüğünü her kullanışında, gövdesindeki bütün salgıları ağzında biriktiriyor ve sözcükle birlikte dışarıya tükürüyor gibiydi. “Cehennemi uzakta tutan şey, güzel kadınlardır. O bir mıknatıs gibi karşı cinsteki çirkinlikleri çeker, içi kan ağlarken gülümser ve ne yapalım, alın yazısı, der. İşte güzel kadınlar böyledir. Gerçekten çok yazık! Bunun ne büyük bir haksızlık olduğunu kimse bilemez. Böylesi bir şanssızlık salt güzel bir kadının başına gelir, üstelik onun bu duygularına katılan bir tek kişi yoktur yeryüzünde. Ne zaman bir kadın bana, keşke senin kadar güzel olsaydım, dese tüylerim diken diken oluyor. Neler çektiğimi bir bilse. Asla anlayamazlar! Onlar bir mücevherin

yalnızlığını bilemezler. Bir pırlantayı parlaması için açgözlülükle sürekli ovaladıkları gibi, beni de pis düşünceleriyle yıkıyorlar. Eğer insanlar güzel olmanın ne demek olduğunu bilselerdi, bütün o güzellik salonları, estetik cerrahları filan iflas ederdi. Güzel olmanın iyi bir şey olduğunu sananlar, güzel olmayanlardır. Yalan mı?"

Toru altı köşeli, yeşil bir kalemi parmaklarının arasında evirip çeviriyordu .

Kinue varlıklı bir toprak sahibinin kızıydı. Sonu kötü biten bir aşk serüveninden sonra tuhaflaşmış ve altı ay bir akıl hastanesinde kalmıştı. Kıza, sayıklamalı bunalım, bunalımlı taşkınlık ya da buna benzer, alışılmadık bir tanı konmuştu. Hastaneden çıktıktan sonra ciddi bir kriz geçirmedi, yalnızca dünyanın en güzel kadını olduğuna inanmaya başladı.

Öyle kuruntularla boğuşuyordu ki, ona sürekli işkence eden aynasını kırdı ve aynaların bulunmadığı bir dünyaya sığındı. Gerçeklik onun için artık yumuşak, seçebileceği bir şey olup çıkmıştı; bu da salt istediği şeyleri görmesi, bunun dışındaki her şeyi yok sayması anlamına geliyordu. İnsanı yönlendiren ilke, çoğu insan için neredeyse mutlak bir felakete uzanan bir ip olabilir; oysa Kinue için bu ipin hiçbir karmaşık ya da tehlikeli yanı yoktu. Eski oyuncağı olan ben-bilincini kaldırıp çöp kutusuna attıktan sonra, kendine olağanüstü bir yaratıcılığı ve karmaşıklığı olan yeni bir oyuncak yapmaya girişmişti; sonunda da bu oyuncağı gereksinimlerini kusursuzcasına karşılayan bir şeye dönüştürmüş, onu yapay bir yürek gibi işletmeyi başarmıştı. Oyuncağı biçimlendirmeyi bitirdiğinde Kinue mutlak bir mutluluğa ya da kendi deyimiyle kusursuz bir mutsuzluğa erişmişti.

Geçmişte yediği darbenin kökeninde, büyük bir olasılıkla çirkinliğini yüzüne vuran bir erkek yatıyordu. Kinue o anda, yolunu aydınlatan ışığın söndüğünü, önünde yalnızca pisliğin uzandığını görmüştü. Madem görünüşünü değiştiremiyordu, o zaman dünyayı değiştirecekti. İçindeki gizli estetik cerrahını işe koştu ve her şeyi tersine çevirdi; böylece çirkin, kül renkli bir kabuğun içinden ışıl ışıl bir inci çıktı.

Kinue çevresi kuşatılmış, bir kaçış yolu bulmaya çalışan bir asker gibi dünyayla arasında temel, ancak ele geçmez bir bağlantı olduğunu ayrımsamıştı. Dayanak noktası bu olduğu için de, dünyaya baş aşağı bakmaya başladı. Devrimlerin en olağandışısıydı bu. Kinue, eşi bulunmaz bir ustalıkla şanssızlığını en çok sahip olmak istediği şeye dönüştürmeyi başarmıştı.

Sigarayı yaşına hiç yakışmayan bir cakayla tutan Toru geriye yaslandı, mavi kot pantolonlu, uzun bacaklarını uzattı. Kızın ardı kesilmeyen gevezelikleri her zamanki gibi basmakalıptı ama Toru sıkıldığını hiç belli etmedi. Kinue

dinleyicilerine karşı çok duyarlıydı.

Toru komşuların yaptığı gibi kızla hiç alay etmezdi. Kızın onu sık sık ziyaret etmesinin nedeni de buydu zaten. Toru kendinden beş yaş büyük olan bu deli, çirkin kadınla ortak bir yönleri olduğuna inanıyordu: aykırılık. Dünyayı olduğu gibi kabullenmeyi reddeden insanlardan hoşlanırdı.

Birini deliliğin, ötekini ise bilinçliliğin koruduğu iki yüreğin katılığı, daha doğrusu katılık dereceleri aynıysa, birbirlerine ne kadar sürtünürse sürtünsünler, yaralanmaktan korkmalarına gerek yoktur. Tensel sürtünmelerden çekinmeleri gereksizdir. Kinue artık silahlarını bırakmıştı. Toru iskemlesini gıcırdatarak ayağa kalkıp ona doğru geniş adımlarla ilerleyince, kız bir çığlık atıp kapıya doğru koştu.

Toru hızla teleskobun başına geçti. Gözünü merceğe yapıştırdı, bir elini arkasına doğru salladı.

“Yapılacak işlerim var. Hadi sen git artık.”

“Özür dilerim. Düşüncesizce davrandım. Senin öteki erkekler gibi olmadığını biliyorum ama beni gafil avladın. Başıma öyle çirkin şeyler geldi ki, ansızın doğrulan bir erkek görünce, aynı şeyler olacak diye korkuyorum. Sürekli korku içinde yaşamak ne demektir anlarsın.”

“Zararı yok. Hadi eve git. İşim var.”

“Gideceğim. Ama...”

“Ne var?” Gözleri hâlâ teleskoptaydı; kızın merdivenin başında durakladığını hissetti.

“Sana... sana büyük bir saygı besliyorum, Toru. Neyse, hoşça kal.”

“Güle güle.”

Önce ayak seslerini, sonra da kapının kapandığını duydu. Teleskobun merceğinden bir ışığı izliyordu.

Kinue’yu dinlerken gözünü camdan ayırmamış ve bir işaret verildiğini görmüştü. Havanın bulutlu olmasına karşın, İzu tepelerinin batı kıyısı boyunca bir çakıp bir sönen ışıklar görünüyordu; karanlıkta bir kıvılcım çakmışçasına parlayan belirsiz, kuşkulu bir işaret bir geminin balıkçı gemilerini yararak yaklaştığını gösteriyordu.

Niço-maru’nun gelmesine bir saate yakın zaman vardı. Ama insan gemilerin sözlerinde kesinkes duracaklarını sanmamalı.

Bir geminin ışıkları teleskobun yuvarlağında, o belirsizliğin ortasında bir böcek gibi sürünerek ilerliyordu. Işık kümesi ikiye bölündü. Gemi yön

değiştirmiş, baş ve kıç ışıkları birbirinden ayrılmıştı. Köprüdeki ışıklara bakılırsa birkaç yüz tonluk bir balıkçı gemisi olmadığı bu uzaklıktan bile anlaşılıyordu. Dört bin iki yüz tonluk Niço-maru olmalıydı. Toru'nun gözleri bir geminin ağırlığını ta buradan saptayacak kadar keskinleşmişti.

Teleskobun izlediği ışıklar İzu'nun ötesindeki ve balıkçı gemilerindeki ışıklardan uzaklaştı, denizde büyük bir güvenle ilerlemeye koyuldu.

Gemi ışıl ışıl yanan bir ölüm gibi, köprü ışıklarını suya yansıtarak gelmişti. Toru gece karanlığında gemiyi, hangi limana ait olduğunu belirten yazıyı, kıç ve güvertesini aydınlatan ışıkları gördüğü, bir yük gemisinin o kendine has biçimini seçtiği anda, haberleşme lambasının başına geçmişti bile. Işığı eliyle ayarladı. Sinyalleri çok hızlı verirse, gemi anlamakta zorlanabilirdi; sinyallerin ışığını çok bol tuttuğu sürece de, binanın güneydoğusundaki sütun bunların bir bölümünü kapatabilirdi. Ayrıca sinyalleri okumanın ve yanıtlamanın ne kadar zaman alacağını önceden kestirmek güçtü; dolayısıyla zamanlama çok önemliydi.

Toru şalteri açtı. Eski işaret lambasından cılız bir ışık süzüldü. Lambanın üzerinde bir kurbağanın gözlerine benzeyen, bir çift mercek vardı. Gemi karanlık gecede, yuvarlak bir boşluğun üzerinde kayıyordu.

Toru dikkati çekmek için aynı işareti üç kez yineledi: Nokta-nokta-nokta-çizgi-nokta. Üç nokta-çizgi-nokta. Üç nokta-çizgi-nokta.[1]

Yanıt gelmedi.

Sinyali üç kez daha gönderdi.

Bir çizgi. Köprünün yan tarafından gelen bir sızıntı gibiydi.

Uzaklardaki işaret lambasının önündeki panjurlann direncini duyumsayabiliyordu.

“Adınız?”

Nokta-çizgi-çizgi-nokta, nokta-çizgi-nokta-çizgi-nokta, çizgi-nokta-nokta-nokta-çizgi, nokta-çizgi, çizgi-nokta-nokta-nokta.

İlk çizgiden sonra geminin adı bir hayalet gibi belirdi.

Çizgi-nokta-çizgi-nokta, nokta-çizgi-çizgi-nokta, nokta-nokta-çizgi-nokta, çizgi-çizgi, nokta-nokta-çizgi, çizgi-nokta-nokta-çizgi, çizgi-nokta-çizgi-çizgi-nokta.

Gemi kesinlikle Niço-maru'du.

Uzunlu kısalı ışıklarda yabanıl bir devingenlik vardı, tıpkı sabit ışıklardan oluşan bir kümenin içinde, sevinçten çılgına dönmüş tek bir ışık noktası gibiydi. Karanlık denizin karşısından haykıran ama üzgün olmayan, madeni bir ses;

sevinçle inleyen bir çığlık. Yalnızca bir geminin adını bildiriyordu; ama ışığın sonsuzcasına altüst olmuş tınısı aynı zamanda her şeyiyle, çok heyecanlanmış bir nabzın düzensizliğini dışa vuruyordu.

Sinyalleri veren kişi büyük olasılıkla, nöbetteki ikinci kaptandı. Toru bu sinyallerde, evine dönen kaptanın içinden neler geçtiğini duyumsayabiliyordu. Beyaz boya kokusuyla, pirinç göstergelerin ve dümenin pırıltısıyla dolu o ıssız odanın havasında, uzun yolculuğun yorgunluğu, güney güneşi hâlâ asılıydı. Yellerden, taşıdığı yükten bitkin düşmüş bir gemi yuvaya dönüyor. Erkeksi bir bitkinlikle dolu bir işbilirlilik. Eğitilmiş bir çeviklik; yuvaya dönen, gözleri kızarmış insanın yorgunluğu. Karanlık denizin iki ucundaki iki aydınlık, iki ıssız oda birbirine bakıyor. İletişim kurulunca, karanlıktaki bir başka canlının varlığı hayali bir ışık misali denizin ortasında beliriyor.

Açıkta demir atacak, sabah olunca limana girecekti. Karantina saat beşte kapanıyordu, sabah yediden önce açılmazdı. Toru, gemi üçüncü telgraf direğinin önünden geçinceye kadar bekledi. Daha sonra sorulduğunda, saati bildirmesi gerekecekti.

Kendi kendine, “Yabancı limanlardan gelenler daima erken gelir,” dedi. Bazen kendi kendine konuşurdu.

Saat dokuza geliyordu. Rüzgâr kesilmişti, deniz sakindi.

Saat onda birden bastıran uykuyu dağıtmak, biraz hava almak için dışarıya çıktı.

Otoyoldaki trafik hâlâ yoğundu. Şimizu Limanı’nın kuzeydoğusunda kalan ışıklar sinirli sinirli kırpışıyordu. Havanın duru olduğu günlerde batan güneşi yutan Udo Dağı, şimdi kapkara bir kütleydi. H. Tersanesi’nin yatakhanesinden sarhoş şarkıları geliyordu.

Toru yeniden içeri girdi, radyoyu açıp hava raporunu dinledi. Yağmur bekleniyordu, deniz dalgalı, görüş mesafesi ise kısa olacaktı. Sonra haberlere kulak verdi. Kamboçya’daki Amerikan güçleri, Özgürlük Cephesi’ndeki üsleri, levazım depolarını ve hastaneleri ekim ayına kadar kapatma kararı almıştı.

On otuz.

Görüş alanı hâlâ dardı; İzu’nun ışıkları görünmez olmuştu. Mehtaplı, aydınlık bir geceden çok daha iyi böylesi, diye düşündü Toru, uykulu. Suya vuran ay ışığı yüzünden gemilerin ışıklarını seçmek güçleşirdi.

Çalar saati bir buçuğa ayarladıktan sonra, portatif yatağa uzandı.

4

Hemen hemen aynı sıralarda Honda, Hongo’daki evinde bir rüya görmekteydi.

Erkenden yatmış, gezinin yorgunluğu yüzünden hemen uyumuştu. Belki de gündüz gezdiği çam korusunun etkisiyle rüyasında melekleri gördü.

Mio Koruluğu’nun üstünde bir değil, kadınlı erkekli birçok melek uçuyordu. Honda’nın Budist kitaba ilişkin bildiği her şey düşüne yansımıştı.

Honda düşünde kendi kendine, bu kitap gerçek, dedi. İçi yoğun bir mutlulukla dolmuştu.

Arzunun Altı Dünyası’na ait olan melekler; çeşitli Biçim Dünyaları’nın ölümlü varlıkları oradaydı. Melekleri ayırt etmek kolaydı. Honda’nın düşündeki melekler büyük olasılıkla Arzu Dünyası’na aittiler çünkü erkeklerle dişiler oynaşıp duruyordu.

Ellerinde yedi renkli -al, altın rengi, mavi, kırmızı, beyaz, sarı ve siyah-ışıklar taşıyorlardı. Kocaman sinekkuşları, gökkuşağı renkli kanatlarını çırparak bir içeri bir dışarı uçuşuyorlardı sanki.

Saçları maviydi, gülerken bembeyaz dişleri ışıldıyordu. Gövdeleri yumuşaklığın, temizliğin cisimleşmiş haliydi. Gözlerini hiç kırpmıyorlardı.

Arzu Dünyası’nın erkek ve dişi melekleri durmaksızın bir araya geliyorlardı; üçüncü dünyanın melekleri el ele tutuşmaktan, dördüncü dünyanınkiler düşüncelerini birbirlerine aktarmaktan, beşinci dünyanınkiler bakışmaktan; altıncı ve daha üst dünyaların melekleriyse konuşmaktan hoşnuttular.

İşte toplanma dediğin böyle olmalı, diye düşündü Honda. Çevreye çiçekler saçılmış, havayı ince bir parfüm kokusu ve müzik sesi doldurmuştu. Meleklerin farklı dünyalarını görmek Honda’yı kendinden geçirmişti. İnsandan daha üstün, hisli varlıklar olsalar da, meleklerin doğum ve yeniden doğum döngüsünden kaçamadıklarını biliyordu.

Gece olmuş gibiydi, öte yandan parlak ışıklı bir öğle sonrasıydı; sanki gündüzdü oysa yıldızlar ve baş aşağı duran bir yarımay vardı. Honda, acaba Mio’da meleğin giysisini çalmaya çalışan balıkçı ben miydim, diye merak etti.

Budist kitapta bu olay şöyle anlatılırdı: “Erkek melekler, erkek başmeleklerin dizlerinden doğarlar; dişi meleklerse dişi başmeleklerin omuzlarından; daha önce

nerede bulunduklarının bilincindedirler; kutsal vaftiz ırmağının suyundan içerler."

Melekler bir göğe yükselip bir yere inerek Honda'yla eğleniyorlardı sanki. Kemerli ayaklarını burnuna sürtecekmiş gibi yaklaşıyorlardı ona. Honda, gülümseyen yüzün gerisine, ensesine uzanan beyaz çiçek biçimindeki parmakları izledi - bu, Taylandlı Prenses Ying Çan'ın çiçeklerle taçlanmış yüzüydü.

Melekler şimdi Honda'ya pek aldırmıyorlardı. Deniz kıyısındaki kumsala yaklaşınca, çamların alt dallarının arasına daldılar. Honda her şeyi birden algılamakta zorlanıyordu. Bir çevrinti gibi dönen ışıltı gözlerini kamaştırdı. Kutsal, beyaz çiçeklerden oluşan sağanak durmaksızın yağıyordu. Tanrısal flütün ve lavtanın sesini duydu. Mavi saçlar, etekler, kollara ve omuzlara dolanmış, bileklere sarkan, ham ipekten eşarplar rüzgarla havalanıyordu. Gözlerinin hizasında, havada, bembeyaz bir göğüs bir an için asılı kaldı; bir ayağın tertemiz tabanı geri çekildi. Gökkuşağının aydınlattığı güzel, ak bir kol bir şeye asılmışçasına tam gözlerinin önünden kayıverdi. Aynı anda, zarifçe açılmış bir parmağın boş içini gördü; boşluğun ortasında ay yüzüyordu. Dolgun, beyaz kollar tanrısal bir koku yayarak genişçe açıldılar ve gökyüzüne doğru yükseldiler. Mavi göğün üzerinde yumuşak çizgileri çok belirgin olan kalçalar bulut kümeleri gibi sürükleniyordu. Sonra uzaktan bir çift kıpırtısız, siyah göz göründü, Honda'nın üstüne üstüne geldi; yıldızları yansıtan apak bir alnın belli belirsiz silkinişiyle karaltı çekiliverdi; ayak bilekleri havaya kalktı.

Honda erkek meleklerin arasında Kiyoaki ile asık yüzlü İsao'yu kolayca seçmişti. Onları izlemeye çalıştı; ama gökkuşağı rengindeki ışıkların durmaksızın değişen desenleri yüzünden, yol ne kadar düzgün olsa da, onları bir saniyeden fazla izleyemiyordu.

Ying Çan'ı gördüğü noktaya bakarak, Arzu Dünyası'ndaki zaman daha mı karmaşıktır acaba, diye düşündü; tıpkı düşlerde olduğu gibi geçmişle gelecek kolayca yer değiştirerek aynı uzamda var olabilirdi pekala. Yeni birleşmelerin biçimlenmeye başladığı anda bile küçük, dingin bir felaket ustalıkla soluklaşıp silinebiliyordu.

Bu dünyaya ait olan tek şey, çamlardı. İğneleri en küçük ayrıntılarına kadar belirgindi, Honda'nın yaslandığı kırmızı çamın gövdesiyse sert ve pütürlüydü.

Honda bir süre sonra bu sürekli devinimi sinir bozucu, hatta katlanılmaz bulmaya başladı. Her şeyi, parktaki dev bir sedir ağacının ardına sinmişçesine izliyordu. Utançla dolu bir park. Geceyi bölen korna sesleri. Honda her şeyi, en kutsal olanla en sefil olanı sıradan bir şeye indirgeyerek izliyor, izliyordu. Her şey aynıydı. Başlangıçtan bitişe kadar. Honda büyük bir kederle gözlerini açtı;

okyanusta yüzerken boynuna dolanan yosunları parçalayan, tutup kıyıya fırlatan biri gibi rüyayı yardı.

Yastığa dayadığı kolundaki saatin yumuşak tiktaklarını duyabiliyordu. Başucundaki lambayı yaktı. Saat bir buçuktu.

Sabaha kadar bir daha uyuyamamaktan korktu.

5

Saat çalınca Toru uyandı, alışkanlıkla doğru lavaboya gidip elini yüzünü yıkadı. Sonra da teleskobun başına geçti.

Göz deliğinin çevresindeki kauçuk ılık, nemliydi. Toru gözünü kauçuktan biraz uzakta tuttu. Hiçbir şey göremiyordu.

Çalar saati ne olur ne olmaz, üçte gelmesi beklenen Zuiun-maru belki daha erken gelir diyerek bir buçuğa kurmuştu. Bir kez daha baktı, yine bir şey göremedi. Saat üçe doğru deniz canlandı. Soldan balıkçı gemileri göründü; motorları homurdanıyor, ışıklar öne geçmek için savaşıyordu. Aşağıdaki deniz bir süre için bir panayır yerine döndü. Gemiler Okitsu'nun sardalya yataklarından hızla Yaizu'daki sabah pazarına dönüyorlardı.

Toru bir çikolata aldı, bir tas makarna haşlamak için mutfağa gitti. Yokohama Sinyal İstasyonu'ndan aradılar. Zuiun-maru gecikecekti, dörtten önce burada olamazdı. Toru birkaç kez üst üste esnedi. Esnemeleri, ciğerlerinin en ücra köşelerinden zorla yükselir gibiydi.

Üç otuz; gemiden hâlâ iz yok. Gittikçe bastıran uykuyu def etmek için aşağıya indi, dışarıya çıkıp serin havayı derin derin içine çekti. Ay yükseliyordu herhalde; ama gökyüzü bulutlu olduğu için ne ay görünüyordu ne de yıldızlar. Toru yalnızca apartmanların yangın merdivenlerindeki sıra sıra kırmızı ışıkları, bir de daha ötedeki Şimizu Limanı'nın çevresindeki parlak ışıkları görebiliyordu. Bir kurbağa hafifçe vırakladı, bir horoz buz gibi havada gündoğumuna ilişkin ilk işaretleri yakaladı. Kuzeyde kalan kat kat bulutların rengi soluk beyazdı.

Toru yeniden içeri girdi. Dörde beş vardı. Zuiun-maru'yu görür görmez uykusu dağılıverdi. Tanyeri usul usul ağarıyor, çiçek seraları çevreye karlı bir manzara görüntüsü veriyordu. Toru gemiyi saptamakta hiç zorlanmamıştı. Işıklı haberleşme lambasını geminin lombarına doğru çevirdi; aynı anda geminin adı bildirildi. Zuiun-maru alacakaranlığı yararak 3-G'ye doğru yavaşça, kayarak ilerliyordu.

Saat dört buçukta doğudaki bulutların üzerine son derece hafif bir aydınlık vurdu. Denizle karayı ayıran çizgi belirgindi; su, balıkçı gemilerinin sudaki yansıları biçimlendi, yerli yerine oturdu.

Toru masanın başına geçmiş, yetersiz ışığın altında amaçsızca, üst üste yazıyordu: Zuiun-maru, Zuiun-maru, Zuiun-maru. Hava biraz daha ışımıştı

şimdi. Başını kaldırıp bakınca dalgaları gördü.

Güneş dört elli dörtte doğdu. Toru doğuya bakan pencereye gidip gündoğumundan hemen önceki o birkaç dakikanın güzelliğinin odaya dolabilmesi için camı açtı.

Tam güneşin doğacağı noktada sanki denizin üstünde sıradağlar uzanıyormuş gibi, kat kat eteklere benzeyen, üst üste binmiş, zarif bulutlar vardı. Daha yukarıdan gül renkli, kat kat bulutlar geçiyordu; orasında burasında soluk, yeşil gedikler açılmıştı. Dağların oluşturduğu sırtların aşağısında kalan açık gri renkteki bulutlar tıpkı deniz gibi kabarmıştı. Dağ sırası, pembe ışıltıyı en alttaki eteklerine varıncaya kadar yansıtıyordu. Toru çok uzaklardaki yamaçlara dizilmiş evleri bile görebiliyordu neredeyse. Evlerin üstünde, açmak üzere olan bir gülün görüntüsü vardı.

İşte geldiğim yer orası, dedi içinden. Yalnızca şafak göğündeki gediklerin arasından, arada bir görünen bir serap ülkesi.

Sabah yeli serindi, pencerenin altındaki ağaçların yeşili iyice canlanmıştı. Telgraf direklerindeki porselen fincanlar gündoğumunda, olduklarından daha beyaz görünüyorlardı. Telgraf direkleri hep doğuya, güneşin doğacağı o uzak noktaya doğru uzanıyordu. Ama güneş doğmadı. Tam doğacağı anda, çevreyi kaplayan gül rengi soldu ve mavi bulutlar tarafından emiliverdi. Yok olan pembeliğin yerini, ipek çileleri gibi dağılan bulutlar aldı ama güneş görünmedi.

Güneş yüzünü sonunda gösterdiğinde saat beşi beş geçiyordu. Ufuktaki koyu, gri bulutların arasındaki bir açıldıktan, tam ikinci telgraf direğinin üstünde, sanki doğuyor gibi değil de, batıyormuş gibi kızıl, hüzünlü bir güneş belirdi. Yuvarlağın tepesiyle tabanı buluttan bir perde tarafından kesilmişti; pırıl pırıl bir çift dudak gibi. Kıpkızıl boyanmış ince dudaklardaki gülümseme bulutların ortasında kısaca dalgalandı. Giderek inceldiler, soldular, geride hem orada olan hem de olmayan, alaycı bir gülümseme bıraktılar. Göğün daha yukarılarda kalan geniş kısımlarının daha ılık, daha uçuk bir aydınlığı vardı.

Saat altıda, çelik levha taşıyan bir yük gemisi limana girdiğinde, güneş umulmayacak kadar yükselmişti; çıplak gözle bakılabilecek kadar soluk bir ışık topuydu şimdi. Cılız ışığında, denizin doğusu sırmadan dokunmuş bir kumaş gibiydi.

Toru römorkörü ve kılavuz kaptanın evini aradı.

“Günaydın. Niço-maru ile Zuiun-maru geldiler. Evet, lütfen.”

“Kuzey Fuji mi? Niço-maru ile Zuiun-maru limanda. Evet. Zuiun-maru dört yirmide; 3-G’de.”

6

Saat dokuzda nöbet değiştirildi. Toru çikolataları yeni gelen sinyalciye bıraktı. Hava tahmincileri yanılmıştı. Son derece güzel, bulutsuz bir gündü. Otobüsünü beklerken güneş, uykusunu alamamış gözlerini kamaştırdı.

Şimizu Demiryolu'ndaki Sakurabaşi İstasyonu'na ulaşan yol bir zamanlar çeltik tarlalarının arasından geçerdi; ama şimdi tarlalar doldurulmuş, parsellenmişti. Geniş düzlükler, Amerika'daki herhangi bir taşra kentindeki anacadde gibi, yeni dükkânların sıralandığı, zevksiz bir yer olup çıkmıştı. Toru otobüsten inince sola döndü, karşısına küçük bir dere çıktı. Derenin az ilerisinde, oturduğu iki katlı aparman yükseliyordu.

Üstüne mavi bir tente gerilmiş olan merdiveni tırmandı, ikinci katın en sonundaki kapıyı açtı.

Evi tıpkı bıraktığı gibi temiz, düzenliydi; iki odayla mutfaktan oluşan, altı hasıra dört buçuk hasır genişliğinde, inik panjurlar yüzünden loş olan bir daireydi. Panjurları açmadan önce banyodaki şofbeni yaktı. Küçüktü, gazla ısınıyordu ama yine de salt ona ait olan bir banyoydu işte.

Bakmaktan başka işi olmayan, bakmaktan yorgun düşen Toru, kuzeybatıya açılan pencerenin pervazına yaslanıp portakal bahçesinin gerisine serpiştirilmiş olan evlerdeki pazar sabahı telaşını izledi. Sonunda kendi evlerine sahip olabilmiş erkekler güneye açılan verandalarda, hasır koltuklarına gömülmüş gazete okuyorlardı. Toru'nun gözüne evlerin içindeki önlüklü kadınlar ilişti. Yeni kaplanmış çatıların rengi mavimsi eflatundu. Çocuk sesleri cam kırıklarını andırıyordu.

Toru insanları, hayvanat bahçesindeki hayvanlarmışçasına izlemekten hoşlanırdı. Banyo hazırdı. işten gelince mutlaka uzun uzun yıkanır, her yanını ovuştururdu. Haftada bir kez tıraş olması yetiyordu.

Soyundu, önceden yıkamaya gerek görmeden yıkanma yerine çöküverdi; nasılsa banyoyu ondan başka kullanan yoktu. Termostatı ayarlamıştı, birkaç derecenin dışında asla şaşmazdı. Gövdesi ısınmıştı, aceleye getirmeden yıkandı. Yorulmuştu, uykusuzdu; yüzünü, koltuk altlarını soğuk bir ter kapladı. Sabunu iyice köpürtüp koltuk altlarını sertçe ovaladı.

Camdan giren ışık, yukarıya kaldırdığı kollarının üzerinde mavi beyaz çizgiler oluşturuyordu; ışık, köpüklerin gizlediği koltuk altının hemen yanındaki

sol göğsünü aydınlattı. Toru gülümsedi. Tenine Ülker yıldız kümesi gibi gömülmüş olan bu üç küçük lekeyle doğmuştu. Ne zamandır böyle düşündüğünü bilmiyordu ama etindeki bu lekeleri kendisine bağışlanmış olan lütufların bir kanıtı gibi görüyordu.

7

Honda ile Keiko Hisamatsu, yaşlandıkça birbirlerinin en iyi dostu oldular. Yürüyüşe çıktıkları zaman herkes onları varlıklı, uyumlu bir çift sanıyordu. Günaşırı görüşmelerine karşın birbirlerinden hiç sıkılmıyorlardı. Birbirlerinin kolesterol düzeyleri, hemeroitleri, öteki olası hastalıkları için kaygılanıyor, doktorları epeyce eğlendiriyorlardı. Sık sık hastane değiştiriyor, hiçbir doktora güvenmiyorlardı. Birbirlerinin ufak tefek cimriliklerini anlayışla karşılıyorlardı. Kendileri bir yana, yaşlıların ruhsal durumlarını irdelemekten bıkmayan iki çalışkan öğrenciydiler.

Alınganlık konusunda bile bir denge kurabilmişlerdi. Biri anlamsız bir alınganlık gösterdiği zaman, öteki dile getirilmeyen bir yansızlıkla davranabiliyor, her ikisi de ötekinin gururunu okşamayı biliyordu. Birbirlerinin belleklerindeki boşlukları dolduruyorlardı. İkisinden biri az önce söylediği şeyi unutup tam tersini söylediğinde, gülmeme kibarlığını gösteriyorlardı (aynı şey kendi başına da gelebilirdi pekala).

Şu son on ya da yirmi yılda olanları anımsamakta ikisi de zorlanıyor, oysa ailelerine ilişkin, çok eskilerde kalmış şeyleri yaldızlı bir defterden okurcasına, en küçük ayrıntılarına kadar hatırlıyor, bazen ayrıntılar konusunda zıtlaşıyorlardı. Sık sık da birbirlerini dinlemediklerini fark ediyorlardı. İkisi de aynı anda, kendi kendine konuşur olmuşlardı.

“Sugi’nin babası, Sugi Kimya’yı kurmuştu. Şirket sonradan Nihon Kimya adını aldı. Adamın, köklü bir aileden gelen ilk karısı hemşerisiydi; adı Honji’ydi. Evlilikleri yürümedi, kadın yeniden kızlık soyadına döndü. Adam sonra, ikinci dereceden kuzeni olan, pasaklı bir kadınla evlendi. Kadın, Kagomaçi’de, eski kocasının evinin yanındaki evi satın aldı. Ünlü bir falcı... Neydi adı? Neyse, kadına kuyunun yanlış yönde açıldığını söylemiş. Kadın onun dediklerini aynen uyguladı ve bahçesinin önüne bir türbe yaptırdı. İnsanlar akın akın dua etmeye gelirlerdi. Türbe hava saldırılarına kadar ayakta kalabildi ama...” İşte Honda’nın kendisini kaptırdığı monologlar bu türden şeylerdi.

Keiko’nun konuşmaları ise şöyleydi: “Annesi adamın metresiydi, böylece Vikont Matsudaira’nın üvey kardeşi oluyordu. İtalyan bir opera şarkıcısına tutuldu, babası onu evlatlıktan reddedince o da kalkıp şarkıcının peşinden Napoli’ye gitti. Ama adam onu terk etti. Kadın canına kıymaya kalkıştı. O sıralar

gazeteler her şeyi yazmışlardı. Baron Şişido'nun karısının kuzenlerinden biri -Baron Şişido galiba- her neyse, bu kuzen Sawado ailesinden biriyle evlenmişti. İkiz oğlu oldu; yirmi yaşına bastıkları zaman peş peşe trafik kazasında öldüler. İşte, *İki Keder Tomurcuğu* adlı kitaba konu olanlar, onlardı. Oldukça ünlü bir kitaptır. Okumuşsundur."

Dinleyici bu bitmek tükenmek bilmez soy sop öykülerine kayıtsızdı ama bunun hiç önemi yoktu. Kayıtsızlık, dikkatle dinlemenin ayrılmaz bir parçası olan can sıkıntısından yeğdi.

Başka kimsenin bilmesini istemedikleri, ortak bir hastalıkları vardı: yaşlılık. Herkes kendi hastalıklarından söz etmek ister, doğru dinleyiciyi bulmaksa ne kadar zeki olduğuna bağlıdır. Onları çoğu çiftten ayıran özellikse, Keiko'nun kendini olduğundan başka türlü göstermeye ya da hâlâ gençmiş gibi havalar atmaya çalışmamasıydı.

Titizlik, önyargı, gençlere karşı düşmanlık, ayrıntılara karşı aşırı bir dikkat, ölümden korkmak, gereksiz alınganlıklar - bunlar Honda ile Keiko'nun birbirlerinde buldukları ama kendilerinde saptamadıkları niteliklerdi. İş inatçılığa gelince, her ikisi de ötekinin inatçılığını dengeleyecek kadar dikbaşlıydı.

Genç kadınlara karşı son derece hoşgörülü, genç erkeklere karşıysa inanılmayacak kadar tahammülsüzdüler. Gençlerden yakınmaya bayılıyorlardı; Zengakuren[2] ile hippiler de paylarına düşeni bolca alıyorlardı. Kaygan tenler, gür siyah saçlar, hülyalı, derin bir bakış - hepsi de lanetlenmiş şeylerdi çünkü gençliği çağrıştırıyorlardı. Bir erkeğin genç olması günahtır, diyordu Keiko; bu da Honda'nın hoşuna gidiyordu.

Eğer yaşlılık, kabullenilmesi en zor olan ama sonsuza kadar birlikte yaşanılması gereken gerçeklikse, o zaman Honda ile Keiko birbirlerini, gerçeklikten kaçıp sığınılacak bir yere dönüştürmüşlerdi. Yakınlıkları birleşme değil, barınağa doğru hızla koşarken birbirlerine sürtünürcesine değip geçmeleriydi. Boş evlerini değiştokuş etmiş, arkalarındaki kapıları aceleyle kilitlemişlerdi. Bir tek birbirlerinin içindeyken rahatça soluk alabiliyorlardı.

Keiko, Honda'yla arasındaki dostluğu Rié'nin son arzusunu yerine getirmek olarak görüyordu. Rié ölüm döşeğindeyken Keiko'nun elini tutmuş ve Honda'yla ilgilenmesi için ona yalvarmıştı. Böylece kadın, kocasını bekleyen geleceği şaşmaz bir önseziyle görmüş oluyordu.

Honda ile Keiko arasındaki birliğin meyvelerinden biri de, geçen yıl Avrupa'ya yaptıkları geziydi. Keiko daha önce Avrupa'ya gitmeyi bir türlü kabul etmeyen Rié'nin yerini almıştı. Rié yurtdışına gitme düşüncesinden nefret ederdi; kocasının bu geziyi her önerişinde onun yerine gitmesi için Keiko'ya

yakarırdı. Kocasının kendisiyle yolculuk etmekten hoşlanmadığını bal gibi biliyordu.

Honda’yla Keiko kışın Venedik ve Bolonyaya gittiler. Soğuk insanı biraz yoruyordu ama Venedik’in kışa özgü o sessiz, ıssız görüntüsünden müthiş hoşlandılar. Ortalıkta bir tek gezgin yoktu, işsiz gondolcular soğuktan titreşiyor, köprüler yıkılmış hayallerin külleri gibi peş peşe sıralanıyordu. Ölüm en güzel haliyle Venedik’teydi; güzellik deniz ve fabrikalar tarafından kemirilerek bir iskelete dönüşmüştü. Honda üşüttü, ateşi çıktı. Keiko’nun İngilizce bilen bir doktor bulmadaki çabukluğu, yardımlarının kusursuzluğu Honda’ya, yaşlı bir insana mutlaka bir can yoldaşının gerektiğini göstermişti.

Ateşinin düştüğü sabah, gönül borcunu belirtmek için çocuksu bir utangaçlığa sığındı. “Ah, bu yumuşaklığın, anaç sevgin! Kızların sana neden âşık olduklarını şimdi anlıyorum.”

“İkisi aynı şey değil.” Neşeli olmasına karşın Keiko kızmış rolü yapıyordu. “Ben salt dostlarıma karşı şefkatliyimdir. Kadınlar tarafından sevilmek istiyorsam, onlara kaba davranmalıyım. En çok hoşlandığım kızın ateşi bu kadar yükselseydi hiç umursamaz, onu hemen başımdan atardım. Çoğu kadının yaptığı gibi karıkocaymışçasına birlikte yaşamayı, yaşlılıkta birbirine bakmayı seçmektense ölmeyi yeğlerim. Erkeksi kadınların, korkunç bir bağlılığı olan, kurumuş kalmış, yaşlı kızlarla birlikte yaşadığı bir sürü perili ev var. Nemli köşelerde mantarlar büyüyor; yedikleri şey de bu zaten; esnek örümcek ağları örüyor, birbirlerinin kollarında uyuyorlar. Erkeksi olan kadın çalışıyor, sonra da yanak yanağa verip ödeyecekleri vergileri hesaplıyorlar. Hayır, ben bu türden duygusal bir ilişkinin bir parçası olmak istemiyorum.”

Yaşlı erkeklere özgü çirkinliği Honda’yı böylesi gözüpek bir çözümün kurbanı olmaktan kurtarıyordu. İşte yaşlılığın beklenmedik nimetlerinden biri.

Keiko belki de nispet olsun diye, Honda’nın Rié’nin anısına yanından hiç ayırmadığı küçük, mezar biçimindeki tahta kutuyla alay ederdi. Honda kutuyu hep gizli tutmuş ama ateşi yükselince zatürreden öleceğine inanarak son isteklerini sıralamaya girişmişti. Bunlardan biri de, Keiko’nun tahta kutuyu Japonya’ya geri götürmesiydi.

“Böyle bir aşk insanın tüylerini ürpertiyor,” dedi Keiko, pek de kibar sayılamayacak bir ses tonuyla. “O gelmek istemedi, sense onu iradesi hilafına buralara sürükledin.”

İyileştiği sabah Honda duru gökyüzüne bakarak neşelendi, giriştikleri dil oyunlarından apayrı bir tat almaya başladı.

Keiko kabaca laf dokunduruyordu ama Honda, Rié’den asıl beklediği şeyin

ne olduğundan hâlâ emin değildi. Rié'nin sonuna kadar sadık bir eş olarak kaldığından emindi; ama bu bağlılığın her deliğinde, her köşesinde dikenler vardı. Mikroplardan arınmış olan Rié kocasını sürekli insanlığa ilişkin ne düşündüğünü açıklamaya zorlamıştı, oysa Honda düşüncelerini kendine saklamayı yeğlerdi. Erkeğin mutsuzluğunu kendi mutluluğuna dönüştürmüştü, kocasının arada bir gösterdiği yakınlığın, sevecenliğin gerisinde neyin yattığını bir bakışta anlardı. Bugünlerde çiftçiler bile karılarını yurtdışına gezmeye gönderiyorlardı. Honda'nın serveti dikkate alındığında, bu gezi önerisi öyle alçakgönüllü bir şeydi ki. Oysa kadın olağanüstü bir inatla direnmişti. Bazen kocasına bağırmıştı bile.

"Londra, Paris ya da Venedik benim için ne ifade edebilir ki? Ben yaşlı bir kadınım, oradan oraya sürüklenmek ne kazandıracak bana?"

Genç Honda böyle bir terslenme karşısında büyük olasılıkla konuyu kafasından siler atardı; ama yaşlı Honda karısını yurtdışına götürme önerisinin gerçekten sevecenlikten kaynaklanıp kaynaklanmadığını merak etti. Rié onun bütün sevgi dolu davranışlarını kuşkuyla karşılamaya alışkındı; Honda da benzeri bir alışkanlık edinmişti. Belki de bu yolculuk tasarısının gerisinde, erdemli bir koca rolü oynama ihtiyacı yatıyordu? Her şeyi ters anlayarak, karısının ayak diremesini kadınca bir nazlanmaya, soğukluğunu ise yaşama sevincini zorla bastırmaya yorarak, kendi yüce gönüllülüğünü kanıtlamaya mı çalışıyordu? Belki de yolculuğu, yaşamdaki şu ya da bu aşamayı simgeleyen bir kutlamaya dönüştürmek istemişti. Rié kocasının bu hesaplı iyilikseverliğinin gerisinde yatan aşağılık dürtüleri ânında saptamıştı. Hastalığını öne sürdü; kısa süre sonra da gerçekten hastalandı. Kendini bile isteye bedensel acılara sürüklemişti. Yolculuk etmek artık söz konusu bile olamazdı.

Honda'nın tahta kutuyu yanında buralara kadar taşıması, karısının içtenliğine ölümünden sonra sunulan bir övgüydü. Rié kocasını tahta kutuyu valizine koyarken görseydi (olacak şey değildi ya neyse) kim bilir ne kadar alay ederdi! Bugün Honda'nın her türden duygusallık, sevecenlik gösterilerinde bulunmasına izin vardı. Buna izin veren kişi de yeni Rié'ydi.

Roma'ya döndükleri gece Keiko, Excelsior Oteli'ndeki geniş odalarına, Venedik'teki hizmetlerine karşılık hak etmişçesine, otelin yakınlarındaki Venetio Caddesi'nde bulduğu Sicilyalı bir kız getirdi. Honda'nın gözlerinin önünde sabaha kadar gönüllerince oynaştılar.

Daha sonra Keiko, "Öksürüğün harikaydı," dedi. "Soğuk algınlığından tam anlamıyla kurtulamamıştın. Bütün gece garip bir biçimde öksürüp durdun. Yanı başımda mermer gibi bir insan gövdesi yatarken o yaşlı, komik öksürüğü

dinlemenin bana ne büyük bir zevk verdiğini tahmin edemezsin. Bundan daha iyi bir fon müziği bulamazdım. Kendimi görkemli, göz alıcı bir mezarda, ne olduğunu bilemiyorum ama bir şeyler yapıyormuş gibi hissettim.”

“İskeletin çıkardığı sesi dinliyordun.”

“Tastamam öyle. Yaşamla ölüm arasındaydım. İkisinin ortasında. Ama sakın senin de hoşça vakit geçirmediğini söyleme.” Honda’nın bir ara yaklaşıp kızın ayağına dokunduğunu biliyordu.

Keiko yolculuk sırasında Honda’ya iskambil oynamasını öğretti. Ülkelerine döndükten sonra onu bir kanasta partisine çağırdı. Öğle yemeğinden sonra salona dört oyun masası hazırlandı.

Honda’nın masasında Keiko ile Beyaz Rus olan iki kadın vardı: biri iyice yaşlı, ötekiyse elli yaşlarında, iri yapılı bir kadın. Yağmurlu, kasvetli bir öğle sonrasıydı. Honda genç kızlardan fazlasıyla hoşlanan Keiko’nun partilerine neden böyle yaşlı kadınları çağırdığını merak ediyordu. Honda’dan başka iki erkek daha vardı, emekli olmuş bir işadamı ile yaşlıca bir çiçek düzenleme eğitmeni.

Yıllardır Japonya’da yaşayan Rus kadınların yalnızca, yüksek sesle söyledikleri birkaç kaba saba Japonca sözcük bildiklerini gören Honda şaşırdı. Yemek biter bitmez doğruca oyun kartlarının başına geçtiler. Ruslar hemen yüzlerini pudraladılar, dudaklarındaki ruju tazelediler.

Onlar gibi Beyaz Rus olan kocalarının ölümünden sonra, yabancı makyaj malzemesi üreten aile şirketlerinin başına geçmişlerdi. Elleri oldukça sıkıydı ama kendileri için para harcamaktan kaçınmazlardı. Sürekli ishal oldukları için Osaka’ya giderken yolda sık sık tuvalete taşınarak rezil olmak istememiş, bir uçak kiralamışlardı. Tokyo’ya döner dönmez de bildikleri bir hastaneye yatmışlardı.

Saçını kahverengiye boyamış olan yaşlı kadın mavi bir kazakla payetli bir hırka giymişti; inci kolyesi oldukça ağırdı. Beli bükülmüştü ama parmakları öyle güçlüydü ki, ruj sürerken kırışık alt dudağını yana doğru çekiyordu. Kanasta masasına oturur oturmaz ateşli bir savaşçı kesiliverdi.

En sevdiği konu ölümdü. Bunun, oynadığı son kanasta olduğundan emindi. Bir sonraki oyuna kadar çoktan ölmüş olacaktı. Bu açıklamayı yaparken bir yandan da herkesin karşı çıkmasını beklerdi.

İtalyan oyun masasının üzerine saçılmış olan kartların karmaşık desenleri insanın gözünü alıyordu; kadının kızıla boyanmış tırnakları, güçlü parmakları iskambillerin üzerinde bir balıkçının şamandırası misali bir aşağı bir yukarı

deviniyordu. Kahverengi beneklerle kaplı ellerin ucundaki bu kızıl tırnaklar, birkaç gün önce karaya vurmuş bir köpekbalığının karnı gibi sinirli sinirli çırpınmaktaydı.

Keiko kartları görülmeye değer bir ustalıkla kardıktan sonra ikiye böldü. Her oyuncuya on bir kart dağıttı, desteyi kapalı olarak masaya bıraktı. Yanına da tek bir kart açtı. Kupa üçlüsüydü; kartın kırmızısında çılgınca bir tazelik vardı. Honda soluğunu tuttu. Kartta, kana bulanmış üç benek görmüştü.

Bir iskambil oyununa özgü sesler: masanın ortasındaki bir pınardan fışkırıyormuşa benzeyen kahkahalar, iç çekmeler, hayal kırıklığı belirten küçük çığlıklar. Kıkırdamalara, kararsızlık ve huzursuzluklara, yaşlılara has kurnazlıklara karşı hiçbir yasağa gerek duyulmayan bir bölgeydi burası. Duyguların sergilendiği hayvanat bahçesindeki bir gece gibiydi. Bütün kafeslerden, inlerden çığlıklar, kahkahalar geliyordu.

“Sıra sende.”

“Hayır, sende.”

“Kimsede kanasta yok mu?”

“Ama sıra bende değil ki, oynarsam oyun bozulur.”

“Kadın çok iyi bir dansçı. Kankan bile yapabiliyor.”

“Hayatımda hiç kankan kulübüne gitmedim.”

“Ben gittim. Bir kere. Akıl hastanesi gibiydi. Bir ara bir Afrika dans gösterisini izle. İkisi aynı şey.”

“Ben tangoyu severim.”

“Ben eski valslerden hoşlanırım.”

“Vals ve tango.”

“Eski dansların ağırbaşlı bir havası var. Oysa yeni dansları yaparken, zıvanadan çıkmış gibi ellerini kollarını sallayıp duruyorlar. Kadınlarla erkekler aynı biçimde giyiniyor. Hele o renkler! Tıpkı bir *niki* gibi, değil mi?”

“*Niki* mi?”

“Bilirsin canım, hani şu gözündeki, bütün renkleri taşıyan şey.”

“Ha, *niji*. Gökkuşağı yani.”

“Evet. Giysileri tıpkı *niji* gibi. Erkekler de kadınlar da rengarenk giyiniyorlar.”

“Ama gökkuşağı çok güzeldir.”

“Yakında onlar da hayvanlaşacak. Gökkuşağı hayvanları.”

“Gökkuşağı hayvanları!”

“Fazla zamanım kalmadı. Ölmeden önce bir kanasta daha yapmak istiyorum. İşte tek istediğim bu; son arzum. Son bir kanasta, Bayan Hisamatsu.”

“Lütfen yine başlama, Galina.”

Bu tuhaf konuşma, eli kötü olan Honda’ya, sabahları uyanışını anımsatmıştı.

Yetmiş yaşına bastığından beri sabahları gördüğü ilk şey ölümün yüzüydü. Kâğıt kapılardaki belli belirsiz ışığa bakarak gündoğumunun yaklaştığını duyumsayınca, boğazına dolan balgamlar yüzünden uyanıyordu. Gece boyunca balgamlar kırmızımsı siyah bir kütle halinde toplanıyor, kendi karabasansı sertliğini besliyordu. Bir gün biri, bu balgam topağını iki çubuğun arasına sıkıştıracak, çevreye bulaştırmaksızın çekip alacaktı.

Balgam topağı, tıpkı *beche-de-mer*[3] gibi Honda’ya her sabah hâlâ yaşadığını anımsatıyordu. Yaşadığının farkına varmasıysa hemen ardından ölüm korkusunu getiriyordu.

Honda her sabah kendini bir rüya seline kaptırırdı. Her sabah tıpkı bir inek gibi geviş getiriyordu.

Rüyalar parlak, ışıl ışıldı; yaşamın kendisinden çok daha fazla yaşama sevinciyle doluydu. Giderek çocukluğuna, gençliğine ilişkin düşleri baskın çıkar olmuştu. Bazen düşünde kendini, annesinin karlı bir sabah pişirdiği sıcacık gözlemelerden yerken görüyordu.

Böylesine küçük, önemsiz bir anıyı neden ısrarla anımsayıp duruyordu acaba? Nedeni, yarım yüzyıldan beri yüzlerce kez hatırlanmış, anlamsız, küçük bir anı olmasıydı kuşkusuz. Honda anılarına neden böyle sıkı sıkıya yapıştığını kendisi de anlayamıyordu.

Eski kahvaltı odasından kalan son izler de, Hongo’daki evin sık sık onarılması yüzünden silinip gitmişti. Soylular Okulu’nda beşinci sınıfın ikinci yarısında okuyan öğrenci Honda okuldan çıkınca -cumartesi olmalıydı- üniversitede okuyan bir arkadaşına uğramış, sonra da acıkmış bir halde, elinde şemsiyesi, evin yolunu tutmuştu.

Eve genellikle mutfak kapısından girerdi ama bugün bahçedeki karı görmek için evin önüne dolandı. Çam ağaçlarını kış soğuğundan koruyan hasırlar beyaz kar benekleriyle kaplıydı. Ayakkabılarının karda çıkardığı gıcırtıya kulak vererek ilerlerken, kahvaltı odasının alçak penceresinde gözüne annesi ilişti. Honda evine gelmişti.

“Acıkmışsındır. Hadi, içeri gel. Ama önce üstündeki karları silkele.”

Annesi kimonosuna sıkı sıkı sarınmıştı. Honda paltosunu çıkardıktan sonra

ayaklarını kotatsu'nun[4] altına iliştirdi. Annesi sanki bir şey anımsamaya çalışır gibi, mangaldaki közleri üfledi. Küllerin üzerine düşmüş olan bir tutam saçı kenara doğru itti.

"Bir dakika bekle," dedi iki soluk arasında. "Sana bir sürprizim var. "

Közlerin üzerine küçük bir tava yerleştirdikten sonra tavayı yağlı kâğıtla yağladı. Sıcak yağın üzerine sulu hamuru düzgün yuvarlaklar halinde döktü. İşte Honda'nın rüyalarına sık sık giren tat, bu gözlemelerin tadıydı; o karlı akşamüstünde balın ve erimiş tereyağının tadı. Bundan daha lezzetli bir şey yediğini anımsamıyordu.

Peki ama bu ayrıntı neden bütün yaşamı boyunca peşini bırakmayan bir anının tohumu olup çıkmıştı ki? Sert bir kadın olan annesinin gösterdiği bu alışılmadık sevecenliğin, Honda'nın aldığı zevki artırdığına kuşku yoktu. Anıya tuhaf bir hüzün sinmişti: közleri üfleyen annesinin yandan görünüşü; bu tutumlu evin karın aydınlığına rağmen loş olan salonunu yeterince ısıtmayan korların alevlenirken, annesinin her soluk alıp verişinde yanağına vuran kızıllığı; ışıkla karanlığın oyunu; her soluyuşunda annesinin yanaklarına düşen gölgeler. Belki de kadının devinimlerinin yoğunluğunda ve çok ender gösterdiği şefkatinde, yaşamı boyunca dile getirmekten kaçındığı bir acı gizliydi. Belki de bu acı, sıcak gözlemelerin dolgun lezzetinde, Honda'nın genç, eğitilmemiş damağına cisimleşmiş sevecenlik olarak birdenbire, bütün çıplaklığıyla çarpmıştı. Hüzün ancak bu biçimde açıklanabilirdi.

Altmış yıl göz açıp kapayıncaya kadar geçmişti. Yaşlılık düşüncesini kovalamak için Honda'nın aklına bir şey, bir savunma gelmiş, yüzünü onun göğsüne gömmüştü.

Bu, karlı bir gündeki sıcak gözlemelerin kokusuyla dolu, Honda'nın gözünü açan, yaşamın bilincinde olmaya değil de, daha çok uzak, anlık bir mutluluğa bağlı olan bir şeydi; yaşamın karanlığını en azından o an için ortadan kaldıran bir şey, altmış yılın gerisinden koşarak gelmişti; kapkara bir denizde beliren bir ışığın o sonsuz karanlığı delip yok etmesi gibi.

> Bir an. Honda'ya, on altısındaki Honda ile yetmiş altısındaki Honda'yı ayıran süreçte hiçbir şeyi olmamış gibi geliyordu. Bir an; seksek oynayan bir çocuğun bir çizginin üstünden atlaması sırasında geçen kısacık bir süre.

Honda, Kiyoaki'ye ait olan, yıllardır büyük bir vefayla sakladığı Düş Güncesi'nde yazılanların nasıl birer birer çıktığına tanık, olmuştu. Düşlerin, uyanıkken görülenlerden çok daha üstün olduğuna ilişkin yeterli kanıt vardı

elinde. Ama kendi yaşamının da bir gün düşlerle böylesine dolup taşacağı aklına bile gelmezdi. Düşlerde, Honda'nın üzerine Tayland'ın çeltik tarlalarındaki seller gibi saldıran bir mutluluk vardı; bu mutluluk Kiyoaki'nin düşlerindeki tatlı kokuyla karşılaştırılmak için asla geri döndürülemeyecek olan bir geçmişe duyulan özlemdi. Hiç düş görmeyen genç bir adam, sık sık düş gören yaşlı bir adama dönüşmüştü; işte hepsi buydu. Honda'nın düşlerinin simgelerle ya da hayal gücüyle hiçbir ilgisi yoktu.

Her sabah yatağında rüyalarını geviş getirircesine çiğneyip durmasının bir nedeni de, az sonra başlayacağı kesin olan romatizma ağrılarından duyduğu korkuydu. Dün kalçasına yapışan dayanılmaz sancının anısı henüz silinmemişken, bu sabah da omuzları, böğrü sancıyabilirdi. Ağrının nereye saplanacağını yataktan kalkmadan bilemezdi. Eti, buruşmuş tenindeki rüyalardan kalmış jelatinimsi artıklarda kıvranır, kemikleri gıcırdarken, ona yeni hiçbir şey sunmayan yeni günü düşünerek hala yatağında yatarken bunu bilemezdi.

Eve beş-altı yıl önce taktırdığı dahili telefona uzanmak bile bir işkenceydi. Her sabah kahya kadının tiz sesiyle sıraladığı günaydınlara katlanmak da cabasıydı.

Rié'nin ölümünden sonra eve bir hukuk öğrencisi almış ama kısa süre sonra delikanlıdan sıkılmıştı; o günden beri koca evde iki hizmetçiyle kahyadan ve Honda'dan başka kimse yaşamıyordu. Hizmetçi kadınlar sürekli değişiyordu. Kılıksızlıklarına, sakarlıklarına, kahyanın içtenlikten yoksun tavırlarına baktıkça, duyarlılığının bugünkü kadınların giyim kuşamıyla ve kullandıkları sözcüklerle hiç mi hiç uyuşmadığını görüyordu. Ne kadar gayretli çalışırsa çalışsınlar, o yapmacık tavırları, son günlerde yaygınlaşan "keyifli", "eh, yani" gibi terimleri dillerinden düşürmeyişleri, uygun biçimde açılmayan bir kapı, ellerini saygıyla ağızlarına götürmeden uluorta gülmeleri, unvanları birbirine karıştırmaları, televizyon oyuncularıyla ilgili dedikoduları, Honda'nın onlardan kaçmasına neden oluyordu. Bazen kendini tutamayıp yakınsa, o kadının ertesi gün çekip gideceğinden emin olabilirdi. Hemen hemen her gece eve gelen masajcı kadına ağzından en küçük bir şey kaçıracak olsa, ertesi sabah evde kızılca kıyamet kopuyordu. Masajcı kendisine moda olan bir biçimde, "madam" diye hitap edilmesini istiyor, başka türlü seslenildiğinde yanıtlamaya yanaşmıyordu; ancak ne olursa olsun Honda onsuz yapamazdı.

Ne kadar sık yakınırsa yakınsın, salondaki raflarda mutlaka toz bulunuyordu. Haftada bir kez gelen çiçek düzenleme eğitmeni de aynı şeyden şikâyet etmekteydi.

Hizmetçiler bakkalın, manavın çıraklarını kahve içmek için içeriye çağırıyor,

Honda’nın onca değer verdiği viskiyi kim bilir kimler içip bitiriyordu.

Kulakları kâhyanın sabah dileklerinden sağırlaşmış bir halde, bir fırsatını bulup kahvaltısını istemekte zorlanıyor, pencereleri açan hizmetçilerin koridordaki hasırın üzerinde ayaklarını sürümeleri onu inanılmayacak kadar sinirlendiriyordu. Sıcak su muslukları sürekli tıkanıyor, o söylemedikçe bitmiş bir diş macununun yerine asla yenisi konmuyordu. Kahya çamaşırlarının temiz, ütülü olmasını hiç savsaklamazdı ama giysilerin yakasındaki temizlemeci etiketini çıkarmayı her seferinde unuttuğundan, etiket Honda’nın ensesine batıp duruyordu. Ayakkabıları cilalanıyor ama içindeki kumlar boşaltılmıyor, bozulan şemsiyesi onarılmıyordu. Rié hayattayken Honda bu tür ayrıntılardan bihaberdi.

En küçük bir çizik ya da yırtık o eşyanın kaldırılıp atılmasıyla çözümleniyordu. Oldukça tatsız sahneler yaşanıyordu.

“Bana tamir ettirmemi söylediniz ama kentte bunu onaracak bir tek yer yok.”

“Pekâlâ, at gitsin o halde.”

“Zaten o kadar da değerli bir şey değil.”

“Sorun değerli olup olmamasında değil.”

Kadının gözlerinde, Honda’nın cimriliğini küçümsediğini gösteren bir bakış beliriyordu.

Bu türden olaylar Honda’yı gitgide Keiko’ya daha bağımlı kılmıştı.

Keiko ise kendini canla başla Japon kültürünü araştırmaya adamıştı. Yeni tuhaflığı da buydu işte. Yaşamında ilk kez Kabuki izlemeye başladı; beceriksiz oyuncuları ünlü Fransız oyuncularla karşılaştırıyordu. *No* müziği öğrenmeye, Budist sanatı tanımak için tapınakları gezmeye başladı.

Her geziye, kendisine katılması için Honda’yı da çağırıyordu; bir seferinde Geşu Tapınağı’nı önermek Honda’nın dilinin ucuna kadar geldi. Ama Keiko’yla birlikte sırf keyifli bir gezi adına ziyaret edilecek bir yer değildi orası.

Honda şu son altmış yılda bir kez olsun Satoko’yu, Geşu Tapınağı’nın başrahibesini ziyaret etmemişti. Hala sağ ve iyi olduğunu biliyordu ama hiç mektuplaşmamışlardı. Savaş sırasında ve savaştan sonra birkaç kez içinden kadını aramak ve ihmalciliği için özür dilemek geçmiş fakat kuruntuları hep ağır basmış, Honda da suskunluğunu sürdürmüştü.

Geşu Tapınağı bir an olsun çıkmamıştı aklından. Ancak suskunluk dolu yıllar boyunca kendi kendisine aşıladığı bir çekingenlik Honda’nın elini kolunu bağlamıştı. Geşu öyle değerliydi ki, Honda’nın bunca zamandan sonra ne anılarla kadının kutsallığını işgal etmeye ne de bu yaşında onu rahatsız etmeye hakkı vardı. Şibuya’daki yıkıntılarda rastladığı Tadeşina’dan, Satoko’nun şimdi

daha da durulaşmış bir bahar kadar, yani eskisinden çok daha güzel olduğunu öğrenmişti. Üstelik yaşlanan bir rahibenin yaşı olmayan güzelliğini gözlerinde canlandırmaktan âciz biri değildi. Osaka'lı bir dostu bu güzelliği saygı dolu nidalarla dile getirmişti. Yine de korkuyordu Honda. Solmuş bir güzelliğin kalıntılarıyla yüz yüze gelmekten ödü kopuyordu; ancak onu bundan daha çok korkutan bir şey daha vardı, o da şimdiki güzellikti. Satoko'nun bilgelik açısından artık Honda'nın uzanamayacağı kadar üst bir düzeye eriştiği kesindi; yaşlı Honda'nın onu ziyaret etmesiyse bu dinginliğin yüzeyinde minicik bir dalgalanma bile yaratmayacaktı. Satoko'nun anılarla yıldırılamayacağını biliyordu. Ama Satoko'nun anıların bütün zincirlerinden arınmış, çivit rengi bir zırhın içinde güvende olan imgesi, ölmüş Kiyoaki'nin gözlerinden bakılınca bir başka umutsuzluk tohumu gibi görünüyordu.

Satoko'yu, Kiyoaki'nin anılarını sürdüren bir temsilciyle yüzleşircesine ziyaret etmek zorunda olduğunu düşünmekse, Honda'nın omuzlarını çökertiyordu.

"Günah yalnızca bize ait, bana ve Kiyoaki'ye, başkasına değil," demişti kız yolda, Kamakura'dan dönerlerken.

Aradan altmış yıl geçmişti ve sözcükler hâlâ Honda'nın kulaklarındaydı. Onu görmeye gittiği zaman Satoko büyük bir olasılıkla anılar zincirinden tatlı tatlı söz edecekti. Ama bu yolculuk Honda için çok fazlaydı. Onun kadar yaşlı, çirkin ve günaha bulanmış birinin zaten var olan sorunlarını daha da artıracağına kuşku yoktu.

Bahar karlarına yumuşacık gömülmüş olan Geşu Tapınağı'na gelince; yıllar geçtikçe Satoko'nun hatırasıyla birlikte daha da uzaklaşıyordu. Uzaklaşıyordu; ama yüreğin içine çekilecek kadar değil. Honda onu anımsamaya çalıştıkça Geşu, Himalayalar'daki bir tapınak misali karlı bir doruğa dönüşüyordu: güzelliği acımasızlığa, yumuşaklığı ise kıyamete. Pırıl pırıl bir zirve; dünyanın sonunda yükselen bir ay tapınağı; yaşlanan ama giderek daha da zarif bir güzelliğe bürünen bir başrahibenin mor cüppesiyle belirlenmiş tek bir nokta; bilincin ve aklın tam sınırında duruyormuşçasına, buzdan bir ışık yayan bir kule. Honda bir uçağa ya da trene atlar, bir an sonra da orada olabilirdi. Ama Geşu bir erkeğin ziyaret edebileceği, görebileceği bir tapınak olmaktan çıkmıştı; o artık Honda'nın bilinçliliğinin en aşırı uçlarındaki gedikten sızan bir ay ışınıydı.

Ona öyle geliyordu ki Satoko orada idiyse sonsuza kadar orada kalmalıydı. Honda sonsuz yaşama bilinç aracılığıyla bağlanmışsa, o zaman Satoko onun cehenneminden sonsuz uzak bir tepede olmalıydı. Kadının bir tek bakışla bu uzaklığı delip geçtiğine kuşku yoktu. Honda'ya, kısıtlanmış ve korkudan donup

kalmış bir bilincin ölümsüz cehennemi ile kadının kutsal ölümsüzlüğü bir denge oluşturuyormuş gibi geliyordu. Onu görebilmek için Honda üç yüz yıl, bin yıl daha bekleyebilirdi.

Bir sürü mazeret bulup duruyordu; giderek dünyadaki bütün özürler Geşu'yu ziyaret etmemek için icat edilmiş gibi görünmeye başladı. Yıkım getireceğinden emin olduğu için güzelliği yadsıyan biri gibiydi o. Geşu'ya gitmeye yanaşmaması, bir şeyi sürüncemede bırakmaktan çok daha farklı bir şeydi. Orayı ziyaret etmenin artık olanaksız olduğunu, oranın yaşamındaki kapıların en darı olduğunu biliyordu. Ziyaret etmekte diretirse, Geşu ondan kaçacak, ışıktan bir pusa gömülüp görünmez olacaktı belki de.

Öte yandan, ölümsüz bilinç sorunu bir yana, yaşlılığın bu ziyaret için en uygun zaman olduğuna inanmaya başlamıştı. Belki de bu ziyareti tam ölmek üzereyken gerçekleştirecekti. Satoko, Kiyoaki'nin ölümü pahasına görmek zorunda olduğu kişiydi; genç ve güzel Kiyoaki, acımasız olanaksızlığın tanığı olan Honda'ya, bu uğurda yaşamını öne sürmediği sürece Satoko'yla karşılaşmayı yasaklıyordu. Kadınla karşılaşması için önce ölümle karşılaşması gerekiyordu. Belki Satoko da gizliden gizliye bunu biliyor ve o ânın gelmesini bekliyordu. Ağıza alınamayacak kadar kutsal, tatlı bir anı sağanağı, yaşlanan Honda'nın üzerine hızla boşalıyordu.

İşte Keiko'nun Geşu'da, onun yanında olması bu yüzden biraz aykırı düşerdi.

Honda'nın, Keiko'nun Japon kültüründen ne anladığına ilişkin kuşkuları vardı. Öte yandan, kadının kendini kaptırdığı bu yarım yamalak bilgilenme sürecinde hayran olunacak bir şeyler de yok değildi. Keiko kesinlikle rol yapmıyordu. Kyoto'daki tapınakları defalarca geziyor, tıpkı Japonya'yı ilk kez ziyaret eden, kafası yanlış kavramlarla doldurulmuş, sanata eğilimli yabancı kadınlar gibi, çoğu Japon'un artık ilgisini çekmeyen nesneler karşısında hayranlık dolu çığlıklar atıyor, onları uyumsuz çiçek buketleri halinde düzenliyordu. Japonya onu Antarktika kadar büyülüyordu. Kayalıklı bir bahçeye bakarken, soket çoraplı yabancı bir kadının olanca tuhaflığıyla duygularını dile getiriyordu. Yaşamı boyunca salt Batı tipindeki koltuklarda oturmuştu sanki.

Gerçek bir öğrenme ateşiyle yanıp tutuşuyordu. Birtakım ayrıntıları gözden kaçırsa da, Japon sanatına ve edebiyatına ilişkin kendine özgü, alışılmadık görüşleri vardı ve bunları uzun uzadıya belirtir olmuştu.

Uzun zamandır yabancı elçileri sırayla yemeğe çağırmak onda bir tutku halini almıştı. Japon kültürüne dair çektiği övüngen söylevler için gereken dinleyiciler, işte bu elçilerdi. Eski tanışları bir gün gelip Keiko'nun onları altın

varaklı paravanlar üzerine söylevlerle onurlandıracağını düşlerinde görseler inanmazlardı.

“Ama onlar, gönül borcu nedir bilmeyen insanlar; bugün var, yarın yoklar,” diye uyarıyordu Honda, çabalarının yararsızlığını göstermek için. “Söylediklerinin tek sözcüğü bile akıllarında kalmayacak; hepsi de daldan dala konan tipler. Onlarla görüşmek bile zaman kaybı.”

“Göçmen kuşlar; insan kendini bir tek göçmen kuşlara karşı korumak zorunda kalmaz. Bundan on yıl sonrası için kaygılanman yersiz, ayrıca her gece yeni bir dinleyici topluluğu bulmanın keyfi bambaşka.”

Keiko yine de kendini önemsiyor, ulusal kültürü yabancılara aşılayabildiği için kendi kendini safça kutluyordu. Bazen bir dans öğreniyor, bunu hemen elçilikten çağırdığı konukların önünde sergiliyordu. hataları fark etmeyeceklerini bilmek ona güç veriyordu.

Keiko, kültürünü ne kadar kararlı bir biçimde inceltmeye çalışırsa çalışsın, Japonya’ya özgü şeylerin en derinlerdeki köklerinin bulunduğu karanlığa ulaşmak değildi amacı. İsao İinuma’yı altüst eden o koyu kan pınarları çok derinlerdeydi. Honda, Keiko’nun Japon kültürü deposuna, sebzeyle dolu derin dondurucu, diyordu.

Honda yabancı elçiliklerde Keiko’nun arkadaşı bir bey olarak tanınır olmuştu. O da her zaman kadınla birlikte çağırılıyordu.

Bir elçilikte uşakların resmi Japon giysilerine bürünmüş olduğunu görünce, sinirlendi. “Bu, yerlileri teşhir etmekten başka bir şey değil. Bir hakaret adeta!”

“Ben hiç de senin gibi düşünmüyorum. Japon erkekleri, Japon giysileri içinde çok daha iyi görünüyorlar. Sırtındaki smokin ceketi benim için hiçbir şey ifade etmiyor.”

Erkeklerin smokinle katıldığı bu diplomatik akşam yemeğinde konuklar yemek salonuna doğru zarif bir kaynaşmayla yollanır, önden giden bayanlar ile masanın üzerindeki çiçekler gümüş şamdanların oluşturduğu ışık ormanına derin gölgeler düşürürken, dışarıda dingin bir yaz yağmuru yağıyordu; hepsinden yayılan ışıltılı hüzün Keiko’ya gerçekten en çok yakışan şeydi. O, Japon kadınlarının sıkça başvurduğu o yaltaklanıcı gülümsemenin yüzüne yayılmasına asla izin vermezdi. Dimdik duran gövdesinde, olağanüstü alımlı sırtında eşi görülmemiş bir geleneği taşıyordu. Sesi bile eski Japon soylularının boğuk, hüzünlü sesiydi. Onca yaldızın altından bile seçilen bıkkınlıklarıyla elçilerin, hepsi de yapmacıklı, duygularını asla ele vermeyen dışişleri memurlarının arasında bir tek Keiko yaşam doluydu.

Masada ayrı yerlere oturacaklardı; Keiko masaya doğru ilerlerken, “Tüylü Kaftan”ı gördüm ama Mio’ya hiç gitmedim,” diye fısıldadı Honda’ya. “Bir gün beni oraya götürsene. Hiç ayak basmadığım öyle çok yer var ki.”

“Ne zaman istersen. Nihondaira Tepeleri’nden yeni döndüm ama seve seve yeniden gidebilirim. Sana büyük bir zevkle eşlik etmeye hazırım.”

Gömleğinin kaskatı yakası Honda’nın çenesine batıp duruyordu.

8

“Tüylü Kaftan”ın açılışında, bir tanesi ikinci evliliğini yapmış olan iki balıkçı sohbet ederler. “Tekneciler fırtınalı Mio Kanalı’na doğru ilerlerken birbirlerine seslendiler.” Sıra yolculuğun tanımlanmasına gelir. “Ansızın, binlerce kilometre uzaktaki bildik tepeler bulutlarla sarılıverdi.” Sahnenin ortasındaki çam ağacına, has ipekten yapılma, uzun bir kaftan asılıdır. Hakuryo kaftana sahip olmak isteğiyle, uzanıp onu alır. Oyunun başoyuncusu, melek görünür. Adama giysiyi geri vermesi için yakarır ama o kulak asmaz. Melek yeniden gökkubbeye uçamayacağı için çok üzgündür.

“Hakuryo kaftana sımsıkı yapıştı. Melek çaresizdi. Alev alev yanan saçlarındaki çiy tanelerine benzeyen gözyaşları dökmeye başladı. Çiçekler soldu; meleğin çürüyüşüne ilişkin beş işaret görünmüştü.

Tokyo’dan bindikleri trende Keiko, giriş konuşmasını mırıl mırıl yineledi. “Peki ama meleğin çürüdüğünü gösteren beş işaret nedir?” diye sordu, beklenmedik bir içtenlikle.

Honda konuyu çok iyi biliyordu. Gördüğü rüyadan sonra meleklerle ilgili epeyce bilgi toplamıştı. Aynı kaynaktan çıkmakla birlikte, öykünün pek çok çeşitlemesi vardı.

Ekottara Agama’nın yirmi dördüncü kısmındaki açıklama şöyleydi: “Otuz üç tane melek, bir tane de başmelek vardır; ölümleri kendini beş biçimde dışavurur: Çiçekten oluşmuş taçları solar, kaftanları kirlenir, koltuk altları kokuşur, öz bilinçlerini yitirirler, mücevherlerle süslü genç kızlar onları yüzüstü bırakır.”

“Buddha’nın Yaşamı”ndaki beşinci bölümse şöyle diyordu: “Meleklere verilen zamanın dolduğunu gösteren beş işaret vardır: Saçlarındaki çiçekler solar, koltuk altlarından iğrenç bir koku yayılır, kaftanları kirlenir, bedenin yaydığı ışık söner ve melek bilincini yitirir.”

Mahamaya Sutra’nın son bölümündeyse: “İşte o zaman Maha ona cennette yok olduğunu, artık çürüdüğünü kanıtlayan beş işaret gösterdi: Çiçekten tacı soldu, gözleri durmaksızın kırpışmaya başladı, koltuk altlarından ter fışkırdı. Gövdesini kuşatan ayla söndü, haklı olarak sahip olduğu yer artık onu mutlu etmez oldu.”

Şu âna kadar Honda’nın bulduğu benzerlikler, farklılıklara oranla çok daha çarpıcıydı. Abidarma Mahavibasa Sastra, daha önemli olan beş işaretle, daha

önemsiz olan beş işareti ayrıntılarıyla tanımlıyordu. Önce daha önemsiz olan beş işaret görünüyordu:

Bir melek gökyüzüne yükselir ve parmaklarının üzerinde fırıl fırıl dönerken genellikle, hiçbir orkestra, müzisyen ya da koronun yansılayamadığı bir müzik yayar; ancak ölüm yaklaştıkça müzik azalır, sesler tizleşir, incelir.

Normal zamanlarda bir melek gece gündüz gölgesiz, pırıl pırıl bir ışık saçardı; ama çürüme başlayınca ışık birdenbire azalıyor, meleğin gövdesini zayıf gölgeler kuşatıyordu.

Bir meleğin teni kaygan, yağlıdır; melek ölümsüzlük gölüne dalsa bilse tıpkı bir nilüfer yaprağı gibi üzerindeki damlaları silkeler atar; ama ölüm yaklaştıkça su meleğin bedenine yapışıp kalır, ayrılmaz.

Çoğu zaman bir melek, tıpkı ateşten bir çıkrık gibi, hiç durmaz, onu bir tek yerde zapt etmek olanaksızdır; bir orada bir buradadır, atlar, sıçrar, özgürce devinir; oysa ölüm yaklaşınca bir noktaya yapışıp kalır, kendini oradan kurtaramaz.

Bir melek, bir kez olsun gözünü kırpmama gücüne sahiptir; ama ölüm yaklaştıkça gücünü yitirir, gözünü durmaksızın kırpıştırmaya başlar.

Daha önemli olan beş işaretse şunlardı: Bir zamanlar lekesiz olan kaftanı kirlenir, çiçeklerden oluşan tacındaki çiçekler solar, dökülür; koltuk altlarından ter boşanır, gövdesinden iğrenç bir koku yayılır; melek artık bulunduğu yerden hoşnut değildir.

Öteki kaynaklar, daha önemli olan işaretleri teker teker sayıyordu. Yalnızca önemsiz işaretler görünüyorsa ölümü engellemek olasıydı ama önemli işaretler bir kez göründü mü, artık ölümden kurtuluş yoktu.

“Tüylü Kaftan”da önemli işaretlerden biri görünmüştü bile, yine de melek kaftanını geri alabilseydi ölümden kurtulabilirdi. Zeami’nin kendisine şiirsel bir ölüm işareti hakkı tanıdığı, daha sonra kılı kırk yaran yasalarla ilgilenmediği varsayılabilirdi.

Honda, Kitano Tomarı’nda sözü edilen, meleğin ölümüne ilişkin beş işareti olağanüstü bir canlılıkla anımsıyordu; tomar yıllar önce Kitano Türbesi’nde gördüğü ulusal bir hazineydi. Elinde, bir şeyleri anımsatan bir fotokopi vardı; belki de eskiden kulaklarını tıkadığı, uğursuz bir önseziyle dolu bir ezgiyi.

Bir Çin köşkünün güzel yapılarıyla çevrili olan bahçesinde, melek sürüleri kanuna benzeyen telli çalgılar, davullar çalıyorlardı. Ancak ortada yaşamı çağrıştıran hiçbir şey yoktu; müzik bir yaz ikindisinde uçan bir sineğin tekdüze vızıltısını andırıyordu. Belki telleri geriyor, davullara vuruyorlardı ama tenler ve

teller gevşekti, yorgun ve çürümüştü. Bahçenin ön tarafında çiçekler vardı, çiçeklerin arasında duran üzgün bir melek, bileklerini gözlerine bastırmıştı.

Ölüm öyle apansız gelmişti ki! Meleklerin güzel, genellikle anlamsız olan beyaz yüzlerinde şaşkınlık okunuyordu.

Köşkün içindeki meleklere tam bir keşmekeş egemendi. Kimisi kaftanlarının yenleriyle boşu boşuna zarif kavisler çizmeye çalışıyor, kimisi eğilip bükülüyor, debeleniyordu. Ellerini bitkin bitkin sınırlı boşluğa doğru uzatıyor ama ona dokunamıyorlardı; kaftanları kirlenmişti, gövdelerinden pislik fışkırıyordu.

Neler oluyordu? Beş işaret görünmüştü. Melekler kaçacak yeri olmayan, kapalı, tropikal bir bahçede vebaya yakalanmış prensesler gibiydiler.

Saçlarındaki çiçekler boyunlarını bükmüştü; içlerindeki boşluk ansızın boyunlarına kadar suyla doluvermişti. Bir araya toplanmış olan yumuşak, zarif gövdelerde bir noktadan sonra saydam bir çözülme başlamıştı; soludukları havaya bile şimdiden ölümün kokusu sinmişti.

Salt varoluşlarıyla insanları güzellik ve düş ülkesine çeken bu ölümlü varlıklar şimdi olanca büyüleri üzerlerinden sıyrılıp alınmışçasına, çaresiz kalakalmışlardı; dökülen ve akşam yelinin önünde sürüklenen altın yapraklar gibi. Klasik bir tarzda düzenlenmiş olan, zarif bahçenin yüzeyi eğimliydi. Tepeden tırnağa güçle dolu güzelliğin ve zevkin altın tozu, yokuştan aşağı yuvarlanıyordu. Boşluğa doğru süzülen mutlak özgürlük, parçalanan bir et gibi yırtılmıştı. Gölgeler birikiyor, ışık giderek azalıyordu. Yumuşacık güç, parmaklardan damla damla akıp gitmekteydi. Etin derinliklerindeki ateş can çekişiyor, bedenden ayrılıyordu.

Köşkün parlak damalarla kaplı zemini, al renkli tırabzan hiç solmamıştı. Görkemden geriye kalan anılar olarak, melekler gittikten sonra da orada olacaklardı.

Parlayan saçların altındaki güzel burun delikleri havaya dikilmişti. Melekler ayrışmanın ön kokusunu kokluyorlardı sanki. Bulutların ötesinde taçyapraklar kıvrılıp bükülüyor, gökyüzü ayrışmanın gök mavisi rengine boyanıyordu; görülebilen ve tinsel olan bütün zevkler, evrenin neşe dolu enginliği yitip gitmişti.

“İyi, iyi” diyerek susturdu Keiko onu. “Dersini çok iyi bellemişsin.”

Başını canlı canlı sallayarak, çok şık bir Estée Lauder şişesini kulaklarının ardına dokundurdu. Yılan desenleriyle süslü bir pantolon ve aynı kumaştan bir gömlek giymiş, beline güderi bir kemer takmıştı; başında İspanyol malı, siyah deriden, geniş bir şapka vardı.

Honda onu Tokyo Garı'nda ilk gördüğünde kılığını biraz yadırgamış ama giyimi konusunda herhangi bir yorumda bulunmaktan kaçınmıştı.

Beş-altı dakika sonra Şizuoka'ya varacaklardı. Honda'nın aklına o son işaret, yer bilincinin yitirilişi takılmıştı. Kendisi başlangıçtan beri nerede olduğunun bilincinde değildi zaten. Çünkü o bir melek değildi.

Honda dalgın dalgın, kendisini gara getiren takside aklından geçen şeyi bir kez daha anımsamıştı. Şoföre acele etmesini söylemiş, o da batı Kanda'dan gelen otoyola girmişti. İlkyaza özgü, inceden bir yağmur serpiştiriyordu, yağmurun ne zaman başladığını Honda kestiremiyordu. Saatte doksan kilometre hızla sıra sıra bankaların, borsa komisyoncularının önünden geçiyorlardı. Kocaman, sağlam binalar çelikten ve camdan yapılma büyük kanatlarını açmışlardı. Honda kendi kendine, "Öldüğüm anda bunların hepsi yok olacak," dedi. Bu düşünce onu mutlu etmiş, içini bir tür öç alma duygusuyla doldurmuştu. Bu dünyayı kökünden koparıp almak ve bomboş bir yere dönüştürmek hiç sorun olmayacaktı. Bunun için yapması gereken tek şey ölmekti. Unutulmuş, yaşlı bir adamın ölümünde, yıkıcılığı hiçbir şeyle karşılaştırılamayacak bir silahın olduğu düşüncesi, az da olsa gururlandırıcıydı. Ölümün beş işareti Honda'da en küçük bir korku uyandırmıyordu.

9

Keiko'yla birlikte Mio'daki çam korusuna giden Honda'yı kaygılandıran bir şey vardı. Japonya'nın bu en güzel, görülmeye en değer noktalarından birinin, sonsuz bir kıyıcılıkla ne hale getirildiğini göstererek kadının neşesini kaçırmaktan korkuyordu.

Yağmurlu bir işgünüydü ama büyük otopark arabalarla tıka basa dolmuştu; hediyelik eşya satan dükkânlardaki kirli selofanlar kül renkli gökyüzünü yansıtıyordu. Keiko hiç rahatsız olmamışa benziyordu.

"Çok güzel. Gerçekten harika! Temiz havayı, tuz kokusunu içine çek. Deniz o kadar yakında ki."

Aslında hava egzoz dumanıyla doluydu, çamlarsa oksijensizlikten ölmek üzereydiler. Honda kendini daha iyi hissetti. Burayı birkaç gün önce gördüğü için Keiko'yu neyin beklediğini biliyordu.

Benares kutsal bir pislikle doluydu. Pisliğin kendisi kutsaldı. Ama orası Hindistan'dı.

Oysa Japonya'da güzellik, gelenek, şiir - hiçbirine kutsallığın kirli eli dokunmamıştı. Onlara dokunanlar ve sonunda onları boğanlar, kutsallıktan tam anlamıyla yoksundular. Hepsinin elleri aynıydı; sabunla iyice ovulmuştu bu eller.

Mio'nun çam korusunda bile melekler, şiirin içi boşalmış kafatasında insanların dile getirilemeyen dileklerine karşılık veriyor ve binlerce, on binlerce dönüşe, kıvrılışa zorlanıyordu; sirklerde gösteri yapanlar gibi. Bulutlu gökler gümüşten, yüksek gerilim telleriyle meleklerin danslarını birbirine bağlamışçasına, yol yol çizgilerle bezenmişti. Düşlerde insanlar yalnızca meleklerin çürümesine ilişkin izlere rastlarlar.

Saat üçü geçmişti. "Mio Çam Korusu. Nihondaira Eyalet Parkı." Ağacın sert, pütürlü kabuğu yeşil yosunla kaplıydı. Dik olmayan, taş basamakların tepesindeki çamlar gökyüzüne acımasız ışık okları fırlatıyordu. Tomurcuklar, çamların birbirine dolanmış dallarından yayılan yeşil duman tülleri, cansız denizin önünü kapatmıştı.

"Deniz!" diye haykırdı Keiko neşeyle.

Honda bu neşeye güvenmiyordu. Kadının partilerde sergilediği tavırdan bir şeyler vardı bu neşede; davet edildiği villa için sıraladığı övgüleri çağrıştıran bir

şey. Öte yandan, abartı aslında bir hiç olan şeye zevk katabilir. Honda ile Keiko en azından yalnız değillerdi.

Dışanya çıkık rafları kırmızı Coca-Cola kutuları ve hediyelik eşyalarla tıklım tıkış dolu bir dükkânın önünde, fotoğrafçıların kullandığı türden bir çift karton manken duruyordu: Biri, soluk çamlarla kaplı bir korulukta duran, Şimizu Limanı'nın patronu Jiroço'ya, ötekiyse kadın arkadaşı Oço'ya aitti. Jiroço'nun adı, koluna astığı şemsiyenin üçgeninde yazılıydı. Yolculuk kıyafetini giymişti, elinde bir baston vardı: açık mavi eldiven ve tozluk, ince mavi, beyaz çizgili, ata binerken giyilen bir kimono. Oço'nun saçları kabarık bir topuz halinde toplanmıştı, siyah satenden bir kimono giymiş, beline Hoçijo desenli, sarı ekose bir *obi*[5] bağlamıştı.

Honda, Keiko'yu koruluğa doğru sürüklemeye çalıştı ama mankenler kadının ilgisini çekmişti. Kendi kendine Jiroço'nun adını üst üste yineliyordu. Adamla ilgili adı dışında hiçbir şey bilmiyordu, ünlü bir kumarbaz olduğunu bile; Honda'nın bu konuda verdiği bilgiler kadını daha da büyüledi.

Geçmişe özgü renkler, renklerin canlı, yabanıl kaba sabalığı Keiko'yu gerçekten kendinden geçirmişti. Yaşamına ait, uzaklarda kalmış tensel tatları ne kadar kurcalarsa kurcalasın kulağına, yontulmamışlığı içinde böylesine yabani ve hüzünlü olan bir tek ses çalınmıyordu. Onun en büyük erdemi, önyargılı olmamasıydı. Hiç görmediği, hiç tatmadığı bir şey varsa, o da "Japon" olmaktı.

Honda neredeyse öfkeli bir biçimde, kadının mankenle arasındaki aşk ilişkisini koparmayı denedi.

"Aman, kes artık! Kendini aptal durumuna düşürüyorsun."

"Sence ikimizin aptal durumuna düşmek gibi bir lüksü hâlâ var mı?"

Yılan gibi kıvrılmış bacaklarını iki yana açmış, ellerini kalçalarına dayamıştı; çocuğunu paylayan Doğulu bir anneye benziyordu. Gözleri öfke doluydu. Şiirselliği kirletmişti.

Honda pes etti. Çevredekilerin ilgisini çekmeye başlamışlardı. Fotoğrafçı, üç ayaklı bir sehpa ve kırmızı kadife bir kumaşla koşturarak geldi. Meraklı gözlerden kaçınmak için mankenin arkasına saklanınca Honda'nın yüzü fotoğraf makinesinin merceğinde belirdi. Kalabalık güldü, ufak tefek fotoğrafçı güldü, Jiroço'nun gülmesi pek de uygun düşmediği halde, Honda da güldü. Keiko onu itekleyerek yerine geçti. Jiroço cinsiyet değiştirmişti; Oço da öyle. Kalabalık daha da neşelendi. Honda sarhoş gibiydi. Gözetleme deliklerini bilirdi ama şamatacı yığınların karşısında bir giyotin kurmanın ne demek olduğundan habersizdi.

Fotoğrafçı merceklerle gereğinden uzun ilgileniyordu, dikkatleri üzerine çekmekten hoşnuttu besbelli.

“Susun lütfen.” Kalabalık sessizleşti.

Honda’nın sert yüzü, sarı ekosenin üstündeki alçak delikte belirdi. Eğilmiş, kalçalarını geriye vermiş, Ninooka’daki gözetleme deliğinin önündeki duruşunu almıştı. İnsanı küçük düşüren bu soytarılığın karşısında kalabalığın kahkahalarına kayıtsız kalan Honda bütün dünyasının gözetleme eylemine bağlı olduğunu doğrularken birden önemli bir değişim gerçekleşmişti. Şimdi Honda gözleyen kişi, izleyicilerse gözlenenlerdi.

Bir deniz, gövdesi iple çevrilmiş, ulu bir çam ağacı vardı: tanrısal giysilere bürünmüş bir çam. Çama doğru çıkan yumuşak eğimli, kumlu bayırlar izleyicilerle dolmuştu. Bulutlu göğün altında giysilerin, çeşitli renklerin hepsi de iç karartıcıydı; saçlarını uçuran rüzgâr onlara tersyüz olmuş, çürüyen bir çamın görüntüsünü vermişti. Gruplar halinde duran insanlar, onlardan uzaklaşmış çiftler vardı; gökyüzünün büyük, beyaz gözüyse yukarıdan üzerlerine düşüp onları eziyordu. En önde duvar gibi sıralanmış olanlar için gülmek yasaktı. Honda’ya taş gibi, bomboş gözlerle bakıyorlardı.

Kimonolar giymiş, alışveriş çantaları taşıyan kadınlar, kötü dikilmiş takım elbiseli, orta yaşlı erkekler, yeşil kareli gömlekler giymiş delikanlılar, mavi mini etekli, tombul bacaklı kızlar, yaşlı adamlar; Honda onların kendi ölümlerine baktıklarına inanıyordu. Bir şey bekliyorlardı; görkemini içinde taşıyan, eğlendirici bir olay. Dudaklar, iyi niyetli gülümsemelerle gevşemişti. Gözler çırılçıplak bir vahşilikle ışıl ışıldı.

“Susun!” Fotoğrafçı elini kaldırdı.

Keiko hemen başını delikten çekti. Kalabalığın karşısına bir silahşör gibi heybetle dikildi. Kafasını sallayan Jiroço, kıvrım kıvrım yılanlarla dolu pantolonlu ve siyah şapkalı birine dönüşmüştü. İzleyenler alkışladı. Keiko sakin sakin adresini yazıp fotoğrafçıya uzattı. Onun eski bir film yıldızı olduğuna inanan pek çok genç, imzalı fotoğrafını istemek için yaklaştılar.

Çam ağacına ulaştıklarında, Honda yorgunluktan bitap düşmüştü.

Tam ölüm noktasında yükselen, dev gibi bir çam ağacıydı; kollarını bir ahtapot gibi dört bir yana uzatmıştı. Gövdesindeki yarıklar çimentoyla doldurulmuştu. İnsanlar, yeterince iğnesi bile olmayan ağacın çevresinde dolanıp duruyorlardı.

“Sence melek mayo mu giymişti?”

“Bu, erkek bir çam mı? Kadınların bu ağacı seçmesinin nedeni bu mu?”

“Melek ağacın tepesine ulaşamadı.”

“Yakından bakınca çama hiç benzemiyor.”

“Ama onu yaşatmaları çok hoş bir şey, öyle değil mi? Denizden esen yeli hissediyor musun?”

Çam gerçekten de denize, deniz kıyısında yetişmiş bir çama oranla çok daha saldırganca eğilmişti; denizin gövdesinde açtığı yaralarsa, tıpkı kumsala birikmiş gemi artıkları gibi, sayılamayacak kadar çoktu. Ağacı çeviren mermer çitin önündeki kırmızı, iki ayaklı sehpanın üzerinde duran dürbün, tropikal bir kuş misali denize doğru uzanıyordu. İzu Yarımadası ötelerde beyaz bir imge gibiydi. Büyük bir yük gemisi geçti. Sanki deniz varını yoğunu satışa çıkarmıştı; tahta parçaları, boş şişeler ve yosunlardan oluşan bir halka gelgitle birlikte sürükleniyordu.

“İşte, meleğin tüylerden yapılma kaftanını geri almak için tanrısal dansını yaptığı yer tam karşında. Orada herkes durup poz poz fotoğraf çektirir. Bu işin yöntemi budur. Sakın çama bakma, yalnızca fotoğrafını çektir. Dikkate değer bir şeyin gerçekleştiği bir noktada bulunmak ve deklanşöre basılıncaya kadar orada kalmak, onlar için bir anlam taşıyor mu dersin?”

“Bu işi fazla ciddiye alıyorsun.” Keiko taş bir banka oturup bir sigara yaktı. “Çok güzel. Kesinlikle hayal kırıklığına uğramadım. Çevre pis olabilir, çam da ölmek üzere; ama yine de büyüleyici. Her şey oyundaki gibi tertemiz olsaydı yalan olurdu. Bu doğallık tam Japonya’ya uygun bir şey. Geldiğimize memnunum.” İşte Keiko yine yönetimi ele geçirmişti.

Her şeyin tadını doyasıya çıkarıyordu. Bu onun, kraliçelere yaraşır ayrıcalığıydı.

Yaz yağmurlarına eşlik eden bunaltıcı, kumlu rüzgar kadar yoğun ve yaygın olan kalabalığın ortasında mutlu mutlu, neşeyle çevresini süzüyor, Honda’yı da aynı şeyi yapmaya zorluyordu. Dönüşte Mio Türbesi’ne bir göz attılar. Türbenin saçaklarının birinde, kabaca yontulmuş bir çerçevede, denize yeni indirilmiş bir yolcu gemisinin, adak niyetine yapılmış yarım kabartma bir resmi vardı. Dümen suyunu masmavi denize salarken bir liman türbesine gerçekten de çok uyuyordu. Türbenin arkasındaki duvara yaslanmış, yelpaze biçimindeki, geniş bir levhaya, bir *No* gösterisinde rol alan oyuncuların adları kazınmıştı. Gösteri altı yıl önce Dans Köşkü’nde sergilenmişti.

“Kadınların günüymüş,” dedi Keiko. “*Kamiuta, Takasago, Yaşima,* üstüne üstlük “Tüylü Kaftan.” Etkilenmişti.

Coşkusunun bir dışavurumu olarak, patikanın kıyısına dizilmiş ağaçlardan birinin altına düşmüş olan bir kirazı alıp ağzına attı.

“Ne yaptığımı gördün mü? Ölümü davet ediyorum.”

Sarsak adımlarla ilerleyen Honda, bastonunu yanına almasını engelleyen gururuna lanet okuyordu. Soluk soluğa, güçbela yol almaya çalışırken geride kalmıştı; Keiko uyarı levhasını yüksek sesle okudu.

Ağaçtan ağaca bağlanmış iplere asılı, birbirine benzeyen levhalar rüzgârda sallanıyordu.

“Dikkat! Zehirli böcek ilacı. Toplamayın. Sakın yemeyin.”

Uçuk pembeden koyu kırmızıya kadar her renkteki meyveyle ağırlaşmış dallar, duaların ve adakların yazıldığı küçük kâğıt tomarlarıyla doluydu. Kirazların kimisi kuşlarca çekirdeklerine kadar yenmişti. Honda uyarı levhalarının boş tehditler içerdiğinden kuşkulandı. Ayrıca bu kadarcık zehirin Keiko’yu öldürmeye yetmeyeceğini biliyordu.

10

“Görülecek başka bir şey yok mu,” diye sordu Keiko. Gerçi yorulmuştu ama Honda şoföre Kuno Dağı yolundan Şizuoka’ya geri dönmesini söyledi. Honda’nın birkaç gün önce gördüğü sinyal istasyonunun önünde durdular.

“Oldukça ilginç bir yapı, değil mi?” Honda taş zeminde, bolca yetişmiş semizotlarının arasından yukarıya baktı.

“Gözüme bir teleskop ilişti. Ne için kullanılıyor?”

“Gemilerin hareketini gözlemek için. içeriye bir göz atalım mı?”

İkisi de meraklanmıştı ama kapıyı çalacak cesaretten yoksundular.

Tabanı çeviren taş basamakları çıktılar, demir merdivenin dibine gelmişlerdi ki, genç bir kız demirleri gürültüyle çınlatarak, sürtünürcesine yanlarından geçti; o kadar yakından geçmişti ki ikisinden biri onu uyarmak için seslendi. Eteklerini sarı bir kasırga gibi savurarak yanlarından hızla geçen kızın yüzünü göremediler; ama kız yine de üzerlerinde uçucu, süzülmüş bir çirkinlikle yüz yüze gelivermiş gibi bir izlenim bıraktı.

Bu izlenimi yaratan şey, morarmış bir göz ya da belirgin bir yara izi değildi. Daha çok, çirkinlikten oluşmuş bir şeytantırnağı manzarayı bir an için kapatmış, güzellik olarak bilinen bütün özenli, incelikli düzenlemeye karşı gelmişti sanki. Karanlığın en karanlığı, yüreği törpüleyen gövdesel anılar gibiydi. Ama daha sıradan bir göz için o, bir buluşmadan dönen, utangaç bir hizmetçiden başka bir şey değildi.

Basamakları çıktılar, soluklanmak için kapının önünde durakladılar. Kapı aralıktı. Honda itip içeri girdi. Oda boştu. Dar merdivenden yukarıya doğru seslendi. Her seslenişinde, şiddetli bir öksürük nöbetine yakalanıyordu.

Basamakların tepesinde bir gıcırtı duyuldu. “Evet?” Üzerinde fanila olan bir delikanlı eğilmiş, aşağıya bakıyordu.

Honda, oğlanın saçından alnına sarkan mavi çiçeği ayrımsayınca şaşırdı. Ortancaya benziyordu. Oğlan aşağıya bakarken çiçek düştü, Honda’nın ayaklarının dibine yuvarlandı. Oğlan şaşırmıştı. Çiçeği çoktan unuttuğu belliydi. Çiçek kahverengimsi kurt yenikleriyle doluydu, fena halde solmuştu.

Başındaki şapkayı hâlâ çıkarmamış olan Keiko, Honda’nın omzunun üzerinden çevreyi inceliyordu.

Sahanlık loştu ama delikanlının narin, güzel bir yüzü olduğu seçilebiliyordu. Arkadan gelen ışığın yüzüne dökülmesine karşın, neredeyse insanı huzursuz edecek kadar narin bir yüzdü. Honda çiçeği bir an önce geri verme telaşıyla hızlı ama dikkatli adımlarla basamakları tırmandı; bir elini duvara yaslamıştı. Delikanlı çiçeği almak için basamakların yarısına kadar indi.

Gözleri karşılaştı. Honda, her ikisinin de içinde aynı makine dişlilerinin aynı hızda, aynı zarif devinimlerle dönüp durduğunu anlamıştı. Honda'nın en küçük ayrıntılara, hatta mutlak amaç gereksinimine varıncaya kadar tıpatıp eşi olan bir kopyası, bulutsuz bir boşluk kadar çırılçıplak karşısında duruyordu. Aralarında yaş farkı olduğu doğruydu; ama sertlik ve saydamlık açısından Honda'nınkiyle tıpatıp benzeşen ve kimse bozmasın diye oğlanın içinde en derin oyuklara korkuyla gizlenmiş, incelikli bir düzenek vardı. O anda Honda apaçık bir kusursuzlukla cilalanmış, işçisiz bir fabrika, kendi olgunlaşmış ben-bilincini henüz olgunlaşmamış, taptaze biçimiyle gördü. Fabrika, tüketicisi olmadığı halde sonsuzcasına üreterek, durmaksızın fırlatıp atarak korkunç derecede temiz, havası ısı ve nem açısından kusursuzcasına ayarlanmış bir halde, akıcı bir saten gibi durmamacasına hışırdayarak çalışıyordu. Öte yandan, Honda'nın tıpatıp eşi olmasına karşın, oğlanın makineyi yanlış anlama olasılığı da yok değildi. Nedeni, gençliği olabilirdi. Honda'nın makinesi, mutlak insancıllıktan yoksun olduğu için insana aitti. Oğlan makinesini insanın emrine vermek istemediği sürece sorun yoktu. Oğlanın tamamını görmesine karşın, oğlanın onu tam anlamıyla göremediğini düşünmek Honda'yı rahatlatmıştı. Gençliğindeki duygusal, coşkulu ruh durumunda, makineyi çirkinliğin ulaştığı en yüksek nokta olarak düşünmeye eğilimliydi ama bunun nedeni salt gençliğe özgü bir hesap hatasıydı: Gövdesel çirkinliği, içindeki makinenin çirkinliğiyle karıştırmıştı.

Makinelerin en çirkiniydi: aşırı derecede gençlik dolu, abartılı, duygusal, kendi kendini öven. Ama bunun önemi kalmamıştı. Honda bugün onu buz gibi bir gülümsemeyle tanımlayabiliyordu. Tıpkı bir baş ağrısını ya da diyaframındaki bir ağrıyı dile getirir gibi. Makinelerin en çirkininin bu kadar güzel bir yüzü olması gerçekten hoştu.

Delikanlı o anda neler olup bittiğinden habersizdi elbette.

Basamakların yarısına kadar indi, çiçeği aldı. Onu utandıran nesneyi parmaklarının arasında ezdi.

"Hay Allah kahretsin." Kendi kendine konuşuyordu. "Büsbütün aklımdan çıkmış."

Başka bir delikanlı olsaydı, kızarırdı. Bu beyaz yüzde en küçük bir değişikliğin olmaması Honda'nın ilgisini çekmişti.

Oğlan konuyu değiştirdi. “Sizin için ne yapabilirim?”

“Bizler gezginiz. Çevreyi daha iyi tanımak için buradan şöyle bir bakabilir miyiz acaba?”

“Buyurun, içeri girin.”

Delikanlı çabucak eğildi, önlerine terlik koydu.

Hava bulutluydu; ama çıplak manzara onları karanlık bir tavan arasından birdenbire ferah bir düzlüğe savurmuştu. Kırk metre kadar güneyde Komagoe kumsalı ile kirli deniz uzanıyordu. Honda da Keiko da, yaşlılıkla zenginliğin insanların dilini çözdüğünü iyi bilirlerdi. Az sonra altlarına itilen iskemlelere, kendi evlerinin verandasındaymışçasına rahatça yerleştiler. Yine de, oğlanı çalışma masasının başına gönderen sözleri oldukça törenseldi.

“Lütfen siz işinize devam edin. Bizler burada yokmuşuz gibi davranın. Teleskoptan bakmamızın sakıncası var mı acaba?”

“Elbette yok. Şu anda bana lazım değil.” Oğlan çiçeği çöp sepetine attı. Ellerini sesli sesli yıkadıktan sonra masanın üzerindeki not defterine, hiçbir şey olmamış gibi eğildi; ama Honda duyduğu merakın oğlanın yanaklarını erik gibi kabarttığını görebiliyordu.

Gelip teleskoptan bakması için Keiko’yu yanına çağırdı, sonra da kendisi baktı. Görünürde gemi yoktu, yalnızca bir mikroskobun altında kıpırdaşan yeşil siyah bakterilere benzeyen, bir sürü dalga görünüyordu.

Onlar, oyuncağından çabucak bıkan iki çocuktular. Denize özel bir ilgi duydukları yoktu. Aslında tek istedikleri, bir an için bir yabancının yaşamına ve işine burunlarını sokmaktı. Çevrelerine bakındılar; limandaki kaynaşmayı uzaktan uzağa, hüzünlü ama sadık bir biçimde yansılayan çeşitli aletlere, “Şimizu Rıhtımları” yazısına, büyük, siyah harflerle alt alta sıralanmış rıhtım adlarına, limandaki gemilerin yazıldığı geniş karatahtaya, raflardaki kitaplara -“Gemicilik Hesap Defteri”, “Japon Gemicilik Rehberi”, “Uluslararası Şifreler”, “Lloyds Gemi Sahipleri Rehberi”, “1968-69”-, duvardaki telefon numaralarına, acentenin, kılavuzun, gümrüklerin, karantina istasyonlarının, erzak sağlayanların, daha başkalarının numaralarına baktılar.

Bütün bu ayrıntılara denizin kokusu, birkaç kilometre uzaktaki limanın ışığı yadsınamayacak bir biçimde sinmişti. Bir liman ne kadar uzak olursa olsun, kendine özgü, acıklı, metalsi sesleriyle kendi gevşek patırtısını duyurur. Denizin kıyısına yayılıp oturmuş, denizin üstünden, denizi aşarak dalgalı imgesini gönderen, yedi rıhtımın dev tellerinde bir süre için yok oluşu seslendiren, yankılayan, kocaman, çılgın bir gitar. Honda oğlanın yüreğine girerek denizi

oradan düşledi.

Ağır ağır çekilen, ağır ağır biten, ağır ağır boşalan deniz - denizle toprağın bu esrik çiftleşmesi sonsuz bir uzlaşmaydı. İki yanlı bir sahtecilikte birleşmişlerdi; gemi baştan çıkartıcı kuyruğunu sallıyor, tehdit dolu bir ıslık, bir meleme ve cilveyle geri çekiliyor, kaçıyor, sonra yeniden geliyor. Ne yalın, ne kaypak bir düzenek!

Honda doğuya bakan pencereden dumanlı bir pusun altında donup kalmış gibi duran limanın düzensizliğini görebiliyordu; ama parıldamayan bir liman liman sayılmazdı çünkü bir liman, pırıl pırıl bir denizin karşısında gerilmiş bir çift dudağın arasından görünen, bir sıra beyaz diştir. Deniz, rıhtımların dişlerini aşındırmıştı. Liman, bir dişçinin muayenehanesi gibi parlamalı, metal, su ve antiseptik kokmalıydı; hantal vinçler insanın başına doğru eğilmeli, antiseptikler ise gemileri derin bir uykuya gömmeliydi; zaman zaman da bir kan lekesi belirmeliydi.

Liman ve bu küçük sinyal odası. Honda limanın görüntüsünü yakalayıp bir ağıla kapatmışçasına, neredeyse yüksek kayalara oturmuş bir gemi gibi görmeye başlamıştı. Bir dişçi muayenehanesi ile bir liman arasında pek çok benzerlik vardı: yalınlığı, aletlerin yerli yerinde oluşu, beyazın ve ana renklerin canlılığı, her an baş gösterebilecek bir bunalıma karşı hazırlıklı olmak, deniz rüzgârlarının aşındırdığı, çarpık pencere pervazları. Bir de gözetleme eylemi; beyaz plastikle kaplı tarlanın ortasında bir başına, denizle neredeyse cinsel denilebilecek bir ilişki içinde, gece gündüz, durmaksızın, limanın ve gemilerin ürküttüğü, sonu mutlak deliliğe varan gözetleme eylemi. Beyazlık, insanın benliğini terk etmesi, güvensizlik, yalnızlık; bunlar da birer gemiydi. Honda insanın buna içki içmeden dayanamayacağını hissetti.

Delikanlı kendini işine vermiş gibi görünüyordu. Ama Honda görünürde gemi olmadığı zamanlar onun da yapılacak bir işinin olmadığını biliyordu.

“Bir sonraki gemi ne zaman bekleniyor?”

“Akşam dokuz sularında. Bugün oldukça sakin bir gün.”

Kayıtsızca, güvenle yanıtlıyordu; can sıkıntısı ve merak, seraların plastik örtülerinden görülen çilekler gibi gövdesini delip geçmekteydi. Böylesine rahat, kayıtsız davranabildiği için gururlanıyordu besbelli - en azından fanilasının üzerine bir şey geçirmeye yeltenmemişti. Camların açık olmasına karşın yine de sıcak olan odada giyim tarzı hiç de yakışıksız kaçmıyordu. Hiçbir fazlalığın bulunmadığı, bir bitki kadar ince olan düzgün gövdesinde tertemiz fanilası omuzlarından aşağıya, öne eğilmiş göğsüne doğru dökülüyordu. Kendine özgü, sarsılmaz bir sakinliği olan, hiçbir yumuşaklık çağrıştırmayan bir bedendi bu.

Yüzünün yandan görünüşü, soylu kaşları, burnu ve dudakları biçimliydi; tıpkı biraz aşınmış gümüş bir sikkenin üzerindeki kabartma gibi. Uzun kirpiklerinin çevrelediği gözleri çok güzeldi.

Honda, oğlanın aklından geçenleri görebiliyordu.

Oğlan hâlâ, başında çiçekle yakalandığı için utanıyordu. Konuklarını karşılarken utancını gizlemeyi başarmıştı ama bu utanç onu kırmızı ipliklerden oluşmuş bir koza gibi sarmıştı. Üstelik kızın çirkinliğini bir an için bile olsa görmüşlerdi, bastırılmaya çalışılan, acıma dolu gülümsemelere katlanmak zorundaydı. Bütün bunların nedeniyse, yüce gönüllü biri olmasıydı. Gururunda onmaz bir yara açılmıştı.

Elbette. O çirkin kızın bu delikanlının sevgilisi olduğuna inanmak olanaksızdı. Öyle uyumsuzdular ki. Bu delikanlının asla âşık olmayan biri olduğunu anlamak için, son derece incelikle işlenmiş bir cam işine benzeyen kulak memelerinin kırılganlığına ve ensesinin yoğun aklığına bir kez bakmak yeterdi. Aşk ona yabancıydı. Çiçeği ezdikten sonra ellerini bir gayret yıkamıştı; masanın üzerinde beyaz bir havlu duruyor, oğlan bununla sık sık ensesini, koltuk altlarını kuruluyordu. Gemi rehberinin üzerindeki yeni yıkanmış elleri, mikroplardan arındırılmış sebzelere benziyordu. Bir gölün yüzeyine uzanan taze sürgünler. İnceliklerinin farkında, göksel olanla içli dışlı olan parmakları kibirle bükülmüştü. Bu parmaklar hiçbir önemli şeyi kavramıyorlardı; onların işi hiçlikleydi. Sanki görünmeyeni okşar gibiydiler ama alçakgönüllükten kesinlikle yoksundular, alttan alır gibi bir tavırları yoktu. Salt sonsuz olana ve evrene uzanmak için kullanılan eller varsa, bunlar kendi kendini tatmin eden birinin elleridir. Onun ciğerini okuyorum, diye düşündü Honda.

Aya, yıldızlara ve denize dokunan eller gündelik işler için yaratılmamıştır. Honda bu elleri işe almak için çabalayan insanların yüzlerini görmek isterdi. Bir adamı işe alırken ailesi, dostları, düşünceleri, okuldaki dersleri ya da sağlık durumu gibi sıkıcı ayrıntılarla uğraşmıyor, bunlardan bir şeyler öğrenmeye çalışmıyorlardı. Oğlanı işe alıyor ama onunla ilgili hiçbir şey bilmiyorlardı; oysa o su katılmamış iblisti.

İyice bir bakın ona. Su katılmamış iblis! Honda bunu bir bakışta anlamıştı. Çünkü oğlanın içiyle Honda’nın içi tıpatıp aynı, hatta tam anlamıyla birdi.

Bir dirseğini pencerenin pervazına dayamış, gözünü kırpmaksızın denize bakıyormuş gibi yapan Honda, yaşlılara özgü karamsarlığın o doğal örtüsüne bürünmüş bir halde, arada bir oğlanın profiline bir göz atıyordu. Kendi yaşamına bakıyormuş gibi bir duyguya kapılmıştı.

Bu yaşama yayılan kötülük, ben-bilinciydi. Aşkla ilgili hiçbir şey bilmeyen, gözünü bile kırpmaksızın kan döken, soylu başsağlığı mersiyeleri düzerken ölümün tadını doyasıya çıkaran, bir dakika olsun daha çok yaşamak için çabalarken dünyayı yıkıma çağıran bir ben-bilinci. Ama boş cama vuran bir ışın vardı: Hindistan. Honda'nın kötülüğün bilincine varıp da ondan bir anlığına bile olsa kaçıp kurtulmak isterken tanıştığı Hindistan. Öylesine inatla yadsıdığı dünyanın, Honda'nın hiçbir biçimde dokunamadığı bir ışığı ve alamadığı bir kokuyu barındıran bir dünyanın, ahlaksal gereksinimleri karşılamak için mutlaka orada bulunması gerektiğini Honda'ya öğreten Hindistan.

Ne var ki, uzun ömrü boyunca Honda'nın eğilimleri hep dünyayı bir boşluğa dönüştürmek, insanları hiçliğe yöneltmek doğrultusunda olmuştu - tam bir yıkım ve son. Başaramamıştı; şimdiyse yolun sonunda, kendi, farklı sonuna doğru yaklaşırken tıpkı kendisi gibi kötülük ışınları yayan bir oğlanla karşılaşmıştı.

Belki de hepsi bir göz aldanmasıydı. Ancak bütün yanlış adımlardan, yanılgılardan sonra Honda kendi kendini artık insanların gerçek yüzünü gördüğü için kutlayabilirdi. Gözleri arzudan kamaşmadığı sürece, onu asla yanıltmazdı; özellikle de en derindeki eğilimlerine uymayan şeyleri saptamakta.

Kötülük bazen sessiz, bitkisel bir biçim alıyordu. Billurlaşmış kötülük, tertemiz, beyaz bir pudra kadar güzeldi. Bu oğlan güzeldi. Belki de ben-bilinci, ne kendini ne de başkasını tanımaya yeltenen bu bilinç Honda'nın gözlerini açmış, onu büyülemişti .

Keiko biraz sıkılmıştı, rujunu tazeledi. “Ne dersin, artık gidelim mi?”

Yaşlı dostunun anlamlı bakışlarını ayrımsayınca, rengârenk giysisinin içinde, uyuşuk, tropikal bir yılan gibi oradan oraya gezinmeye başladı. Tavana en yakın olan rafın yaklaşık kırk bölmeye ayrıldığını, her bölmedeyse tozlu, küçük bir bayrağın durduğunu gördü.

Gevşekçe sarılmış bayrakların parlak kırmızı, sarı ve yeşil renklerine kapılan Keiko, kollarını kavuşturup bir süre öylece onları seyretti. Sonra, ansızın elini oğlanın omzuna, keskin, ışıltılı fildişine benzeyen tenine dayadı.

“Bu bayraklar ne için?”

Oğlan irkildi, geri çekildi. “Artık kullanılmıyorlar. Onlar işaret flamaları. Şimdi salt işaret lambasını kullanıyoruz. Geceleri.”

Odanın bir köşesindeki işaret lambasını gösterdi. Bakışlarını aceleyle yeniden masaya çevirdi. Keiko omzunun üzerinden eğilip oğlanın çizdiği gemi bacalarına baktı. Oğlansa hiç aldırmadı.

“Birini görebilir miyim?”

“Elbette.”

Masaya elinden geldiğince eğilmişti. Doğruldu, rafa doğru ilerledi; Keiko’yu sıcak, balta girmemiş bir ormandaki bitkiler gibi görmezden geliyordu. Honda’nın önünden geçti. Parmak uçlarında yükselerek raftaki bayraklardan birini aldı.

Honda düşüncelerine gömülmüştü. Kollarını yukarıya uzatmış olan oğlana baktı. Burun deliklerine hafif, tatlı bir ter kokusu doldu. Oğlanın göğsünün sol yanında, şu âna kadar fanilasının gizlediği teninin daha açık olduğu yerde üç küçük benek vardı.

“Solaksın sen,” dedi Keiko, kendini tutamayarak.

Oğlan bayrağı indirirken kadından yana küçümseyen bir bakış fırlattı.

Honda’nın gerçekten emin olması gerekiyordu. Oğlana yaklaştı. Kollarını, beyaz bir çift kanat gibi yeniden indirmişti; her kıpırdanışında beneklerden ikisi fanilanın altına, karanlığa gizlenirken, üçüncüsü hep gözler önündeydi. Honda’nın kalp atışları hızlandı.

“Ne güzel bir desen! Nedir bu?” Keiko sarı siyah çizgili bir bayrağı açmıştı. “Kendime bundan bir elbise yaptırmak isterdim. Sence kumaşı nedir bunun? Keten mi?”

“Kumaşı bilemem,” dedi oğlan kabaca. “Ama bu bir “S” harfi.’’

“Sevginin ‘S’si gibi mi?”

Oğlan masasına döndü, kadını küçümsediği artık yüzünden açıkça okunuyordu. “Rahatınıza bakın,” dedi, daha çok kendi kendine söylercesine. “Aceleye gerek yok.”

“Demek bu bir ‘S’? Benim S harfinden beklediğim bu değildi. Bana kalırsa ‘S’nin iç karartıcı, yeşil bir rengi olmalı. Siyah ve sarı çizgiler kesinlikle yanlış bir seçim. Daha ağır, daha güçlü olmalıydı, tıpkı at sırtında mızrak dövüşü yapan şövalyeler gibi. Bu, daha çok ‘G’ harfine yakışıyor sanki.”

“‘G’nin dikine sarı, mavi çizgileri vardır,” dedi oğlan, biraz sabrı taşmış gibi.

“Sarı, mavi dik çizgiler mi? Kesinlikle yanlış. ‘G’ harfinin dik çizgilerle hiçbir yakınlığı olamaz.”

“Galiba seni işinden alıkoyuyoruz,” dedi Honda. “Gerçekten çok teşekkür ederiz. Sana Tokyo’dan şekerleme filan gönderebilir miyim? Kartın var mı?”

Bu abartılı kibarlığa şaşıran Keiko bayrağı masanın üzerine bıraktı, doğuya bakan pencerenin önündeki teleskoba astığı şapkasını almaya gitti.

Honda kendi kartını kibarca oğlanın önüne bıraktı. Oğlan da üzerinde sinyal istasyonunun adresi yazılı olan kartını çıkardı. Önünde duran, “Honda Hukuk Büroları” yazılı kart kuşkularını dağıtmışa benziyordu.

“Oldukça ağır sorumluluklar yüklenmişsin,” dedi Honda, kayıtsız bir tavırla. “Altından bir başına kalkabiliyor musun? Kaç yaşındasın?”

“On altı.” Keiko’yu açıkça dışlayan, kısa, özlü bir yanıttı.

“Çok yararlı bir iş yapıyorsun. Sakın vazgeçme.” Her sözcük takma dişlerinin arasından resmi, kusursuz bir tınıyla dökülüyordu; Keiko’yu neşeyle kapıya doğru yönlendirdi, ayakkabılarını giydi. Oğlan onları aşağıya kadar geçirdi.

Yeniden arabaya bindiklerinde Honda başını yukarı kaldırıp bakamayacak kadar yorgun düşmüştü. Şoföre, Nihondaira’daki bir otelin adını verdi; gece için orada oda ayırtmışlardı.

“Kısa bir banyodan sonra masaj yaptıracağım.” Ardından kayıtsızca, Keiko’nun ağzını hayretten açık bırakan bir şey ekledi: “O delikanlıyı evlat edineceğim.”

11

Toru sinirliydi, yerinde duramıyordu.

Sık sık ziyaretçisi olurdu. Binanın insanların ilgisini çektiği belliydi. Çoğu buraya çocuklarının ısrarıyla geliyordu. Toru çocukları kucaklayıp teleskoba kaldırırdı; işte hepsi bu kadar. Oysa bu çift farklıydı. Bir şeyi gizlice araştırmak ister gibi gelmiş ve sanki bir şey, Toru'nun farkına varamadığı bir şey çalmışçasına çekip gitmişlerdi.

Öğleden sonra beşti. Hava yağmur bulutlarıyla yüklüydü, zamanından önce kararmıştı.

Açık denizde kocaman bir yas nişanına benzeyen, uzun, çivit rengindeki çizgi dingin bir hava yayıyordu. Sağ yanda, uzaklarda bir yük gemisi görünüyordu.

Yokohama'dan gelen telefon Toru'ya bir geminin yola çıktığını haber verdi. Başka da arayan olmadı.

Yemek zamanı gelmişti ama karnı aç değildi. Masadaki lambayı yaktı, gemi bacalarının çizili olduğu kâğıtları karıştırdı. Can sıkıntısından kurtulmak için iyi bir yoldu.

Aralarında çok sevdiği, onu hayallere sürükleyen bacalar vardı. İsveç Doğu Asya Gemicilik'e ait olan işareti, beyaz bir dairenin üzerinde üç sarı tacı, bir de Osaka Tersanesi'nin filini severdi.

Şimizu'ya ortalama ayda bir kez, fil işareti taşıyan bir gemi gelirdi. Sarı bir yarımayın üzerindeki beyaz fil, koyu zemine çizildiği için epeyce uzaktan bile görünürdü. Yarımaya binmiş, denizin üzerinde ilerleyen beyaz bir fil resmi Torunun çok hoşuna gidiyordu.

Londra Prensi adlı gemideki, üç çarpık tüyü bulunan küçük taçtan da hoşlanırdı. Limana Kanada bandıralı bir yolcu gemisi girince Toru'ya beyaz gemi bir armağan, işaretiyse kısacık bir tebrik kartıymış gibi gelirdi.

Bu sembollerden hiçbiri, onun bilincinin bir uzantısı değildi. Teleskobun görüş alanına girdikleri zaman, Toru onlarla ilk kez karşılaşmış olurdu. Dünyaya saçılmış parlak kartlar gibi onlar da, Toru'nun katılmadığı, kalabalık bir iskambil oyununun bir parçasıydılar.

Toru bir tek kendisini yansıtmayan, uzak görüntüleri severdi. Tabii onun

herhangi bir şeyi sevdiği söylenebilirse.

O yaşlı adam kimdi, neydi acaba?

Bu odadayken yalnızca o şımarık, giyimi abartılı, yaşlı kadını ilgilendiren birisiydi; oysa şimdi arkasında suskun, yaşlı bir adama özgü, apayrı bir izlenim bırakmıştı.

Yorgun, bilge, zeki, yaşlı gözler, Toru'nun duymakta zorlandığı, alçak bir ses, neredeyse tuhaf kaçacak kadar aşırı bir kibarlık. Neyin peşindeydi?

Toru daha önce onun gibi birisiyle hiç karşılaşmamıştı. Egemen olma isteğinin böylesine dingin bir biçim aldığını daha önce hiç görmemişti.

Her şey, yıllanmış bilgelikle ilintili olmalıydı, öte yandan yaşlı adamda Toru'nun bilincinin bir köşesine, kayaya yapışan bir kök gibi yapışan ve geçit vermeyen bir şey vardı. Toru, içindeki köylülere özgü kurnazlık eğiliminin farkına varınca utandı.

Yemeğini ısıtmak için doğruldu, bir kâğıt topağını çöp sepetine atarken, gözüne sepetteki solmuş ortanca ilişti.

"Bugünkü çiçek ortancaydı. Giderken saçıma sokuverdi. Dünkü bir peygamberçiçeği, ondan öncekiyse bir gardenyaydı. Bunlar, dengesi bozulmuş bir bilinçte amaçsızca dolanan düşünceler mi? Yoksa bunların bir anlamı mı var? Belki de bu, kızın değil. Belki de biri her gün onun saçına bir çiçek takıyor, o da ayrımında olmaksızın bir ileti taşıyor? Durmadan konuşuyor ama bir dahaki sefere onu susturup bunları mutlaka sormalıyım."

Toru'nun çevresinde olup bitenler rastlantısal, öylesine oluşuveren şeyler değildi belki de. Birdenbire çevresinde incecik bir kötülük motifi biçimlenmeye başlamış gibi bir duyguya kapıldı.

12

Honda yemek boyunca suskundu, Keiko ise konuşamayacak kadar şaşkın.

“Benim odamda mı toplanıyoruz?” diye sordu, masadan kalkınca. “Yoksa ben mi seninkine geleyim?”

Ne zaman birlikte yolculuk etseler, akşam yemeğinden sonra ya birinin ya da ötekinin odasında buluşur, viski içip sohbet ederlerdi. İkisinden biri yorgun olduğunu öne sürünce, öteki anlayışla karşılardı.

“Gündüzkü kadar yorgun hissetmiyorum kendimi,” dedi Honda. “Yarım saat sonra odana gelirim.” Kadının bileğini çevirip elindeki anahtarın numarasına baktı. Herkesin önünde sergilediği bu mahremiyet Keiko’yu her zaman eğlendirirdi. Honda bir an insanı güldürecek kadar içli dışlı olabiliyor, bir an sonraysa tehdit edici bir yargıca dönüşebiliyordu.

Keiko giysisini değiştirdi. Honda’yla alay edecekti. Ama durup yeniden düşündü. Konu ciddiyse onunla gönlünce dalga geçebilirdi; ancak aralarındaki antlaşmaya göre konu önemsizse mutlaka ciddiye alınmalıydı.

Pencerenin önündeki sehpanın iki yanına geçip oturdular. Honda her zamanki gibi bir şişe Cutty Sark ısmarladı. Keiko dışarıdaki sisin çevrintilerine bakıyordu. Bir sigara çıkardı. Elinde sigara olduğu zamanlar yüzünde her zamankinden daha ciddi, daha gergin bir anlam belirirdi. Erkeğin uzanıp sigarasını yakması türünden kibarlıkları beklemekten çoktan vazgeçmişti. Honda hiç hoşlanmazdı bundan.

Ansızın Keiko konuştu. “Şaşırdım kaldım. Gerçekten çok şaşırdım. Hakkında hiçbir şey bilmediğin bir çocuğu evlat edinmek, ha? Aklıma bir tek açıklama geliyor. Bu tür eğilimlerini benden gizlemişsin. Ne kadar da körmüşüm. Birbirimizi on sekiz yıldır tanıyoruz, hiç kuşkulanmadım. Şimdi anlıyorum. Artık hiç kuşkum yok. Baştan beri ikimizin de dürtüleri aynıydı; bizi yaklaştıran, karşımızdakini güvenilir bir yoldaş, bir yandaş gibi görmemizi sağlayan şey buydu demek? Ying Çan yalnızca bir tiyatro malzemesiydi. Onunla aramda geçenleri biliyor, sen de kendi rolünü oynuyordun, değil mi? Eh, insan bir yerde mutlaka açık veriyor.”

“Yanılıyorsun. Konu bu değil. Ying Çan ile bu oğlan aynı kişi.” Honda büyük bir kesinlikle konuşuyordu.

“Neden,” diye sordu kadın pek çok kez. “Nasıl aynı olabilirler?”

“Viskimiz gelince anlatacağım.”

Viski geldi. Keiko’nun oturup beklemekten başka seçeneği yoktu. Bu kez yönetimi elden kaçırmıştı.

Honda ona her şeyi anlattı.

Kadının kulak kesilerek dinlemesi Honda’nın hoşuna gitmişti. Her zamanki sıradışı yorumlarını sıralamaktan kaçınıyordu Keiko.

“Bu konuda hiçbir şey söylememekle, yazmamakla akıllılık etmişsin,” dedi sonunda. Viski sesini yumuşatmış, sesine sevecen, yüce gönüllü bir tını vermişti. “Herkes senin deli olduğunu düşünürdü. Yarattığın güven bir anda tuzla buz olurdu ”

“Güven artık benim için hiçbir anlam taşımıyor.”

“Demek istediğim bu değil. Benden gizlediğin başka bir şey daha varmış: bilgeliğin. Hayır, bir giz; en şiddetli zehir kadar güçlü, korkunç, her türden toplumsal gizi solda sıfıra indirgeyen bir sır. Ailende üç tane akıl hastası olduğunu, en aykırı türden cinsel saplantıların bulunduğunu, kısacası çoğu insanın dile getirmekten utanacağı şeyleri söyleyebilirdin. Bunlar yalnızca toplumsal bir giz olurdu, o kadar. Gerçeği bir kez öğrendin mi, cinayet de, intihar da, ırza geçme de, dolandırıcılık da sıradan, saçma sapan suçlar olup çıkar. Bunun bir yargıcın başına gelmesiyse, işin en gülünç yönü. Kendini, göklerden de büyük bir halkanın ortasına hapsolmuş buldun; bunun dışındaki her şey sıradan. Bizlerin salt otlatılmak için dışarıya çıkarıldığımızı kavramışsın. Gevşek bir ipe bağlanmış, cahil hayvanlar olduğumuzu.” Keiko içini çekti. “Öykün aklımı başıma getirdi. Oldukça iyi dövüştüğümü sanırdım, oysa dövüşmeye gerek yokmuş. Hepimiz aynı ağa takılmış olan balıklarız.’’

“Fakat bu bir kadına indirilen en son darbe, öyle değil mi? Senin bildiğin şeyi bilen bir insan, bir daha asla güzel olamaz. Senin yaşındaki biri hâlâ güzel olmak istiyorsa, elleriyle kulaklarını tıkamalıdır.

Bilen birinin yüzünde, görünmez cüzamın izleri vardır. Eğer sinirleri, eklemleri saran cüzzam görünen cüzamsa, o zaman ötekine saydam cüzam diyebiliriz. Bilginin hemen ardından cüzam ortaya çıkar. Hindistan’a ayak bastığım anda, ruhsal açıdan bir cüzamlıydım. Aslında bilmiyordum ama yıllardır cüzzamlıydım.

Şimdi sen de biliyorsun. Yüzüne kat kat boya sürebilirsin ama bilen başka biri boyanın altını, derini görecektir. Sana onun ne göreceğini söyleyeyim: Aşın derecede saydam bir ten; ölmüşçesine hareketsiz bir ruh; kendi semizliğinden

iğrenen, etsel bütün güzelliğini yitirmiş bir et; boğuk bir ses; kıllardan arınmış, bütün kılları yaprak gibi dökülmüş bir gövde. Yakında bütün bu belirtileri göreceğiz sende. Gören birinin ölümünü simgeleyen beş işareti.

Sen insanlardan kaçmasan bile yavaş yavaş onların senden kaçtığını ayrımsayacaksın. Bilenler, kendilerinin almadığı, tatsız bir uyarı kokusu yayarlar.

Tensel güzellik, ruhsal güzellik, güzellikle ilintili her şey cahillikten, karanlıktan, evet, salt onlardan doğmuştur. *Bilmeye ve hâlâ güzel olmaya izin yoktur*. Cahillik ve karanlık aynı şeyse, onları gizleyecek hiçbir şeyi olmayan ruh ile onları kendi göz kamaştırıcı ışığının gerisine gizleyen ten arasındaki bir yarışma, yarışma sayılmaz. Güzellik, yalnızca etin güzelliğidir.”

“Evet, çok doğru. Ying Çan açısından, bu kesinlikle doğru,” dedi Keiko, dışarıdaki sise dikili gözleri anılarının ışığıyla pırıl pırıl parlarken. “Bana kalırsa, ikinci İsao’ya da, Üçüncü Ying Çan’a da söylememenin nedeni bu işte.”

“Galiba acımasız bir kuruntu türü, alın yazısına engel olma korkusu dilimi bağladı. Ama Kiyoaki’yle durum değişikti. O sıralar gerçeği ben de bilmiyordum.”

“Kendinin güzel olduğunu söylemeye çalışıyorsun,” dedi, Honda’yı tepeden tırnağa, alaylı bakışlarla süzerek.

“Hayır. Bütün gücümle, öğrenmemi sağlayacak olan aletleri cilalıyordum.”

“Alıyorum. Demek bu sırrı, yirmi yaşına gelinceye, ölüme hazır oluncaya kadar oğlandan kesinlikle saklamam gerekiyor?”

“Çok doğru. Yalnızca dört yıl beklemek zorundasın.”

“Peki, senin ondan önce ölmeyeceğin ne malum?”

“Bak bu hiç aklıma gelmemişti.”

“Kanser Araştırma Enstitüsü’nü bir kez daha ziyaret etmeliyiz.”

Keiko kol saatine baktıktan sonra, içinde rengârenk haplar bulunan, küçük bir kutu çıkardı. Uzun tırnaklarıyla çabucak üç hap seçip viskiyle yuttu.

Honda, Keiko’dan bir tek şeyi gizlemişti: bugün rastladıkları oğlanın, öncüllerinden büsbütün farklı olduğunu. Onun ben-bilincinin düzeneği, bir camın ardındaymışçasına ortadaydı. Honda öteki üçünde buna benzer bir şey görmemişti. Ona, oğlanın içinde olup bitenlerle kendi içindekiler iki bezelye tanesi kadar benzeşiyormuş gibi geliyordu. Böyle bir şey olanaksızdı - yine de oğlan, bilmesine karşın eskisinden de güzel olmayı beceren o azınlıktakilerden biri olabilir miydi? Ama bu imkânsızdı. Peki, uygun işaretleri taşıyan, uygun

yaşta olan ve o üç lekeye sahip olan oğlan Honda’nın önüne sürülmüş, zekice biçimlendirilmiş bir taklit olabilir miydi?

İkisinin de uykusu gelmişti. Konuşma, rüyalara kaydı.

“Ben çok seyrek düş görürüm,” dedi Keiko. “Yine de, arada bir düşümde hâlâ sınava girdiğimi görüyorum.”

“İnsanın ömrü boyunca düşlerinde sınav gördüğünü söylerler. Ben on yıldır hiç sınav düşü görmedim.”

“Nedeni çalışkan bir öğrenci olman.”

Keiko’yla düşlerden söz etmek hiç yakışık almıyordu. Bir bankacıyla yün örmekten söz etmeye benziyordu.

Sonunda ayrıldılar, Honda odasına döndü. Hiç görmediğini öne sürdüğü türden bir rüya gördü; bir sınav rüyası.

Bir ağacın dalına asılmışçasına, şiddetle sallanan, ahşap bir okul binasının ikinci katında, on dört-on beş yaşlarındaki Honda sıralara hızla dağıtılan sınav kâğıdını eline aldı. Kiyoaki’nin birkaç sıra geride oturduğunu biliyordu. Başını kaldırıp karatahtadaki sorulara, sonra da elindeki yanıtlama kâğıdına baktı; kendinden son derece emindi. Kurşunkaleminin ucunu sipsivri açtı. Yanıtlar aklındaydı. Aceleye gerek yoktu. Dışarıdaki kavaklar rüzgârda bir o yana bir bu yana sallanıyordu.

Gece yarısı uyandı; düşü bütün ayrıntılarıyla anımsıyordu.

Bunun bir sınav düşü olduğuna kuşku yoktu; ama yine de Honda’da böylesi düşlere eşlik eden huzursuzluktan eser yoktu. Düş görmesine yol açan şey neydi?

Keiko’yla bundan söz etmişler, düşü Keiko değil de Honda görmüştü. Oysa içinde düş görmek için en küçük bir istek yoktu. O hep istediği şeylerin düşünü görürdü.

Honda, Viyanalı ruh çözümcülere ilişkin pek çok kitap okumuştu elbette; ama insanın istediği tek şeyin kendini aldatmak olduğu savına katılmıyordu. Hayır: Dışarıdan birinin insanı yakından izlediğine, bezdirici bir ısrarla davrandığına inanmak daha doğaldı.

Uyanıkken iradeliydi, istese de istemese de tarihin içinde yaşıyordu; ama karanlığın gerilerinde bir yerde tarihsel, belki de tarihsel olmayan, onu rüyalara karşı kışkırtan biri vardı.

Sisler dağılmış, ay görünmüştü galiba. Perdeden biraz daha uzun olan pencerenin alt kısmında, suların gerisine çekilen kocaman yarımadanın gölgesini

andıran uçuk mavi, gümüşsü bir pırıltı vardı. İşte Hindistan, diye düşündü Honda, geceleyin Hint Okyanusundan yaklaşan bir gemiye de aynen böyle görünecektir. Yeniden uyudu.

13

10 Ağustos.

Görevi sabah dokuzda devralan Toru her zamanki gibi, yalnız kalır kalmaz gazeteyi açtı. Öğleden sonraya kadar gemi beklenmiyordu.

Gazete, Tago'dan denize yayılan sanayi atıklarına ilişkin haberlerle doluydu. Tago'da elli kadar kâğıt fabrikası vardı, Şimizu'daysa yalnızca bir tane; o da küçük bir fabrikaydı zaten. Doğu yönündeki akıntılar baskın çıktığı için atıkların Şimizu Limanı'na ulaştığı pek ender görülürdü.

Anlaşılan Zengakuren, kirlenmeye karşı gösteri yapmak üzere, önemli sayıda insanı bir araya getirmeye çalışıyordu. Bütün bunlar, Toro'nun otuzluk dürbününün ulaşamayacağı kadar uzaklarda olup bitiyordu. Teleskobun görüş alanının dışında kalanlar Toru için önemsizdi.

Serin bir yaz yaşıyorlardı.

İzu Yarımadası'nın apaçık ortaya çıktığı, duru gökyüzünde fırtına bulutlarının kaynaştığı günler çok seyrekti. Yarımada sislere gömülmüştü, güneş ışığı donuktu. Toru geçenlerde, bir hava uydusundan çekilmiş fotoğraflar görmüştü. Suruga Koyu neredeyse yarı yarıya pusluydu.

Kinue sabah, alışılmadık bir saatte uğradı. İçeri girmesinin doğru olup olmayacağını sordu.

"Yalnızım. Şef Yokohama'daki merkez büroya gitti."

Kızın gözlerinde korku vardı.

Yazın ilk günlerinde Toru kızı, saçına takması için çiçek getirme alışkanlığından vazgeçirmeye çalışmış, bunun üzerine kız da bir süre gelmez olmuştu. Şimdi ziyaretleri yeniden sıklaşmıştı. Çiçek getirmeyi kesmişti ama ziyaretlerinin ayrılmaz bir parçası olan korkusu, güvensizliği giderek daha da abartılı bir hal alıyordu.

"İkinci kez. Evet, ikinci kez oluyor, her seferinde de başka bir adam."

Oturur oturmaz anlatmaya başlamıştı. Derin derin soluyordu.

"Ne oldu?"

"Biri senin peşinde. Buraya gelirken kimsenin beni görmemesine dikkat ederim. Yoksa başımız derde girebilir. Seni öldürürlerse, bütün suç bende

demektir, artık benim de kendimi öldürmekten başka seçeneğim kalmaz."

"Sen neden söz ediyorsun?"

"Dediğim gibi, ikinci kez oluyor. Bu kadar kaygılanmamın nedeni de bu. Geçen sefer anlatmıştım, anımsadın mı? İşte aynı şey oldu; bu kez birazcık farklıydı ama. Bu sabah Komagoe kumsalında yürüyüşe çıkmıştım. Birkaç kum nilüferi topladım, sonra suyun kıyısına gidip denizi seyretmeye başladım; belli bir amacım yoktu.

Hamagoe Plajı kalabalık olmuyor, tam bana göre; insanların gözünü dikip bana bakmalarından usandım. Denize bakmaya bayılıyorum. Bu beni gerçekten gevşetiyor. Bazen bana, güzelliğimi terazinin bir kefesine, denizi de öteki kefesine koysam, tam anlamıyla dengeleneceklermiş gibi geliyor. Böyle anlarda güzelliğimi denize teslim etmiş ve bütün kaygılarımdan arınmış hissediyorum kendimi.

Kumsalda kimseler yoktu. Yalnızca birkaç kişi balık avlıyordu. Belki de hiç balık yakalayamadığından olacak, bir tanesi gözlerini üzerime dikti. Farkında değilmiş gibi yaptım oysa bakışları yanağıma konmuş bir sinekten farksızdı.

Böyle durumlarda kendimi ne kadar kötü hissettiğimi tahmin edemezsin. İşte yine başlıyoruz, dedim içimden. Güzelliğim dizginleri yine eline aldı, özgürlüğümü benden çalmakta. Sanki benim dışımda, denetimimin dışında bir şey. Kimseye ilişmeyen, kendi halinde biriyim, oysa güzelliğim başıma durmaksızın dert açıyor. Bu, gerçek güzelliğe özgü bir şey, biliyorum. Ama güzellik kendi başına davranmaya başlayınca insanın başına bela kesiliyor.

Her neyse, işte yine bir erkeği heyecanlandırdı, dedim kendi kendime. Ondan ne kadar nefret ettiğimi düşünecek zamanım bile olmuyor, oysa o kollarını sıvamış, yine bir erkeğin aklını başından almakla meşgul. Kendi halinde, suçsuz bir adamdı, şimdiyse çirkin bir canavar olup çıkmıştı.

Sana çiçek getirmeyi kestim; ama yalnızken saçlarıma çiçek takmaktan hoşlanıyorum. Şarkı söylüyordum, saçlarımda da pembe bir nilüfer vardı.

Söylediğim ezgiyi anımsamıyorum. Ne tuhaf değil mi, az önceydi oysa. Fakat galiba hüzünlü bir ayrılık şarkısıydı; tam güzel sesime uygun bir şey. Ne kadar sıkıcı! Dünyadaki en aptalca şarkı bile ben söyleyince güzelleşiyor.

Sonunda adam yanıma geldi. Gençti, öyle kibardı ki içimden gülmek geldi. Ama gözlerinde kirli bir şeyler vardı. Bunu gizlemiyordu. Gözleri bir tutkal gibi eteğime yapışmıştı. Bir dolu şeyden söz etti. Ama ben ağzımdan hiçbir şey kaçırmadım. Benim için kaygılanmana gerek yok, Toru. Kendimi korumayı becerdim. Beni kaygılandıran, asıl sensin.

Lafı döndürüp dolaştırıp sana getiriyordu. Senin nasıl biri olduğunu, çalışkan olup olmadığını, insanlara iyi davranıp davranmadığını sordu. Elbette iyi davranır, dedim. Senin dünyadaki en kibar, en çalışkan insan olduğunu söyledim. Bir kez afalladı: senin insanüstü olduğunu söylediğimde.

İçgüdülerim beni yanıltmaz. Üstelik ikinci kez başıma geliyor. Bir hafta ya da on gün önce hemen hemen aynı şey olmuştu. Birisi ikimizden kuşkulanıyor. Kendini göstermek istemeyen korkunç biri ünümü duydu ya da uzaktan beni gördü, aklı başından gitti ve beni izlemesi için birini tuttu; benden hoşlandığını sandığı başka bir erkeği, yani seni devre dışı bırakmaya çalışıyor. Evet, çılgın aşk giderek yaklaşıyor. Korkuyorum. Hiçbir suçun olmadığı halde, sırf benim güzelliğim yüzünden senin başına bir kötülük gelirse ne yapanın ben? Komplo benzeri bir şey düzenlendiğini biliyorum. Umutsuz aşkın körüklediği bir komplo. O kişi öyle zengin, öyle güçlü ki, insanı dehşete düşürüyor; öte yandan bir kurbağa kadar da çirkin. Bir avmışım gibi sezdirmeden bana yaklaşıyor, üstelik seni de ele geçirmeye kararlı.”

Soluklanmak için bir an bile durmamıştı; yaprak gibi titriyordu.

Toru mavi kot pantolonun sardığı bacaklarını üst üste atmış, sigara içiyordu. Bunların ne anlama geldiğini merak etti. Kinue’nun heyecan verici varsayımları bir yana, birinin kendisini soruşturduğundan emindi. Kim olabilirdi bu? Ve neden? Polis mi? Ama yaşı küçük olduğu halde sigara içmenin dışında hiçbir şeyle suçlanamazdı ki.

Sorunu yalnız kalınca enine boyuna düşünecekti, bu arada kızın almış başını giden hayal gücünü biraz dizginlese iyi olacaktı.

Ağırbaşlı bir tavırla konuştu. “Belki senin dediğin gibidir; ama güzel bir kadın uğruna öldürülürsem, hiç gam yemem. Zengin, güçlü ve çirkin bir adam saf, güzel avının üzerine atılmaya hazırlanan bir kaplan gibi bir yerlerde bekliyor. Gözlerini ikimizin üzerine dikmiş.

Onun gibi biriyle savaşırken, attığın her adıma dikkat etmelisin. Ağlarını dört bir yana yaymış, bekliyor. Yapılması gereken şey, hiç karşı koymuyormuş gibi yapıp zaman kazanmak ve onun zayıf noktalarını bulup çıkarmak. En iyisi gücünü bir araya toplayıp zayıf noktasını öğrenir öğrenmez saldırıya geçmektir.

Arı güzelliğin, insan ırkının düşmanı olduğunu bir an bile aklından çıkarmamalısın. Onun en büyük üstünlüğü, bütün insan ırkını yanına almış olması. Diz çöküp bizim de insan olduğumuzu itiraf edinceye kadar peşimizi bırakmayacaktır. Zamanı geldiğinde teslim olmak ve onun tanrılarına yakarmak zorunda kalacağız. Deliler gibi yakarmadığımız sürece bizi öldürecektir. Oysa dediğini yaparsak rahatlar, bize zayıf noktalarını gösterir. İşte o anı bekleyecek, o

zamana kadar da özsaygımızı koruyacağız.”

“Çok iyi anlıyorum. Dediklerini aynen yapacağım. Ama bana yardım etmelisin. Benim bu zehirli güzelliğim, kendimi her an tökezleyip düşecekmiş gibi hissetmeme neden oluyor. İkimiz el ele verirsek, bütün insanlığı arıtabiliriz. O zaman dünya cennet olur, bizim de korkacak bir şeyimiz kalmaz.”

“Çok doğru. Her şey yoluna girecek, inan.”

“Seni dünyadaki herkesten çok seviyorum.” Kapıdan koşarak çıkarken sözcükler dudaklarından bir solukta dökülmüştü.

Toru kızın yokluğundan her zaman hoşlanırdı. Ortada olmadığı zamanlarda böylesi bir çirkinliğin, güzellikten ne farkı kalıyordu ki? Bütün konuşmaların odak noktası olan güzellik görünmez oluyor ama Kinue gittikten sonra da koku salgılamayı sürdürüyordu.

Bazen Toru’ya güzellik uzaktan uzağa sesleniyormuş gibi gelirdi. Belki de tam ufkun gerisinden. Tıpkı bir turna gibi, yüksek sesle bağırıyordu. Ses yankılanıyor, sonra da kesiliyordu. Ses bir insanın biçimini aldığında, yalnızca bir an sürüyordu. Turnayı ele geçiren kişi, bir çirkinlik kapanı olan Kinue’ydi. Onu uzun zamandır ben-bilinciyle besliyordu.

Koyo-maru öğleden sonra üç on sekizde geldi. Yediye kadar başka gemi gelmeyecekti. Palamar sırası bekleyen dokuz gemi de dahil olmak üzere, Şimizu Limanında yirmi gemi vardı.

Üçüncü Bölge’nin açıklarında Nikkel-maru II, Mikasa-maru, Camellia, Ryuwa-maru, Lianga Bay, Umiyama-maru, Yokai-maru, Denmark-maru ve Koyo-maru duruyordu.

Hinode Rıhtımı’nda, Kamişima-maru ile Karakasu-maru bekliyordu.

Fujimi Rıhtımı’na, Taiei-maru, Howa-maru, Yamataka-maru ve Aristonikos bağlanmıştı.

Kerestelerin boşaltıldığı Orito’nun şamandıralarına Santen-maru, Donna Rossana ve Eastem Mary bağlıydı.

Tehlikeli olduğu için Okitama-maru adlı tanker, tankerlere ayrılmış olan Yunus Bölgesi’ndeydi. Denize açılmak üzereydi.

İran Körfezi’nden ham petrol taşıyan büyük tankerler Yunus Bölgesi’ne çekiliyor, işlenmiş petrol yüklü daha küçük tankerlerse Sodeşi Rıhtımı’na

yanaşıyordu; şu anda orada bir tek gemi, Nişo-maru vardı.

Şimizu İstasyonu'ndan çıkan demiryolu, yan yana sıralanmış palamar yerlerinin ve yoğun yaz ışığını yansıtan boş gümrük depolarının önünden geçerek yaz otlarının arasına karışıyordu, depoların oradan bakıldığında denizdeki ışık, alay edercesine karanın bittiğini söylüyordu; öte yandan ışığın amacı eski buharlı gemileri denize savurmaktı sanki. Sonra, ansızın çarpık, paslı raylar ışıl ışıl denize doğru uzanıveriyor, Demiryolu Rıhtımı denilen yerde son buluyordu. Burası şu anda hiçbir gemiyi ağırlamıyordu.

Toru, Koyo-maru'yu az önce Üçüncü Bölge'ye ayrılmış olan rehbere kaydetmişti.

Gemi kıyıdan oldukça uzağa demirlemişti, boşaltma işlemleri için ertesi günü beklemek zorundaydı. Geldiğini haber vermek için acele etmeye gerek yoktu. Saat dörde doğru, geminin gerçekten gelip gelmediğini sormak için telefonla aradılar.

Saat dörtte kılavuz kaptan aradı. Sekiz kaptan sırayla çalışıyordu; biri Toru'yu ertesi günkü görev durumunu bildirmek için aramıştı.

Epeyce boş zamanı olan Toru, teleskobun başına geçip denizi izlemeye koyuldu.

Ama baktıkça, Kinue'nun getirdiği o kuşku, kötülük hayaleti bir kez daha gözünün önünde belirdi. Sanki merceklerin üzerine kapkara bir filtre geçirilmişti.

Gerçekten de yaz mevsiminin üzerine kara bir filtre geçirilmişti sanki. İblis aydınlığı azaltmak ve yaza özgü güçlü gölgeleri inceltmek için olanca görkemiyle dikilmiş, ışığın önünü kapamıştı. Bulutlar keskin dış çizgilerini yitirmiş, deniz bir boşluğa dönüşmüş, İzu Yarımadası'ysa ufkun çeliksi, mavi siyahlığının üstünde görünmez olmuştu. Denizin rengi sıkıcı, tekdüze bir yeşildi. Deniz usul usul yükseliyordu.

Toru teleskobu kumsala vuran dalgalara doğru indirdi.

Dalgalar kırılırken denizdeki süprüntüleri andıran bir serpinti dalgaların sırtından kayıyor, koyu yeşil piramitler değişiyor, yükseliyor ve gergin bir aklığın içinde eriyip gidiyordu. Deniz dinginliğini yitirmişti.

Dalga yükselirken bile etekleri kırılıyor, yüksek karnındaki yırtık, ak parçalar, dışavurulması olanaksız bir üzüntü gibi, inanılmayacak kadar yumuşak ancak baştan başa çatlamış bir cam duvara, geniş bir fıskiyeye dönüşüyordu. Dalga yükselir ve kırılırken, perçemleri son derece güzel, beyaz bir renk alıyor,

düşerken ise çizgileri kusursuz, mavi beyaz tacını gösteriyordu; beyaz çizgiler kesintisiz bir beyazlık alanı oluşturuyor, sonra bu alan kesik bir baş gibi düşüyordu.

Köpüklerin açılması ve dökülmesi. Köpüklerin oluşturduğu desenler denizde suböceklerinin izlerine benzeyen izler bırakıyordu.

Köpük, beden hareketlerini yeni tamamlamış bir sporcunun sırtından akan ter gibi, kumların üzerinde iz bırakarak sürünüyordu.

Kıyıya saldırdığı ve kırıldığı zaman denizin pürüzsüz kitlesinde son derece zarif değişiklikler oluyordu. İnce dalgaların, zarifçe dağılan köpüklerin akıl almaz düzensizliği denizin yüzeyine umutsuzca, fırlamışa benzeyen, sonsuz sayıda iplik yaymıştı. Bu zarif beyazlığı kucaklarken bile mutlak gücünü sergileyen, ne güçlü bir iblisti bu!

Dört on beş.

Gökyüzünün daha üst kısımları maviydi. Yapay, debdebeli bir mavi. Toru kütüphanede tıpkı buna benzeyen bir mavi görmüştü: Fontainebleu Okulu'na ilişkin bir seçkide. Bulutlara zemin hazırlamak için, şiirsel bir biçimde düzenlenmiş olan gök, hiç de yaza özgü bir gök değildi. Onda bir tatlandırıcının yapaylığı vardı.

Teleskop kıyıdan uzaklaştı, gökyüzüne, ufka, sonra da denize döndü.

Doğruca gökkubbenin ortasına fışkırıyormuşa benzeyen bir serpinti yakaladı. Ötekilerden daha yükseğe fışkıran bu tek köpüğün amacı ne olabilirdi? Neden o seçilmişti?

Doğa bir döngüydü; bütün parçaya, parçaysa yeniden bütüne dönüyordu. Bütün, parçanın uçucu temizliğiyle karşılaştırıldığında karanlık ve kasvetliydi.

Peki ya iblis, o, bütüne ilişkin bir şey miydi?

Yoksa parçaya mı?

Dört kırk beş. Görünürde hiç gemi yok.

Kumsal ıssızdı. Yüzen kimse yoktu, yalnızca oltayla balık avlayan iki-üç kişi görünüyordu. Gemisiz deniz tam anlamıyla yararsızdı. Suruga Koyu yüzünü asmıştı, sevgisiz ve neşesizdi. Oysa bir içeri bir dışarı, kayarcasına ilerleyen, bu durgun, lekesiz kusursuzluğu jiletle kesercesine beyaz çizgilerle dolduran gemiler olmalıydı. Denizin duyarlı derisinin üzerinde kayan, yüzeyden daha derine inmeyerek onu yaralayan bir gemi, kusursuzluğa çekilmiş, buz gibi bir küçümseme silahıydı.

Beş.

Dalgaların aklığı, bir an için sarı bir gülün rengini alarak akşamın yaklaştığını duyurdu.

Toru biri büyük, biri küçük iki tankerin sol yandan denize açıldığını gördü. Bunlar, Şimizu'yu dört yirmide terk eden bin beş yüz tonluk Okitama-maru ile dört yirmi üçte ayrılan, üç yüz tonluk Nişo-maru'ydu.

Sisin içinde serap gibiydiler. Dümen suları bile seçilemiyordu.

Toru merceği kıyıya doğru indirdi.

Dalgalar akşamın rengine bürünürken sert, haşin görünüyorlardı. Işığın rengi gitgide iblisin rengini alıyor, dalgaların karnı gittikçe çirkinleşiyordu.

Evet. Dalgalar kırılırken ölümün gözle görünür ilanıydılar. Toru'ya göre olması gereken de zaten buydu. Onlar, son nefesini vermek için açılmış ağızlardı.

Acı içinde solumaya çalışan ağızlardan sayısız salya ipliği dökülüyordu. Alacakaranlıkta mora dönüşen toprak, canlı bir ağız olup çıkmıştı.

Ölüm, denizin açılmış ağzına dalıyordu. Ölümü çırılçıplak tekrar tekrar gösteren denizse, bir jandarma gibiydi. Hızla topladığı cesetleri halkın gözünden saklamaya çalışıyordu.

Toru'nun teleskobu, görmemesi gereken bir şeye takıldı.

Toru ansızın, bu açılmış çenelerin arasından bambaşka bir dünyanın dışarıya doğru uzandığını duyumsadı. Hayaller gören biri değildi, gördüğü şeyin gerçek olduğu su götürmezdi. Ama Toru bunun ne olduğunu bilmiyordu. Belki de denizdeki mikroorganizmaların çizdiği bir desendi.

Karanlık derinliklerde arada bir yanıp sönen ışıkta, bambaşka bir dünya ortaya çıkmıştı. Toru gördüğü şeyin bir yer olduğunu anlamıştı. Anımsanamayacak kadar uzaklarda kalmış anılarla bir ilintisi olabilirdi. Daha önceki yaşam diye bir şey varsa, belki de buydu. Bunun, Toru'nun sürekli baktığı, parlak ufkun bir adım gerisindeki dünyayla ilişkisi var mıydı peki? Eğer bu, kırılgan dalgaların karnına yakalanmış olan yosunların dansıysa, o zaman belki de görünen dünya balgam pembesi, mor kıvrımlar ve mide bulandırıcı oyuklardan oluşan bir minyatürdü. Ama yıldırım gibi delip geçen bir denizden yükselen ışınlar, kıvılcımlar olmalıydı. Bu da karşısındaki dingin, alacakaranlık denizde olası değildi. O dünyayla *bu* dünyanın aynı anda var olduğunu kanıtlayan hiçbir şey yoktu. Gözüne bir an için görünen dünya başka bir zamana mı aitti yoksa? Kolundaki saatin ölçemeyeceği, farklı bir zamana?

Toru başını salladı. İstenmeyen görüntüyü def etmeye çalışırken, teleskop da istenmeyen bir şeye dönüşmüştü. Odanın öteki köşesindeki on beşlik dürbünün

başına geçti. Limandan ayrılan geminin devasa gövdesini izledi.

Y.S. Denizcilik'e ait olan, Yokohama'ya giden, 9183 tonluk Yamataka-maru'ydu.

"Bir Yamaşita gemisi az önce ayrıldı, size doğru yol alıyor. Yamataka. Yamataka. Yamataka. Saat on yedi yirmi."

Yokohama'daki merkez büroyu aradıktan sonra dürbünün başına döndü, yavaş yavaş sise karışan Yamataka-maru'yu izlemeye koyuldu.

İşareti, hurma rengindeki zeminin üstüne, tepeye yakın çizilmiş, bir tek siyah çizgiydi. Y.S. GEMİCİLİK yazısıysa tekneye kocaman siyah harflerle yazılmıştı. Beyaz köprü, kırmızı vinçler. Gemi, teleskobun yuvarlağından umutsuzca kaçmaya çabalıyordu. Ardında beyaz çizgiler bırakarak denize açıldı.

Gitmişti.

Pencerenin altında, çilek öbeklerinin durduğu yerde şimdi şenlik ateşleri yanıyordu.

Yaz yağmurlarının sonuna kadar çilekleri koruyan plastik örtüler kaldırılmıştı. Çilek mevsimi geçmişti. Yapay olarak ekilmek için ayrılan tohumlar, insan elinin yarattığı bir mevsimini yaşamak üzere Fuji'nin beşinci istasyonuna doğru yola çıkmışlardı. Ekimde geri dönecek ve Noel alışverişi için hazırlanacaklardı.

İnsanlar, sıra sıra tezgâhların dizildiği, kara çeltik tarlalarında çalışıyorlardı.

Toru yemeğini hazırladı.

Yalın yemeğini masanın üzerinde yedi. Gece çökmüştü.

Beş kırk.

Bulutların arasında, gökyüzünün güneyinde yüksekçe bir noktada yarımay göründü.

Deniz kıyısındaki çamlar siyahtı. Balıkçıların kumsala bıraktıkları arabaların kırmızı stop lambalarını seçecek kadar kararmıştı hava.

Çilek öbeklerinin arasındaki yolda çocuklar oynuyordu. Akşamın tuhaf çocukları. Hiçlikten çıkıp karanlığa dalan, aklını yitirmişçesine tarlalarda koşturan, tuhaf çocuklar.

Şenlik ateşleri, daha da ötelerde, alevden dillerini gökyüzüne gönderiyorlardı.

Beş elli.

Toru denize baktı. Sıradan, çıplak gözle seçilmesi olanaksız gemiyi görünce telefona uzandı. Kendinden öyle emindi ki, daha geminin işaretini tanımadan telefona uzanmıştı.

Gemi acentesi yanıtladı.

“Alo? Burası Teikoku Sinyal. Daiçu’yu az önce gördüm.

Sanki ufkun güneybatısındaki uçuk pembe rengin üzerine kirli bir parmak, pis bir çizgi çekmişti. Toru bir camdaki parmak izini incelermişçesine, seçmiş ve tanımıştı onu.

Rehberde, Daiçu-maru’nun 3850 tonluk, yüz metre uzunluğunda, 12,4 deniz mili hız yapan bir yük gemisi olduğunu okudu. Uluslararası taşıma izni yalnızca yirmi deniz milinin üzerinde hız yapan gemilere tanınıyordu. Kereste gemileri çok daha ağır yol alırdı.

Toru kendini Daiçu-maru’ya özellikle yakın hissediyordu. Burada, Şimizu Kanazaşi Tersanesi’nde, geçen bahar kızaktan indirilmişti.

Altı.

Daiçu-maru’nun loş gövdesi, pembe denizde, limandan ayrılan Okitama-maru’nun yanından sürtünürcesine geçti. Bir görüntünün bir düşten çıkıp gündelik yaşama sızdığı, gerçekliğin bir soyutlamadan dışarıya süzüldüğü o tuhaf andı bu; bir şiir bir insana, bir imge bir nesneye dönüşüyordu. Anlamsız ama uğursuz bir şey, bir işlemin sonunda yüreğe alındığı zaman, yürekte onu biçimlendirmek için bir dürtü uyanır, böylece o şey var olmaya başlar. Belki de Daiçu-maru Torunun yüreğinde doğmuştu. Bir fırçanın sürüklenişi kadar belirsiz bir görüntü, dört bin tonluk, dev boyutlu bir gövdeye dönüşmüştü.

Aynı şey, dünyanın bir yerinde sonsuzcasına yineliyordu.

Altı on.

Burnunun açısı yüzünden, olduğundan daha kısa görünen gemi, kocaman siyah bir böceğin duyargalarına benzeyen iki maçunasını kaldırmıştı.

Altı on beş.

Artık çıplak gözle görünecek kadar açık seçikti; ufukta bir rafta unutulmuş bir eşya gibi kapkara durakladı. Ufkun rafına bırakılmış, siyah bir böcek gibi öylece bekliyordu.

Altı otuz.

Toru bacadaki beyaz zemin üzerinde, bir dairenin içine alınmış olan kırmızı “N” harfini görebiliyor, kereste yığınlarını seçebiliyordu.

Altı elli.

Şimdi bordası kanala girmiş olan Daiçu-maru'nun direklerindeki kırmızı ışıklar, mehtabın görünmediği, bulutlu, alacakaranlık gökte görünüyordu. Okitama'nın yanından kayarcasına geçti, bir serap gibi açık denize doğru ilerledi. Birbirlerinden oldukça uzaktaydılar ama daralan görüş açısında ışıkları birleşmişti; karanlık denizin üzerinde iki sigaranın ateşi birbirine sürtünmüş, sonra da ayrılmıştı sanki.

Daiçu-maru'nun güvertesinde kütüklerin yuvarlanmasını engelleyen, iki tane kocaman demir parmaklık vardı. Gemi, deniz çizgisinin görünemeyeceği kadar yüklendiği zaman, tropikal güneşten kavrulmuş, üst üste yığılmış, kocaman kütükler dev gibi, güçlü, esmer kölelerin destelenmiş cesetlerine benzerdi.

Torunun aklına, ayrıntıları yüzünden içinden çıkılmaz bir ormanı andıran yeni suyolları yönetmeliği geldi. Kereste gemileri için altı çeşit suyolu vardı: yaz, kış, kuzey Atlantik kışı, tropik, tatlı su yazı ve tropik bölge tatlı suları. Tropik sınıfı ayrıca tropikal kuşak ve tropikal mevsim olarak ikiye ayrılıyordu. Daiçu-maru tropik kuşağa giriyor, ona "keresteyi güvertede taşıyan gemilere ilişkin özel kurallar" uygulanıyordu. Toru tropik kuşağın sınırlarını, büyülenmişçesine anımsadı.

Kuzey Amerika'nın doğu sahilinden, on üçüncü enlem boyunca, altmış derece batı boylamına; oradan doğruca on derece kuzeye ve elli sekiz derece batıya; yirminci boylamı izleyerek otuz derece kuzeye; oradan Afrika'nın batı kıyısına... oradan Hindistan'ın batı kıyısına... Hindistan'ın doğu kıyısına... oradan Malaya'nın batı sahiline... Asya'nın güneydoğu sahilini izleyerek Vietnam kıyısındaki onuncu enleme... Santos'tan... Afrika'nın doğu kıyısından Madagaskar'ın batı kıyısına... Süveyş Kanalı'na... Kızıldeniz, Aden ve İran Körfezi'ne kadar.

Kıtadan kıtaya, okyanustan okyanusa görünmez bir çizgi çekilmiş ve içinde kalan bölgeye "tropik" denmişti, böylece "tropik" denen şey hindistancevizleri, mercanadaları, kobalt mavisi denizleri, fırtına bulutları, kasırgaları, rengârenk papağanların çığlıklarıyla ortaya çıkıyordu.

Tropikal ülkelerin kırmızı, sarı, yeşil etiketleriyle beneklenmiş kereste kütükleri. Üst üste dizilmiş kütükler: Tropik yağmurlardan ıslanmışlardı; yıldızlı gökleri yansıtıyor, dalgaların saldırısına uğruyor, derinliklerden gelen yanardöner böceklerce kemiriliyorlardı; yolculuğun sonunda onları bekleyen şeyin, gündelik yaşamın sıkıntısı olduğu akıllarına bile gelmiyordu.

Yedi.

Daiçu-maru ikinci telgraf direğini geçti. Limanın ışıkları pırıl pırıldı.

Olmadık bir saatte geldiği için, karantina ve boşaltma işlemleri için sabahı

beklemek zorundaydı. Toru yine de gerekli yerleri aradı: kılavuz kaptan, polis, liman müdürü, acente, erzak sağlayanlar, çamaşırhane.

“Daiçu, 3-G‘ye giriyor.”

“Alo? Burası, Teikoku Sinyal. Daiçu 3-G‘ye girmek üzere. Kargosu mu? Deniz çizgisi zar zor görünüyor.”

“Şimizu Erzak mı? Burası Teikoku Sinyal. Her şey için teşekkürler. Daiçu az önce 3-G’ye girdi. Şu anda Mio fenerinin önünde.”

“Şizuoka polisi mi? Daiçu limana giriyor. Yarın sabah yedide, lütfen”

“Daiçu, evet. D-a-i-ç-u. Evet, lütfen”

14

Ağustos sonlarında bir akşam işten dönen Toru yemeğini yemiş, yıkanmıştı. Güney yelinden yararlanmak için verandaya, mavi tentenin altına gitmeyi kararlaştırdı, odası hâlâ çok sıcaktı. Bakımsız verandaya açılan pek çok kapı vardı. Toru demir merdiveni kullanarak verandaya ulaştı.

Hemen güneyde, yüz metrekare kadar bir alanı kaplayan bir kereste fabrikası bulunuyordu; ışıkların altında kocaman, kara bir kütle. Fabrika Toru'ya bazen büyük, suskun bir canavar gibi görünürdü.

Ondan sonraki korulukta bir krematoryum vardı. Toru hep koca bacadan çıkan dumanın arasında bir alev görmeyi düşlerdi. Ama hiç görmemişti.

Güneye düşen karanlık dağın en yüksek noktası, Nihondaira'ydı. Toru dağ yolunda ilerleyen arabaların farlarını görebiliyordu. Otellerin ışıkları öbek öbekti; televizyon kulelerinin kırmızı ışıkları seçiliyordu.

Toru otellere hiç girmemişti. Refah içinde bir yaşamın nasıl olduğundan habersizdi. Zenginlikle erdemliliğin birbirine zıt şeyler olduğunu bilmiyordu; dünyayı erdemli bir yere dönüştürmek umurunda bile değildi. Devrim başkalarına bırakılabilirdi. Eşitlik kadar nefret ettiği başka bir kavram yoktu.

Tam içeri girmek üzereyken, merdivenin altına bir Corona'nın yanaştığını gördü. Ayrıntılarını çıkaramıyordu ama bu arabayı daha önce gördüğünden emindi. Arabadan müdürün indiğini görünce şaşkınlıktan donakaldı.

Müdür elinde sımsıkı tuttuğu irice bir zarfla, sinyal istasyonuna her gelişinde yaptığı gibi basamakları gümleterek tırmandı.

"Yasunaga, değil mi? İyi akşamlar. Seni evde bulduğuma sevindim. Hadi, birer içki içip konuşalım."

Bu beklenmedik ziyaretten şaşkına dönen Toru, arkasındaki kapıya uzandı.

"Ne kadar düzenlisin." Müdür, Toru'nun buyur ettiği divana oturdu, alnındaki teri kurularken çevresine bakındı.

Bina tamamlanalı henüz bir yıl olmuştu. Tozlanıp kirlenmesine asla izin verilmediği belliydi. Alüminyum çerçeveli pencerelerdeki buzlu camlarda akçaağaç yaprağı desenleri vardı; sürme kapılar kâğıttandı. Duvarlar lavanta rengindeydi, tavandaki ahşap kaplamaysa neredeyse pürüzsüzdü. Kapıya, insanın beline gelen, bambu desenli, buzlu bir cam takılmıştı, odaların arasındaki

kapılarsa yine alışılmadık desenlerle kaplıydı. Ev sahibinin zevki belli ki en yeni olandan yanaydı.

Aylık kirası on iki bin yendi, bunun dışında aylık bakım giderleri de iki yüz elli yen tutuyordu. Toru, kiranın yarısını ödeyen şirket için müdüre teşekkür etti.

“Peki ama burada bir başına yalnızlık çekmiyor musun?”

“Yalnızlığa alıştım. İstasyonda da yalnızım.”

“Haklısın.”

Müdür çantasından bir Suntroy Square şişesi, kıyılmış mürekkepbalığı ve karidesli cips çıkardı. İçki bardağın yoksa, dedi, fincanla da idare edebiliriz.

Ortada olağandışı bir şey dönüyordu. Müdürün, emrinde çalışan birini böyle ansızın ziyaret etmesi hiç de alışıldık bir şey değildi. Bu ziyareti hayra yormak güçtü. Toru’nun hesaplarla ilgisi olmadığı için, rüşvet ya da zimmet gibi bir şeyle suçlanması söz konusu değildi; ama farkına varmadan büyük bir suç işlemiş olabilirdi. Öte yandan müdür karşısındaydı; tütüne olan düşkünlüğü yüzünden sertçe azarladığı delikanlıya içki içmesi için ısrar ediyordu. Toru kendini kovulmaya hazırlamıştı, ancak sendikasız, üçüncü dereceden sinyalci de olsa genç, çalışkan insanlara bu kadar acımasızca davranılmayacağını bilecek kadar uyanıktı. Çalışabileceği yığınla iş vardı, iş arama zahmetine kalkışırsa elbette. Her zamanki gibi kendini topladı, acımaya benzer bir duyguyla gözlerini müdüre dikti. Ne olursa olsun, kovulmak bile olsa, her şeyi vakur bir biçimde karşılayacaktı. Karşısındaki ne düşünürse düşünsün, kolay bulunmayan bir mücevher olduğunun bilincindeydi Toru.

Müdürün alması için ısrar ettiği içkiyi kabul etmeyen Toru güzel gözleri ışıl ışıl, loşça bir köşeye çekilip oturdu.

Dünyada bir başına olabilirdi ama buzdan yapılmış, küçük bir kalede, insanların başını döndüren hırstan, açgözlülükten ve şehvet düşkünlüğünden uzakta yaşıyordu. Kendini başkalarıyla karşılaştırmaktan hoşlanmadığı için kıskançlık, gıpta nedir bilmezdi. Dışarıdaki günlük yaşamla arasındaki yolu tıkamıştı; kimseyle bir alıp veremediği yoktu. İnsanların onu kibar, zararsız, kucaklanası, beyaz bir tavşancık olarak görmelerine izin veriyordu. İşini yitirmekse öyle önemsiz bir ayrıntıydı ki.

“Geçen gün beni merkezden aradılar.” Müdür yüreklenmek için durmadan içiyordu. “Nedenini çok merak ettim, sonunda bizzat yönetim kurulu başkanının beni çağırdığını öğrendim; her şeye karşın tir tir titrediğimi itiraf etmeliyim. Başkan karşımdaydı; ağzı kulaklarına varıyordu. Otursana, dedi bana. Haberlerin kötü olmadığını anlamıştım ama sonunda ne iyi ne de kötü olduğunu, daha

doğrusu benimle ilgili olmadığını anladım. Haber neydi dersin? Evet, konu seninle ilgiliydi.”

Toru gözünü kırpmadan müdüre bakıyordu. Duydukları, hayal gücünün sınırlarını epeyce aşıyordu. Sorunun işten kovulmakla filan ilgisi yoktu.

“Duyunca ben de çok şaşırdım. Başkana bazı iyilikleri dokunmuş, yaşlı bir bey seni evlat edinmek istiyormuş. İşte, zorla da olsa seni razı etmek bana düşüyor. Başkanın ricası olduğu için, büyük bir sorumluluk bu. Biri sana büyük bir değer biçmiş. Şöyle de diyebiliriz: Gördüğü şeyin değerini hemen anlayan biriyle karşı karşıyayız.”

Toru birden kavradı. Söz konusu kişi, kartvizitini bırakan yaşlı avukat olmalıydı.

“Galiba adı Honda.”

“Çok doğru! Nereden bildin?” Müdürün ağzı şaşkınlıktan açık kalmıştı.

“Bir kere sinyal istasyonuna gelmişti. Ama yalnızca bir kez gördüğü birini evlat edinmek istemesi çok garip.”

“Anlaşılan seninle ilgili kapsamlı bir araştırma yapmış.”

Toru’nun suratı asıldı. Kinue’nun anlattıklarını anımsamıştı. “Bir insanı bu biçimde soruşturmak kibar bir davranış değil.”

Müdür telaşlanmıştı, hemen söze girdi. “Bunun ne zararı var ki? Senin örnek bir delikanlı olduğunu öğrenmiş. Aleyhinde en küçük bir şey bulamamış.”

Toru’yu asıl düşündüren kişi yaşlı avukat değildi. O şımarık, Batılılaşmış kadındı; Toru’ya tam anlamıyla yabancı olan bir dünyaya ait olan, pul pul dökülen pudrasını rengârenk bir güve gibi sağa sola saçan kadın.

Müdür Toru’yu on bir buçuğa kadar tuttu. Toru arada bir dirseklerini dizlerine dayayıp uyukluyor ama hâlâ içen müdür onu sarsarak konuşmaya devam ediyordu.

Adam varlıklı ve ünlü biriydi; duldu. Yüksek bir ailenin ahmak oğlunu evlat edinmektense, gerçekten yetenekli ve gayretli bir delikanlıyı evlat edinmenin hem Honda ailesinin hem de Japonya’nın çıkarlarına çok daha uygun olacağına inanıyordu. İşlemler tamamlanır tamamlanmaz, hemen birkaç eğitmen tutup Toru’nun en iyi liseye, sonra da üniversiteye girmesini sağlayacaktı. Gelecekteki babası Toru’nun hukuku ya da iş idaresini seçeceğini umuyordu ama son karar elbette Toru’nundu; baba her durumda onu desteklemeye hazırdı. Fazla ömrü kalmamıştı; başka mirasçısı olmadığı için bütün serveti Toro’ya kalacaktı. Bundan daha çekici bir öneri olabilir miydi?

Peki ama neden? Soru, Toru’nun beynini kemirip duruyordu.

Adam bir şeyin üzerine atlamıştı. Bu şey de mutlu bir rastlantı sonucu Toru’nun üzerine adadığı şeyle örtüşüyordu. Ona da, Toru’ya da olaydaki mantıksızlık son derece doğalmış gibi görünüyordu; olaya karışan öteki kişiler, yani başkanla ötekilerse aklı başında arabuluculardı.

Haber Toru’ya hiç de şaşılacak bir şeymiş gibi gelmiyordu. O suskun, yaşlı adamla karşılaştığı andan beri beklenmedik bir gelişmeye hazırlıklıydı. Kimsenin kendisini fark etmeyeceğinden emindi, öte yandan hazırlıksız yakalanmamış olması da ona büsbütün çirkin hatalardan ve sonuçlarından kolayca sıyrılma güvencesi veriyordu. Bunlar, sonu nereye varırsa varsın, güzel hataların sonuçları olarak kabul edilecekti. Dünyanın bilinçliliğindeki bir karışıklık apaçık bir önerme olarak kabul edilirse, bunu herhangi bir şeyin izleyebileceğine de inanılabilirdi. Toru’ya yöneltilmiş bütün iyiliklerle kötülüklerin nedeni, körleştirici bir özsaygı ile utanmazlıkla sonuçlanan bir vazgeçiş yüzündendi.

Toru’nun kaçınılmaz olana karşı duyduğu tek duygu küçümsemeydi, ona göre irade hiçbir şeydi. Kendini hataların birbirini izlediği, modası geçmiş bir komedinin ortasına düşüvermiş gibi hissetmek için pek çok nedeni vardı. İradesinin ayaklar altına alındığını düşünen iradesiz bir insanın öfkesi kadar saçma bir şey olamazdı. Sakin, sağduyulu bir biçimde davrandığı sürece, evlat edinilmeye karşı özel bir istek duymadığını söylemesiyle evlat edinilmeye kesinkes hazır olduğunu söylemesi aynı kapıya çıkardı.

Çoğu kişi, öne sürülen gerekçelerin yetersizliğinden kuşkuya düşerdi. Ama bu, birinin bir başka kişinin özsaygısına ne kadar değer biçtiğini tartma sorunuydu; buysa Toru’nun düşüncelerinin izlemek istemediği bir yoldu. O, kendini hiç kimseyle kıyaslamazdı. Her an geri çevrilebilecek bir çocuk oyunu olan öneri, yaşlı bir adamın kaprisine dönüşmüş, kaçınılmaz olmaktan çıkmış ve Toru için daha kolay kabul edilebilir bir hal almıştı. Yazgısı olmayan bir insan, kaçınılmaz olanla sınırlandırılamaz.

Kısacası bu öneri, eğitim verme maskesinin ardına gizlenmiş olan bir sadakadan başka bir şey değildi.

Ortalama bir gururu olan, yürekli bir delikanlı şöyle derdi: “Ben dilenci değilim.”

Ama bu türden bir karşı çıkışta, oğlan çocuklarına özgü dergileri çağrıştıran bir şeyler vardır. Toru’nun çok daha karmaşık bir silahı vardı. Gülümsemesi. O, yadsıyarak kabullenirdi.

Aslına bakılırsa bu gizemli gülümsemeyi aynada izlerken, ışık oyunu bazen

bunu genç bir kızın tebessümüne dönüştürüyormuş gibi gelirdi Toru'ya. Belki de uzak bir ülkede yaşayan, anlaşılması olanaksız bir dili konuşan bir kız, dünyayla salt bu gizemli gülümseme aracılığıyla iletişim kuruyordu. Toru'nun demek istediği şey, bir genç kız gibi gülümsediği değildi. Öte yandan bu bir erkek gülümsemesi de değildi. Onda yuvasına kurulmuş, en uygun ânı bekleyen bir kuşa özgü bir nitelik vardı: cilveli ya da utangaç değil, karanlık bir patikada düşmanla birlikte yürümek türünden bir bunalıma hazırlanırcasına duraksama ile kararlılık arasında bocalayan. Karanlıkla gündoğumu arasında, ne yolun ne de tepenin açık seçik görülebildiği bir anda, atılan her adımın boğulmakla sonuçlanabileceğini bilerek. Toru bazen bu gülümsemeyi annesinden ya da babasından değil de, çok uzaklarda kalan gençliğinde tartıştığı genç, yabancı bir kızdan aldığı duygusuna kapılıyordu.

Böyle düşünmesine yol açan şey, kibir değildi. İçini en ücra köşelerine kadar görebiliyor, en dikkatli insanın bile onu kendisinin kadar iyi göremeyeceğini bilmenin verdiği güvense özsaygısının temelini oluşturuyordu; işte başkalarının gözündeki Toru için sadaka önerisi, gerçek Toru'nun gölgesine yapılmış bir öneriydi, özsaygısını şu kadarcık olsun zedeleyemezdi. Toru güvendeydi.

Peki ama yaşlı adamın güdülerini anlamak gerçekten olanaksız mıydı? Hayır; hiçbir anlaşılmaz yanı yoktu. Toru çok iyi anlıyordu. Can sıkıntısının pençesine düşen kişi dünyayı bir eskiciye satabilir.

Kollarıyla dizlerine sarılmış olan Toru uykulu uykulu başını salladı. Aldığı terbiye onu biraz direnmeye, müdür döktüğü terin boşa gitmediğine inanıncaya kadar teslim olmamaya zorluyordu.

Rüya görmeme yeteneği onu hiç şu andaki kadar sevindirmemişti. Müdürün hatırına odaya ilaç sıkmıştı ama sivrisinekler yine de bacaklarına, bileklerine saldırıyorlardı. Kaşıntı, uykulu halinin gerisinden ay ışığı gibi parlıyordu. Orasını burasını kaşıdığı ellerini yeniden yıkamak zorunda olduğunu düşündü, mahmur mahmur.

"Ah, galiba uykun geldi. Haklısın. Gece yarısı oldu bile. Aman Tanrım, saat on bir buçuk! Seni çok tuttum. Evet, ne diyorsun? Duydukların hoşuna gitti mi? Kabul ediyor musun?" Müdür gitmek üzere doğrulunca, kandırmak istercesine elini Toru'nun omzuna koydu.

Toru daha yeni uyandırılmış gibi yaparak, "Evet, kabul ediyorum," dedi.

"Kabul ediyor musun?"

"Evet."

“Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim. Ben her şeyle ilgilenirim. Beni de bir baba say, olur mu?”

“Elbette. Bunun için size çok teşekkür ederim.”

“Ancak senin gibi iyi bir delikanlının buradan gitmesi, şirketimiz için büyük bir kayıp olacak.”

Araba kullanamayacak kadar sarhoştu. Toru gidip bir taksi buldu, adamı evine kadar geçirdi.

15

Ertesi gün Toru izinliydi. Önce sinemaya gitti, sonra da limandaki gemileri seyretti. Ertesi sabah dokuzda işbaşı yapacaktı.

Birkaç tayfundan sonra yaz sonu göğü ilk kez yaza özgü bulutlarla dolmuştu. Bulutlar, bunun istasyondaki son yazı olduğunu düşünen Toru’nun ilgisini her zamankinden çok çekiyordu.

O akşam gökyüzü çok güzeldi. Buluttan çizgiler okyanusun üstünde fırtına tanrılarıymışçasına dönüp duruyorlardı.

Ama bulutların oluşturduğu görkemli, yer yer turuncuya boyanmış orman, başka bulut katmanlarınca kesildi. Fırtına bulutlarının güçlü kasları şurada burada çekingence kızarmıştı; arkalarındaki mavi gök uçuk mavi bir çığ gibi üstlerine akıyordu. Işıl ışıl, gerilmiş bir yay misali parlayan bu katmanın rengi daha koyuydu.

Bulutların en yakın ve en yüksek olan katmanıydı bu. Abartılı bir perspektifle uzaklaşıp giden katmanlar, duru göğü aşan basamakları tırmanır gibiydiler. Belki de, diye düşündü Toru, bulutların yaptığı bir sahtecilik bu. Bir perspektif gösterisi sunan bulutlar Toru’yu kandırmaya çalışıyorlardı belki de?

Bulutların arasında beliren, çok eski zamanlardan kalma beyaz çinilerden yapılmış savaşçı görüntüleri, kapkara gövdeleriyle yukarıya, daha yukarıya doğru öfkeyle kıvranan ejderhaları çağrıştırıyordu. Kimisi tam biçimini yitirmek üzereyken, pembe bir renk alıyordu. Az sonra donuk kırmızılar, sarılar ve morlar halinde birbirlerinden ayrılıyor, geride fırtınalar koparan güçleri kalıyordu. Tanrı’nın beyaz, parlak yüzü iç paralayıcı ölüm çığlıklarının üstünde biçimleniyordu.

c

16

Toru'nun 20 Mart 1954'te, yani Ying Çan'ın ölümünden önce doğduğunu öğrenince şaşıran Honda, biraz daha araştırma yapılmasını istedi. Ancak evlat edinme işlemlerini de sürdürüyordu.

Ying Çan'ın öldüğünü kız kardeşinden öğrenmişti; kadın Ying Çan'ın baharda öldüğünü söylemişti. Honda ayrıntılar konusunda onu biraz daha sıkıştırmadığına hayıflanıyordu. Kadının yaşadığı yeri öğrenmek için Amerikan Konsolosluğu'na birkaç kez başvurdu ama hiçbir bilgi alamadı. Dışişleri bakanlığında çalışan bir dostunun aracılığıyla Bangkok'taki Japon Elçiliği'yle ilişki kurduysa da, yalnızca araştırmanın sürdürüldüğü yanıtını aldı, o kadar. Bunu uzun bir sessizlik izledi.

Giderleri dert etmediği sürece denenecek başka yollar olduğunu biliyordu; ama yanlış yerlerde uygulanan tutumluluk, yaşlılığın verdiği sabırsızlık onu evlat edinmek için gereken düzenlemeleri yaparken prensesin ölümünü daha yakından araştırmaktan alıkoyuyordu. Bunu yapmak, onu çok uğraştıracakmış gibi geliyordu.

1944 yılında malum parasal ilkeler konusunda henüz kaygılı olan Honda'nın sinirleri muhtemelen hâlâ genç ve dayanıklıydı. Şimdiyse, bildik sağduyusu parçalara ayrılan Honda ona inatla yapışmış, bu yüzden de kendisinden on beş yaş küçük olan mali danışmanıyla arası açılmıştı.

Yüzyılın bu son çeyreğinde, serveti yaklaşık iki milyon dolara ulaşmıştı. 1948 yılında kazandığı bir milyonu üçe bölmüş, hisse senedine, gayrimenkule ve bankaya yatırmıştı. Gayrimenkule yatırdığı üçte birlik bölüm on kat değerlenmiş, hisse senetleri üçe katlamış, bankaya yatırdığıysa eriyip gitmişti.

İngiliz tarzı kulüplerde bilardo oynayan, uçları kıvrık yakalı gömlekler giyen beyefendilerin yeğlediği hisse senetlerine Honda'nın da duyduğu eğilim hiç azalmamıştı. Tokyo İtfaiyesi ve Deniz Kuvvetleri, Tokyo Elektrik İdaresi, Tokyo Havagazı ve Kansai Elektrik İdaresi gibi kuruluşların hisselerine sahip olmayı yüksek nitelikli olmanın simgesi sayan, "zarif, güvenilir" bir davranış olarak gören ve vurgunculuğu küçümseyen bir kuşaktandı. Oysa hiç de ilginç olmayan hisseler tam üç katı değer kazanmıştı. Kâr payındaki yüzde on beşlik vergi nedeniyle kâr gelirinden hemen hemen hiç vergi ödemiyor sayılırdı.

Hisse senedi seçimi, boyunbağı seçimine benziyordu. Enli, gösterişli, cafcaflı

desenler yaşlı bir adama uygun değildi. Belki gözüpek seçimler yapamamıştı ama hiçbir riske de atılmamıştı.

l960'tan bu yana geçen on yılda, tıpkı Amerika'daki gibi, elindeki hisselere bakarak bir erkeğin yaşını kestirmek olasıydı artık. Hisselerle ilgilenen parlak, ünlü kişiler her geçen gün biraz daha kabalaşıyor, gitgide ayaktakımına daha çok benziyorlardı. Küçük transistör üreticileri, yıllık satış tutarı on milyon yen olanlar, bir zamanlar elli yen olan hissesi şimdi bin dört yüz yene fırlamış olanlar - hepsi de öyle sıradandı ki.

Honda hisse senedi toplamaya duyduğu eğilimi özenle dizginlemeye çalışırken, gayrimenkul konusunda oldukça duyarsız davranmıştı.

1953 yılında, Amerikan askerleri için Sagamihara Üssü'nün yakınlarında yaptırdığı evlerden çok kâr etmişti. O günlerde ev yapmak, arazi almaktan çok daha masraflıydı. Mali danışmanının önerisi üzerine Honda önce ev yapımını bir yana bırakarak, metrekaresi yüz yenden on dönüm kadar sürülmemiş toprak almıştı. Şu anda metrekaresi yirmi bin yen kadardı. Üç milyon ödediği toprağın değeri şimdi belki de yedi yüz elli milyondu.

Bu, elbette başına konan bir talih kuşuydu. Topraklarının bir bölümü epeyce değerlenmiş, bir bölümüyse umulanı vermemişti; yine de toprakların hiçbiri değer kaybetmemişti. O bir milyon dolarlık ormanın hiç olmazsa yarısını öylece bırakmadığına şimdi çok pişmandı.

Para kazanırken öyle alışılmadık deneyimler yaşamıştı ki. Biraz daha gözü kara davranabilseydi, şu andaki servetini ona katlayabilirdi, yine de hep doğru olanı yaptığına inanıyordu. Tedbirliliği, kaybetmesine karşı bir emniyet subabıydı. Zaman zaman küçük pişmanlıklara, hayıflanmalara kapılmıyor da değildi. Bunlar, doğuştan gelen doğasına duyduğu hoşnutsuzlukla birleşerek, kaçınılmaz bir biçimde hastalıklı bir duygusallığa varıyordu.

Honda bazı özveriler gerektirdiğini bilmesine karşın, modası geçmiş ilkelerine sıkı sıkı bağlı kalarak kendini güvende hissetmişti. Klasik kapitalizm üçlüsüne tapıyordu. Onda kutsal olan bir şey vardı; liberal ekonomi biliminin uyumu. Simgeseldi; egemen ülke beylerinin, hâlâ monokültürün ilkel güvensizliği içinde yaşayan sömürgelere karşı takındıkları o kalın kafalı, yapmacık, aydın çalımı ile denge duygusunu içinde taşıyordu.

O halde bunlar Japonya için de geçerliydi? Vergi yasaları değişmeksizin kaldığı takdirde, kuruluşlar kendi ana paralarından çok başka para kaynaklarına bağımlı olmayı sürdürdükleri, bankalar da krediye karşılık toprağın ipotek edilmesini istedikleri sürece Japonya toprağı denilen o kocaman rehin nesnesi, alışıldık ilkelerin bir parçası olmayacak ve toprak fıyatları artmaya devam

edecekti. Pahalılığı durdurmak için ya ekonomik büyümeyi durdurmak ya da komünist bir yönetimi benimsemek gerekiyordu.

Bütün bu olguların pekâlâ farkında olan Honda, eski yanılsamaya bağlı kaldı. Yaşam sigortası yaptırdı; her gün biraz daha çöken bir nakit düzeneğinin körü körüne savunucusu olup çıktı. Altın ölçütünün geçerli olduğu dönemin, İsao'nun büyük bir tutkuyla yaşadığı dönemin uzak anısını hâlâ içinde taşıyordu belki de.

Liberal ekonomi yanlılarının pek sevdiği o güzel uyum hayali çoktan silikleşmiş, solcuların diyalektik kaçınılmazlık savları da bayağı tuhaf kaçmaya başlamıştı. Öleceği sanılan şey güçlenmiş, çoğalmış, büyüyeceği sanılan şeyse (elbette büyümüştü) bambaşka bir şeye dönüşmüştü. Saf, katıksız öğretilere yer kalmamıştı.

Dünyanın dörtnala yıkıma doğru koştuğuna inanmak kolaydı, Honda hâlâ yirmi yaşında olsaydı o da böyle düşünürdü; çöküşü inkar etmekse yaşamın üzerinde bir patenci gibi kaymak zorunda olan ve sürekli tetikte durduğu için az sonra ölecek olan bir insanı ayakta tutan şeydi. Buzun çatırdadığını bile bile üzerinde kaymak gibi bir aptallığı kim yapardı ki? Eğer buzun kırılmayacağı kesinse, o zaman insandan ötekilerin düştüğünü görme zevki esirgeniyor demekti. Tek sorun, biri üzerinde kayarken buzun kırılıp kırılmayacağıydı ve Honda'nın paten yapmak için fazla zamanı kalmamıştı.

İşte o bunlarla uğraşırken, hisseleri giderek değer kazandı.

Bunda herkes hemfikirdi zaten. Enflasyonun önündeyseler, değerliler demekti. Ancak yasalarla, yaşamın yasalarının zararına olarak artan bir şey, yaşamın yanı başında duran ne varsa onu yiyerek varlığını sürdürebilir. Büyüyen kârlar, zamanın beyaz karıncalarının saldırılarıydı. Şurada buradaki küçük bir artışı hemen yavaş, kararlı bir kemirme izliyordu.

İşte o zaman insan, zamana dayanan kâr ile yaşama zamanının farklı doğaları olduğu gerçeğini ayrımsıyordu.

Gün ışığında, tam anlamıyla uyanmış olarak hâlâ yatağında yatan, düşünce kovalama sporuna kendini kaptırmış olan Honda'nın kafasına inatla üşüşen düşünceler işte bunlardı.

Kâr, zamanın engin ovasında yosun gibi çoğalır. Onu sonsuza kadar kovalayamayız. Çünkü zaman bizi durmaksızın yokuş aşağıya, bir uçuruma doğru yönlendirmektedir.

Ben-bilincinin insanın tam anlamıyla benliğine ilişkin bir konu olduğuna inanan Honda hâlâ çok genç bir Honda'ydı. Ben-bilincini tanımlarken, gerçekliği, benliğin saydam varilinde yüzen koyu renkli, dikenli bir su

salatalığına benzeten de yine o genç Honda’ydı. “Şiddetli bir çevrintiye kapılmışçasına sonsuza kadar yüzerek; asla değişmeyerek.” Hindistan’dayken bu prensibi zekice kavramıştı; ama onu kendisinin bir parçası haline getirmek tam otuz yılını almıştı.

Yaşlandıkça ben-bilinci, zaman bilincine dönüştü; yavaş yavaş beyaz karıncaların seslerini ayrımsamaya başlamıştı. İnsan her dakika, her saniye yüzeysel bir bilinçlilikle, bir daha asla geri dönmeyecek olan zamanın içinde kayıp gidiyordu! İnsan yalnız yaşlanınca zamanın her damlasının nasıl dolgun, nasıl mest edici olduğunu anlıyordu. Güzel zamanın dolgun, az bulunur bir şaraba benzeyen damlaları. Zamansa tıpkı kan gibi damla damla akıp gidiyordu. Yaşlı insanlar kuruyor, ölüyorlardı. Zamanı olağanüstü bir ânında, dolgun kan sahibinin bile fark edemediği bir biçimde, tam bir esrime sağladığı anda durdurmamış olmanın bedeliydi bu.

Evet. Yaşlılar zamanın esritici maddeler içerdiğini biliyorlardı. Ancak bu bilgeliğe ulaştıklarında yeterince içki kalmamış oluyordu. Honda zamanını neden durdurmamıştı?

Kendi kendini paylayıp duruyordu; ama henüz elindeyken zamanı durdurmasını engelleyen şeyin tembelliği ve yüreksizliği olduğunu aklına bile getirmiyordu.

Gözkapaklarını delip geçen gün ışığıyla sabahın yaklaştığını sezerek kendi kendine konuşmaya başladı.

“Hayır; ömrüm boyunca bir anlığına bile olsa zamanı durdurmam gerekmedi. Alın yazısı diye bir şey varsa, benim alın yazım da zamanı durdurmayı becerememektir.

Benim için, gençliğimin doruğu denilebilecek hiçbir dönem yoktu; dolayısıyla o ânı durdurmak zorunda hissetmedim kendimi. İnsan tam doruktayken durdurmalı zamanı. Yaşamımda hiçbir doruk noktası saptayamıyorum. Üstelik ne tuhaf; pişmanlık filan da hissettiğim yok.

Hayır; gençlik geçip gittikten sonra da insanın zamanı var. Bir doruğa ulaşılıyor, sonra da o an geliyor. Ama doruk noktasını algılayan göze bilinç gözü deniliyorsa, o zaman küçük bir itirazım var.

Acaba bilinç gözünü benim kadar ustaca kullanan, onu açık tutmak için benim kadar çabalayan başka biri var mıdır? Ama bu, doruğu saptamak için yeterli değil. Alın yazısının da yardımı şart. Buna, benden çok daha büyük oranlarda sahip olan pek az kişi bulunduğunun farkındayım.

İrade gücünün beni engellediğini söylemek en kolayı. Gerçekten de olan bu

muydu? Yazgıdan arta kalanın iradesi değil miydi bu? İrade ile kararlılık arasında, tıpkı Hindistan'daki kastların arasında olduğu gibi, doğuştan gelen ayrımlar yok mu? Peki daha zayıf olanı irade değil mi?

Gençken böyle düşünmezdim. İnsan iradesinin tarih yapmak peşinde koştuğuna inanırdım. Peki tarih nereye gitti? Hani şu sarsak, yaşlı, dilenci kadın?

Kimisi, zamanı doruktayken durdurma yeteneğine doğuştan sahiptir. Bunun doğru olduğunu biliyorum çünkü bazı örneklerini kendi gözlerimle gördüm.

Ne güç, ne şiirsellik, ne mutluluk! Zamanı, zirvenin o beyaz ışıltısı görünür görünmez durdurmak! Bayırların, dağlara özgü yeşilliklerin durmaksızın değişen dağılımı, ırmakların arasındaki sınıra yaklaştıkça sezilen o incelikli coşku, doruğun yaklaştığını önceden muştuluyor elbette.

Az sonra zaman doruğa ulaşacak ve bir an olsun duraklamadan da inişe geçecektir. Çoğu insan sonuçlarını bile bile, yokuş aşağı inmenin büyüsüne kapılır. Peki nedir bu? İzler de, sular da hep aşağıya doğru akmaktadır.

Sonsuz gövdesel güzellik: İşte zamanı kısa kesenlere tanınmış özel ayrıcalık. Zamanın durdurulması gereken doruğun hemen öncesinde görünen şey, bedensel güzelliktir.

Duru ışıltılı güzellik; parlak, beyaz doruğun az ileride olduğunu bilen güzellik. Sonra o mutsuz arılık. O anda bir erkeğin güzelliğiyle bir ceylanın güzelliği nefis bir uyum içindedir. Boynuzlarını gururla dikmiş, beyaz benekli bacaklarının ucundaki toynaklarını yadsımanın karşısında belli belirsiz kaldırmıştır; veda etmenin gururuyla dolu, beyaz dağ karlarıyla taçlanmış.

Zaman akıp giderken, aşağıda kalanlara veda etmek için elini kaldıran kişi ben olmayacağım. Bir yol ayrımında, beklenmedik bir vedalaşma için elimi kaldırmış olsaydım, elde edeceğim tek şey bir taksiyi durdurmak olurdu.

Belki de zamanı durdurmayı beceremeyen ben, taksileri durdurabildiğim için hoşnut olmalıyım. Böylece, kesin kararını vermiş olarak, zamanın durmadığı başka bir yere götürülürdüm. Şiirsellikten ve mutluluktan yoksun bir yere.

Şiirsellikten ve mutluluktan yoksun! İşte önemli olan bu. Yaşama nedeninin yalnızca onlarda gizli olduğunu biliyorum.

Zaman dursa bile, yeniden doğmak diye bir şey var. Bunu da biliyorum. Toru'ya o korkunç şiirselliği ve mutluluğu yasaklamalıyım. İşte izleyeceğim siyaset bu olmalı."

Honda artık iyice açılmıştı. Sağında solunda hissettiği hafif sancılar, boğazındaki balgam ona yeni bir günün başladığını haber verirken, yüreği uyurken parçalanmış olan şeyleri yeniden bir araya getirme gereksinimiyle

doldu. Katlanır bir iskemleyi açar gibi, yataktan çıktı. Oda aydınlıktı. Genellikle uyanır uyanmaz dahili telefona uzanıp uyandığını bildirirdi ama bugün öyle yapmadı. Raftan cilalı bir kutu aldı, içinden dedektiflik bürosunun Toru için hazırladığı raporu çıkardı.

Evlat edinmeye ilişkin rapor

Numara: M-2582

1492 sayılı müşteri: Bay Şigekuni Honda

20 Ağustos 1970

Dainiçi Araştırma Bürosu

Toru Yasunaga, doğum tarihi 20 Mart 1954; on altı yaşında.

Daimi adresi: 6-152 Yui, İhara-gun, Şizuoka ilçesi.

Ev adresi: Meiwaso, 2-1O Funabara-ço, Şimizu, Şizuoka ilçesi.

Kişiliği ve davranışları:

Söz konusu kişi oldukça zekidir ve 159 gibi pek rastlanmayan bir zekâ derecesine sahiptir. Yüz kişiye uygulanan zekâ testinde, 47 kişinin 100 derecenin üstüne çıkmasına karşın, yalnızca altı kişi 140 dereceyi aşabilmiştir. Böylesine yetenekli bir çocuğun ana babasını küçük yaşta yitirmesi ve olanakları kısıtlı bir amca tarafından büyütüldüğü için eğitimini ortaokulda yarıda bırakmak zorunda kalması çok acıdır. Kendi yeteneklerinin bilincinde olmasına rağmen dikbaşlılık etmemiş. Son derece yalın, tekdüze olan işine kendini büyük bir dikkat ve yetkinlikle vermiş, alçakgönüllülüğü ve terbiyeli davranışları sayesinde iş arkadaşlarının, üstlerinin sevgisini kazanmış. Henüz on altı yaşında: davranışlarına ilişkin kesin yargıya varmak için biraz erken ama komşularından birinin kızı olan, akıl sağlığını yitirmiş Kinue'yle arasındaki ilişki cinsellikten kesinlikle uzak ve ne kadar kibar; iyiliksever bir delikanlı olduğunun da kanıtı. Kız, kendinden genç olan bu delikanlıyı bir tanrı gibi görüyor.

İlgileri, zevkleri:

Belirgin bir ilgi alanı yok gibi. Tatillerde kütüphaneye ya da sinemaya gidiyor ya da limandaki gemileri seyrediyor. Bu gezilerde genellikle yalnız olduğu için, yalnızlığa eğilimi olduğu söylenebilir. Yaşının küçük olmasına karşın tütüne duyduğu bağımlılık, yalnızlığı ve işinin tekdüzeliğiyle açıklanabilir. Sigara şimdilik sağlığına zarar vermiyor.

Medeni durum:

Elbette bekâr.

Düşünsel eğilimleri ve katıldığı örgütler:

Belki de henüz çok genç olduğu için, herhangi aşırı bir siyasal eğilimi yok. Tam tersine, siyasetten ve siyasal eylemlerden nefret ediyormuş gibi görünüyor. Çalıştığı şirketin sendikası yok; sendikalaşmaya yönelik herhangi bir eyleme katılmamış. Tam bir kitap kurdu; doymak bilmeden okuyor, ilgi alanı da oldukça geniş. Hemen hemen hiç kitabı yok ama kütüphaneleri sık sık ziyaret ediyor; okuduklarını anımsamak gibi dikkate değer bir yeteneği var. Aşırı sağcı ya da solcu yazarlara düşkün olduğuna ilişkin hiçbir kanıt bulunamadı. Genel ve çeşitli konularda bilgi edinmeye çalıştığı anlaşılıyor. Arada bir ortaokuldan sınıf arkadaşlarıyla buluşuyor ama yakın arkadaşları olduğu söylenemez.

Ailesi Budist fakat delikanlının dinle fazla ilgisi yok. Yeni mezheplerden herhangi birine üye değil. Mezhep mensuplarından gelen güçlü baskılara direnmiş.

Ailesi:

Hem ana hem de baba tarafında, üç kuşak öncesine kadar yapılan araştırmada herhangi bir akıl hastalığına rastlanmadı.

17

Honda, ekim sonlarında bir gün Toru'nun Batılılar gibi yemek yemeyi öğrenip öğrenmediğini denedi. Küçük salona Fransız usulü bir yemek masası hazırlanmıştı, uşakla kâhyanın da hazır bulunduğu ziyafet için Toru lacivert takım elbisesini giymişti. iskemlesinde geriye yaslanması, iskemleyi iyice masaya yaklaştırması, dirseklerini masaya dayamaması, çorbasına doğru çok eğilmemesi ve kollarını bedenine bitişik tutması gerektiğini öğrendi. Bunu, peçetenin nasıl yayılacağına, şapırdatmamak için kaşığı dudaklarına doğru nasıl eğeceğine dair talimatlar izledi. Toru söylenenleri dikkatle uyguladı, anımsanması çok da kolay olmayan kuralları defalarca yineledi.

"Batılılar gibi yiyip içme alışkanlıkları biraz aptalca gelebilir," dedi Honda. "Ama kolay, doğal bir biçimde uygulandığında insanın kendine duyduğu güveni artırabilirler. Bir insanın iyi yetiştiğini kanıtlayan işaretler toplumsal konumuna katkıda bulunur; Japonya'da iyi yetiştirilmekten anladığımız şeyse, herhangi bir işi Batılılar gibi yapma konusundaki ustalığımızdır. Saf Japon olan şeylere artık yalnızca kenar mahallelerde ve yeraltında rastlıyoruz, zaman geçtikçe sınırlarının daha da daralacağı kesin. Katıksız Japon diye bilinen zehir hafifliyor, her bünyenin kabullenebileceği bir ilaca dönüşüyor."

Konuşurken aklının İsao'da olduğu belliydi. İsao, Batılı masa adabından habersizdi. Bu çıtkırıldım ayrıntılar onun yüce dünyasının bir parçası olamazdı. On altı yaşındaki Toru ise Batılılar gibi yemek yemeyi öğrenmeliydi.

Yiyecekler soldan, içecek sağdan sunuluyordu. Çatalla bıçak, en dıştakinden başlayarak kullanılmalıydı. Toru, güçlü bir selin sularına kapılmış biri gibi ellerine baktı.

Buyruklar birbirini izledi. "Yemek yerken bir yandan da kibar kibar sohbet etmelisin. Bu, masa arkadaşını rahatlatacaktır. Lokmalarını yutarken zamanlamayı iyi ayarla, yoksa ağzındaki yiyeceği dışarıya püskürtmek gibi bir tehlikeyle karşılaşabilirsin. Şimdi baba" -Honda kendisinden "baba" diye söz ediyordu- "sana bir şey söyleyecek; yanıtlamak zorundasın. Beni baban olarak değil de, canı isterse sana pek çok iyiliği dokunabilecek, önemli biri gibi düşün. Seninle bir oyun oynayacağız. Evet. Görüyorum ki çok çalışıyorsun. Sana hayran olan üç tane eğitmenin var. Ama yakın bir arkadaşının olmaması biraz tuhaf değil mi?"

“Arkadaşlık kurma ihtiyacı duymuyorum.”

“Böyle bir yanıtı kesinlikle veremezsin. İnsanlar böyle bir yanıtla karşılaşınca, senin normal olmadığını düşüneceklerdir. Hadi, bana doğru dürüst bir cevap ver bakalım.”

Toru suskundu.

“Olmadı! Sağduyunu kullanmadığın sürece istediğin kadar ders çalış, yararı olmaz. İşte, elinden geldiğince sevimli bir biçimde vermen gereken karşılık: ‘O kadar çok ders çalışıyorum ki, arkadaşlara ayıracak zamanım kalmıyor. Ama hazırlık okuluna başlar başlamaz birkaç arkadaş edineceğimden eminim.’”

“O kadar çok ders çalışıyorum ki, arkadaşlara ayıracak zamanım kalmıyor. Ama hazırlık okuluna başlar başlamaz birkaç arkadaş edineceğimden eminim.”

“İşte böyle, işte böyle. Doğrusu bu. Sonra konuşma ansızın sanata kayar. ‘En sevdiğin İtalyan ressam kim?’” Toru yanıtlamadı.

“Evet, en beğendiğin İtalyan ressam kim?”

“Mantegna.”

“Hayır, hayır. Mantegna için çok gençsin. Belki de masa arkadaşın Mantegna’nın adını bile duymamıştır, rahatsız olabilir. İşte yanıtın şöyle olmalı: ‘Bence Rönesans olağanüstü bir dönemdi.’”

“Bence Rönesans olağanüstü bir dönemdi.”

“İşte böyle. Bir yandan masa arkadaşına üstünlük taslarken, bir yandan da sevimli ve şirin görünürsün. Bu ona, yarım yamalak bildiği şeyler konusunda uzun bir söylev çekme şansı tanır. Gözlerin merak ve hayranlıktan pırıl pırıl olmalı dinlerken; söylediği şeylerin bir kısmı yanlış, geri kalanı da çoktan modası geçmiş şeyler olsa bile. Dünyanın genç bir insandan beklediği tek şey, iyi bir dinleyici olmasıdır. Konuşma işini ona bırakırsan kazanan sen olursun. Bunu bir an olsun çıkarma aklından.

Dünya genç bir insandan parıltı yaymasını beklemez, öte yandan aşın derecede katı bir kararlılık da kuşku uyandırır. Birkaç zararsız, küçük tuhaflığın olabilir, bunlar karşındakinin ilgisini uyandıracaktır. Çok pahalı ya da siyasetle ilintili olmayan bir-iki küçük merakın olabilir. Oldukça soyut, sıradan şeyler. Makine tamiri, beyzbol ya da bir trampet. İlgi alanlarını öğrenince rahatlayacak, kendini güvende hissedecektir. Enerjini neye harcadığını bilecektir. İstiyorsan, kendini meraklarına biraz fazlaca kaptırmış gibi davranabilirsin de.

Sporla ilgilenmeli ama bunun derslerini engellemesine izin vermemelisin, ayrıca yaptığın sporlar sağlığının ne kadar yerinde olduğunu kanıtlayan şeyler olmalı. Üstelik sporun seni biraz aptal göstermek gibi bir yararı da olur.

Japonya'da kimse, siyasete karşı kayıtsız ama kendini tam anlamıyla bir spor takımına adamış olanlar kadar yüceltilmez.

Okuldan en yüksek notları alarak mezun olabilirsin ama insanları rahatlatacak belli belirsiz bir aptallığın mutlaka olmalı. Tıpkı rüzgarla dolmuş bir uçurtma gibi.

Hazırlık okuluna başlayınca sana paradan söz edeceğim. Şu anda para konusunda kaygılanmamak gibi bir ayrıcalığın var, tadını çıkar."

Kulak kesilmiş dinleyen Toru'ya anlatıp dururken, aslında bütün bu uyarıların Kiyoaki, İsao ve Ying Çan için olduğunu düşünüyordu Honda.

Evet, onlarla konuşması gerekirdi. Onları, alın yazılarının peşine takılıp uçmaktan alıkoyacak, kanatlarını kopartacak, gökyüzüne yükselmelerini engelleyecek, kalabalık yığınlarla birlikte yürümelerini sağlayacak önbilgilerle donatması gerekirdi. Dünya, uçmayı onaylamaz. Kanatlar, tehlikeli silahlardır. Kanatlar daha kullanılmadan bile, öz yıkımı çağırırlar. Eğer Honda, İsao'yu bütün o aptallara kabul ettirebilseydi, İsao kanatlardan haberi yokmuş gibi davranabilirdi.

İnsanlara yalnızca şunu söylemesi yeterdi: "Onun kanatları bir süs. Onları dert etmenize hiç gerek yok. Onunla bir süre birlikte olun, ne kadar sıradan, güvenilir bir delikanlı olduğunu göreceksiniz." Bu sözler, inanılmayacak kadar etkili olabilirdi.

Kiyoaki, İsao ve Ying Çan kanatsız yaşamak zorunda kalmışlar, horgörü ve kibirleri yüzünden de cezalandırılmışlardı. Acı çekerken bile fazlasıyla mağrurdular.

18

Her üç eğitmen de Tokyo Üniversitesi'nde okuyan, son derece yetenekli öğrencilerdi. Biri toplumbilim ve edebiyat, biri matematik ve fen, ötekiyse İngilizce öğretiyordu. Hazırlık okulunun 1971 yılındaki giriş sınavında kısa yanıtlı sorulardan çok, deneme türünde soruların sorulacağı biliniyordu, İngilizce yazım kuralları ve Japonca kompozisyon önemliydi. Toru birdenbire İngilizce haberleri dinlemeye başladı. Haberleri teybe alıyor, defalarca dinliyordu.

Coğrafyadan, gök cisimlerinin devinimiyle ilgili, şöyle bir soru vardı:

> Venüs'ün, sabah yapılan gözlemlerde en uzun süreyle koruduğu konum hangisidir? Şemada gösterin. Bu konumdayken Venüs'ün biçimi nasıldır? Doğru yanıtı işaretleyin:
>
> 1. Doğu yarısı aydınlık.
> 2. Batı yarısı aydınlık.
> 3. İnce bir yarımay biçiminde, parlak.
> 4. Yuvarlak.
>
> Güney göğünde, gece yarısı Mars hangi konumda görünür? Lütfen şemada gösterin.

Toru hemen şemadaki "B" şıkkını işaretledi, böylece ilk soruyu başarıyla yanıtlamış oldu. İkinci sorunun üçüncü şıkkını, üçüncü soru için de "L" şıkkını seçti; güneşin, yeryüzünün ve Mars'ın aynı çizgide olduğunu belirten "G" şıkkını işaretlemişti.

"Bu soruyla daha önce karşılaşmış mıydın?"

"Hayır."

"O zaman nasıl bu kadar hızlı yanıtlayabildin?"

"Venüs ile Mars'ı her gün görüyorum."

Toru, evde beslediği hayvanın alışkanlıklarından söz eden bir çocuğun rahatlığıyla yanıtlamıştı soruyu. Aslına bakılırsa, Venüs ile Mars sinyal istasyonunda yaşayan iki fare gibiydiler. Beslenme alışkanlıklarını Toru çok iyi bilirdi. Öte yandan, doğayı özlediği ya da teleskobundan ayrı kaldığı için acı çektiği söylenemezdi. Yaptığı o ender, yalın işin salt ona ait olduğunu hissederdi, ufkun ötesindeki dünyaysa onun için bir mutluluk kaynağıydı; ama onları yitirdiği için azıcık da olsa hayıflanmıyordu. Şimdi onu bekleyen, yirmi yaşına kadar sürecek olan göreviyse, yaşlı bir adamla birlikte bir mağarayı keşfetmekti.

Honda, Toru’nun örnek alabileceği, parlak, sıcakkanlı, yetenekli eğitmenler bulmak için çok çabalamıştı. Bir tek Furusawa’da, yani edebiyat öğretmeninde küçük de olsa bir hata yaptığı anlaşıldı. Toru’nun davranışlarından, zekâsından çok hoşnut olan Furusawa bazen, derslerden yoruldukları zaman öğrencisini yakınlardaki bir pastaneye götürür, arada bir de uzun yürüyüşlere çıkarlardı. Honda bu yardımları için Furusawa’ya gönül borcu duyuyor, bu neşeli delikanlıdan hoşlanıyordu.

Furusawa, Honda için tatsız şeyler söylemekten çekinmezdi. Sözleri Toru’nun hoşuna gidiyor ama oğlan kendini tutmaya, hemen ona katılmamaya özen gösteriyordu.

Bir gün Masago Yokuşu’ndan inip karakolun önünden geçtiler ve sola, Suidobaşi’ye doğru döndüler. Yol yeni metro inşaatı için kazılmıştı, Korakuen Parkı inşaat kulelerinin gerisinde görünmez olmuştu. Kasım sonlarına özgü alacakaranlık, bir dönme dolabın çelik iskeletinin gerisinden, dibi olmayan bir sepetin ardından bakılıyormuş gibi seçiliyordu.

Hediyelik eşyalar, spor malzemeleri satan dükkânların, hızlı servis yapan lokantaların önünden geçerek Korakuen’in kapısına vardılar. Kırmızı kapının üzerindeki iki sıra kırmızı lamba, soldan sağa ışık saçıyordu: ‘‘23 Kasım gecesinden sonra kapalıyız.” Işıklı geceler yakında sona eriyordu demek.

“Ne dersin?” diye sordu Furusawa. “Bir çay fincanına binip iyice bir sallanalım mı?”

“Bilmem.” Toru kendini pembe renkli, pis bir fincanın içinde düşledi; lunapark oldukça tenhaydı, yanıp sönen ışıkların arasında fazla müşteri yoktu. Toru fincanın içinde hızla sallanıp dönerken gözüne ilişen şeylerin nasıl ışıktan çizgilere dönüşeceğini gözünün önüne getirmeye çalıştı.

“Evet, istiyor musun, istemiyor musun? Sınavlara yalnızca doksan iki gün kaldı ama bence kaygılanmana hiç gerek yok.”

“Fincana binmektense, bir fincan kahve içmeyi yeğlerim.”

“Ne ziyankârlık!”

Furusawa, Renoir adındaki pastaneye inen basamaklara doğru yöneldi. Pastane, yolun karşı tarafındaki, içi karanlıkla dolup taşan, kocaman bir şampiyonluk kupasına benzeyen beyzbol stadyumunun üçüncü kapısının tam karşısına düşüyordu.

Renoir’ın içi, Toru’nun umduğundan çok daha büyüktü. Masalar, bir fıskiyenin çevresine, aralarında bolca yer kalacak biçimde dizilmişti. Işıklar yumuşak, halıysa bej rengindeydi. Birkaç müşteri daha vardı.

“Eve bu kadar yakın böyle bir yer bulunduğundan habersizdim.”

“Senin gibi bir ev kızının elbette haberi olmaz.”

Furusawa iki fincan kahve ısmarladı. Toru’ya bir sigara uzattı; Toru sigaranın üzerine atladı.

“Gizli gizli içmek hiç de kolay olmuyor.”

“Bay Honda çok katı. Sen sıradan bir ortaokul öğrencisi değilsin ki. Görmüş geçirmiş, dünyayı tarayan birisin. Seni yeniden çocuklaştırmak istiyor. Neyse, yirmi yaşına kadar bekle. Üniversiteye adım atar atmaz kanatlarını ardına kadar açabilirsin .”

“Ben de aynen böyle düşünüyorum. Ama düşüncelerimi kendime saklasam daha iyi olacak.”

Furusawa suratını astı, acıma dolu bir kahkaha attı. Toru’ya, oğlan yirmi bir yaşından daha büyük görünmek için çaba harcıyormuş gibi geldi.

Furusawa gözlük takıyordu; iyi niyetli yüzü gülümsediği zamanlar çok sevimli bir hal alıyor, burnunun çevresinde kırışıklar olmuyordu. Gözlüğün uçları kıvrık, tel çerçevesi vardı; parmağıyla gözlüğünü sık sık geriye iter, bu hareketi kendi kendini azarlıyormuş gibi bir tavırla yapardı. Etten ayakları iri, boyuysa Toru’dan bir hayli uzundu. Bu yetenekli genç, bir demiryolu işçisinin oğluydu. İçinde kıpır kıpır, kırmızı bir ıstakoza benzeyen bir ruh taşıyordu.

Toru, Furusawa’yı çok iyi anladığına inanıyor, yaratmaya çalıştığı görüntüyü bozmak için herhangi bir dürtü hissetmiyordu; kendisi de yoksul birinin oğlu olarak başına konan talih kuşuna dört elle yapışmamış mıydı? İnsanlar, herkes, Toru’yu gönlünce değerlendiriyordu. Bu onların özgürlüğüydü. Toru’ya özgü olduğu kesin olan bir şey varsa, o da küçümsemeydi.

“Bay Honda’nın gerçek niyetini bilmiyorum ama seni bir kobay gibi kullandığını söyleyebilirim. Neyse, bunun bir zararı yok. Malı mülkü öyle çok ki, sen çöp yığınının tepesine tırmanmak için ötekiler gibi ellerini kirletmek zorunda kalmayacaksın. Ama özsaygını asla yitirmemelisin - bu seni ölüme götürse bile.”

“Haklısın,” dedi Toru, kısaca. İçinde zaten bol miktarda özsaygı bulunduğunu eklemekten kaçındı.

Yanıtlarının tadına bakmak gibi bir alışkanlığı vardı. Ağzında duygusal bir tat bırakan yanıtı, hemen geri yutardı.

Honda birkaç meslektaşıyla akşam yemeğine çıkmıştı. Toru eve dönmeden önce Furusawa’yla bir şeyler atıştırabilirdi. Bunun dışında, ne olursa olsun her akşam saat yedide mutlaka Honda’yla yemek yemek zorundaydı. Bazen başka

konuklar da oluyordu. Keiko’yla geçirilen akşamlarsa en zorlu duruşmalardı.

Kahvesini bitirdi; gözleri duru, soğuktu. Görülecek hiçbir şey yoktu. Kahve telvesinin oluşturduğu yarım daireye baktı. Fincanın, bir teleskobun merceği gibi yuvarlak olan tabanı, görüş alanını kapatıyordu. Bu dünyanın tabanı, porselenin o temiz, beyaz yüzündeydi.

Furusawa yarı yarıya dönerek, sözcükler birer izmaritmiş de, onları kül tablasına fırlatıyormuş gibi, ansızın konuştu: “İntihar etmeyi hiç düşündün mü?”

“Hayır.” Toru şaşırmıştı.

“Bana öyle bakma. Ben de ciddi ciddi düşündüm, diyemem. İntihar eden zayıf, hastalıklı insanlardan hoşlanmam. Ancak kabul ettiğim bir intihar türü var. O da kendini kanıtlamak için intihar eden insanlarınki.”

“Ne tür bir intihar bu?”

“İlgilendin mi?”

“Belki; biraz.”

“O zaman anlatacağım:

Kendini kedi sanan bir fare düşün. Nasıl bilmiyorum ama kendini kedi olduğuna inandırmış. Kendini iyice sınamış ve kedi olduğuna kesinkes inanmış. Öteki farelere bakışı değişmiş. Onlar onun gıdasıymış ama kedi olduğu gerçeğini gizlemek için onları yemekten kaçınıyormuş.”

“Oldukça iri bir fare, herhalde?”

“Bunun önemi yok. Gövdeyle değil, inançla ilgili bir şey bu. ‘Kedi’ kavramı ‘fare’ kisvesinin yerini almış; işte hepsi bu. O ete değil, kavrama inanıyormuş. Düşünce yeterlidir, gövdenin önemi yoktur. Kurallara karşı gelmenin keyfiyse çok büyüktür.

Ama bir gün...” Furusawa gözlüğünü geriye itti; parmağıyla tam burnunun hizasında, havaya, karşısındakini ikna etmek istercesine bir çizgi çekti. “Ama bir gün fare gerçek bir kediyle karşılaşır.

‘Seni yiyeceğim,’ der kedi.

‘Yiyemezsin,’ diye karşılık verir fare.

‘Nedenmiş?’

‘Çünkü ben de bir kediyim. Kediler kedileri yemez. Hem içgüdülere hem de ilkelere aykırı bir şey bu. Görünüşüm nasıl olursa olsun, ben de bir kediyim.’

Kedi gülmekten yerlere yuvarlanmış. Öyle çok gülüyormuş ki, pençeleri havayı dövüyor, beyaz, tüylü karnı inip inip kalkıyormuş. Sonra doğrulmuş ve

fareyi yemeye hazırlanmış. Fare karşı çıkmış.

‘Neden yiyorsun beni?’

‘Çünkü sen bir faresin.’

‘Hayır, ben bir kediyim. Kediler kedileri yemez.’

‘Sen faresin.’

‘Hayır, kediyim.’

‘Kanıtla öyleyse!’

Bunun üzerine fare çamaşır leğenine atlamış, köpüklü suyun içinde boğulmuş. Kedi pençesini suya daldırmış, sonra da yalamış. Sabunlu suyun tadı berbatmış. Farenin suda yüzen leşini öylece bırakmış. Kedinin fareyi neden yemediğini biliyoruz. O, bir kedinin yiyebileceği bir şey olmaktan çıkmıştı artık.

İşte, söylemek istediğim buydu. Fare kendini kanıtlamak için intihar etti. Bu elbette kedinin onu bir kedi olarak kabul etmesini sağlamadı ama fare kendini öldürürken bunu sağlayamayacağını biliyordu zaten. Ama yürekliydi, inandırıcıydı ve özsaygıyla doluydu. Fareliğin iki bölümden oluştuğunu biliyordu. Birincisi gövdesel açıdan bir fare olmak, ikincisiyse bir kedi için yenmeye değer bir şey olmaktı. Fare ilki için savaşmaktan vazgeçmişti ama ikincisinde hâlâ umut vardı. Kedinin onu yemesine kalmadan ölmüş ve kendini, kedilerin yemediği bir şeye dönüştürmüştü. İki açıdan da fare olmadığını kanıtlamıştı. Hepsi bu kadar. Artık bir kedi olduğunu kanıtlamanın önemi kalmamıştı. Bir fare biçiminde olan şey fare değilse, herhangi bir şey olabilir. Dolayısıyla bu intihar, bir başarı olup çıkıyor. Fare kendini kanıtladı. Evet, ne diyorsun?”

Toru dinlediklerini tartıyordu. Furusawa’nın öyküyü kendi kendine defalarca anlatarak iyice cilaladığı belliydi. Furusawa’nın güler yüzüyle içinde olup bitenlerin arasındaki kopukluğun nicedir farkındaydı zaten.

Eğer Furusawa anlattığı meseli salt kendine yoruyorsa, kaygılanacak bir şey yok demekti; ama eğer Toru’da alaya alınacak bir şey bulduysa, Toru’nun gözlerini dört açması gerekiyordu. Toru içsel elini yoklarcasına uzattı. Eli tehlikeli herhangi bir şeye değmedi. Furusawa konuşurken gitgide içine kapanmıştı; öyle derinlere inmişti ki yüzeyden ötesini göremiyordu.

“Peki, farenin ölümü dünyayı sarstı mı?” Dinleyicisini umursadığı yoktu artık. Toru kendi kendine konuşan birini dinlemekten başka seçeneği kalmadığını gördü. Daha önce Furusawa’dan hiç duymadığı kısık, yosunla kaplı bir acının sesiydi bu. “Dünyanın fareyle ilgili görüşleri herhangi bir şeyi değiştirdi mi? Yeryüzünde fareye benzeyen ama fare olmayan bir şeyin yaşadığı

duyuldu mu? Kedilerin özgüveninde bir çatırdama oldu mu? Kediler, haberin yayılmasını engelleyecek kadar ilgilenmişler miydi?

Hiç şaşırına. Kedi kılını bile kıpırdatmadı. Olay unutulup gitti. Kedi elini yüzünü yaladı, uyumak için yere kıvrıldı. Baştan ayağa kediydi; bu olgunun ayrımında bile değildi. Derin derin uyurken o, farenin umutsuzca olmak istediği şeydi; buna en küçük bir çaba harcamaksızın erişmişti. Hareketsizliği, kendinden hoşnutluğu ve bilinçsizliği sayesinde herhangi bir şey olabilirdi o. Uyuyan kedinin üstünde masmavi gökyüzü uzanıyor, güzel bulutlar ağır ağır süzülüyordu. Rüzgâr dünyaya kedinin kokusunu taşıyordu; kedinin güçlü homurtuları bir müzikti."

"Şu anda yetkeden söz ediyorsun." Toru kendini oğlanın sözlerini onaylamak zorunda hissediyordu.

Furusawa'nın yüzü iyimser bir gülümsemeyle aydınlandı. "Evet. Çok çabuk kavrıyorsun."

Toru hayal kırıklığına uğramıştı. Öykü gençlerin pek hoşlandığı, acıklı, siyasal bir iletiyle son bulmuştu.

"Bir gün sen de anlayacaksın." Gerçi duyulma tehlikesi yoktu ama Furusawa sesini alçaltmış, yüzünü Toru'ya iyice yaklaştırmıştı. Toru bir süredir unuttuğu ağız kokusunu anımsadı.

Neden unutmuştu bunu? Ders çalışırken Furusawa'nın soluğunu yeterince sık koklamıştı. Bu koku onu aman aman iğrendirmezdi, oysa şimdi iğrendirmişti.

Oğlanın anlattığı öyküde kötülüğü çağrıştıran bir şey yoktu, yine de Toru'yu sinirlendirmişti nedense. Ancak Furusawa'yı terslemekten kaçındı; kendini alçaltmaktan korkuyordu. Furusawa'yı dışlamak, hatta ona kızmak için başka, daha uygun bir gerekçe bulmalıydı. Oğlanın ağız kokusu giderek katlanılmaz bir hal aldı.

Neler olup bittiğinden habersiz olan Furusawa sözlerini sürdürüyordu: "Yakında sen de anlayacaksın. Hileyle işe başlayan yetke ancak hileyi sürdürerek ayakta kalabilir. O tıpkı yapay olarak üretilmiş mikroba benzer. Ne kadar direnirsek, onun dayanma ve üreme gücü de o kadar artar. Daha neler olup bittiğini anlamamıza kalmadan mikroplar içimize yerleşiverir."

Renoir'dan çıktılar, yakınlardaki bir lokantada birer tas erişte çorbası içtiler. Toru bunu, babasıyla yediği çeşit çeşit yiyecekten çok daha lezzetli bulmuştu.

Çorbanın buharından gözlerini kısmış yerken, eğitmeniyle arasındaki ilişkinin tehlikeli olup olmadığını tartıyordu. Aralarında belli bir anlayış bulunduğunu yadsıyamazdı. Ama nasıl olmuşsa olmuş, uyum bozulmuştu.

Furusawa’nın salt Toru’yu sınamak için Honda tarafından tutulmuş olması bile mümkündü. Toru, bu gezilerin birinin sonunda Furusawa’nın nerelere gittiklerini ve ne kadar para harcadıklarını belirten bir rapor hazırlayıp Honda’ya sunacağını biliyordu. Böyle davranmasını mutlaka Honda istemiş olmalıydı.

Dönüşte yine Korakuen’in önünden geçtiler. Furusawa çay fincanlarına binme önerisini yineledi. Furusawa’nın bunu gerçekten istediğini bilen Toru yokuşu tırmandı. Çay fincanları hemen kapının iç yanındaydı. Ortalarda başka müşteri görünmüyordu, görevli ikisi için makineyi çalıştırdı.

Toru yeşil bir fincanın içine girip oturdu, Furusawa oldukça uzaktaki pembe bir fincanı seçmişti. Basit çiçek desenleriyle kaplı olan fincanlar, varoşlarda, vitrini fazla aydınlatılmış bir züccaciye dükkânında özel indirime girmiş fincanlara benziyordu.

Fincan harekete geçti. Furusawa ansızın yaklaşıyor, sonra, gülümseyen yüzündeki gözlüğünü geriye iterek yeniden uzaklaşıyordu. Toru üşümüştü, pantolonunun fincana değdiği yerde buz gibi bir rüzgâr esiyordu sanki. Hızı artırdı. Fincanın, hiçbir şey duyumsayamayacağı, göremeyeceği kadar hızlı dönmesini istiyordu. Dünya, gazdan oluşmuş bir Satürn olup çıktı.

Fincan ataletin etkisiyle suyun üzerinde yüzen bir şamandıra gibi hafifçe yalpalanarak durdu; Toru doğruldu. Başı dönünce yeniden yerine çöktü.

“Ne oldu?” diye sordu Furusawa, hâlâ sallanıyormuş gibi görünen sahanlığın üzerinde gülümseyerek ona doğru yaklaşırken.

Toru da gülümsedi, yerinden kalkmadı. Şu âna kadar bulanık olan dünyanın, bütün çirkin ayrıntılarını, yırtık posterlerini, Coca-Cola tabelalarının kocaman, kırmızı, elektrikli ısıtıcılara benzeyen sırtlarını yılışıkça yan yana dizmesinden hiç hoşlanmamıştı.

19

Ertesi sabah kahvaltıda, “Furusawa beni Korakuen Parkı’na götürdü,” dedi. “Çay fincanlarına bindik, akşam yemeği olarak da Çin eriştesi yedik.”

“Çok güzel,” dedi Honda, takma dişlerini göstererek. Takma dişlerin yol açtığı o donuk, gerçek değilmiş gibi görünen gülümsemelerden olması gerekirdi bunun; ama Honda’nın memnuniyeti içtendi. Toru incinmişti.

Honda’nın evine geldiğinden beri her sabah, yurtdışından getirtilmiş ince, kıvrık bir bıçakla bölünmüş bir greyfurtu kaşıkla yemenin zevkini tadıyordu. Toru’nun yumuşak diş etleri her sabah meyvenin bol suyunun, acımtırak, parlak, beyaz, çatlayacak kadar olgun etinin ılıklığına gömülüyordu.

“Furusawa’nın ağzı kokuyor. Birlikte ders çalışırken buna katlanmak öyle zor ki” Toru anlamlı anlamlı gülümsedi.

“Neden acaba? Belki de midesi rahatsızdır. Sen de fazla titizleniyorsun. Bu kadarına katlanabilirsin herhalde. Ondan daha iyi bir eğitmen bulabileceğimizi sanmam.”

“Haklısınız.’’ Toru bir adım gerileyerek greyfurtunu bitirdi. Bir dilim kızarmış ekmeği inceleyince, kasım sabahına özgü ışıkta ekmeğin çok iyi tabaklanmış bir deri gibi ışıldadığını gördü. Ekmeğin üzerinde eriyen tereyağına baktı, sonra onu Honda’nın öğrettiği biçimde, kibarca ısırdı.

“Evet, Furusawa iyi bir insan,” dedi, ilk lokmadan sonra. “Ama aklından neler geçtiğini araştırdınız mı?”

Honda’nın yüzünü kaplayan, o en bayağı türden şaşkınlığı zevkle izledi.

“Neden? Sana bir şey mi söyledi?”

“Belli bir şey değil. Ama içimde, siyasal bir eyleme katılmış, hâlâ da o eylemin içindeymiş gibi bir duygu var.”

Honda donakalmıştı. Furusawa’ya güvenmişti, Toru’nun da ondan hoşlandığına emindi. Honda’ya kalırsa Toru’nun uyarısı güvenin ve anlayışın ürünüydü; oysa Furusawa açısından bu, sinsi bir ihbarcının raporundan başka bir şey değildi. Honda’nın bu duyarlı, ahlaksal sorunu nasıl çözümleyeceğini izlemek Toru’yu çok eğlendirecekti.

Honda genellikle iyilikle kötülüğü yargıladığı gibi bu kez aynı rahatlıkla yargılayamayacağını görüyordu. Honda’nın her zaman yeğlediği daha geniş bir

insancıllık açısından bakıldığında, Toru'nun davranışı çirkindi; ama Honda'nın Toru'yla ilgili görüşleri dikkate alınırsa, hiç de beklenmedik bir şey değildi. Honda delikanlıda aradığı şeyin çirkinlik olduğunu itiraf etme noktasındaydı.

Honda'yı rahatlatmak, hatta ondan hafif bir azar işitmek için Toru üstüne başına ekmek kırıntıları döke saça, ekmeğinden kocaman bir lokma ısırdı. Honda hiç farkına varmadı.

Toru ona ilk kez güveniyor, içini açıyordu; şimdi onu acımasız davranmakla suçlamak doğru olmayacaktı. Öte yandan, o bildik ahlaksal yargıları Honda'yı, nedeni ne olursa olsun birini ele vermenin ne kadar çirkin bir davranış olduğu konusunda oğlanı uyarmaya zorluyordu. İşte son derece önemsiz bir şey, o huzurlu kahvaltı sahnesini altüst etmek üzereydi.

Her ikisi de şekerliğe doğru uzanınca elleri çarpıştı.

Sabah güneşinde, ihanetle parlayan bir şekerlik. Aynı anda uzanmış olmanın verdiği suçluluk duygusu. Bunun, aralarındaki aile bağını dışavuran ilk anlamlı davranış olduğunu düşünmek Honda'yı yaralıyordu.

Honda'nın aklının karıştığını apaçık göstermesi, Toru'nun hoşuna gitmişti. Honda'nın söylemesi gereken şeyi söyleyip söylememekte bocaladığını görebiliyordu: İnsan bir süre bile olsa öğretmenim dediği kişiye biraz daha güven ve saygı göstermelidir. Honda'nın içindeki çekişmeyle, ilkelerinin ardına gizlenmiş olan iblis ilk kez açığa çıkıyordu. Toru bir karpuz çekirdeğini tüküren, başıboş kalmış bir çocuk gibi hissetti kendini.

"Eh, sen bu işi bana bırak. Her zamanki gibi davran. Derslerinden başka bir şey düşünme. Yapılacak ilk iş, sınavları başarıyla atlatmanı sağlamak."

"Çok haklısınız." Toru'nun yüzünü çok güzel bir gülümseme kapladı.

Honda bir gün boyunca düşündü. Ertesi gün Emniyet Güçleri, Kamu Güvenliği Bölümü'ndeki bir tanıdığından konuyu araştırmasını istedi. Birkaç gün sonra bir rapor geldi. Furusawa bir zamanlar aşırı bir öğrenci grubuna katılmıştı. Honda onu işten çıkartmak için saçma sapan bir gerekçe öne sürdü.

20

Toru arada bir Kinue'ya yazıyor, ondan uzun yanıtlar alıyordu.

Mektupları açarken büyük bir özen göstermesi gerekiyordu çünkü her mektubun içinden mevsimine uygun, kurutulmuş bir çiçek çıkıyordu. Kız zaman zaman serada yetiştirilmiş bir çiçek gönderdiği için özür diliyordu; kır çiçeği bulamamıştı.

Kâğıda sarılmış olan çiçek, ölü bir kelebeğe benziyordu. Kanat tozu yerine polen vardı; insana çiçek canlıyken uçabiliyormuş gibi geliyordu. Ölü kanatlarla ölü taçyapraklar aynıdır. Gökyüzünde uçup giden rengin anısıyla kıpırtısız, uysalca duran bir rengin anısı.

Toru kokuyu ancak mektubu okuyup bitirdikten sonra alabiliyordu: bir Hintlinin teni kadar kuru ve esmer, güçlü kımızı lifleri yoluk yoluk, üzerine bastırıldığı için ezilmiş, tıpkı serada yetişen kırmızı bir lalenin taçyaprakları gibi.

Mektuplar kızın sinyal istasyonunda da sıraladığı, sonu gelmez itiraflarla doluydu. Her seferinde, uzun uzun, Toru'suz ne kadar yalnızlık çektiğini, Tokyo'ya gelmek istediğini yazıyordu. Toru da her seferinde, aradan kaç yıl geçerse geçsin sabırlı olmasını öğütlüyordu. Onu yanına aldırmanın bir yolunu mutlaka bulacaktı.

Bazen Toru, kızdan bunca zaman uzak kaldıktan sonra, onun gerçekten de güzel olduğuna inanır gibi oluyor ama hemen ardından kahkahalarla gülüyordu. Yavaş yavaş bu deli kızın kendisi için ne anlam taşıdığını kavramaya başlamıştı.

Kendi duruluğunu bulanıklaştırmak için deliliğe gereksinimi vardı. Öylesine apaçık, dupduru gördüğü şeyleri büsbütün farklı gören biri bulunmalıydı yanında; bulutları, gemileri, Honda evinin kasvetli, eski koridorlarını ya da sınav gününe kadar alacağı dersleri gösteren, duvara asılı çizelgeyi.

Toru bazen özgürlüğün özlemini çekiyordu. Gideceği yön belliydi. Bu, belirsizliğin yönü, sınırları açık seçik belli olan bu dünyanın ötesinde uzanan, görüngüsü bir çağlayanın üzerinde yüzen bir ülke olmalıydı.

Kinue bilinçsizce, kafese özgürlük getiren kibar konuk rolü oynuyordu.

Hepsi bu kadar da değildi.

Kız, oğlanın içindeki belli kaşıntılara merhem sürüyordu. Toru zarar verme dürtüsüyle içten içe kıvranan biriydi. Yüreği, birini kesmek için çuvaldan

çıkmış, keskin bir matkaptı. Furusawa'yı ikiye biçmişti, şimdiyse doğrayacağı bir başkasını aranıyordu. Matkabın en küçük bir pas lekesinden yoksun, tertemiz ucu er ya da geç zalimce dönmeye başlayacaktı. Toru gözlemlemek dışında başka şeyler de yapabileceğine inanıyordu. Bunun farkında olması gerginlik yaratıyor, Kinue'nun mektupları ise gereksindiği huzuru sağlıyordu. Deliliği, Toru'nun ona zarar vermesini engelliyordu. Toru'nun asla yaralanmayacağından emin oluşu, aralarındaki en güçlü bağdı.

Furusawa'nın yerine başka bir eğitmen bulundu; sağduyunun en sıradanına sahip bir öğrenci. Toru birkaç ay içinde öteki iki eğitmeninden de kurtulmayı umuyordu çünkü sınavlardan geçmesini onlara borçlu olmak istemiyordu.

Ama çok tedbirli davranmak zorundaydı. Honda onun gücünü böyle önemsiz kişiler için harcadığını görürse kuşkulanabilirdi. Toru'nun yakınmalarını hafifsemeye, şikayet konusu olan hataları kabullense bile, asıl hatayı bu yakınmalarda aramaya başlayabilirdi. Böylece Toru'nun aldığı gizli zevk ortadan kalkardı. Toru, sabırlı olması gerektiğini anlamıştı. Karşısına, yaralanmaya çok daha değer birisi çıkıncaya kadar beklemeliydi. Kim olursa olsun, doğrudan olmasa bile bu kişi aracılığıyla Honda'yı yaralamanın bir yolunu bulabilirdi. Üstelik darılmaya, gücenmeye yer bırakmayacak bir biçimde. Bu, Toru'nun akıl edeceği temiz, lekesiz bir yöntemle yapılacak, öyle ki sonunda Honda kendinden başka kimseyi suçlamayacaktı.

Peki ama Toru'nun yaşamına ufukta beliren bir gemi gibi kim girecekti? Gemilerin önce Toru'nun zihninde biçimlenmesi gibi bu kurban da bir gün, ne gemiye ne de seraba benzeyen, kuşku duymayan, kolayca incinen bir gölge misali belirecek, Toru da yüreğindeki matkabın emirlerine uyacaktı. Toru umutluydu.

21

Toru, kendi seçtiği hazırlık okuluna başladı.

Okuldaki ikinci yılında, uygun bir çöpçatan Honda'ya Toru için bir evlilik önerisi getirdi. Birinin, Toru'nun ilgilenebileceği, evlenme yaşında bir vardı. Delikanlı rüşdünü kanıtlamış olsa da henüz on sekiz yaşındaydı. Honda teklifi gülerek geri çevirdi. Ancak kızın babası oldukça ısrarcıydı; öneriyi bu kez de başka birinin aracılığıyla yineledi. Bu ikincisi, hukuk dünyasının önemli bir üyesi olduğu için Honda onu uygun bir gerekçe bulmadan geri çeviremezdi.

Honda'nın özlemini çektiği bir şey vardı: yirmi yaşındaki kocasının ölümüyle acılara gömülen, yaslı, genç bir gelin. Yüzünde başına gelen korkunç olayın o solgun, güzel izlerini taşıyacak, böylece Honda hiçbir çaba harcamaksızın billurlaşmış güzellikle bir kez daha karşılaşacaktı.

Bu hayal, eğitime ilişkin görüşleriyle hiç mi hiç uzlaşmıyordu. Yine de, bir hayal sınır tanımasaydı ve bir bunalım olasılığı bulunmasaydı, Honda Toru'ya uzun ve güzellikten yoksun bir yaşam vermek için kılını bile kıpırdatmazdı. Honda'nın korktuğu şey, Honda'nın umduğu şeydi; umduğu şeyse korktuğu.

Evlenme önerisi yere damlayan bir su gibi düzenli aralıklarla yinelendi. Böylesine önemli birinin ayağına kadar gelip umutsuzca yakarması Honda'nın pek hoşuna gidiyordu. Ona kalırsa bundan Toru'ya söz etmek için henüz çok erkendi.

Honda yaşlı adamın getirdiği fotoğrafı görünce büyülendi. On sekiz yaşındaki kız gerçekten çok güzeldi; çağdaş ya da göz alıcı hiçbir yanı olmayan, ince, narin bir çehresi vardı. Fotoğrafçıya çevrilmiş, belli belirsiz bir şaşkınlık yansıtan, küçümseme dolu yüzü kusursuzdu.

"Evet, gerçekten çok güzel. Peki sağlığı iyi mi?" diye sordu Honda; sorusunun amacı dostunun sandığından oldukça farklıydı.

"Onu çok iyi tanıdığımdan kuşkun olmasın. Fotoğrafta göründüğünden çok daha güçlü. Hiçbir hastalığı yok. Sağlık elbette ki en önemli konu. Bu fotoğrafı babası seçti; böyle modası geçmiş bir resmi özellikle seçtiğinden eminim."

"Demek neşeli, sağlıklı bir kız?"

"Hayır. Belki yüzündeki ifade yaşam doluymuş gibi bir izlenim veriyor ama korkarım ki değil."

Kaçamak bir yanıttı. Honda kızla tanışmak istedi.

Öneride, Honda'nın servetinin büyük bir rol oynadığı açıktı. Ne kadar yetenekli olursa olsun, on sekiz yaşındaki bir damadın peşine bunca düşülmesi yalnızca böyle açıklanabilirdi. Bu iştah açıcı lokma bir an önce, sağlayacağı olanaklar başka biri tarafından fark edilmeden, hemen kapılmalıydı.

Honda bütün bunların bal gibi farkındaydı. Öneriyi kabul ederse herkes bunu, on sekiz yaşındaki, zor bir delikanlının dürtülerini dizginlemek için yaptığını düşünecekti. Oysa Toru'nun oldukça uysal, denetlenmeye hazır bir hali vardı. Böylece Her iki tarafın da çıkarları giderek birbirinden ayrı düştü ve Honda görüşmeleri sürdürmek için hiçbir neden kalmadığına inandı. Ne var ki iki ailenin arasındaki karşıtlık, bir de gelin adayının güzelliği merak duygusunu kamçılıyordu. O doymak bilmez özsaygının çöküşünü görmek istiyordu. Teklifi yapan aile oldukça önemliydi ama bu türden kaygılar artık Honda'nın umurunda bile değildi.

Toru ile kızın da bulunacağı bir akşam yemeği daveti geldi. Honda kabul etmedi. Onun yerine, çöpçatanla birlikte kızın ailesiyle yemek yemeyi önerdi.

Yetmiş sekiz yaşındaki Honda, iki ya da üç hafta süreyle kendisini günaha sokabilecek duyguların pençesinde kıvrandı. Akşam yemeğinde kızı görmüş, onunla birkaç sözcük konuşmuştu. Bundan sonra iyice yolunu şaşırdı.

Olumlu bir yanıt vermediği gibi, henüz bir karara da varmamıştı; ama yaşlı yüreği, sağduyusunun denetleyemediği çarpıntıların pençesine düşmüştü. Yaşlılığa özgü merak içini yakıyordu. Resimleri Toru'ya göstermek ve tepkisini gözlemlemek için kıvranıyordu.

Kendisini ele geçiren şeyin ne olduğunu Honda da bilmiyordu; ama duyduğu coşkuda mutluluk ve gurur iç içeydi. Evlenme önerisinden Toru'ya söz ederse, işi dönüşü olmayan bir noktaya getirmiş olacağını hissediyordu. Ama merak mantık dinlemez.

Bu birleşmenin, beyaz bir bilardo topuyla kızıl bir topun çarpışmasını andıran bu çarpışmanın sonuçlarını görmek için sabırsızlanıyordu. Toru'nun kızdan hoşlanması, kızın da ondan hoşlanması çok iyi olacaktı. Delikanlı ölünce kız onun ardından yas tutacak, oğlan kızın acısı, hırsı sayesinde dirilecek ve insancıllığın ne demek olduğunu görmek için geri gelecekti. Her ikisi de Honda için çok hoş bir ödül olacaktı: bir tür şenlik.

Honda insan yaşamının doğası üzerine kutsal düşünceleri olamayacak kadar

yaşlıydı. Kötücül oyunları haklı gösterecek bir yaşa gelmişti artık. Kötülük ne kadar büyük olursa olsun, ölüm gerekli düzelmeyi sağlamak için yakındaydı. Gençliğin bir oyuncağa, insancıllığınsa porselen bebek biriktirmeye dönüştüğü bir yaştaydı; töreni kendi amaçları için kullanarak, içtenliği ve dürüstlüğü akşam göğünün bir oyununa dönüştürdüğü bir yaşta.

Ötekileri yok sayıp bu tür kışkırtmalara teslim olmak Honda'nın kaderi olmuştu.

Bir akşam geç vakit, Toru'yu çalışma odasına çağırdı. Yaz yağmurları yüzünden küf kokan oda babasından devraldığı, İngiliz tarzındaki çalışma odasıydı. Honda klima cihazından nefret ederdi; Toru'nun beyaz göğsünde incecik bir ter tabakası hafifçe parlıyordu. Honda'ya lanetlenmiş, beyaz bir ortanca gözlerinin önünde açıyormuş gibi geldi.

"Yaz tatili başlamak üzere."

"Ama önce sınavlar var." Toru, Honda'nın ikram ettiği naneli çikolatayı ısırdı.

"Tıpkı bir sincap gibi yiyorsun." Honda gülümsedi.

"Ya?" Toru da gülümsedi; incitilmesi olanaksız birinin gülümsemesiyle.

Karşısındaki solgun yüze bakan Honda, bu yaz güneşin bu yüzü nasıl yakıp canlandıracağını düşündü. Sivilcelenme tehlikesi taşımayan bir yüzdü bu. Honda hesaplı bir kayıtsızlıkla çekmecelerden birini açtı, fotoğrafı masanın üzerine, Toru'nun önüne koydu.

Toru gerçekten olağanüstüydü. Honda hiçbir ayrıntıyı kaçırmadı. Oğlan resmi önce bir pasaportu inceleyen bir polisin o ağırbaşlı dikkatiyle inceledi. Soru dolu gözleri bir Honda'ya, bir fotoğrafa çevrildi. Fotoğrafı masanın üzerine bıraktı, parmağını sertçe kulağına soktu.

"Çok güzel bir kız," dedi, sesinde belli belirsiz bir öfkeyle.

Harika, gerçekten harika, diye düşündü Honda. Gençlik kokan bu yanıtta şiirsel bir yan vardı (ve bu bir bunalım ânıydı). Honda Toru'nun, her zaman tam ondan beklediği biçimde karşılık verdiğini unutuyordu.

Karmaşık bir karışımdı bu; sanki Honda'nın ben-bilinci bir an için çocukça bir numara yapmış, şaşkınlığını bir kalabalığın ardına gizlemişti.

"Onunla tanışmak ister miydin?" diye sordu Honda, usulca.

Nedense sinirli sinirli öksürdü; bir sonrakinin de uygun bir karşılık olmasını diledi. Toru hemen doğruldu, yanına gidip Honda'nın sırtına hafifçe vurdu.

"Evet."

Sözcük neredeyse bir hırıltı gibi çıkmıştı. Babasının görmemesinden yararlanarak, ışıl ışıl gözlerle, içinden şöyle dedi: “Beklemeye değdi. İşte incitilmeye değer biri.”

Dışarıda yağmur yağıyordu. Geceleri, yeryüzüne yakın raylarda ilerleyen metro yeri sarstı. Tren yeniden yerin altına daldı; camlardaki parlak ışıklar hâlâ babasının sırtına vuran Toru için birer imgeydi şimdi. Bu gece hiç gemi görünmüyordu.

Kara bir sıvıyı andıran, hüzünlü, yalnızlık çeken bir yağmur pencereden vuran ışıkta ağaçların gövdelerine buharlı bir parıltı veriyordu.

22

“Bir süre onunla beraber olmaya ne dersin? Ondan hoşlanmazsan konuyu kaparız. Herhangi bir söz vermiş değiliz.”

Yaz tatili başlayınca Toru bir akşam kızın evine yemeğe gitti. Yemekten sonra annesi odasını gösterebileceğini söyleyince Momoko Hamanaka, Toru’yu üst kata çıkardı. Batılılarınki gibi döşenmiş, geniş bir odaydı; her köşesi bir genç kıza ait olduğunu haykırıyordu. Toru’nun mutlak genç kızlıkla ilk yüz yüze gelişiydi bu. Bol bol pembe kullanılmıştı. Duvar kâğıdının deseni, bebekler, süslemeler tam anlamıyla bir genç kıza uygundu. Ayartıcı, taptaze bir çekicilikle doluydular. Toru bir koltuğa oturdu. Çok renkli, kalın yastıklar oturmayı güçleştiriyordu.

Momoko’nun olgun bir görünüşü vardı, yine de bütün bu ayrıntıları eliyle seçtiğine kuşku yoktu. Biraz solgun görünen, ciddi yüzündeki eski moda yüz çizgileri çok derine oyulmamıştı. İç bayıltıcı içtenliği onu, odadaki baştan çıkartıcı çekicilikle uyuşmayan tek nesne haline getiriyordu. Güzelliğinde fazlasıyla biçimsel bir kusursuzluk vardı; tıpkı kâğıttan yapılma bir turnanın biçimsel kusursuzluğu gibi onda da uğursuz, tekin olmayan bir şey vardı.

Annesi çay getirdi, sonra da çekildi. İki genç daha önce de birkaç kez görüşmüşlerdi ama ilk kez baş başa kalıyorlardı. Bu olgu aralarında yeni gerginlikler yaratmadı. Momoko talimatlara uyuyor olmanın bilinciyle güvendeydi. Onu tehlikeye karşı uyarmalıyım, diye düşündü Toru.

Yemek sırasında onca dikkatli olmak Toru’yu rahatsız etmişti. Ama huzursuzluğunu üstünden atmak üzereydi. Bir evlenme kararı veriliyordu. Zarif aşk, cımbızla tutulup kaldırılıyor, boyanıyordu. Mercimek fırına verilmişti bile. İster kendi rızasıyla verilmiş olsun ister başkalarının zoruyla, Toru için hiç fark etmiyordu. Kendinden hoşnut olmaması için hiçbir neden yoktu.

Yalnız kalır kalmaz Momoko’nun yaptığı ilk şey, numaralanmış dört ya da beş albümün arasından birini çekip Toru’ya uzatmak oldu. Böylece Toru onun ne kadar sıradan biri olduğunu iyice anladı. Albümü dizlerinin üzerine koyup açtı; bacaklarını iki yana ayırmış, önlüklü bir bebekle karşılaştı. Altındaki bezler yüzünden tulumu, Hollandalı bir şövalyenin pantolonu gibi şişmişti. Koyu pembe ağzını henüz dişler doldurmamıştı. Toru bebeğin kim olduğunu sordu.

Momoko’nun şaşkınlığı görülmeye değerdi. Albüme bir göz attı, elini hemen

resmin üzerine kapadı ve albümü çekip aldı. Sıkı sıkı göğsüne bastırarak duvara doğru döndü. Soluklan hızlanmıştı.

“Ne kadar korkunç! Numaralar yanlış yazılmış. Sana bunu göstermek istememiştim. Ne yapacağım şimdi?”

“Bir zamanlar bir bebek olduğunu bilmeyen mi var?”

“Ne kadar da soğukkanlısın. Bir doktor gibi.”

Sakinleşen kız albümü yerine koydu. Toru bir sonraki albümde Momoko’nun on yedi yaşındaki fotoğraflarıyla karşılaşacağından emindi.

Ama bir sonraki albüm çok sıradandı, yeni yaptıkları bir gezide çekilmiş fotoğraflarla doluydu. Her resim, Momoko’nun ne kadar sevildiğini gösteriyordu. Sıkıcı bir mutluluğun kanıtlarıyla doluydu. Hawai’ye yapılan yolculuktaki fotoğraflardan çok, Toru’nun asıl ilgisini, Momoko’yu bahçede, geçen bahar, bir akşam vakti yakılmış olan bir şenlik ateşinin yanında gösteren resim çekti. Şenlik ateşi dolgun, şehvetli bir kızıldı. Yanına çömelmiş olan Momoko’da cadılara özgü bir azamet vardı.

“Ateşlerden hoşlanır mısın?” diye sordu.

Kızın gözlerine bakınca, duraksadığını gördü. Oturmuş ateşe bakan kızın âdet kanamasının olduğu duygusuna kapıldı garip bir biçimde. Şimdi de öyle miydi peki?

Cinsel çekicilikten arınmış olsaydı, soyut kötülük kim bilir ne kadar katışıksız olurdu! Toru yeni savaşımının, eğitmenini kovdurmak kadar kolay geçmeyeceğini anladı. Ama insanlarca ne kadar sevilirse sevilsin, bir an bile boşlamadığı soğukluğuna güveni tamdı. Bu soğukluğun kaynağıysa, içindeki o çivit mavisi ülkeydi.

23

Toru'yu yalnız bırakmak istemeyen Honda o yaz onu da Hokkaido'ya götürdü. Rahat bir gezi tasarlamışlardı. Kendilerini zora sokmak istemiyorlardı. Honda'yla yolculuk etmekte gittikçe zorlanan Keiko, bir başına Cenevre'ye, akrabası olan Japon elçisinin yanına gitmişti. Hamanaka ailesi birkaç günü Honda'larla birlikte geçirmek istedi; iki aile Şimoda'da oda tuttular. Yaz sıcağından bunalan Honda klimalı odasından çok seyrek çıkıyordu.

Her akşam birlikte yemek yiyorlardı. Bir akşam, Hamanaka çifti Honda'nın odasına geldi. Momoko nerede, diye sordular. Biraz önce geldi, dedi Honda, şu anda bahçede, Toru'yla birlikte. Bunun üzerine Hamanaka'lar oturup genç çiftin dönmesini beklediler.

Honda pencerenin önünde ayakta duruyordu; bastonuna dayanmıştı.

Bütün bunlar öyle aptalcaydı ki. Karnı aç değildi, oysa bir dolu yiyecek ısmarlamışlardı. Daha yemek salonuna geçmeden, onu orada kaba saba bir aile neşesinin beklediğini biliyordu. Hamanaka'ların yemek sohbetiyse fena halde sıkıcıydı.

Yaşlılar hep politik davranmaya zorlanıyorlardı. Bütün eklemlerinin sızlamasına karşın, yetmiş sekiz yaşındaki bir adam, ilgisizliğini zekice ve eğlendirici sözcüklerin gerisine gizlemek zorundaydı. Yine de bu ilgisizlik çok önemliydi. Dünyadaki bönlüğü aşmanın tek yoluydu. Her gün dalgaların, odun parçalarının saldırısına uğrayan bir kumsalın ilgisizliği.

Honda, dudakları kibirle büzülmüş, çevresi dalkavuklarla sarılmış bir haldeyken, kendisinde hâlâ biraz hayat, günlerin geçişini ağırlaştıracak bir uyanıklık olduğunu düşünmüştü; ancak o duygu da terk etmişti artık onu. İçinde kalan tek şey, karşı konulamaz bir çılgınlıkla tekdüzeliğin içinde eriyip yiten bir kabalıktı. Kabalık kendini öyle çeşitli biçimlerde dışavuruyordu ki. Kibarlığın kabalığı, fildişinin kabalığı, kutsallığın kabalığı, deliliğin kabalığı, kapsamlı kabalık, akademik hak iddia edenin kabalığı, cilveli kabalık, İran kedisinin kabalığı, kralların ve dilencilerin kabalığı, delilerin, kelebeklerin, yanardöner böceklerin kabalığı. Yeniden doğuş, kabalığın bir karşılığıydı. Bütün bunları yöneten, onların tek kaynağıysa yaşama isteğiydi. Honda'nın da bunun bir parçası olduğuna kuşku yoktu. Onu ötekilerden ayıran şey, az rastlanan koku alma duyusuydu.

Karşısında oturan orta yaşlı çifte yan yan baktı. Bu ikisi yaşamına neden girmişlerdi acaba? Aşırı varlıkları Honda'nın düzen duyusuna saldırıyordu. Ama şu anda bundan kurtulmanın bir yolu yoktu. İşte, onun divanına oturmuş, onlarca yıl beklemeye hazırmışçasına gülümsüyorlardı.

Elli beş yaşındaki Şigehisa Hamanaka eskiden, kuzeydoğudaki feodal bir aşiretin reisiydi. Ailenin içi boşalmış gururunu Bohem bir yaşantıyla örtbas etmeye çalışıyordu; orta karar bir başarı kazanan, *Reis* adlı bir öykü kitabı bile yazmıştı. Bir bankanın yönetim kurulu başkanıydı, bankanın merkezi eskiden Hamanaka'ya ait olan eyaletteydi. Adam, kentin eğlence mahallelerinde, eski usul zevkleri olan biri olarak ünlenmişti. Altın çerçeveli gözlüklerinin üstünde hâlâ gür, siyah saçları, badem biçiminde bir yüzü vardı, yine de karşısındakinde bıraktığı gerçek izlenim, bönlüktü. Çok iyi bir konuşmacı olduğunu sanıyor, zekice bir saptama yapmadan önce mutlaka kısacık bir an duraklıyordu. Giriş sözcüklerini atlama akıllılığını gösteren, zeki bir konuşmacı, yaşlılara saygıda kusur etmeyen, zararsız bir alaycılığı da elden bırakmayan bir insan olarak, ne kadar can sıkıcı biri olduğundan habersizdi.

Karısı Taeko da soylu bir asker ailesindendi. Tombul, kaba hatlı bir kadındı; neyse ki kızı babasına benziyordu. Taeko'nun konuştuğu tek konu, ailesiydi. Ne sinemaya ne de tiyatroya giderdi. Yaşamını televizyonun karşısında geçiriyordu. Karıkoca öteki çocuklarının evlenip evden ayrılmış olmalarıyla gururlanıyorlardı; geriye bir tek Momoko kalmıştı.

Böylelikle eski usul incelik, yüzeyselliğe dönüşmüştü. Şigehisa'nın cinsel devrim yanlısı sözlerini, büyük bir şaşkınlığa düşen Taeko'nun yanıtlarını dinlemek Honda için dayanılır gibi değildi. Şigehisa, karısının verdiği basmakalıp karşılıkları, oyununun bir parçası gibi kullanıyordu.

Honda neden daha hoşgörülü olamadığını merak etti. Yeni insanlarla tanışmak giderek daha katlanılmaz bir hal alıyor, gülümsemek gittikçe zorlaşıyordu. Bir insana karşı hissettiği ilk şey küçümseme oluyordu; ama son günlerde o bile Honda'ya zor geliyordu. Sözcükler dudaklarının ucuna kolayca geliyordu, yine de tükürerek konuşmanın çok daha kolay olacağını düşünüyordu; ne var ki sözcükler elinde kalan son silahlardı. Yaşlı bir adam onlarla dünyayı, söğütten yapılma bir kafesmişçesine döndürebilirdi.

"Orada, ayakta dururken öyle genç görünüyorsunuz ki," dedi Taeko. "Bir asker gibi."

"Çok uygunsuz bir benzetme, canım. Bir yargıcı asla bir askere benzetmemelisin. Bir zamanlar Almanya'da bir sirkte gördüğüm aslan terbiyecisini hiç unutmadım. işte Bay Honda tıpkı ona benziyor."

“Bence bu daha da uygunsuz kaçtı, sevgilim.” Taeko’nun bu konuşmalardan müthiş hoşlandığı belliydi.

“Burada poz filan vermeye çalışmıyorum, inanın. Burada durmamın nedeni, güneşin batışını ve bahçedeki genç çifti görebilmek.”

“Onları görebiliyor musunuz?”

Taeko gelip Honda’nın yanında durdu, Şigehusa da ağır ağır doğruldu.

Bahçe, üçüncü kattaki pencerenin altında göz alabildiğine uzanıyordu. Denize inen bir patikayla çevrilmiş, yuvarlak bir bahçeydi; fundaların arasına banklar yerleştirilmişti. Birkaç aile, havlularını omuzlarına atmış, daha aşağıdaki havuzdan dönüyordu. Uzun akşam gölgeleri çimenlere düşüyordu.

Momoko ile Toru el ele, dairenin ortalarında bir yerde yürüyorlardı. Gölgeleri doğuya doğru iyice uzamıştı. Sanki iki tane, kocaman köpekbalığı ayaklarını ısırmaktaydı.

Toru’nun gömleği akşam yeliyle kabarmıştı, Momoko’nun da saçları uçuşuyordu. Son derece sıradan bir genç kızla bir delikanlıydılar; ama Honda için bir tül, bir örümcek ağı kadar maddesizdiler. Gölgelerinse maddesi vardı. Gölgeler, bir kavramın derin hüznü o ikisini yutmuştu. Yaşam değil bu, diye düşündü Honda. Bağışlanması çok daha güç olan bir şeydi. En korkuncu da, Toru’nun da bunu bilmesiydi.

Gölge maddeyse, ona tırmanan, tepeden tırnağa saydam olan şey de kanatlar olmalıydı. Uç! Hadi, kalabalığın üstüne uç! Kollar, bacaklar ve başlar çok fazla, aşırı derecede somuttu. İçindeki küçümseme biraz daha güçlü olsaydı Toru kızın elinden tutup uçup gidebilirdi; ama Honda ona bunu yasaklamıştı. Yaşlılığın getirdiği bütün yetersizliğine rağmen, kıskançlığını harekete geçirip bu genç çifte kanat takmak için yanıp tutuşuyordu; ama kıskançlık bile artık içini yakmıyordu. Evet, o duygunun ne olduğunu şimdi anlıyordu; Kiyoaki ile İsao’ya karşı hissettiği en temel duygu, zeki bir erkeğin içindeki bütün duygusallığın kaynağı olan şeydi: kıskançlık.

Pekâlâ. Diyelim ki Honda, Toru ile Momoko’nun gençliğin en temel, en az çekici lokmaları olduğuna inanıyor. Onların bir çift kukla gibi davranıp birbirlerinin kollarına atılacaklarını biliyor. Bunun için Honda’nın bir tek parmağını oynatması yetecekti. Sopayı tutan iki ya da üç parmağını oynattı. Çimenlerin üzerindeki çift, taşlı patikaya doğru ilerledi.

“Şunların haline bakın! Oturmuş onları bekliyoruz, onlarsa gittikçe daha çok uzaklaşıyorlar.”

Taeko bir elini kocasının dirseğine dayamış, ayakta duruyordu. Heyecanlı

olduğu sesinden belliydi.

Yüzlerini denize dönmüş olan genç çift, fundaların arasından geçip kaba tahtadan yapılmış banklardan birine oturdular. Honda, başlarının duruşundan, denizi seyrettiklerini anladı. Bankın altından siyah, top gibi yuvarlakça bir şey çıktı. Honda bunun bir köpek mi yoksa bir kedi mi olduğunu çıkaramamıştı. Momoko şaşırarak doğruldu. Toru da hemen ayağa kalkarak ona sarıldı.

"Neler oluyor?" Pencereden onları izleyen ana babanın sesi, hindiba çiçeğinden işlenmiş bir ipek gibi havada süzüldü.

Honda bakmıyordu. Her şeyin farkında olan kişi, gözetleme deliğinden bakmıyordu. Burada, bu aydınlık pencerenin önünde, bilincinin buyruğu olan devinimleri yüreğinde yarı yarıya canlandırıyor, sonra da bütün yetilerinin gücüyle onlan yönlendiriyordu.

"Gençsiniz; çok daha aptalca bir canlılık sergilemelisiniz. İçinizde fırtınalar mı yaratmalıyım? Belki de beklenmedik bir yıldırım? Peki, alışılmadık türde, elektrikli bir fenomene ne dersiniz? Ya da Momoko'nun saçlarından fışkıran alevlere?"

Ağaçlardan biri dallarını bir örümcek gibi denize uzatmıştı. Gençler ağaca tırmanmaya başladılar. Honda, yanı başında duran çiftin gerildiğini duyumsadı.

"Pantolon giymesine izin vermemeliydim." Taeko ağlamaklıydı. "Küçük yaramaz!"

Gençler bacaklarını dallara dolayıp bir aşağı bir yukarı sallanmaya başladılar. Yere yapraklar döküldü. Sanki ağaçlardan biri ansızın çıldırmıştı. İki gençse akşam göğüne karşı bir çift kocaman kuşu andırıyordu.

Ağaçtan önce Momoko atladı. Ama yeterince çevik davranamamış, saçları alttaki dallardan birine takılmıştı. Toru peşinden atlayıp saçları kurtarmaya çalıştı.

"Birbirlerine âşıklar." Taeko gözyaşları içinde başını durmadan sallıyordu.

Ama Toru gereğinden çok oyalanıyordu. Honda aynı anda, oğlanın kızın saçlarını daha da dolamaya çalıştığını anladı. Abartılı çabaları kızın canını yakmıştı. Kendisine yardım edildiğini sanan Momoko, daldan kurtulmayı denedi. Keskin bir acı duydu. Çabaladıkça, hiç istememesine karşın işler daha da kötüye gidiyormuş gibi yapan Toru, alttaki dalı iyice büktü. Sırtı ona dönük olan Momoko, uzun saçlarını çekti, Ağlıyordu; elleriyle yüzünü kapamıştı.

Geniş bahçenin karşısından, üçüncü katın penceresinden bakıldığında görünen şey, balmumundan yapılmış bir sahnedeki sessiz, küçük bir pandomimdi sanki. Akşam göğü görkemliydi; bir çığ denize dökülüyor, ışık en

parlak haliyle bulutlardan denize doğru akıyor, güneşten arta kalanlarsa akşamüstünü delip geçerek denize dökülüyordu. Işık yüzünden ağaçlar, koydaki adalar giderek yaklaşıyor, kesin, ince çizgileri renkleniyordu. Havadaki duruluk korkunçtu.

“Birbirlerine âşıklar,” dedi Taeko, bir kez daha.

Parlak bir gökkuşağı denize doğru bir kavis yapmıştı; tıpkı bütün bunların çılgınlık olduğunu düşünen Honda’nın yüreğindeki güneş ışığının ansızın yüzeye çıkıvermesine benziyordu.

24

Toru’nun güncesinden alıntılar:

Momoko konusunda yapmakta olduğu pek çok hatayı hoş görmem olası değil. Nedeni, insanın berraklıktan başlamak zorunda olması; bir yanlış hesap düşlemi, düşlem de güzelliği yaratır.

Hiçbir zaman, güzelliğin düşlemi, düşlemin de yanılgıyı yarattığına inanacak kadar güzelliğe düşkün biri olmadım. Sinyal istasyonunda yeni çalışmaya başladığım sıralarda, bazen bir geminin kimliğini yanlış tanımlardım. Özellikle geceleri, direk ışıklarının arasındaki uzaklığın saptanması güçleştiğinde. küçücük, önemsiz bir balıkçı gemisini uluslararası bir yük gemisi sanarak, ona kendini tanıtması için sinyal gönderirdim. Böylesine resmi bir işleme alışık olmayan balıkçı gemisi, bazen ışıkla ünlü bir film yıldızının adını verirdi. Yine de bu, büyük bir güzellikle ilintili bir şey değildi.

Momoko’nun güzelliği elbette bütün nesnel ölçütlere uyuyor. Aşkı benim için gerekli; ona kendini keseceği kılıcı ben vermeliyim. Kâğıt açacağı yetersiz kalacaktır.

En inatçı, ısrarcı isteklerin sağduyu ya da iradeden değil, cinsel arzudan kaynaklandığını iyi bilirim. Cinselliğin ayrıntılı istemleri bazen yanlışlıkla, mantıklı şeyler sanılır. ikisini birbirine karıştırmak istemiyorsam, cinselliğimi doyurmak için kendime başka bir kadın bulmalıyım. Şeytanın en yoğun, en incelikli arzuları bedensel değil, tinsel bir yaraya yöneliktir: İçimdeki şeytanı öyle iyi tanıyorum ki. Bu şeytan, bilinçliliğin ısrarcı isteklerinde yatıyor; bilinçlilik arzuya dönüşüyor: Bir başka deyişle, rolünü en karanlık derinliklerde oynayan duruluğun en kusursuz biçimi bu.

Bazen, ölmüş olsaydım çok daha iyi olurdu, diye düşünüyorum. Çünkü tasarılarım ancak ölümün öteki yüzünde gerçekleştirilebilir: Gerçek perspektifi bir tek orada bulabilirim. Hâlâ yaşıyorken bunu başarmak olanaksız. Özellikle, henüz on sekiz yaşındaysan!

Hamanaka ailesini anlamakta güçlük çekiyorum. Beş-altı yıl nişanlı kalmamızı istiyorlar; ama ikimizi sık sık bir araya getirerek toplumun durumu açıkça anlamasını sağlamaya, böylece de amaçlarına bir an önce ulaşmaya çalışıyorlar. Peki ama neye güveniyorlar? Kızlarının güzelliğinden bu kadar mı eminler? Yoksa sözünden dönen, evlenmekten vazgeçen kişinin ödemesi gereken tazminata mı bel bağladılar?

Hayır; doğru dürüst, gerçekçi hesaplar yaptıklarından kuşkuluyum. Erkekle kadın arasındaki ilişkiye bakış açıları son derece kaba saba ve sıradan. Zekâ derecemi öğrenince attıkları hayranlık çığlıklarına bakılırsa, bütün güçlerini yeteneği, özellikle para kazanma yeteneğini irdelemek için harcıyorlar.

Hokkaido'dan döndüğüm gün Momoko beni Karuizawa'dan aradı. Beni görmek istiyormuş; Karuizawa'ya gitmeliymişim. Bunun, ana babasının düşüncesi olduğundan eminim. Sesinde yapay bir tını vardı, kaba davranmayı göze alabildim. Üniversiteye giriş sınavları için canla başla ders çalıştığımı, nazik çağrısını kabul edemeyeceğimi söyledim. Almacı yerine bıraktığımda, nedense içimi beklenmedik bir hüzün yalayıp geçti. Yadsımak bir bakıma teslim olmak gibi bir şey; teslim olmanınsa insanın özsaygısına gölge düşürmesi oldukça doğal. Bundan korkmuyorum.

Yaz neredeyse bitti sayılır. Hızla tükendiğinin farkındayım. Üstelik, sözcüklerin dışavurabileceği kadar güçlü bir biçimde. Bugün gökyüzünde, atılmış pamuğa benzeyen bulutlarla kümülüs bulutları vardı; havaysa hafifçe ısırıyordu.

Aşk bir kovalamaca, oysa duygularım herhangi bir şeyi kovalamak zorunda değil.

Momoko'nun bana Şimoda'da verdiği küçük armağan şu anda masamın üzerinde. Çerçevelenmiş, beyaz bir mercan parçası. Arkasında, okla delinmiş iki yüreğin üzerinde, "Momoko'dan Toru'ya" yazısı var. Böylesine çocukça zevkleri hâlâ nasıl sürdürebildiğini aklım almıyor. Kutu, salladığın zaman beyaz deniz kumları gibi dökülen, minicik kalay yapraklarıyla dolu, camı da yarısına kadar maviye boyanmış. Tanıdığım Suruga Koyu, on üç santimetre karelik bir çerçevenin içine hapsedilmiş ve kız arkadaşımın bana zorla kabul ettirmeye çalıştığı coşkunun bir minyatürüne dönüşmüş. Ama küçük olsa da mercanda kendine özgü bir görkem, buz gibi bir acımasızlık var; Momoko'nun coşkusuna benim dokunulmaz bilinçliliğim işlemiş.

Varlığımdaki güçlükler nereden geliyor? Ya da varlığımdaki o tekinsiz yumuşaklık ve sevimlilik?

Bazen bana kişiliğimi oluşturan şey, akla yatkın bir olanaksızlıkmış gibi geliyor, onun için de her şey olası.

Sorun, kişiliğime ilişkin yanıtlanması güç sorular sormam değil. Herhangi bir dürtü duymaksızın yaşıyor, davranıyorum: ama bu, aralıksız devinim kadar imkânsız bir şey. Ayrıca bu benim yazgım da değil. Peki, imkânsız olan nasıl yazgı olur?

Dünyaya geldiğim andan beri varlığım sağduyuya karşın uçtuğunu biliyordu galiba. Herhangi bir kusurla doğmadım. Eşi bulunmaz bir kusursuzluk örneği, kusursuz bir film negatifi olarak doğdum. Oysa dünya, kusurlu pozitiflerle dolu. Onlar için beni banyo etmek, bir pozitife dönüştürmek kim bilir ne korkunç bir şey olurdu. İşte benden bunca korkmalarının nedeni.

Benim için en büyük eğlence kaynağı, kendime her zaman sadık olmam: bu kendime verdiğim bir emir adeta. Oysa olanaksız bir şey bu. Bu emre uymaya çalışsaydım, o anda ölmüş olurdum. Tek açıklaması, varlığımın anlamsızlığını birliğe zorlamak olurdu.

Özsaygım olmasaydı, her şey çok daha kolaylaşırdı. Özsaygım olmasaydı, ötekilere de kendime de her türden çarpık görüntüyü kolayca kabul ettirebilirdim. Öte yandan, düzelmeyecek bir biçimde canavarlaşmak, son derece insanca bir şey değil mi? Oysa dünya, ancak canavarlaşma gerçekleştikten sonra kendini güvende hissediyor.

Çok dikkatliyim ama özümü koruma içgüdüm beni fazlasıyla eksik, noksan birine dönüştürüyor. Bu da öyle parlak bir eksiklik ki, boşlukta rahatça esen rüzgâr bazen beni sarhoş ediyor. Tehlike sıradan bir şey olduğu için, herhangi bir bunalım söz konusu değil. İnsanda denge duygusunun olması çok güzel, mucizevi bir dengem olmasaydı yaşayamazdım; ancak bu ansızın ateşli bir dengesizlik düşüne dönüşüyor ve çöküyor. Denetim ne kadar güçlü olursa şiddet eğilimi de o kadar artıyor, bense kumanda düğmesine basmaktan yorgun düşüyorum. Kendi uysallığıma inanmalıyım. Kibar ve uysal olmanın benim için ne büyük bir özveri olduğunu kimse bilemez.

Yaşamım salt bir görevdi bugüne kadar. Sakar, acemi bir tayfa gibiydim. Görevden kaçmanın tek yolu, deniz tutması ve kusmamdı. İşte bu mide bulantısı, dünyanın aşk dediği şeyin karşılığı.

Nedense Momoko benimle eve gelmeye çekiniyor. Okuldan sonra Renoir'da bir saat kadar oturup konuştuk. Bazen lunaparka gidip dönme dolaba biniyor. masumca eğleniyoruz. Hamanaka'lar kızlarının eve geç dönmesini sorun etmiyorlar, yeter ki hava kararmadan evde olsun. Arada bir onu sinemaya götürüyorum. Ama geç kalacağımızı ana babasına mutlaka önceden haber veriyoruz. Herkesin gözü önünde gerçekleşen bu buluşmalar bana fazla zevk vermiyor; arada bir gizlice buluşuyoruz ama çok kısa bir süre için.

Momoko bugün yine Renoir'a geldi. Belki biraz demode ama öğretmenlerine ilişkin tatsız şeyler söyler, arkadaşlarıyla ilgili dedikoduları aktarır. film yıldızlarının çıkardığı rezaletlerden söz ederken, kayıtsızlık maskesinin ardına gizlenerek konuşurken, herhangi bir genç kızdan farksız. Erkekçe bir hoşgörü göstererek onunla azıcık dalga geçiyorum.

Daha ayrıntılı yazma cesaretinden yoksunum; çünkü yüzeydeki çekingenliklerim öteki delikanlıların bilinçaltı çekingenliklerinden hiç de farklı görünmüyor. Sapkınlıklarım olabilir ama Momoko bunlardan habersiz. Ben de duygularımı kendi haline bırakıyorum. Hiç istemeden dürüst ve içten davranıyorum. Gerçekten böyle biri olsaydım, kişiliğimdeki ahlaksal çelişkiler, deniz çekildiği zaman ortaya çıkan sığ çamurlar gibi gözler önüne serilirdi; oysa asıl sorun henüz ortaya çıkmayan sığlıklarda. Sular çekilirken öyle bir noktadan geçiyorlar ki, orada benim öfkelerim herhangi bir delikanlının öfkelerinden farksız; alnımı kırıştıran üzüntü, herhangi birinin alnında beliren çizgiden farksız bir çizgi oluşturuyor orada. Hayır, beni tam o noktadayken yakalamak Momoko'ya nasip olmayacak.

Kadınların sürekli sevilip sevilmediklerini merak ettiklerini, hep bu kaygıyla boğuşup durduklarını sanırdım. Yanılmışım. Momoko'yu böylesi kaygılara salmak isterdim, oysa küçük, çevik yaratık her seferinde kaçıp kurtuluyor. Ona âşık olmadığımı söylesem bile hiç yararı olmaz. Yalan söylediğimi sanır. İzlemem gereken tek yol, sabırla beklemek ve onu kıskandırmak.

Bazen kendi kendime, bütün o gemileri karşılarken olanca duyarlığımı bol keseden harcamakla, şöyle ya da böyle değişmiş olamaz mıyım, diye soruyorum. Gemiler bilinçliliğimden doğdular, birer deve dönüştüler ve bir ada kavuştular. İşte ancak oraya kadar benim sorumluluğumdaydılar. Bir kez limana girdiler mi, başka bir dünyaya ait oluyorlardı. Bense başka gemileri karşılamakla meşguldüm. Hem gemi hem de liman olma

yeteneğinden yoksundum. İşte kadınların istediği şey bu. Kadın kavramı, duyumsanabilen gerçekliğe dönüştüğünde limandan ayrılmayı kabul etmeyecektir.

Kavramın ufukta giderek biçimlendiğini görmek bana her zaman gizli bir gurur ve zevk vermiştir. Dünyanın dışından elimi uzatıp bir şey yarattım; dünyaya getirilme duygusunu tatmadım. Duşun altına sokulan bir çamaşır gibi dünyaya getirilişimi duyumsamadım. Beni dünyada var edecek bir yağmur inmedi tepemden. Bilincim, düşünsel boğulmanın tam kıyısında uygun, tensel bir yardımın uzanacağından emindi. Çünkü gemi geçip gitti. Asla durmadı. Denizden esen yeller her şeyi benekli mermere, güneşse yüreği kristale dönüştürdü.

Acıklı derecede kendi kendine yeterli bir insanım. İnsanlara her dokunuştan sonra ellerimi yıkama alışkanlığının ne zaman başladığını bilmiyorum; bunu yapmadığım sürece kendimi kirlenmiş hissederim. İnsanlar bu alışkanlığımı, az rastlanan bir titizlik olarak tanımladılar.

Bahtsızlığımın kökeninin doğayı tanımamakta yattığı açık. Doğayı tanımamam çok doğal; çünkü bütün kuralları içeren doğa insanın yandaşıdır, oysa benim "doğam" öyle değildi. Tanımama işlemini kibarca başardım. Şımartılmadım, pohpohlanmadım. Beni yaralamak için yaygara koparan insanların gölgelerini hep üzerimde hissederken, başkalarını yaralayacağı kesin olan kibarlığımı hep özenle kullandım. Biri bu özende, son derece insanca bir kaygı bulabilir. Ama "kaygı" sözcüğü bile tatsız bezginlik parçacıkları içeriyor.

Kendi varlığımın doğasıyla dünyada olup bitenlerinkini karşılaştırdığımda, duyarlı, karmaşık, uluslararası sorunların ve benzerlerinin hiç de sorun olmadığını anladım. Politika, sanat ve ideoloji bir sürü karpuz kabuğundan başka bir şey değil. Deniz kıyısında unutulan karpuz kabukları; gündoğumunun rengini çağrıştıran, belli belirsiz bir pembelik sayılmazsa, beyaz olan kabuklar. Gerçi kaba saba olandan nefret ederim ama onlarda sonsuz yaşam olasılığını gördüm.

Anlayamama ve yanılgı, içimin derinliklerini durmaksızın araştırmaktan yeğmiş gibi görünüyor. Derinlikler demek, en iğrenç düşmanlık olmaksızın var olamayacak, tanımlanması olanaksız kabalık ve terbiyesizlik demek. Bir gemi beni hiç anladı mı? Oysa ben onu anlayabiliyordum. Ruhsuzca, tam bir titizlikle bana adını bildirir, başkaca tek sözcük etmeden limana girerdi. Hiçbirinin bunun farkında olmaması,

gemiler için büyük şanstı. İçlerinden biri en küçük bir kuruntuya kapılsaydı, o anda bilincim tarafından yeryüzünden silinirdi.

Kendimi bir insan gibi hissetmemenin nasıl bir şey olacağını bana duyumsatan, duyarlı bir makine yaptım. İngiliz vatandaşlığına geçen biri kendini özgün İngiliz'den daha İngiliz hisseder, derler; ben de insanlık konusunda bir insandan daha çok uzmanlaştım. Kokusuz çiçekler yoluyla, insanları belli çiçeklerin kokusuyla büyülemenin, belli duygulara tutsak etmenin yollarını bulguladım.

İşte, asıl önemli olan görmek. Sinyal istasyonunda uluslararası bir yük gemisinin denizdeki belli bir uzaklıktan nasıl göründüğünü, eve bir an önce ulaşmak için limana nasıl on iki buçuk mil hızla girdiğini gördüm. Bu önemsizdi; gerçekte gözlerim ufkun çok ötesinde uzanan, görünmez bir ülkeye dikilmişti. Görünmeyeni görmek nasıl bir şey? O son görüntüdür; bütün görmelerin sonundaki yadsıyış, gözün kendisini yadsımasıdır.

Ancak bazen, bütün bu düşüncelerin, tasarıların bende başlayıp yine bende son bulmasından korkuyorum. En azından sinyal istasyonundayken öyleydi. Bütün biçimler o küçük odada cam parçacıkları gibi uçuşuyor. Işıklarını duvarlara, tavana düşürüyor. geride hiçbir iz bırakmıyorlardı. Aynı şey öteki dünyalar için de geçerli değil midir?

Kendi kendime dayanarak yaşamayı sürdürmeliyim. Çünkü ben sürekli havada yüzüyor, yerçekimine direniyor, olanaksızın sınırlarında geziniyorum.

Dün okulda, bilgisini gösterişli bir biçimde sergilemekten hoşlanan öğretmenlerimizden biri, bir Yunan şiirinden bazı dizeler okudu:

Tanrıların ihsanıyla doğanların görevi,
Bu ihsanı boşa harcamamak için Güzel ölmektir.

Bütün yaşamı bir görev olan benim için, yukarıda sözü edilen türden bir görev olamaz. Çünkü bildiğim kadarıyla, bana herhangi bir ihsan bağışlanmış değil.

Gülümsemek ağır bir yüke dönüştü, ben de bir süre Momoko'yla görüşmeme kararı aldım. Canavarı bir anlığına gösterirken, son derece sıradan, somurtkan, öfkeli bir çocuk görüntüsü sergiliyorum. Böyle üstü örtük bir biçimde rol yapmak baştan sona aptalca bir şey; azıcık da olsa

bir dürtü hissetmeliyim. Güçlü bir duygu hissetmek için bir neden aradım. En mantıklısını da buldum: içimde uyanan aşk.

Neredeyse gülmekten katılıyordum. Çünkü aşksızlığın önemini apaçık bir önerme olarak ayrımsamıştım. İstendiği anda, gelişigüzel sevmenin özgürlüğü. Yazın bir gölgede kestiren bir kamyon sürücüsü gibi; uyanır uyanmaz yeniden yollara düşeceği kesindir. Eğer özgürlük aşkın özü değil de düşmanıysa, o zaman dost da düşman da avucumda demektir.

Surat asmam işe yaradı. Çok doğaldı çünkü özgür aşkın aldığı biçimdi o; bir yandan yadsırken bir yandan da isteyen aşkın.

Momoko hemen iştahını yitirdi. Kaygılı gözlerle, küçük bir kuşa bakar gibi bana bakıyordu. Mutluluğun kocaman bir Fransız ekmeğiymişçesine herkese eşit oranda dağıtılması gerektiği türünden, incelikten yoksun bir inancı vardı. Birinin mutluluğunun, öteki için mutsuzluk demek olduğuna ilişkin sayısal ilkeyi anlayamıyordu.

"Bir şey mi oldu?" Suskun bir felaketin gölgelediği yüzdeki o zarif dudaklara hiç yakışmayan bir soruydu.

Kayıtsız bir tavırla güldüm, yanıtlamadım.

Soruyu yalnızca bir kez sordu. Az sonra da kendini bütünüyle kendi söylediklerine kaptırdı. İyi bir dinleyici için susma sırası gelmişti.

Bir ara gözüne, sağ elimin ortaparmağındaki yara ilişti: o günkü beden eğitimi dersinde beygirden atlarken yaralamıştım. Yara bandını görür görmez rahatladı. Yüzümün asılmasına neyin yol açtığını anlamıştı.

Daha önce fark etmediği için özür diledikten sonra, çok acıyıp acımadığını sordu; ilgisi içtendi. Hiç acımadığını söyledim, ters ters.

Gerçekten de acımıyordu. Böylesine basit bir açıklama bulduğu için onu kolayca bağışlayamazdım. Yara bandını ondan gizlemeye hiç çalışmamıştım, yine de bu kadar geç ayrımsaması canımı sıkmıştı.

Onu yatıştırmak için birkaç kez hiç acımadığını yineledim. Yürekli davranmaya çalıştığımı, yapay bir cesaret sergilediğimi düşündüğünü yüzünden okuyordum, ne olursa olsun acıdığını itiraf etmemi sağlamak için, gittikçe daha çok düşüyordu üstüme.

Hemen bir eczaneye gidip yara bandını değiştirmemizi önerdi. Eskisinin kirden rengi dönmüştü, tehlikeliydi. Ben karşı koydukça o daha çok ısrar ediyordu. Sonunda birlikte eczaneye gittik, eskiden hastabakıcı olduğu anlaşılan bir kadın bandı değiştirdi. Momoko başını dehşetle yana çevirmişti, böylece yaranın küçücük bir çizik olduğu gerçeğini ondan

gizleyebildim.

Şimdi nasıl, diye sordu içtenlikle.

"Kemik görünüyor."

"Olamaz! Ne korkunç!"

"Kaygılanmana gerek yok," dedim somurtarak.

Parmağımın kangren olup kesilebileceğine şöyle bir dokundurmak bile onu dehşete düşürmüştü. Aşırı korkusu, cinsel bencilliğini apaçık ortaya vuruyordu: ama bu beni hiç sevindirmedi.

Bir yandan yürüyor. bir yandan da konuşuyorduk. Her zamanki gibi asıl konuşan oydu. Evinin sıcaklığı, aydınlığı, rahatlığı içinde mutluydu. Ana babasından yana en küçük bir kuşkusunun olmaması sinirime dokundu.

"Annen başka bir erkek ya da erkeklerle sessiz geceler geçirmiştir mutlaka. Epeyce uzun yaşamış."

"Kesinlikle olamaz."

"Nereden biliyorsun? Sen doğmadan önce pek çok şey olmuş olabilir. Ağabeylerine sor."

"Yalan söylüyorsun."

"Babanın da bir yerlerde güzel bir metresi mutlaka vardır."

"Hayır, kesinlikle yok."

"Elinde kanıt var mı?"

"Korkunçsun! Kimse bana daha önce böyle korkunç şeyler söylememişti!"

Kavga etmek üzereydik; kavgalardan hiç hoşlanmam. Somurtup susmak gerekiyordu.

Korakuen havuzunun aşağısındaki kaldırımdaydık. Havuz her zamanki gibi ucuz eğlence arayanlarla doluydu. Genç çiftlerden pek azına iyi giyimli denilebilirdi. Hepsi de hazır gömlekler ve modaya uygun, makinede örülmüş kazaklar giymişti. Bir çocuk ansızın sokağın ortasına çömelip bira kapağı toplamaya başladı. Annesi onu azarladı.

"Bu kadar kötü olmak zorunda mısın?" Momoko ağlamak üzereydi.

Kötülük etmiyordum. Kendini beğenmişliği hoş görmemem, benim açımdan kibarlıktı. Bazen insanı korkutacak kadar ahlaklı bir yaratık olduğumu düşünürüm.

Yürüye yürüye Mito Tougawa ailesine ait olan Korakuen bahçesinin kapısına geldik: "Beyefendi hep dünyanın iyiliğini düşünür; kendi keyfi ancak ondan sonra gelir." Korakuen, yani 'Sonradan Gelen Keyfi Bahçesi' adı buradan geliyordu. Eve çok yakın olmasına karşın daha önce hiç gelmemiştim buraya. Kapıdaki levhada, bahçenin dört buçukta kapandığını, saat dörtten sonra bilet satılmadığını okuduk. Dörde on vardı. Momoko'yu hemen içeri soktum.

Biz kapıdan geçerken güneş tam tepemizdeydi. Ekim başlarının böcekleri vızıldıyordu.

Çıkmakta olan yirmi kişilik bir grupla karşılaştık. Bunun dışında patika boştu. Momoko elimi tutmak istedi ama ona yara bandını gösterdim.

Bu öğle sonrasında, asılsız duygularla, neden âşıklar gibi eski bahçenin sessiz patikasında yürüyorduk? Yüreğimde mutsuzluğumuzun bir resmi vardı elbette. Güzel bir sahne yüreği tehdit ediyor, ateşler, ürpertiler içinde kıvrandırıyordu. Yeteri kadar duyarlılığı olsaydı Momoko'nun sayıklarcasına konuşmalarını dinlemekten hoşlanabilirdim. Dudaklarının, kavranılmaz olanla karşılaştığında nasıl dehşetle açıldığını görmek hoş olabilirdi.

Tam anlamıyla baş başa kalabilmemiz için Uyanış Çağlayanı'nın yanından geçip ilerledim. Çağlayan kurumuştu, havuzun suyuysa bulanıktı. Su çekirgelerinin suyun yüzeyinde bıraktığı izler ağ gibiydi. Bir kayanın üzerine tüneyip havuza bakmaya başladık.

Sonunda sessizliğimi korkutucu bulmaya başladığını görebiliyordum. Suskunluğumun kaynağını bilmediğinden emindim. Bir coşkuyu denemek için ortaya atmış ve bir başkasının aklını nasıl karıştırdığını görünce büyülenmiştim. Coşku olmaksızın da birçok yolla birbirimize bağlanabiliriz.

Gölün -daha doğrusu bataklığın- yüzeyi yapraklarla, dallarla kaplıydı ama şurası burası batan güneşin son ışınlarını yakalıyordu. Duruma uygun düşmeyen ışık, gölün sığ tabanında birikmiş olan yaprakları tatsız bir düşe dönüştürüyordu.

"Şuraya bak. Üzerine ışık tutsaydın, yüreklerimizin de bu kadar sığ ve kirli olduğunu görürdün."

"Benimki değil. Benimki derin ve temiz. Keşke sana gösterebilseydim."

“Sıradışı olduğunu nasıl söyleyebiliyorsun? Kanıt göster”

Sıradışı biri olarak, bir başkasının da aynı şeyi ileri sürmesi tepemi attırmıştı. Bu kadar sıradan biri, sıradışı olduğunu nasıl ileri sürebilirdi?

“Biliyorum, işte o kadar.”

İçine düştüğü cehennemi çok iyi hissedebiliyordum. Bir kez olsun kendini kanıtlama gereksinimi hissetmemişti. Keder damlatan bir mutluluğa gömülmüş, genç kızlara özgü cicili bicili şeylerden aşka kadar her şeyi bu bulanık sıvının içinde eritmişti. Ta boğazına kadar kendisiyle dolu bir küvetin içindeydi. Evet, tehlikeli bir konumdaydı ama yardım istemeye hazır değildi; gerçekten de uzatılan yardım elini geri çevirdi. Oysa onu yaralamak için önce küvetten çıkarmak gerekiyordu. Yoksa kılıç kısa kalacak, sıvıyı delip geçemeyecekti.

Akşamın çöktüğü korulukta ağustosböcekleri ötüyordu, kuş cıvıltılarına zaman zaman otoyoldan gelen homurtu karışıyordu. Bataklığa doğru iyice uzanmış bir daldaki örümcek ağına takılmış olan yaprak, her dönüşünde kutsal bir ışık yansıtarak sallanıyordu. İncecik bir döner kapı gökkubede yüzüyordu sanki.

Hiç konuşmadan onu izledik. Her dönüşünde bu koyu altın renginin gerisinde hangi dünyanın açıldığını soruyordum kendime. Rüzgârda dönüp dururken, gerisinde uzanan, havaya asılı minicik bir kentteki pırıltılı, küçücük bir caddedeki koşuşturmayı bir an için görmeme izin verirdi belki.

Kaya soğuktu. Acele etmeliydik. Parkın kapanmasına yalnızca yarım saat kalmıştı.

Bir şeytantırnağı kadar sinir bozucu bir yürüyüştü. Bahçenin suskun güzelliği, yerinde duramayan günbatımının pençesine düşmüştü. Gölün üstündeki su kuşları hareket halindeydi, telef olmuş süsenlerin hemen yanındaki çalı yoncalarının pembesi solmuştu. Kapanış saati bizi acele etmeye zorluyordu ama acelemizin tek nedeni bu değildi. Sonbahar bahçesinin yüreklerimizi ağırlaştıran havasından ürkmüştük; adımlarımızın hızının içimizdeki sesleri, yüksek devirli bir plak gibi tizleştirmesini istiyorduk.

Yuvarlak patikada karşımıza çıkan bir köprüde durduk. Görünürde kimseler yoktu. Gölgelerimiz köprünün gölgesiyle birlikte salınan sazanların üzerinde uzamıştı. Karşı kıyıdaki kocaman ilaç reklamı hoşumuza gitmediği için sırtımızı göle döndük. Bodur bambularla kaplı, küçük, yuvarlak, yapay bir tümseğe bakıyorduk. Batan güneşin fırlattığı

ağ, arkadaki korunun üzerine inmişti. Şiddetli ışığa direnen, ağa yakalanmamak için çırpınan son balık gibi hissediyordum kendimi.

Belki de başka bir dünyayı düşlüyordum. Ölümü içeren bir an, bizi, soluk renkli kazaklar giymiş bu iki lise öğrencisini yalayıp geçmişti sanki. Aşk intiharının cinsel dolgunluğu yüreğimi doldurdu. Yardım isteyecek biri değildim; ama yardım gelirse yalnızca bilincim sona erdikten sonra gelir, diye düşündüm. Bilincimin orada, akşam ışığında çürüyüşü neşe saçacaktı.

Küçük gölün batısı nilüferlerle kaplıydı. Nilüfer desteleri akşam esintisinde sallanan denizanaları gibi suyun yüzeyini kaplamıştı. Tozla kaplı, deriye benzeyen yapraklar, tümseğin aşağısındaki vadiyi gözlerden gizliyordu. Işığı yumuşatıyor, öteki yaprakların ışığını, bir akçaağaç dalının zarif gölgesini yakalıyordu. Kararsızca sallanıyor, akşam ışığı için yarışıyorlardı. Çıkardıkları belli belirsiz sesi duyabilecektim sanki.

Devinimlerinin ne kadar karmaşık olduğunu gördüm. Rüzgâr tek yönden gelebilirdi ama onlar öteki yöne doğru başlarını uysalca eğmiyorlardı. Bir nokta sonsuzcasına devinirken, öteki inatla kıpırtısızdı. Yapraklardan biri alt kısmını gösteriyor ama ötekiler onu yansılamıyordu. Sağa sola ağır ağır, bin bir güçlükle eğiliyorlardı. Yüzeyleri yalayan, saplar boyunca aylak aylak gezinen esintiler yoğun bir düzensizlik yaratıyordu. Akşam yelini serin bulmaya başlamıştım.

Çoğu yaprağın orta kısmı tazeydi ama kenarları çürümeye başlamıştı. Çürüme, mantar hastalığını kanıtlayan beneklerden yayılıyor gibiydi. İki gündür yağmur yağmamıştı, yaprakların ortasında, içbükey kısımlarında kahverengi su lekeleri vardı. Ölü akçaağaç yaprakları.

Güneş hala parlıyordu fakat karanlık sinsice yaklaşmaktaydı. Tek tük sözcüklerle konuşuyorduk. Yüzlerimiz birbirine yakın olsa da, birbirimize bir cehennemin derinliklerinden seslenir gibiydik.

“Nedir bu?” Momoko korkmuş gibi, tümseğin hemen altındaki bir öbeği, dolgun, kırmızı ipliklerden oluşmuş yumağı gösterdi.

Pırıl pırıl, kıpkırmızı örümcek nilüferlerinin oluşturduğu bir öbekti.

“Kapanma vakti,” dedi yaşlı nöbetçi. “Lütfen acele edin.”

Korakuen’de geçirdiğimiz akşamüstü bir karara varmamı sağladı.

Önemsiz bir karardı. Momoko’yu bedenen değil de ruhen yaralayacaksam, o zaman hemen bir başka kadın bulmalıydım.

Momoko'yu tabulaştırmak aynı zamanda bir sorumluluk, mantıksal bir çelişkiydi. Ona duyduğum cinsel ilgi, akılcı ilgimin gizli kaynağıysa, o zaman onurumu ayakta tutacak hiçbir şey kalmamış demekti. Onu, "özgür aşk" denilen o ışıltılı asayla yaralamalıydım.

Başka bir kadın bulmak güç olmadı. Okuldan eve dönerken bir dans kulübüne uğradım. Tek yapmam gereken, ustaca olsun olmasın, arkadaşlarımdan öğrendiğim biçimde dans etmekti. Bu sağlıklı alışkınlığı sürdüren pek çok arkadaşım vardı. Her gün okuldan çıkınca, eve kapanıp ders çalışmaya başlamadan önce birkaç saatliğine bir dans kulübüne uğruyorlardı. Onlardan birine katıldım, bir saat kadar Coca-Cola içerek sabırla bekledim. Bol makyajlı, köylümsü bir kız benimle konuştu, ben de onu dansa kaldırdım. Ama peşinde olduğum şey o değildi.

Bir arkadaşımdan böyle yerlerde "namus yamyamları" bulunduğunu duymuştum. İnsan bunların daha çok yaşlı kadınlar olduğunu sanıyor, oysa durum hiç de öyle değil. Bu kadınların kimisi genç olmalarına karşın, delikanlıları eğitmekten kaçınmıyorlar. Oldukça güzel olanların sayısı da umulmayacak kadar çok. Gururları, cinsel açıdan birer uzman olduklarını itiraf etmelerini engelliyor. Gençleri eğitiyor, genç yüreklerde kalıcı izler bırakıyorlar. Genç erkeklerin saflığı, onları şehvete yönlendirmenin verdiği zevki artırıyor, öte yandan bu kadınlarda suçluluk duygusunun bulunmadığı apaçık ortada. Aldıkları zevk, bir başka yerde özenle beslenmiş olan suçluluktan kaynaklanıyor olmalı. Kimisi akıllı ve neşeli, kimisiyse hüzünlü. Herhangi bir ölçüt yok ama hepsi de günah yumurtalarını ısıtan tavuklar gibi. Yumurtalardan civciv çıkartmaktan çok, genç horozların kafalarını gagalamakla ilgileniyorlar.

Akşamın ilerleyen saatlerinde onlardan biriyle, oldukça iyi giyimli, yirmi beş-yirmi altı yaşlarındaki bir kızla tanıştım. Ona Nagisa, yani "Bayan Uçurum" dememi istedi; asıl adını vermedi.

Gözleri neredeyse insanı rahatsız edecek kadar iriydi; ince, kötücül dudakları vardı. Ancak yüzü, köyde yetiştirilmiş bir portakalın o ılık dolgunluğuna sahipti. Göğsü göz kamaştırıcı bir aklıkta, bacakları düzgündü.

"Gerçekten mi?" En sevdiği sözcük buydu. Soru sormaktan hiç çekinmiyor ama her soruyu, "Gerçekten mi?" sorusuyla karşılıyordu.

Babaya saat dokuzda evde olacağımı söylemiştim, yalnızca yemek yiyecek kadar zamanımız kalmıştı. Evini bir haritada gösterdi, telefon numarasını verdi ve yalnız yaşadığı için çekinmeme hiç gerek olmadığını

söyledi.

Birkaç gün sonra onu görmeye gittiğimde neler olduğunu elimden geldiğince ayrıntılı anlatmak istiyorum. Çünkü olanlar cinsel aşırılıkla, fantezilerle ve hayal kırıklıklarıyla öylesine dolu, olaylar öylesine çarpık ki, insan soğukkanlı, nesnel davranacağım derken gerçeklerden uzaklaşabilir; sarhoşluğu betimlerken kavramsallığa düşülebilir. Her üçünü de vurgulamalıyım: cinsel istek, yepyeni bir deneyimin insanı heyecandan titreten bilinemezliği ve cinsel ya da ussal olabilecek, bunaltıcı uyumsuzluk. Bunları birbirinden iyice ayırmalı ve hiçbirinin ötekine el uzatmasına izin vermemeliyim; sonra da onları kusursuz, zarar görmemiş bir durumda başka bir yere yeniden dikmeliyim. Hiç de kolay bir görev değil bu.

Başlarda utangaçlığımı iyice abarttı. "Yepyeni bir deneyim" yaşadığım olgusunu üst üste yineliyor, kendi kendini yatıştırıyordu. Yanlış değerlendirilmek istemediğim gibi, deneyimsizliğiyle bazı kadınların ilgisini çekmeye çalışan o genç adamlardan birinin yerine konulmak da istemiyordum - hiç de çekici bir özellik sayılmaz bu. Böylece, aslında kendini kibir maskesinin ardına gizleyen utangaçlıktan başka bir şey olmayan, incelikli bir cahillik kisvesine büründüm.

Kadın, beni rahatlatma isteğiyle heyecanlandırma isteği arasında bocalar gibiydi; ama gerçekte salt kendisini düşünüyordu. Deneyimleri ona, fazla ateşli derslerin bir delikanlıyı sendeletebileceğini öğretmişti. İşte o tatlı kararsızlığının nedeni buydu. Özenle süründüğü bir parfümdü o. Küçücük bir ibrenin gözlerinde bir o yana bir bu yana sallandığını görebiliyordum.

İstekli ve ilgili halimi kendini heyecanlandırmak için kullandığı öyle belliydi ki, bana bakmasını istemedim. Nedeni utanmam değildi; yine de elimle gözlerini kaparken bunu, utangaçlığıma yorabileceği bir biçimde yaptım. Karanlıkta böyle yuvarlanan bir kadın, herhalde yalnızca üzerinde dönüp duran tekerleği hissedebilir.

Aldığım zevkin daha başlar başlamaz son bulduğunu söylememe herhalde gerek yok. Öyle rahatlamıştım ki. Ancak üçüncü denemede gerçek zevki andıran bir şeyler tadabildim.

Bu bana bir şeyi kanıtladı: Zevk, başladığı andan itibaren düşünsel bir öğe içeriyor:

Bunun anlamı şu: Belli bir uzaklık oluşuyor, bir zevk ve bilinçlilik oyunu, hesaplama ve sayma başlıyor, böylece insan, kendi zevkine

dışarıdan, bir kadının kendi göğüslerine bakması gibi bakamadığı müddetçe hiçbir tat almıyor. Gerçekten de, zevkim daha çok dikenli bir biçim almıştı.

Ancak bir şeyin o ilk, kısa, güçsüz doyumun gerisine gizlenmiş, dikkate değer bir alıştırmadan sonra biçimlenebildiğini öğrenmek, gururumu hiç mi hiç okşamamıştı. Bu ilk şey, kesinlikle dürtünün özü değildi; o gerçekleştirilmesi uzun süren kavramın özüydü. Peki ya zevkten sonraki zekice işlemler? Belki de kavramın yavaş (ya da birden) akışından yararlanarak bir baraj yapıyor ve o barajdan sağlanan elektrik gücünü, dürtüyü azar azar zenginleştirmekte kullanıyorlardır? Öyleyse, hayvansallığa giden düşünsel yol çok uzun demektir.

“Harikasın,” dedi kadın sonradan. “Gerçekten yeteneklisin.”

Aynı çiçek buketiyle kaç gemiyi limandan uğurlamıştı acaba?

Bir çığ gibi akıyorum.

Ancak çökmek ya da kendi kendini yok etmek gibi bir niyetim yok. Aileyi, yuvayı bile bile yok eden, yaralayan, bir cehennemden çığlıkların yükselmesine yol açan bu çığ, kış göğünden üzerime usulca inen bir şey; bunun benim temel yapımla hiçbir ilişkisi yok. Ama çığın başladığı anda, karın yumuşaklığıyla kayalığın sertliği yer değiştiriyor. Felaketin sorumlusu kar. Ona yol açan şeyse sertlik değil, yumuşaklık.

Çok uzun zamandır; aslında doğal tarihin başlangıcından beri inanılmayacak kadar katı olan yüreğim buna hazırdı. Bu yüreğe kabaca, taştan yapılma denilebilir. O en arı biçimde; bir elmas biçiminde.

Ama kışa özgü parlak güneş yüreğimin saydamlığına bile sızıyor. İşte böyle zamanlarda kendimi hiçbir engel tanımayan, kanat takmış biri gibi görüyorum; aynı zamanda yaşamım konusunda hiçbir şey yapmamam gerektiğini de anlıyorum.

Büyük bir olasılıkla özgürlüğe kavuşacağım: Ölüme benzeyen bir özgürlüğe. Düşlediğim hiçbir şeye bu dünyada kavuşamayacağım kesin.

Sinyal istasyonundan bakıldığında Suruga Koyu’nun kışın aldığı görüntü gibi, İzu Yarımadası’ndaki arabaların farlarını bile görebildiğim zamanlardaki gibi, bu gözlerle geleceğin bütün ayrıntılarını görebiliyorum.

Arkadaşlarımın olacağı kuşkusuz. Akıllı olanlar bana ihanet edecek; geride salt aptal olanlar kalacak. Benim gibi birine ihanet edilmesi çok

garip. Bana kalırsa, duruluğumla karşılaşan herkes içinde ihanet etme dürtüsü duyuyor. Böyle bir duruluğa ihanet etmekten daha büyük bir zafer olamaz. Büyük olasılıkla, benim tarafımdan sevilmeyen bütün insanlar sevildiklerini sanıyorlar. Sevdiklerimse herhalde güzel bir suskunluğu sürdürecekler.

Bütün dünya ölümümü isteyecek; ötekileri geçmek isteyen herkes bu ölümü engellemeye çalışacak.

Temizliğim belli ki ufku aşıp o görünmez ülkeye ulaşacak. Dayanılmaz acının sonunda bir tanrı olmaya çabalayacağım belki de. Acı! Ona ilişkin her şeyi bileceğim; mutlak sessizliğin acısını, hiçbir şey olmayan bir dünyanın acısını. Tir tir titreyerek, hasta bir köpek gibi bir köşeye doğru sürüneceğim. Mutlu olanlar çevremi sarıp şarkılar söyleyecekler.

Bunu sağaltacak hiçbir ilaç yok. Hastane yok. İnsanlık tarihinin bir yerlerinde, incecik altın harflerle şöyle yazacak: Toru bir iblisti.

Yirmi yaşına basınca babayı cehennemin dibine göndereceğime ant içerim: Şimdiden plan yapmaya başlamalı.

Momoko'ya buluşma sözü verdiğim yerde Nagisa'yla kol kola dolaşmak hiç de güç olmayacak. Ama ne bu kadar kolay bir çözüme ulaşmak ne de Nagisa'nın zafer sarhoşluğuyla bir budala gibi kendinden geçtiğini görmek istiyorum.

Bana küçük, gümüş bir zincirin ucunda sallanan, üzerine "N" harfi kazınmış bir madalyon verdi. Evde ya da okulda takamam; ama Momoko'yla buluştuğumda boynumdaydı. Yara bandı olayı, kızın ilgisini çekmenin pek kolay olmadığını göstermişti bana. Soğuğa karşın yakası açık bir gömlekle V yakalı bir kazak giydim ve ayakkabı bağlarımı gevşek bırakmaya özen gösterdim. Bağları sıkılarken madalyonun yakanın dışına çıkacağı, güneşte parlayacağı kesindi.

Ayakkabımı tam üç kez bağladığım halde Momoko madalyonu fark etmedi; gerçekten bozulmuştum. Kayıtsızlığı, kendi mutluluğuna duyduğu o sınırsız güvenden geliyordu. Bana gelince; elimden geleni yapıyordum.

Son çare olarak, Momoko'yu büyük Nakano Spor Merkezi'ndeki ısıtılmış havuza götürdüm. Şimoda'daki mutlu yaz günlerimizi anımsatan bu küçük geziye çok sevinmişti.

"Sen gerçek bir erkeksin, öyle değil mi?"

“Herhalde öyleyimdir.”

Erkekle kadın arasındaki bu geleneksel konuşma havuzun yanında, çıplak erkeklerle kadınların ayırt edilemediği şu Harunobu sahnelerinden birinde geçiyordu. Kadınlardan farksız, uzun saçlı erkekler vardı. Cinselliği aşabileceğime inanırım; ama öteki cinsin içinde eriyip gitme dürtüsünü hiçbir zaman duymadım. Bir kadın olmayı asla istemedim. Kadının yapısı başlı başına duruluğun düşmanıdır.

Biraz yüzdükten sonra havuzun kenarına oturdum. Momoko bana doğru eğilmişti. Madalyon ondan on-on beş santim uzaktaydı.

Sonunda gözüne ilişti.

Uzanıp eline aldı.

“N harfinin anlamı ne?” Beklenen soru nihayet gelmişti.

“Tahmin et.”

“Senin adının başharfleri T.H. Peki bu neyin başharfi?”

“Biraz düşün bakalım.”

“Anladım. Nippon,[6] *değil mi?”*

Çok canım sıkıldı. Karşılık vermektense soru sorarak kendime zarar vermeye başlamıştım.

“Bu bir armağan. Kimden dersin?”

“Noda ve Nakamura adında akrabalarım var.”

“Senin akrabaların neden bana armağan versinler ki?”

“Anladım! Tıpkı pusulalarda kuzeyi gösteren N harfi gibi, değil mi? Zaten biçimi de bir pusulayı andırıyor. Bunu sana bir gemicilik şirketi filan vermiş olmalı. Bir geminin suya indirilişi onuruna. Değil mi? Haklı mıyım? Sinyal istasyonuna gönderilmiş bir andaç? Evet. hiç kuşkum kalmadı.”

Momoko gerçekten böyle mi düşünüyor, yoksa kendi kendini mi kandırmaya çalışıyordu, anlayamadım. Belki de huzursuzluğunu masumiyet maskesinin ardına gizlemeye çalışıyordu. Ne olursa olsun, yanıldığını söyleme ihtiyacını artık duymuyordum.

Bundan sonra çabalarımı Nagisa’nın üzerinde yoğunlaştırdım. Soğukkanlı biriydi; onun o donuk, zararsız merakından yararlanabilirdim. Boş zamanın varsa genç nişanlımı uzaktan da olsa görebilirsin, dedim

ona. Hemen kabul etti. Bana birkaç kez Momoko'yla yatıp yatmadığımı sordu. Öğrencisinin öğrendiklerini uygulayıp uygulamadığını merak ediyordu. Ona Momoko'yla Renoir'da buluşacağım günü bildirdim ve beni tanımazdan geleceğine dair söz aldım. Onun sözünde duracak biri olmadığını biliyordum.

Pastaneye girmemizin hemen ardından Nagisa'nın da girdiğini, arkamızda bir yere, fıskiyenin öteki yanına oturduğunu gördüm. Bir kedi gibi sessizce ve tembelce arada bir bize bakıyordu. Momoko'nun suçsuzluğu Nagisa ile beni ansızın daha da yakınlaştırmış gibiydi; sanki sözlerimin çoğu doğrudan Nagisa'ya yöneltilmişti. Şu aptalca. "fiziksel bağ" deyiminin ne anlama geldiğini şimdi anlıyordum.

Nagisa'nın fıskiyenin mırıltıları arasında bizi duyduğundan emindim. Dinleniyor olmanın bilinciyle, ağzımdan çıkan sözcükler belli bir içtenlik kazandı. Momoko keyfimin yerinde oluşuna çok sevinmişti. Kendi kendini, nedenini bilmemesine karşın böyle güzel güzel geçindiğimiz için kutladığını görebiliyordum.

Konuşmaktan yorulunca madalyonu gömleğimin yakasından çıkardım, ucunu ısırdım. Momoko beni paylayacağı yerde mutlu mutlu güldü. Ağzıma gümüş tadı gelmişti; madalyon dilimde bir türlü erimeyen bir ilaç tadı bıraktı. Zincir dudaklarıma, çeneme sürtünüyordu. Ne olursa olsun hoştu. Kendimi canı sıkılan bir köpek gibi hissettim.

Gözümün ucuyla Nagisa'nın ayağa kalktığını gördüm. Momoko'nun açılmış gözlerinden, kadının yanımıza geldiğini, yanı başımızda dikildiğini anlamıştım.

Ansızın kırmızı ojeli tırnaklarını madalyona doğru uzattı.

"Madalyonumu yemeyeceksin, değil mi?"

Doğruldum, ikisini tanıştırdım.

"Araya girdiğim için özür dilerim," diyerek uzaklaştı Nagisa. "Sonra görüşürüz."

Momoko bembeyaz kesilmiş, titriyordu.

Kar yağıyordu. Evde iç karartıcı bir cumartesi geçirdim. Batı tipi merdivenin sahanlığında bir pencere var; sokağa bakıyor. Çenemi pencerenin pervazına dayayıp yere diz çöktüm, karı seyretmeye başladım. Burası, hafta içinde bile sakin bir sokaktır; bugünse kar tekerlek izlerini bile örtmüş.

Kardan loş bir ışık yansıyordu. Gökyüzü karanlıktı; ama kardan yansıyan ışık kendine özgü, tuhaf, bambaşka bir zamanı gösteriyordu. Sokağın karşısındaki evin önü, beton çitin çubukları arasındaki boşluklar karla dolmuştu.

Kahverengi bir palto giymiş, şemsiyesiz, siyah bereli, yaşlı bir adam sağ yanda göründü. Paltosunun önü belirgin bir biçimde şişti. Adam tam orayı kucaklamıştı. Bir paketi, ıslanmaması için göğsüne bastırmış gibiydi. Beresinin altındaki kemikli, çökük yüzünü görebiliyordum; bu yüz iri bedenine hiç uymuyordu.

Tam kapımızda durdu. Ana kapının yanında, daha alçak bir giriş daha vardır. Öteki konuklara hiç benzemeyen, babamdan bir şey istemeye gelmiş, yoksul biri olduğunu düşündüm. Ancak içeri girmek için herhangi bir hamle yapmadan, paltosundaki karları bile silkelemeye yeltenmeksizin öylece durdu; çevresine bakındı.

Önündeki şişkinlik yok oldu. Yere bir paket düştü; sanki adam kocaman bir yumurta yumurtlamıştı. Önce bunun ne olduğunu çıkartamadım. Parlak, rengârenk, yuvarlak bir şeydi. Plastik bir örtüye sarılmış meyve, sebze artıklarıydı. Kırmızı elma, turuncu havuç ve uçuk yeşil kabak kabukları. Sırf bunları atmak için sokağa çıkmışsa, yalnız yaşayan, sıkı bir vejetaryen demekti. Artıklardan oluşan öbek karın üzerinde tuhaf, canlı bir karşıtlık oluşturuyordu. Yeşil kabak kabukları bile soluk alıp verir gibiydi.

Dikkatle öbeğe baktığım için, adamın dönüp yola koyulduğunu epeyce sonra fark edebildim. Küçük adımlarla karı yararak ilerliyordu. Onu arkadan görüyordum. Omuzlarını kamburlaştırmıştı; paltosu hâlâ biçimsizdi, doğal olmayan bir görünüşü vardı. Eskisi kadar değilse de hâlâ şişkindi.

Yürüyüp gitti. Kendisi farkında olmadı ama kapıdan dört-beş metre uzaklaşmıştı ki, paltosundan yere iri bir mürekkep damlasını andıran bir şey düştü.

Ölü bir kuştu; belki de bir karga. Ya da bir hindi. Kara değerken kanatların çıkardığı sesi bile duyabiliyordum sanki; oysa yaşlı adam durmadı.

Kuş bir muammaydı. Oldukça uzaktaydı, bahçedeki ağaçlar; üstüne üstlük yağan kar önünü kapamıştı; görme açımın da bir sınırı vardı. Dürbünle bakmayı ya da gidip yakından bakmayı düşündüm ama elim kolum bağlanmış gibiydi; yerimden kıpırdayamadım.

Nasıl bir kuştu bu? Uzunca bir süre ona baktıktan sonra, bir kuştan çok, bir kadının saçlarına bakıyormuş gibi bir duyguya kapıldım.

Momoko'nun acısı, bir tek sigaradan çıkan bir yangın gibi başladı. İnanılmayacak kadar sıradan olan bir genç kızla bir düşünür aynıdır; her ikisi için de en küçük, en önemsiz şey dünyayı silip süpüren bir kuruntuya dönüşebilir

Tam da benden beklendiği gibi, yalvar yakar oldum. Yüzüne gülüp onu kandırdım; Nagisa için iğrenç şeyler söyleyerek Momoko'nun gözüne girmeye çalıştım. Bu ilişkiyi mutlaka bitirmem gerektiğini söylerken ağlıyordu. Benim de tek istediğimin bu olduğunu ama onun yardımı olmaksızın bunu başaramayacağımı söyledim. Biraz da abartarak, o şeytan kadından kurtulmak için Momoko'nun mutlaka bana yardım etmesi gerektiğini ekledim.

Bana yardım etmeyi kabullendi; ama bir koşulla. Kolyeyi çıkarıp atacaktım, üstelik bunu onun önünde yapacaktım. Kolye benim için hiçbir anlam taşımıyordu, hemen kabul ettim. Birlikte Suidobaşi İstasyonu'nun önündeki köprüye gittik. Kolyeyi çıkartıp Momoko'ya verdim, kendi eliyle ırmağın pis sularına atmasını söyledim. Kızın elinden fırlayan kolye kış akşamına sinmiş güneş ışığına doğru havalandı. Bir mavnanın geçtiği pis kokulu suya çarptı. Momoko göğsüme yaslandı, az önce cinayet işlemiş biri gibi solukları sıklaşmıştı. Yoldan geçenler dönüp ilgiyle bize baktılar.

Özel gece derslerimin başlama zamanı gelmişti. Cumartesi öğleden sonra buluşmak üzere sözleştik, sonra ayrıldık.

Momoko'yu, Nagisa'ya bir mektup yazmaya zorladım.

Mektubu sözcüğü sözcüğüne ben yazdırdım. O cumartesi günü öğleden sonra kaç kez "aşk" sözcüğünü kullandım, anımsamıyorum. Momoko'yla birbirimizi gerçekten seviyorsak, baş başa verip felaketi kendimizden uzaklaştırmalıydık; bunun yolu da düzmece bir mektuptan geçiyordu.

Meiji Bahçeleri'nin yakınlarındaki bir bovling salonunda buluştuk. Birkaç oyundan sonra el ele ılık havada, çıplak gingko ağaçlarının altından geçerek, Aoyama Caddesi'nde yeni açılmış olan bir pastaneye gittik. Yanımda kâğıt mühür ve zarf getirmiştim.

Kızı uyuşturmaya daha yolda yürürken başlamış, kulağına defalarca aşkı fısıldamıştım. Onu giderek deli Kinue'dan farksız birine

dönüştürmüştüm. Soluk alıp vermesini sağlayan tek şey, aşkımıza duyduğu inançtı.

Gerçekliği inkâr edişleri açısından benzeşiyorlardı; Kinue güzel olduğuna, Momoko ise sevildiğine inanıyordu. Ancak Momoko bu yanılgısını sürdürmek için yardıma gereksinirken, Kinue'nun dışarıdan gelecek bir tek sözcüğe bile ihtiyacı yoktu. Ah, Momoko'yu onunla aynı düzeye bir çıkartabilseydim! Bu istekte eğitimsel bir dürtü -yani aşk- olduğu için, ettiğim aşk yeminleri büsbütün yalan sayılmazdı. Ama Momoko gibi bir gerçeklik savunucusunun, bir inkârcıya dönüşmesinde yöntemsel bir çelişki yok muydu? Onu Kinue gibi bütün dünyayla savaşmaya hazır biri haline getirmem kolay olmayacaktı.

Ama o sihirli sözcükleri, seni seviyorum sözünü sonsuzcasına, üst üste yineleyen birinin yüreğinde bir değişim gerçekleşir. Neredeyse âşık olduğuma inanacaktım; dünyanın uzaklaştırılması yüreğimin bir bölümünü öyle ani ve sınırsız bir özgürlükle doldurmuştu ki, yüreğim adeta esrimişti. Baştan çıkartan kişi, bu işe yeni başlayan biriyle uçmak zorunda olan bir uçuş eğitmenine benzer!

Momoko'nun oldukça eski usul bir kıza son derece uygun düşen öteki koşuluysa, saf, "tinsel" bir onaydan başka bir şey değildi. Onu hoşnut etmek için gereken tek şey, birkaç sözcüktü. Geçerken yeryüzüne dupduru bir gölge düşüren sözcükler - gerçek beni oluşturan şey de sözcükler olmaz mıydı? Ben, sözcükleri bu amaçla kullanmak için doğmuştum belki de? Eğer öyleyse, (bu duygusal terimler beni oldukça sinirlendiriyor elbette) gizli tuttuğum anadilim gerçekte aşkın diliydi belki de?

Hasta gerçeği bilmez; ailesiyse ona kesinlikle iyileşeceğini söyleyip durur. Ben de Momoko'ya, kış ağaçlarından dökülen o güzelim gölge ağının altında, büyük bir içtenlikle defalarca aşkı fısıldadım.

Pastaneye girip biraz rahatladıktan sonra, öğütlerini dinlemek ve uygulamak istermişçesine, Nagisa'nın kişiliğinden söz ettim ona. Etkili olacağı kesin, kaçamak bir biçimde, kabaca kadını tanımladım. Nagisa'yı elbette ki aşırı derecede serbest bir kadın olarak tanıttım.

Momoko'nun nişanlım olduğunu, beni sevdiğini bilmesine karşın Nagisa benden kolayca vazgeçecek bir kadın değildi. Ondan bunu rica etmek, duyduğu küçümsemeyi artırır, onu daha da tatsız bir biçimde davranmaya itebilirdi. "Aşk" sözcüğüyle savaşan, arkadan saldırarak onu yere yıkmaya çalışan bir kadındı. Bir gün iyi birer koca ve baba olacak gençlerde derin izler bırakmaya kararlıydı; karanlığa gizlenip evlilik

kurumuyla alay edecekti. Öte yandan, kusurları çok da sevimliydi. Aşka duyduğu nefret geri çekilmesini engelleyecek ama aşkı uğruna savaşan bir kadına karşı açıklanamaz, belli bir acıma da duyacaktı. Bu türden pek çok kişiden söz ettiğini duymuştum. Kadının aşkın değil de, paranın ve güvenliğin karşısına dikilmiş bir engel olduğunu ileri sürerek onu etkilemek olasıydı.

Öyleyse ne yapmalıydık?

"Benim seni sevmeyen ama paran için isteyen bir kız olduğumu söylemeliyim ona."

"Evet aynen böyle yapmalıyız."

Düşünce Momoko'yu çok heyecanlandırmıştı. Ne komik, dedi gözleri hülyalı. Üzüntüsünün yerini alan coşkusu öyle parlak ve belirgindi ki, iyice canım sıkıldı.

"Aslında bunda gerçek payı da yok değil," diye sürdürdü. "Annemle babam gizlemeye çalışıyorlar, ben de bu konuya hiç değinmem ama durumumuz pek parlak sayılmaz. Bankada bazı sorunlar çıkmış, sorumluluğu babam üstlendi ve sahip olduğu toprakların çoğunu ipotekledi. Babam öyle iyi niyetli bir insandır ki. Kabak onun başına patladı."

Kendini acımasız, hoyrat bir kadına dönüştürme çabası gözünü kör etmişti; asla böyle biri olmayacağından emindi. Bir okul piyesinde rol alan genç bir kız gibiydi. İşte pastanede ona yazdırdığım mektup:

Sevgili Nagisa;

Lütfen mektubumu yırtıp atma, sonuna kadar oku. Senden. Toru'yu görmekten vazgeçmeni rica ediyorum.

Nedenlerini sana elimden geldiğince dürüst bir biçimde açıklamaya çalışacağım. Toru'yla ben birbirini seven iki nişanlı gibi görünüyoruz, oysa birbirimize âşık değiliz. Yalnızca iki iyi arkadaşız, o kadar. Benim asıl peşinde olduğum şey, maddi sorunları olmayan, zeki ve çalışkan bir erkekle evlenerek servete ve özgürlüğe kavuşmaktır. Toru'nun babasının bir ayağı çukurda, öldüğü zaman bütün serveti Toru'ya kalacak. Bu da babamın çıkarlarına çok uygun düşüyor. Bankada bazı sorunlar var; tahmin edebileceğin gibi parasal açıdan biraz sıkıntıdayız. Toru'nun babasından, o öldükten sonra da Toru'dan gelecek olan desteğe muhtacız. Annemi babamı çok severim. Toru başka bir kadınla ilgilenmeye başlarsa

planlarım suya düşebilir, bütün umutlarımı yitiririm. Kısacası, maddi nedenlerle bu evlilik benim için çok önemli.

Dünyada paradan daha önemli bir şeyin olmadığına inanmaya başladım. Onda hiçbir kirli yan göremiyorum, "aşk" ve "tutku" gibi şeylerinse parasızlık baş gösterdiğinde uzun sürmeyeceğine inanıyorum. Senin için bir anlık bir oynaşma olan şey, benim ve ailem için yaşamsal bir önem taşıyor. Sana, Toru'yu seviyorum. ondan vazgeçmelisin, demiyorum. Sana, sandığından çok daha olgun, ayakları yere basan biri olarak sesleniyorum.

Toru'yla görüşmeyi gizlice sürdürebileceğini düşünüyorsan hata edersin. Sır nasılsa ortaya çıkar; Toru'nun beni salt paranın hatırına her şeye göz yuman bir kadın olarak görmesine izin veremem. İşte salt paranın hatırına gözümü onun üzerinden ayırmamalı ve onurumu korumalıyım.

Bu mektubu Toru'ya sakın gösterme. Bunu yazabilmek için olanca cesaretimi topladım. Kötü bir kadınsan mektubu ona gösterebilir ve Toru'yu elimden almak için silah olarak kullanabilirsin; ama ömrünün geri kalanını da bir başka kadının aşkını değil, yaşamını elinden aldığını bilerek, vicdan azabı içinde geçirirsin. Bu konuyu serinkanlılıkla halletmeliyiz, ikimizin de duyguları söz konusu değil çünkü.

Bu mektubu Toru'ya gösterirsen, seni gözümü kırpmadan öldürürüm; üstelik hiç de sıradan olmayan bir biçimde.

Saygılarımla,

Momoko

"Sonunu çok iyi bağladık," dedi Momoko; hâlâ heyecanlıydı.

"Mektubu bana gösterirse neler olacağını bilemem," dedim gülümseyerek.

"Hiç kaygılanmıyorum." Bana doğru eğildi.

Zarfın üzerine adresi yazdırdım, özel ulak mührünü bastım: sonra da el ele mektubu postalamaya gittik.

Bugün Nagisa'nın evine gittim ve mektubu gördüm. Öfkeden titreyerek çekip aldım, koşarak oradan ayrıldım. O gece geç vakit babanın çalışma odasına gidip kalbi kırılmış bir erkek edasıyla mektubu ona gösterdim.

25

Toru hazırlık okuluna başladığında on yedi yaşındaydı; sınıf arkadaşlarından iki yaş büyük. Üniversiteye ise 1974 yılında, rüşdünü ispat ettikten sonra gidecekti. Hazırlık okulundaki üçüncü yılında bütün gücüyle üniversite sınavına hazırlanmaya başladı. Honda çok fazla çalışmaması için uyarıyordu onu.

Bir sonbahar günü Honda direnmelerine kulak asmayarak Toru'yu doğayla baş başa bir hafta sonu geçirmeye götürdü. Toru evden çok uzaklaşmak istemediğinden, gemileri seyretmek için Yokohama'ya gittiler. Toru uzun zamandır ilk kez gemi görecekti. Akşam yemeğini Yokohama'daki Çin Mahallesi'nde yiyeceklerdi.

Ne yazık ki ekim başlarındaki bugünde gökyüzü bulutlarla kaplıydı. Gök, Yokohama'nın tepesinde göz alabildiğine uzanıyordu. Güney Rıhtımı'nda arabadan indiler. Engin göğü, atılmış pamuğa benzeyen bulutlar doldurmuştu, yalnızca sağda solda beyaz bir gedik görünüyordu. Tıpkı bir çanın bir süre yankılanmayı sürdüren tınıları gibi, Merkez Rıhtımı'nın ötesinde bir parça mavilik görünüyordu. O da neredeyse yok olmak üzereydi.

"Arabamız olsaydı sizi buraya ben getirirdim. Şoför tutmak öyle gereksiz bir masraf ki."

"Henüz erken. Söz veriyorum, üniversiteye girer girmez sana bir araba alacağım. Çok fazla beklemen gerekmeyecek."

Terminal binasına giriş için Toru'yu bilet almaya gönderdikten sonra, Honda bastonuna dayanıp bezgin bezgin tırmanmak zorunda olduğu basamaklara baktı; Toru'nun ona seve seve yardım edeceğini biliyor ama onun yardımını istemiyordu.

Toru, limana ulaştıklarından beri mutluydu. Mutlu olacağından emindi zaten. Salt Şimizu değil, bütün limanlar onu birdenbire iyileştiren saydam ilaçlardı sanki.

Saat öğleden sonra ikiydi. Sabah dokuzda o günkü kayıtlar gönderilmişti: Panama bandıralı Çung-Lien II, 2167 ton; bir Sovyet gemisi; Çin bandıralı Hai-i, 2767 ton; 3357 tonluk, Filipin bandıralı Mindanao. Nahodka'dan Japon yolcuları getiren bir Soyvet gemisi limana iki otuzda girecekti. Terminal binasının, gemilerin güvertesinden biraz daha yüksekte kalan ikinci katından gemiler açık seçik görünebiliyordu.

Çung-Lien'in pruvasının üstünden, limandaki kaynaşmaya baktılar.

Mevsimler birbirini izlerken böyle yan yana durup güzelliklere bakmak ikisi için de alışılmadık bir şey değildi. Belki de bu, baba oğul Honda'lara en çok yakışan konumdu. Aralarındaki "ilişki" doğayı -doğrudan temasın kötülüğü doğuracağını bilerek- bilinçleri için bir arabulucu gibi kullanmaksa, o zaman doğayı, deniz suyunu içme suyuna dönüştüren, kocaman bir süzgeç gibi kullandıkları söylenebilirdi.

Çung-Lien'in pruvasından daha alçakta, bir batıp bir çıkan tahta parçacıklarının çevrintisi gibi, bir aşağı bir yukarı devinen daha hafif mavnaların demirlediği görülüyordu. Arabaların giremediği beton rıhtımdaki rakamlarla işaretler, bir seksek oyunundan geriye kalan izleri çağrıştırıyordu. Bir yerlerden kirli bir duman yükseliyor, motorların ardı kesilmeyen homurtusu duyuluyordu.

Çung-Lien'in kara teknesindeki boyalar yer yer kalkmıştı. Paslanmayı önleyen boyanın parlak kırmızısı pruvanın çevresinde, limandaki yapılara havadan bakılarak yapılmış haritadaki desenlere benzeyen desenler oluşturmuştu. Paslı, büyük demir, loça deliğine iri bir yengeç gibi yapışmıştı.

"Şu uzun, düzgün paketler halindeki yük nedir? Uzun dingillere benziyor." Honda, Çung-Lien'deki yükleme, boşaltma işlemlerini dikkatle izliyordu.

"Bir tür kutu herhalde."

Oğlunun ondan daha çok bilmediğini görmek Honda'nın hoşuna gitmişti; ilgisini hamalların haykırışlarına, bugüne kadar hiç görmediği bu çalışma biçimine yöneltti.

Asıl şaşırtıcı olan, insanoğluna bağışlanmış olan etin, kasların ve beynin dışında bütün organların tembelce geçirilen bütün bir yaşam boyunca sağlık ve parayla kutsanabilmesiydi. Honda ne yaratıcılık ne de imgelem açısından en küçük bir çaba harcamıştı. Yalnızca soğukkanlı çözümlemeler yapmış, kesin yargılara varmıştı. Bu sayede de bolca para kazanmıştı. Hareket halinde ya da resimlerde gördüğü terli hamallar içinde en küçük bir vicdan azabı uyandırmıyordu; yine de adını koyamadığı bir öfkeye kapıldı. Karşısındaki sahne, nesneler, devinimler, eliyle dokunabileceği, yararlanabileceği bir gerçeklik taşımıyordu. Arada, durmaksızın, alay edercesine gülen, kokulu bir boyayla sıvanmış, donuk bir duvar, bir engel vardı; Honda'yla görünmez bir düşsellik arasındaki bu duvardan, görünmeyen insanlar yararlanıyordu. Duvarın üzerindeki bu kanlı canlı karaltılarsa, bir başkası tarafından denetlenen, eli kolu bağlanmış kölelerdi. Honda böylesine edilgin bir köleliğe tutsak olmayı asla istememişti; ama tıpkı gemiler gibi yaşama ve varoluşa yalnızca onların demirlemiş olduğunu biliyordu. Toplum yalnızca özveriyi ödüllendirir. Zekâ,

yaşamdan ve varoluştan vazgeçişle doğru orantılı olarak değerlendirilir.

Artık bunca zamandan sonra kaygılanmanın hiçbir yararı olmazdı. Tek yapması gereken şey, izlediği hareketliliğin tadını çıkarmaktı. O öldükten sonra limana girecek, sonra da güneşli ülkelere doğru yelken açacak olan gemileri düşündü. Dünya, Honda’nın paylaşamadığı umutlarla dolup taşıyordu. Honda bir liman olsaydı, pek çok umudun orada demirlemesine izin vermek zorunda kalacaktı. Öte yandan, dünyaya ve denize gerçek bolluğu kendisinin vaat ettiğini de haykırabilirdi pekâlâ.

Peki, ya bir liman olsaydı?

Honda limanında demirlemiş olan o tek gemiye, yanında durmuş dikkatle boşaltma işlemlerini izleyen Toru’ya baktı. Tıpkı limanın kendisi gibi, limanla birlikte çürüyen, limandan ayrılmayı reddeden bir gemi. Honda en azından bundan emindi. Gemi limana yapışmıştı. Onlar, örnek bir baba oğuldular.

Çung-Lien’in büyük, kara ambarının ağzı açıktı. ambar tepeleme yükle doluydu. Kahverengi kazak giymiş, sarı ve yeşil yünden dokunmuş kolanlar takmış olan hamallar yük dağlarının ardında zar zor seçiliyor, başlarını kaldırıp vincin tepesinde duranlara seslenirken, sarı başlıkları bir görünüp bir kayboluyordu. Güvertedeki demir çubuklar, hamalların haykırışlarıyla titreşiyor, yük havada tehlikeli bir biçimde öne arkaya sallanırken Merkez Rıhtımı’na bağlanmış olan yolcu gemisinin altın yaldızlı adını kapatıyordu; yaldızlı harfler bir an sonra yeniden ortaya çıkıyordu.

Beyaz kasketli bir görevli, işlemlere gözkulak oluyordu. Gülümsüyordu. Hamalları gayrete getirmek için bağırarak bir şaka yapmış olmalıydı.

Boşaltma işlemlerini izlemekten yorgun düşen babayla oğul, Çung-Lien’in kıç tarafıyla, Sovyet gemisinin pruvasını karşılaştırabilecekleri bir noktaya doğru ilerlediler.

Pruva yaşam doluydu, alçakta kalan kıçsa ıssızdı. Aşıboyalı havalandırma delikleri dört bir yana açılmıştı. Dağınık çöp yığınları. Demir çengelleri paslanmış, çok eski fıçılar. Beyaz parmaklıklara dizilmiş can yelekleri. Gemi donanımı. Halat kangalları. Aşıboyalı örtülerin altındaki beyaz cankurtaran sandallarının zarif kıvrımları. Panama bayrağının altında hâlâ yanan, antika fener.

Denizin hüznüyle belli belirsiz karışmış olan dinginlik, bir Hollanda tablosundaki dinginliği andırıyordu. Deniz mahrem yerlerini, gemide geçirdikleri uzun saatler boyunca can sıkıntısıyla kıvranan toprak adamlarının aç gözlerinin önüne sererek, öğlen uykusuna yatmıştı sanki.

Sovyet gemisinin, on üç tane gümüş rengi vincin durduğu pruvası bir şeyle üstünden bastırılmış gibi görünüyordu. Loça deliğinden sarkan çapanın pası, geminin gövdesinde kırmızı örümcek ağlarına benzeyen izler bırakmıştı.

Gemileri toprağa bağlayan, Manila kenevirinden yapılma, saçaklı, her biri üç ipten oluşan halatlar etkileyici bir görüntü oluşturuyordu. Yerinden kıpırdatılması olanaksız demir bölmelerin arasında limanın dinmek bilmeyen kaynaşması sürüyordu. Yan tarafına eski siyah lastikler asılmış, küçük bir römorkör ya da beyaz, hızlı bir kılavuz geçtikten sonra geride dümen suyunun yumuşacık izi kalıyor, kapkara bir öfke bir süre için yatışıyordu.

Toru izin günlerinde seyrettiği Şimizu'nun görüntüsünü anımsadı. Her seferinde yüreğinde bir şey düğümlenir, ona liman koca ciğerlerini boşaltıyormuş gibi gelirdi; haykırışları, homurtuları, gıcırtıları duymamak için kulaklarını kapayınca hem baskıyı hem de özgürlüğü aynı anda hisseder, içini tatlı bir boşluk doldururdu. Aynı şey bugün de olmuştu; babasının engelleyici etkisine karşın.

"Hamanaka ailesinin kızından bahar başlarında kurtulduğumuz iyi oldu," dedi Honda. "Artık toparlandığını ve kendini tam anlamıyla derslerine adadığını gördüğüm için konuyu açmaktan çekinmedim."

"Hiç önemi yok." Canı sıkılan Toru, sözlerine çocuksu bir hüzün ve yüreklilik katmaya özen göstermişti. Bu, Honda'yı durdurmaya yetmedi. Onun asıl amacı üzüntüsünü dile getirmek değil, uzun zamandır sormak istediği şeyi sormaktı.

"O mektup sana da aptalca gelmiyor mu? Genç bir kızın bal gibi bildiğimiz ama görmezden geldiğimiz bir şeyden bu kadar açıkça söz etmesi tuhaf değil mi? Ailesi binlerce kez özür diledi, arabulucununsa mektubu görünce dili tutuldu."

Şu ana kadar konuya hiç değinmemiş olan Honda'nın şimdi böyle açıkça, hatta dobra dobra konuşması Toru'nun hoşuna gitmemişti. Honda'nın nişanı bozarken, en az nişanı yaparkenki kadar zevk aldığını hissetti.

"Peki ama bize getirilen önerilerin hep birbirine benzediği senin de dikkatini çekmedi mi?" Dirseklerini parmaklığa dayamış olan Toru, başını kaldırıp bakmadı. "Momoko dürüsttü, bizi iş işten geçmeden uyarmış oldu."

"Çok haklısın. Ama umutsuzluğa kapılmayalım. Ondan çok daha iyisini bulacağız, görürsün. Yine de, o mektup..."

"Mektubu şimdi neden bu kadar dert ettiğinizi anlayamıyorum."

Honda Toru'yu dirseğiyle hafifçe dürttü. Toru etine bir kemik batırılmış gibi

bir duyguya kapıldı. “Mektubu ona sen yazdırdın, değil mi?”

Toru bu soruyu bekliyordu. “Diyelim ki yazdırdım. Ne yapacaksınız?”

“Hiçbir şey. Önemli olan, hayatta kalabilmenin yolunu bulmuş olman. Ancak bunun oldukça karanlık, en küçük bir tatlılık içermeyen bir yol olduğunu söylemeliyim.”

Torunun gururu incinmişti. “Tatlı biri olarak görülmek umurumda bile değil.”

“Ama planını uygularken oldukça tatlıydın.”

“Nasıl davranmamı istediyseniz öyle davrandım.”

“Doğru.”

Yaşlı adam denizden esen rüzgâra karşı dişlerini gösterince Toru ürperdi. Bir noktada anlaşmışlardı, buysa Toru’nun aklına cinayet işlemeyi getirmişti. Honda’yı parmaklıktan aşağıya iterek ikisinin de kendi yoluna gitmesini sağlayabilirdi; ama aklından geçenleri Honda’nın anlamasından korkuyordu. İçindeki dürtüyü bastırdı. Yaşamak, en koyu geceden bile daha karanlıktı. Yaşamak ve Toru’nun yüreğindekini okumaya çalışan, hatta okuyan bir adamı her gün görmek zorunda olmak.

Birbirlerine söyleyecek fazla şeyleri yoktu. Terminal binasının çevresini bir kez turladıktan sonra, bir süre durup Filipin bandıralı bir gemiye baktılar.

Tam önlerinde, mürettebatın kaldığı kamaralara açılan kapı vardı. Donuk donuk parlayan, eskimiş yer muşambasını, bir köşedeki demir merdiveni görebiliyorlardı. Her gün kullanılan kısa, boş koridor; donmuş insan yaşamının, ne kadar uzak denizlerde olursa olsun, bir an bile insansız kalmayan koridoru. Büyük, beyaz, gelip geçici gemideki o tek nokta, her evde bulunan karanlık, loş koridorun temsilcisiydi. O koridor ki, yalnızca yaşlı bir adamla bir delikanlının yaşadığı geniş, insansız evde bile vardı.

Honda geriye sıçradı. Toru beklenmedik bir hareket yapmış, çantasından bir tomar kâğıt çıkarmıştı. Honda’nın gözüne kâğıtların üzerindeki “Notlar” yazısı ilişti. Toru kâğıtları Filipin gemisinin kıç tarafına doğru savurdu.

“Ne yapıyorsun?”

“Artık bunlara ihtiyacım kalmadı. Birkaç karalama işte.

“Yakalanırsan ceza yersin.”

Ama rıhtımda kimseler yoktu, gemideyse yalnızca hayretle aşağıya doğru bakan Filipinli bir gemici vardı. Kâğıtlar bir süre suyun üzerinde yüzdükten sonra suya gömüldü.

Pruvasında kızıl bir yıldız ve yaldızlı harflerle yazılmış “Kabarovsk” yazısı bulunan, beyaz bir Sovyet gemisi tavada kızarmış bir ıstakozun rengindeki kılavuz tarafından rıhtıma doğru çekilmekteydi. Rıhtımda parmaklığa dayanmış, saçları rüzgârda uçuşan karşılayıcılar bekliyordu. Kimisi parmak uçlarında yükselmişti. Büyüklerin omuzlarına aldığı çocuklar bağırmaya, el sallamaya başlamışlardı bile.

26

Keiko’nun, Toro’nun 1974 Noel’ini nasıl kutlayacağını sorması bile Honda’yı ürkütmüştü. Eylüldeki olaydan beri seksen yaşındaki Honda her şeyden ürker olmuştu. Artık hiçbir şeyden emin değildi. Beklenmedik bir felaketin korkusuyla yere çömelmiş, sürekli titriyordu sanki.

Olayların bugün aldığı biçimi, salt eylül olayıyla açıklamak zordu. Honda’nın Toru’ya evlat edinmesinin üzerinden dört yıl geçmişti. Gerçi Toru bu yılları oldukça sessiz, uysalca geçirmiş, pek az değişmişti ama bu bahar rüşdünü kanıtladıktan ve Tokyo Üniversitesi’ne başladıktan sonra bambaşka biri olup çıkmıştı. Birdenbire babasına düşmanca davranmaya başlamıştı. Ona karşı çıkmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Toru’nun şöminede kullanılan maşayla alnına vurmasından sonra Honda yaraya baktırmak için birkaç günlüğüne bir kliniğe gitmiş, doktorlara yere düştüğünü söylemişti. Bu olaydan sonra Toru’nun ne istediğini anlamak, hemen de yerine getirmek için dikkat kesildi. Toru, Honda’nın yandaşı olarak gördüğü Keiko’ya karşı da son derece kaba davranıyordu.

Parasının peşinde olduklarına inandığı için yıllardır ihmal ettiği akrabaları şimdi ona acıyacak değillerdi. Oğlanı evlat edinmesine karşı çıkmış olanlar şimdi seviniyorlardı. Her şey tam da onların beklediği gibi sonuçlanmıştı. Honda’nın yakınmalarına kulaklarını tıkadılar. Onun istediği şey, kendisine acımalarıydı. Oysa onlar asıl Toru’ya acıyorlardı. Böylesine güzel gözler, bu kadar kusursuz davranışlar, evlatlık görevlerine karşı gösterdiği duyarlılık - kuşkucu, yaşlı adamın oğlana iftira attığından emindiler. Gerçekten de Toru’nun davranışlarında kınanacak hiçbir yan yoktu.

“Çevremizde ne kadar çok baş belası dolandığını bilemezsiniz! Bu kadar saçma sapan bir öyküyü size kim anlatmış olabilir? Eminim, Bayan Hisamatsu’dur. Çok hoş bir insan ama babanın her söylediğine inanıyor. Ne yazık ki baba biraz bunadı. Bazen sayıklıyor. Eh, para konusunda bunca yıldır içi içini yiyip durdu, sonu da buraya vardı işte. Aynı çatı altında yaşayan bana, oğluna bile hırsız muamelesi yapıyor. Ne de olsa gencim, kendimi tutamayıp karşılık verdiğim zaman da kalkıp herkese ona ne kadar kötü davrandığımdan yakınıyor. Bahçede düşüp alnını erik ağacına çarptığı zaman da -anımsadınız mı?- Bayan Hisamatsu’ya, ona maşayla saldırdığımı söylemiş. O da her sözcüğüne inanmış; bana kendimi savunma fırsatı bile tanınmıyor.”

Toru o yaz deli Kinue'yi Şimizu'dan getirtmiş, bahçedeki kulübeye yerleştirmişti.

"O mu? Ah, bu çok acıklı bir öyküdür. Ben Şimizu'dayken bana çok yardımı dokunmuştu. Orada herkes onunla alay ettiği, çocuklar peşinden koşup dalga geçtikleri için Tokyo'ya gelmek istiyordu. Ben de ailesini razı ettim, gönderdiler. Onu bir akıl hastanesine kapasalardı, öldürmüş olurlardı. Evet deli olduğu kuşkusuz; ama kesinlikle zararsızdır."

Yaşlı akrabalar arada bir Toru'yla görüşüyorlardı ama onun yaşamına burunlarını sokmaya kalkıştıkları anda kibarca ve ustalıkla dışlanıveriyorlardı. Bir zamanlar öylesine zeki ve uyanık bir insan olan Honda'nın böyle abuk sabuk sayıklayan biri olup çıkmasına hayıflanıyorlardı. Öte yandan, yirmi yıl önce adamın başına konan devlet kuşunu unutmamışlardı. Kıskançlık duyguları depreşti.

Toru'nun yaşamından bir gün:

Artık denize bakmak, gemileri beklemek zorunda değildi.

Artık derslere de girmesi gerekmiyordu ama insanların güvenini sarsmamak için yine de okula gitmeyi sürdürüyordu. Evden yürüyerek on dakikalık uzaklıkta olmasına karşın üniversiteye arabayla gidiyordu.

Sabahları erken kalkma alışkanlığından vazgeçmemişti. Perdelerden sızan gün ışığına bakarak, suskun bir yaz yağmurunun yağdığını anlıyor, sonra da denetimindeki dünyayı düzenlemeye başlıyordu. Kötülükle cahillik bir saatin içindeki parçalar gibi miydi? Dünyadaki hiç kimse, dünyanın tam anlamıyla bir iblisin denetiminde olduğunu ayrımsamıyor muydu? Düzen korunuyor, her şey yasalara uygun bir biçimde, herhangi bir yerinde en küçük bir sevgi lekesi saptanmaksızın sürüyordu. Peki insanlar onun egemenliğinde yaşamaktan mutlu muydular? Dupduru kötülük bir şiirin biçimini almış, başlarının üstüne saçılmış mıydı? İnsana özgü olan her şey özenle silinip süpürülmüş müydü? En küçük bir sevecenlik gösterisiyle alay edilmesi için gereken bütün ayarlamalar yapılmıştı belki de? Peki ya ruh gerçekten ölmüş müydü?

Toru güzel, beyaz elini üzerine koyar koymaz dünyanın çok güzel bir hastalığa yakalanacağından emindi. Öngörülmemiş, beklenmedik bir lütfu, başka bir lütfun izlemesini bekliyordu doğallıkla. Bilmediği bazı nedenlerden dolayı, yoksul bir işaretçi, zengin ve yaşlı bir adamın tek vârisi olarak seçilmişti; üstelik bu adamın bir ayağı çukurdaydı. Bugünlerde şu ya da bu ülkenin kralı bile gelip

onu evlat edinmek isteyebilirdi pekâlâ.

Kışın bile her sabah, yatak odasının bitişiğine yaptırttığı banyoya koşup soğuk bir duş yapardı. Hiçbir şey bir insanı bundan daha iyi uyandıramazdı.

Soğuk su nabız atışlarını canlandırıyor, saydam kırbacıyla göğsünü dövüyor, tenine binlerce gümüş iğne batırıyordu. Suya bir süre sırtını verdi, sonra da önünü döndü. Yüreği suyla hâlâ dost olamamıştı. Sanki çelik bir levha göğsüne bastırılıyordu, çıplak eti sımsıkı bir zırhın içine hapsolmuş gibiydi. Sudan oluşan bir ipin ucunda sallanan bir ceset gibi kıvrıldı, döndü. Sonunda teni canlanmıştı. Genç teni, bir krala yaraşır azametle su damlalarının üzerinden akıp gitmesine izin vererek öylece duruyordu. Toru sol kolunu kaldırıp bir çağlayanın altındaki çakıltaşlarına benzeyen üç küçük beneğe baktı. Kimsenin göremediği, kapanmış bir kanadın altına gizlenmiş olan, seçkinlik simgeleriydi bunlar.

Kurulandı. Derin derin soluyordu. Teni kızarmıştı.

İstediği anda koşup kahvaltısını getirmek, hizmetçi Tsune’nin göreviydi. Tsune’yi Kanda’daki pastanelerden birinde bulmuştu. Kız Toru’nun bir dediğini iki etmiyor, bütün emirlerine boyun eğiyordu.

Kadın nedir öğreneli henüz iki yıl olmuştu; ama bir kadını, sevmediği bir erkeğe hizmet eder hale getirmenin yollarını pek çabuk öğrenmişti. Söylediği her şeyi yerine getirecek kadını, görür görmez saptayabiliyordu. Daha çok Honda’nın isteklerini yerine getirmeye eğilimli olan hizmetçileri kovmuş, kendi bulduğu ve yattığı kadınları işe almıştı; onlara “hizmetçi”nin İngilizce karşılığı olan *maid* sözcüğüyle sesleniyordu. Tsune içlerinde en aptalı, en iri göğüslüsüydü.

Kahvaltısının masanın üzerine konduğunu görünce, günaydın dercesine kızın memesini sıktı.

‘‘Dolgun ve sert.”

“Evet, çok formdalar.” Tsune ifadesiz bir yüz ama saygılı bir sesle yanıtladı. Dolgun, esmer memesi bile Toro’ya karşı saygılıydı. Göbeği özellikle hürmetkâr, bir kuyu kadar da derindi. Güzel bacakları nedense gövdesinin geri kalanıyla hiç uyuşmuyordu; kendisi de farkındaydı bunun.

Toru, pastanenin düzgün olmayan zemininde kahve servisi yaparken bir ara, bir çalılığa sürtünen bir kedi gibi, baldırını can çekişen kauçuk bitkisinin alt dallarına nasıl sürttüğünü görmüştü.

Toru’nun aklına bir şey geldi. Pencerenin önüne gidip bahçeye baktı; bornozunun önünü açmış, göğsünü sabah esintisine vermişti. Honda eski alışkanlığını hâlâ sürdürüyor, yataktan kalkar kalkmaz sabah yürüyüşünü

yapmak üzere bahçeye çıkıyordu.

Kasım ışığında, bastonuna dayanarak sarsak adımlarla ilerlerken gülümsedi ve Toru'nun güçbela duyabildiği bir sesle, günaydın, dedi.

Toru gülümseyerek elini salladı. "Allah kahretsin. Moruk hâlâ sağ." Onun "günaydın"ı da buydu.

Honda hâlâ gülümseyerek, tehlikeli bir atlama taşının yanından dolandı. Çenesini tutma akıllılığını göstermediği takdirde, kafasına neyin fırlatılacağından emin olamazdı. Tek yapması gereken şey, bu alçaltıcı ânın geçip gitmesini beklemekti. Toru az sonra çıkıp gider, akşama kadar da dönmezdi.

"Yaşlılar çok kötü kokuyorlar. Uzağa git!" Honda'nın suçu, Toru'ya fazla yaklaşmaktı.

Honda'nın yanağı öfkeyle seyirdi; ama yapabileceği hiçbir şey yoktu. Toru ona bağırmış olsaydı, o da ona bağırabilirdi. Oysa oğlan Honda'yla o berrak, güzel gözleriyle dimdik bakarak, alçak ve buz gibi bir sesle, gülümseyerek konuşmuştu.

Toru'nun, birlikte geçirdikleri bu dört yılda hoşnutsuzluğu giderek artmıştı. Her şeye sinirleniyordu: çirkin, gücü tükenmiş ete, yetersizliği örtbas etmeye çalışan yararsız gevezeliklere, kimi şeylerin beş-altı kez, insanı usandıracak kadar tekrarlanmasına, yinelendikçe öfkeye dönüşen tekdüzeliğe, bencilliğe, korkaklığa, zavallılığa, benmerkezciliğe, ölümden sürekli korkmanın da kanıtladığı tabansızlığa, kararsızlığa, buruşuk ellere, yeri ölçermişçesine, ancak bir tırtılınkiyle karşılaştırılabilecek yavaşlığa, yüzdeki o cahillikle dalkavukluk karışımı ifadeye. Üstelik Japonya yaşlılarla kaynıyordu.

Kahvaltı ederken Toru'nun kahvesini doldurmak Tsune'nin göreviydi. İçine şeker atıp karıştırmak da öyle. Toru, kızarmış ekmekten yakındı.

Günün başarısının, güne iyi başlamaya bağlı olduğu türünden bir boş inancı vardı. Sabah lekesiz bir kristal gibi olmalıydı. Sinyal kulesindeki sıkıcı yaşama katlanmasını sağlayan tek şey, gözleme eyleminin özsaygısını zedelememesiydi.

Bir keresinde Tsune şöyle demişti: "Çalıştığım pastanenin sahibi bana Kuşkonmaz derdi. Tıpkı kuşkonmaz gibi beyaz ve uzunmuşum."

Toru'nun buna verdiği karşılık, yanan sigarasını kızın elinin üzerine bastırmak oldu. Ne kadar aptal olsa da Tsune o günden sonra ağzından çıkanlara dikkat etti. Özellikle kahvaltı servisini yaparken. Dört *maid* sırayla görev yapıyordu. Üçü Toru, Honda ve Kinue'yle ilgilenirken, dördüncü kız izine çıkıyordu. Toru'ya sabah kahvaltısını getiren kız, o geceyi Toru'nun yatağında

geçirmiş olandı. Kızla işi bitince hemen gönderirdi. Hiçbirini bütün gece yanında alıkoymazdı. Böylece sırayla dört gecede bir oğlanın cinsel açlığını doyuruyor, haftada bir gün de izin yapıyorlardı. Honda bu denetimin sıkılığını ve hiçbir çekişmeye yer bırakmayışını içten içe beğeniyordu. Hizmetçiler Toru'nun emirlerine, dünyanın en doğal şeyi buymuşçasına uyuyorlardı.

Honda'dan "Yaşlı Efendi" diye söz etmelerini onlara öğretmiş, onları kusursuz bir biçimde eğitmişti. Arada bir eve gelenler, bugünlerde hiçbir yerde böylesine güzel ve terbiyeli hizmetçiler görmediklerini söylüyorlardı. Toru Honda'yı bir yandan aşağılarken, bir yandan da onun bütün gereksinimlerini karşılıyordu.

Okula gitmek için hazırlandıktan sonra mutlaka bahçedeki kulübeye uğrardı. Özenle boyanmış, uzun bir sabahlık giymiş olan Kinue onu her zaman verandadaki şezlongda karşılardı. Son şımarıklığı, hastalıktı.

Toru verandaya oturur, en sıcak, en içten tavrıyla kibar kibar çirkin kadına bakardı.

"Günaydın! Bu sabah kendini nasıl hissediyorsun?"

"Teşekkür ederim, fena sayılmam. Acaba dünyada, bütün gücünü yataktan kalkmak için kullanan, koltuğuna güçsüzce yığılan güzel bir kadının konuğunu karşılayıp duyulur duyulmaz bir sesle, 'Teşekkür ederim, fena sayılmam,' demesinden daha güzel bir sahne olabilir mi? Olayın güzelliği ağır bir çiçek gibi sağa sola salınıyor, bu güzellik gözlerini yumduğunda insanın gözkapaklarında toplanıyor, öyle değil mi? Sana öyle büyük bir gönül borcu duyuyorum ki. Sen yeryüzünde bana her şeyi veren ve karşılığında hiçbir şey istemeyen tek erkeksin. Artık burada olduğuma göre seni her gün görebiliyorum, bunu yapmak için sokağa çıkmam gerekmiyor. Keşke baban burada olmasaydı!"

"Onu dert etme. Yakınlarda bir gün direnmeyi bırakacak ve ölecektir. Eylül olayı oldukça işe yaradı, bundan böyle her şey daha da iyiye gidecek. Belki de gelecek yıl sana elmas bir yüzük alırım.''

"Ne kadar güzel! Bunu düşünmek beni ayakta tutacak, sağ kalmamı sağlayacak. Ama bugünlük çiçeklerle yetinmek zorundayım. Bugünkü çiçeğim, bahçedeki beyaz kasımpatı. Onu benim için koparır mısın? Çok kibarsın. Hayır, o değil. Saksıdaki. Evet, o! Taçyaprakları iplikler gibi sarkık olan, şu büyük, beyaz kasımpatı."

Toru, Honda'nın özenle bakıp büyüttüğü çiçeği bir an bile duraksamadan koparıverdi. Kinue hasta, güzel bir kadın gibi çiçeği parmaklarının arasında çeviriyordu, dalgın dalgın. Sonra, dudaklarını yalayıp geçen bir gülümsemeyle, çiçeği saçına taktı.

“Hadi git artık. Okula geç kalacaksın. Ders aralarında beni düşün.” El sallayarak Toro’yu uğurladı.

Toru garaja gitti. O bahar üniversiteye girer girmez Honda’ya aldırdığı Mustang marka arabasını çalıştırdı. Bir geminin dalgın, duygusal makinesi dalgaları öylesine kusursuzca yarabiliyor, öylesine şahlanabiliyorsa, Mustang’ın duyarlı, uyanık, altı silindirli motoru da neden budala yığınları dört bir yana dağıtmasın, etleri yarıp geçmesin? Gemi ak köpükler sıçratırken, o neden kıpkırmızı lekeler sıçratmasın?

Ama motor sessiz, sıkı bir denetim altındaydı. Tatlı sözlerle, pohpohlanarak yumuşak, yapay bir uysallığa zorlanmıştı. İnsanlar keskin, ışıl ışıl yanan bir kılıca nasıl hayranlık duyuyorlarsa, arabaya da aynı hayranlığı besliyorlardı. Güzel motor kapağındaki gülümseme, pırıl pırıl parlayan boyasıyla insanları tehlikeli olmadığına inandırıyordu.

Saatte iki yüz kilometrelik hızıyla Hongo’daki sabah kalabalığını yarabilecekken, kırk kilometrelik hız sınırlamasına uymak için alçalmayı göze alıyordu.

3 Eylül olayı:

Olay, Toru ile Honda’nın sabah yaptıkları küçük bir tartışmayla başladı.

Toru, yaz boyunca sıcaktan kaçmak için Hakone’ye sığınan Honda’nın yokluğunun tadını doyasıya çıkarmıştı. Gotemba’daki yanan villasını yeniden yaptırıp yaptırmamakta kararsız kalan Honda, sonunda araziyi olduğu gibi bırakmıştı; sıcaktan hiç hoşlanmadığı için yaz mevsimini Hakone’deki bir otelde geçiriyordu. Toru Tokyo’da kalmayı yeğlemiş, yanına birkaç arkadaşını alıp arabasıyla sağa sola, dağlara, deniz kıyısına gitmişti. Honda 2 Eylül akşamı Tokyo’ya döndü. Haftalardır Toru’yu ilk kez görüyordu. Güneşten yanmış yüzdeki gözler onu dupduru bir öfkeyle karşıladı. Honda korkmuştu.

3 Eylül sabahı bahçeye çıkınca, bürümcük ağacı nerede, diye sordu şaşkınlıkla. Kulübenin yanındaki yaşlı ağacın yerinde yeller esiyordu.

Bir süre ana binada kalan Kinue, temmuz başlarında yeniden bahçedeki kulübeye dönmüştü. Toru’nun ona şömine maşasıyla vurmasından sonra Honda korkudan kızı eve almıştı.

Toru bahçeye çıktı. Maşa sol elindeydi. Yeniden düzenlenmiş olan odasında bir şörnine vardı; evdeki tek şömineydi. Yazları bile şöminenin yanındaki çengelde bir maşa asılı olurdu.

Toru maşayı görmenin bile Honda'ya yeteceğini, kırbaçlanan bir köpek gibi onu sindireceğini biliyordu elbette.

"Elindeki o şeyle ne yapıyorsun? Bu sefer polis çağıracağım! Geçen sefer çenemi tuttum, milletin diline düşmekten çekiniyordum; ama bu kez işin o kadar kolay olmayacak!" Honda'nın omuzları sarsılıyordu; konuşurken bütün gücünü tükettiği belliydi.

"Bastonun var ya? Kendini savunsana!"

Honda bürümcük ağacının tomurcuklanmasını, sedefli bir hastanın teni kadar kaygan olan gövdesine karşı tomurcukların pırıl pırıl parlamasını dört gözle beklerken, ağaç ortadan kaldırılmıştı. Bahçenin Alaya'da, yani bilinç deposunda yeniden yapıldığını, başka bir bahçeye dönüştüğünü biliyordu. Bahçeler de değişmek zorundaydı. Tam bunları düşündüğü sırada, denetlenemeyen bir öfke başka bir kaynaktan kabarıverdi. Bağırdı; bağırırken bile korkuyordu.

Yaz yağmurları dinmiş, Kinue'nun kulübeye taşınmasından sonra sıcaklar iyice bastırmıştı. Bürümcük ağacı çiçeğe durmuştu. Bu ağaçtan nefret ediyorum, demişti kız. Başını ağrıttığını ileri sürüyordu. Honda'nın ağacı salt kendisini delirtmek için diktirdiğini söyleyip duruyordu; bunun üzerine Toru, Honda'nın Hakone'ye gittiği gün ağacı kestirdi. İşte bu kadar basitti.

Kinue ortalarda görünmüyordu, kulübenin loş girintilerinden birindeydi herhalde. Toru Honda'ya herhangi bir açıklamada bulunmadı. Hiçbir yarar sağlamazdı zaten.

"Ağacı sen mi kestirdin?" diye sordu Honda, daha yumuşak bir sesle.

"Aynen öyle.'' Toru'nun yanıtı neşeliydi.

"Neden?"

"Yaşlı ve yararsızdı." Tatlı tatlı gülümsedi.

Böyle anlarda Toru'nun gözlerinin önüne kalın bir cam inerdi. Gökyüzünden inen, duru sabah göğüyle aynı malzemeden yapılmış bir cam. Honda hiçbir çığlığın, hiçbir sözcüğün Toru'nun kulaklarına erişmeyeceğini biliyordu. Oğlanın gördüğü tek şey takma dişler olacaktı. Honda'nın dişleri çoktan ölmüştü. Evet, Honda ölmeye başlamıştı bile.

"Anlıyorum. Senin için hiç önemi yok demek?"

Yaşlı adamın acısı bir surat asmadan öte geçemiyordu. Honda bunlarda savunulamayacak kadar büyük bir aptallık görüyordu. Hepsi kendi suçuydu, Toru'nun değil; Toru'daki değişime şaşmamak gerekiyordu. Honda oğlanı görür görmez ondaki "iblis"i tanımamış mıydı?

Ama şu anda tek derdi, sorduğu şeyin özsaygısında açtığı yaranın derinliğini ölçmekti.

Honda klima cihazından hoşlanmazdı; ayrıca merdivenlerden korktuğu bir yaşa gelmişti. Zemin katta on iki hasır büyüklüğünde, bahçedeki kulübeye bakan bir odası vardı. Ortaçağ *şoin* tarzında döşenmiş olan oda evdeki en eski ve en kasvetli odaydı. Honda dört keten yastığı yan yana dizdi. Uzandı, ayaklarını yastıkların üzerine dayadı. Bütün sürme kapılar kapalıydı, oda iyice ısınmıştı. Bazen bir bardak su almak için masaya kadar sürünerek giderdi. Güneşin bütün ışığı odaya dolmuşçasına ısınmıştı oda.

Zaman, uykuyla uyanıklık arasındaki o tanımlanması olanaksız çizgide akıyordu; tıpkı mutlak öfkenin ve mutsuzluğun ardından dalınan bir uyku gibi. Kalçasındaki sancılar genellikle aklını karıştırırdı ama bugün hiç sancısı yoktu. Hissettiği tek şey, yorgunluktu.

Sanki kavranılması olanaksız bir felaket ağır ağır üzerine çökmekteydi; belirgin, ipince aşamalardan geçerek gelmesi felaketi daha da korkunçlaştırıyor, yoğun, bileşik bir ilaç gibi beklenen etkiyi yaratıyordu. Aslında yaşı Honda’yı kibirden, hırstan, onur ve saygınlık gibi kaygılardan, sağduyudan ve öteki duygulardan soyutlamalıydı. Ama onun asıl neşeye gereksinimi vardı. Honda duygu nedir, çok uzun zaman önce unutmuş olmasına karşın, kapkara bir öfke ve kızgınlık bir köz misali için için yanmayı sürdürüyordu. Közler karıştırılınca da, pis kokulu bir duman çıkartıyorlardı.

Kâğıt kapılara vuran güneş ışığında sonbahar vardı; ama öyle bir yalıtılmıştı ki, en küçük bir devinimden, mevsimlerinkine benzeyen değişimden yoksundu. Her şey durgunluktan ibaretti. Honda yağmurdan sonraki çamurlu su birikintileri gibi, orada olmaması gereken öfkeyi ve hüznü apaçık görebiliyordu. Bu sabah içini dolduran duygu, her an yenilenen, on yıllık bir yaprak kümesini andırıyordu. Bütün tatsız anılar aklına üşüşüyordu, yine de kalkıp genç biri gibi mutsuz bir yaşamı olduğunu öne süremezdi.

Penceredeki ışık ona akşamın yaklaştığını muştulayınca, iki büklüm duran Honda’nın içi cinsel istekle doldu. Birdenbire ortaya çıkan bir istek değildi; daha çok hüzün ve öfke dolu saatler boyunca mayalanan, Honda’nın beynine kırmızı bir solucan gibi dolanan, bir duyguydu.

Yıllardır yanında çalışan şoför emekli olmuş, yerini alan şoför de çenesi düşük biri çıkınca, Honda arabasını satmıştı; şimdi gerektikçe araba kiralıyordu. Saat onda dahili telefondan hizmetçiyi arayarak bir araba çağırmasını söyledi. Siyah, yazlık bir takım giysiyle gri renkli, spor bir gömlek giydi.

Toru dışarıdaydı. Hizmetçiler, seksen yaşındaki Honda’nın gece vakti sokağa

çıkmasına şaşırmışlardı.

Araba Meiji Bahçeleri’ne doğru kıvrılınca, Honda’nın cinsel isteği hafif bir mide bulantısına dönüştü. İşte yine buradaydı; tam yirmi yıl sonra.

Ancak yol boyunca içini yakıp kavuran şey cinsel istek değildi.

Her zamankinden daha gergin olan elleriyle bastonuna yapışmış, kendi kendine şöyle diyordu: “Yalnızca altı ay daha dayanmak zorundayım. Yalnızca altı ay. Tabii eğer oğlan sahtesi değilse.”

Bu “eğer” sözcüğü ürpertiyordu Honda’yı. Eğer Toru yirmi birinci yaş gününden önce, yani altı ay sonra ölürse her şey bağışlanabilirdi. Honda’nın bunca küstahlığa katlanmasının tek nedeni, o yaş gününün giderek yaklaşmasıydı. Peki ama ya Toru sahteyse?

Toru’nun ölümü öyle rahatlatıcı bir düşünceydi ki. Honda aşağılanırken bile düşüncelerini hep Toru’nun ölümünde yoğunlaştırmış, içten içe onu çoktan öldürmüştü. Yüreği dinginleşmiş, içi mutlulukla dolmuştu; şiddetin ve acımasızlığın ötesinde, mikanın gerisinden görünen güneş gibi ölümü gördüğü zamanlar, burnu hoşgörüyle, acımayla kırışıyordu. Acıma denen o apaçık acımasızlık Honda’yı sarhoş edebilirdi. Belki de Hindistan’ın engin, boş düzlüklerine vuran ışıkta gördüğü şey buydu.

Henüz ölümcül bir hastalığın belirtilerini saptamamıştı gövdesinde. Ne tansiyon ne de kalbi için kaygılanmasına gerek vardı. Bir altı ay daha dayanabilirse, birkaç günlüğüne de olsa Toru’dan daha uzun yaşayacağından emindi. Ah, ne sessiz, ne güvenli gözyaşları dökecekti o zaman! Aptal dünyanın karşısında, bunca geç kavuştuğu oğulun ardından yas tutan acılı babayı oynayacaktı. Toru’nun ölümünü beklemenin, suskun bir aşkla, her şeyi bilen biri gibi tatlı bir zehir sızdırarak o ölümü beklemenin ne kadar zevkli bir şey olduğunu yadsıyamazdı. Toru’nun baştan çıkarıcı, sevilesi hoyratlığına zamanın ötesinden, bir mayısböceğinin kanadının ardından bakar gibi bakacaktı. İnsanlar, kendilerinden daha uzun yaşayan evcil hayvanlardan hoşlanmazlar. Kısa bir ömür, sevilmenin baş koşuludur.

Belki Toru da günlerdir beklediği tuhaf, hiç duyulmamış bir geminin ansızın ufukta belirmesi türünden bir olasılığa sinirlenip duruyordu? Belki de ölümün, daha yenmeden ağıza dolan tadı onu sinirlendiriyordu? Bu olasılık Honda’yı sınırsız bir yumuşaklığa itti. Salt Toru’yu değil, bütün insanlığı sevebilecekmiş gibi bir duyguya kapıldı. İnsan sevmenin nasıl bir şey olduğunu bilirdi.

Peki ya Toru sahteyse? Ya yaşamayı sürdürür de, ona ayak uyduramayan Honda yok olup giderse?

İçindeki boğucu isteğin kökleri bilinemezlikte yatıyordu. İlk ölen o olursa, tanrıların iradesine boyun eğmiş olacaktı. En baştan beri onur kırıcı bir biçimde, yanılgılar içinde ölmeye mi yazgılıydı yoksa? Toru konusunda yanılmasıysa, Honda'nın alın yazısı tarafından hazırlanmış bir tuzak olabilirdi. Tabii eğer Honda gibi birinin alın yazısı varsa.

Toru'nun bilincinin kendi bilincine çok benzediği olgusu, uzun zamandır Honda'yı huzursuz eden bir olguydu. Toru her şeyi biliyor olabilir miydi? Belki de uzun bir yaşam süreceğini biliyordu ve onun erken öleceğini sanan yaşlı bir adamdan aldığı eğitimdeki mutlak kötülüğü sezerek öç almayı tasarlamıştı.

Belki de seksen yaşında olanla yirmi yaşında olan, şu anda bile yaşamla ölüm için kıyasıya dövüşüyorlardı.

Yirmi yıldan sonra ilk kez gece vakti yine Meiji Bahçeleri'ndeydi. Araba, Gondawara kapısından girdikten sonra sola döndü ve bir daire çizen yolda ilerlemeye başladı.

“Devam et, devam et!” Honda emri her yineleyişinde, sözcüğün sıkıcı bir aksesuvanymışçasına öksürüyordu.

Gece ağaçlarının arasında yumurta rengi gömlekler bir belirip bir gözden yitiyordu. Honda yüreğinde çok uzun bir aradan sonra ilk kez o özel çarpıntıyı duyumsadı. Eski arzu ağaçların altına birikmiş, geçen yıldan kalma yapraklar gibi hala oradaydı.

“Devam et, devam et!”

Araba sanat galerisinin arkasından, ağaçlığın en sık olduğu yerden sağa döndü. Görünürde iki ya da üç çift vardı. Aydınlatma her zamanki gibi yetersizdi. Ansızın sol yanda göz kamaştırıcı bir ışık kümesi belirdi. Parkın ortasından karayoluna girilen nokta ışıklandırılmıştı; tıpkı ıssız bir lunaparka benziyordu..

Sanat galerisinin sol yanına düşen koruluk şimdi Honda'nın sağındaydı. Gece ağaçları galerinin damını kesiyor, iç içe geçmiş köknar, muz ve çam dalları dışarıya, yürüyüş yolunun üstüne uzanıyordu. Hareket halindeki arabaların gürültüsüne karşın Honda sabırotlarının arasındaki börtü böceğin vızıltısını duyabiliyordu. Çalılıkların arasındaki sivrisinek korosu, çıplak tene arada bir indirilen şaplakların sesi daha dünmüş gibi kulaklarındaydı.

Sanat galerisinin otoparkına gelince arabayı durdurdu. Dar alınlı şoför yan yan ona baktı. İnsanı çökertebilecek türden bir bakıştı. Gidebilirsin, dedi Honda sertçe. Bastonunu yere dayayarak arabadan indi.

Otopark geceleri kapalıydı. İçeri girmenin yasak olduğunu belirten bir levha vardı, girişin önüne de bir barikat konulmuştu. Nöbetçi kulübesinde ne bir ışık ne de yaşam belirtisi görünüyordu.

Arabanın arkasından bakan Honda, iki yanı sabırotlarıyla kaplı olan patikadan aşağıya doğru yürüdü. Otların sert, karanlıkta uçuk yeşil görünen yaprakları kıpırtısızdı; üst üste yığılmış kötülük öbekleri. Yoldan tek tük geçen oluyordu; patikanın karşı yanında yalnızca bir erkekle bir kadın vardı.

Sanat galerisinin ön cephesine yaklaşınca Honda durdu, bir tek kendisinin bulunduğu büyük, boş alana baktı. Çatıyla iki kanat mehtapsız geceye doğru heybetle yükseliyordu. Lambalardan, dört köşeli havuzla beyaz çakıltaşı döşeli terasa dökülen ve taşlığın loş aklığını bir gelgit çizgisi gibi kesen yol yol ışıklara baktı. Sol yanda, şimdi sönmüş olan uzun projektörleri göğe yükselen Olimpik Stadyumu'nun yuvarlak duvarı parlıyordu. Daha uzakta, aşağıda, lambalar bir sis gibi ağaçların en dıştaki dallarına dokunuyorlardı.

Hiçbir istek çağrıştırmayan, bakışımlı meydanda dururken, Mandala Dölyatağı'nın tam ortasında duruyormuş gibi bir duyguya kapıldı.

İki temel dünyadan biri olan Mandala Dölyatağı, Elmas Mandala'yla eşleşir. Simgesi olan nilüfer, Buddha'nın merhametini dışavurur. Dölyatağı aynı zamanda kapsamlılığı da simgeler. Tıpkı bir kadın dilencinin dölyatağının Işık Tanrısı'nın dölütünü taşıması gibi, sıradan insanın çamurlu yüreği de bütün Buddhaların bilgeliğini ve sevecenliğini taşır.

Işıltılı mandalanın tam merkezinde, Sekiz Taçyapraklı Nilüfer Sarayı, yani Işık Tanrısı'nın oturduğu yer bulunur. Dört yöne uzanmış on iki sarayla, Buddhaların evleri incelikli, ayrıntılı bir düzenle betimlenmiştir.

Eğer sanat galerisinin aysız göğe yükselen çatısını tam ortadaki saray olarak kabul edersek, Honda'nın durduğu ve saraydan havuzla ayrılmış olan meydan da Boşluk Sarayının batısına düşen, Tavuskuşu Tanrısı'nın oturduğu yer sayılabilirdi.

Altın mandalanın üzerine düzgünce yerleştirilmiş ve sarayın karanlık korularına simetrik bir düzenlemeyle aktarılmış olan Buddhalar, engin taşlığı ve patikanın boşluğunu ansızın dolduruvermişti. Parlak gün ışığı gibi gözleri kamaştıran merhametli yüzleri dört bir yandaydı. Yüzden fazla kutsal yüz, iki yüzden çok Elmas Mandala'yla birlikte korulukta parlıyor, topraksa alev alev yanıyordu.

Honda yürüdükçe görüntü silikleşti. Gece böceklerinin vızıltısıyla, birer iğneymişçesine gölgeleri diken diken eden ağustosböceklerinin sesleriyle doluydu.

Koruluktan geçen, sanat galerisinin sağına düşen bildik patika hâlâ oradaydı. Honda çimenin kokusunu, cinsel isteğin ayrılmaz bir parçası olan gece ağaçlarını özlemle andı.

Keskin bir zevkin yeniden içini doldurduğunu duyumsadı; sanki gelgit sınırları arasında kalan bir toprak parçasındaydı: ayaklarının dibinde balıkların, kabuklu hayvanların, yıldızların, midyelerin, denizatlarının kıpırtısı; çıplak tabanlarını bir mercanadacığındaki gece gibi yalayan dalgalar, her adımda keskin kayalara çarpıp ayağını kesme korkusu. Zevk, almış başını gidiyor, beden onu izlemekte zorlanıyordu. İşaretleri, belirtileri dört bir yanda görmek olasıydı. Honda, gözleri karanlığa alışınca ağaçların altına saçılmış, bir katliamdan geriye kalmış şeyler gibi görünen beyaz iç çamaşırlarını seçti.

Honda'nın gizlendiği gölgelerde biri daha vardı. Hiçbir şeye değilse de, siyah gömleğine bakan Honda, adamın oldukça deneyimli bir dikizci olduğunu anladı. Boyu kısaydı, Honda'nın ancak omzuna geliyordu; Honda onu ilk başta küçük bir oğlan çocuğu sanmıştı. Kır saçlarını fark edince hemen yanı başındaki bu nemli solumayı ağır ve aptalca buldu.

Sonunda adam gözlerini baktığı şeyden ayırıp Honda'nın profiline dikti. Honda hemen gözlerini kaçırdı; ama adamın şakaklarındaki ağarmış, kısa saçlar nedense sinir bozucu bir anıyla ilintiliymiş gibiydi. Anıyı bulup çıkartmak için çabaladı. Her zamanki gibi öksürük boğazına kadar yükselmişti ama Honda bütün gücüyle öksürüğü bastırmaya çalıştı.

Adamın soluk alıp verişi belirgin bir biçimde yatışmıştı. Doğruldu; Honda'nın kulağına eğildi.

"İşte yine karşılaştık. Hâlâ geliyorsun, öyle mi? Demek unutmadın?"

Honda dönüp adamın kemirgen bir hayvanınkine benzeyen gözlerine baktı. Yirmi iki yıl öncesinden kopup gelen bir anı gözlerinin önünde canlanıverdi. Bu onu Ginza'daki PX mağazasının önünde durduran adamdı.

Adama ne kadar soğuk davrandığını, kendisini birisiyle karıştırdığını söyleyerek onu nasıl terslediğini hatırladı ürpererek.

"Kaygılanmana gerek yok. Onlar geçmişte kaldı. Hiç deşelemeyelim." Ondan önce davranmış olması, Honda'nın canını sıkmıştı. "Ama şu öksürüğü mutlaka kesmelisin!" Ağaç gövdelerinin ardını kolaçan etmek için hızla döndü.

Adam biraz uzaklaşınca daha rahat soluk almaya başlayan Honda, ağacın ötesindeki çimenlere baktı. Yüreğindeki çarpıntı silinmiş, yerini huzursuzluk, öfke ve hüzün almıştı ne yazık ki. O peşinden koştukça, unutma yeteneği geri geri kaçıyordu. Bulundukları yer çimenin üzerindeki kadınla erkeği seyretmek

için son derece elverişliydi; nedense yapay bir şeyler vardı onlarda, izlendiklerini biliyor ve rol yapıyorlardı sanki. Dikizlemenin hiçbir tadı kalmamıştı, gizlice seyretmenin derinliklerine sinmiş olan o tatlı baskıdan, duruluğun mest ediciliğinden eser yoktu.

Yalnızca birkaç metre ötede olmalarına karşın, ortalık Honda'nın ayrıntıları ya da yüzlerindeki anlamı seçmesine yetecek kadar aydınlık değildi. Onlarla arasında hiçbir perde yoktu ama onlara daha fazla yaklaşamazdı da. Bir elini ağacın gövdesine, ötekiniyse bastonuna dayadı; yere uzanmış olan çifte baktı.

Ufak tefek adam gerçi Honda'yla yaptığı işin arasına girmeye yeltenmiyordu ama Honda anımsamaması gereken şeyleri anımsayıp duruyordu. Bastonunun ucu kıvrık değildi, bu yüzden, etekleri kaldırmak için bastonunu kullanan o yaşlı adamın ustalığını sergileyemezdi. Adam daha o zamanlar bile çok yaşlıydı, çoktan ölmüştü herhalde. Geçen yirmi yılda "izleyiciler"in arasından pek çok ihtiyarın eksildiği kuşkusuzdu. "Göstericilerdin de kimisi evlenmiş, çekip gitmiş ya da trafik kazası, gençlere musallat olan bir kanser türü, yüksek tansiyon, kalp ya da böbrek rahatsızlığı gibi nedenlerle ölmüş olabilirdi. Göstericilerin arasında çok daha büyük bir hareketlilik, değişimleriyse izleyicilere oranla çok daha hızlı olduğu için, kimisi Tokyo'dan özel trenle bir saatlik uzaklıktaki apartmanların yatak odalarında, karıları ve çocuklarıyla ilgilenmeyen, kendini televizyonun zevklerine kaptırmış erkekler olup çıkmıştı belki de. Kimilerinin de izleyicilerin arasına katılması an meselesiydi.

Sağ eline yumuşak bir şey sürtündü. Upuzun bir yılan ağaçtan yere doğru kayıyordu.

Elini yavaşça çekti. Yılanın, eline değen eti, ardından da yapışkan, köpüklü suyun bulaşıkların üzerinde bıraktığı selüloide benzeyen derisi, Honda'nın içinde ani ve şiddetli bir duygu yaratmıştı. Böylesine elle tutulur bir izlenimden sonra dünya, sülfürik asitle dolu bir su kabına atılan ceset gibi eriyip gidebilirdi.

Honda yeniden çimenlerin üzerindeki adamla kadına baktı. Gözlerinde neredeyse yalvaran bir bakış vardı: Beni sarhoş edin, hem de olabildiğince çabuk! Dünyanın genç insanları kayıtsızlık ve sessizlik içinde beni kendimden geçirin, içinde yaşlılara ayrılmış küçücük bir yer bile bulunmayan tutku biçimlerinizle beni doyasıya sarhoş edin!

Böcek vızıltıları arasında yayılıp kalmış olan kadın hafifçe doğruldu; kollarını erkeğin ensesinde kavuşturdu. Siyah bir bere takmış olan adamsa elini kadının eteğinin altına sokmuştu. Kadının parmak uçları gömleğinin kırışıkları arasında hızlı hızlı deviniyordu. Sonra sarmal bir merdiven gibi adamın göğsüne kıvrıldı. Soluk soluğa başını kaldırıp adamı öptü; ilaç yutar gibi.

Honda gözleri acıyacak kadar dikkatle bakarken içini, o ana kadar bomboş olan derinliklerden yükselen, sabah güneşinin ilk ışınlarına benzeyen bir cinsel istek kapladı.

Adam arka cebine uzandı. Arzuyla kıvranırken birdenbire soyulma düşüncesi Honda'nın duyduğu isteği bir anda soğutuvermişti. Bir an sonraysa gözlerine inanamadı.

Adam cebinden sustalı bir bıçak çıkarmıştı. İşaret parmağıyla bıçağın sapına dokununca, bir yılanın pürtüklü dilinden çıkmışa benzeyen bir ses duyuldu. Bıçak karanlıkta balkıdı. Honda kadının neresinden bıçaklandığını görememişti ama attığı çığlığı duydu. Adam bir sıçrayışta kalktı, çevresine bakındı. Beresi yana kaymıştı. Honda saçlarını ve yüzünü ilk kez görüyordu. Saçları bembeyazdı, kırış kırış, bir deri bir kemik kalmış yüzüyse altmış yaşlarında birine aitti.

Adam donakalmış Honda'nın yanından sürtünürcesine geçti, yaşını yalanlayan bir hızla koşmaya başladı.

"Hemen gidelim buradan," diye fısıldadı, sıçana benzeyen adam. "Az sonra kıyamet kopar!"

"İstesem de koşamam," dedi Honda, güçsüz bir sesle.

"Çok kötü. Kaçmazsan senden şüphelenirler." Tırnağını kemirdi. "Belki de burada kalıp tanıklık etmen daha doğru olur."

Bir düdüğün tiz sesi, koşanların ayak sesleri, toparlanan insanların kaynaşması duyuldu. Çalılığın şaşılacak kadar yakın bir noktasında bir el fenerinin ışığı yandı. Polisler kadının çevresini sarmış, yüksek sesle durumu tartışıyorlardı.

"Neresinden bıçaklamış?"

"Baldırından."

"Kesik derin sayılmaz."

"Nasıl biriydi? Bize adamı tarif edin."

Yere diz çökmüş, el fenerini kadının yüzüne tutan polis doğruldu.

"Yaşlı bir adammış. Çok uzaklaşmış olamaz."

Honda tir tir titreyerek yüzünü ağacın gövdesine dayadı. Gözlerini yummuştu. Ağacın kabuğu nemliydi. Sanki yüzünde bir yılan geziniyordu.

Gözlerini araladı. El fenerinden süzülen ışığı görebiliyordu. Biri ona seslendi; öyle alçak bir sesti ki, o ufak tefek adam olmalıydı. Honda büyük ağacın altından sendeleyerek ortaya çıktı. Neredeyse bir polis memuruyla

çarpışacaklardı. Polis Honda’yı bileğinden yakaladı.

Uzmanlık alanı skandal haberleri olan, haftalık bir dergide çalışanlardan biri o gece rastlantı eseri karakoldaydı. Meiji Bahçeleri’ndeki bıçaklama olayını duyunca keyfi yerine geldi.

Bacağı kalın bir sargıyla sarılmış olan kadını Honda’yla yüzleştirdiler. Honda’nın suçsuzluğu ortaya çıkıncaya kadar aradan üç saat geçti.

“Bu yaşlı beyin o adam olmadığından keskinlikle eminim,” dedi kadın. “Öteki adamla birkaç saat önce tramvayda tanışmıştım. Yaşlıydı ama genç biri gibi giyinmişti, ağzı da iyi laf yapıyordu. Herkesle hemen ahbaplık kurabilen tiplerdendi. Böyle bir şey yapabileceği aklıma bile gelmezdi. Çok doğru. Onunla ilgili hiçbir şey bilmiyorum; ne adını ne oturduğu yeri ne de ne iş yaptığını.”

Kadınla yüzleştirmeden önce Honda’nın ellerini sıkıca bağladılar, kimliğini kanıtlamasını, gecenin o saatinde parkta ne aradığını ayrıntılarıyla açıklamasını istediler. Tam bir kâbustu; yirmi yıl kadar önce eski bir meslektaşından dinlediği o abuk sabuk öyküyü şimdi kendisi yaşıyordu. Gerçeklikten kopuk bir karabasan: Her yanı dökülen karakol, sorgulama odasının pis duvarları, tuhaf bir parlaklığı olan ışık, dedektifin kel kafası.

Sabah üçte eve gitmesine izin verdiler. Hizmetçilerden biri uyanıp tedirgin tedirgin kapıyı açtı. Honda doğruca odasına gitti. Sabaha kadar kötü kötü düşlerle boğuşup durdu.

Ertesi gün üşütmüştü; gribi atlatana kadar bir hafta kadar yattı.

Kendini biraz daha iyi hissettiği bir sabah Toru’yu karşısında buldu; beklenmedik bir ziyaretti. Toru elindeki haftalık dergiyi gülümseyerek yastığının üzerine bıraktı.

Derginin başlığı şöyleydi: “Yargıç Hazretlerinin ya da Röntgencinin Başına Gelenler. Yargıcın Adı Yanlışlıkla Bıçaklama Olayına Karıştı!”

Honda gözlüğünü taktı. Göğsünde tatsız bir çarpıntı vardı. Makale, inanılmayacak kadar gerçeğe yakındı; Honda’nın gerçek adı bile geçiyordu. Yazı doruk noktasına şu cümleyle ulaşıyordu: “Seksen yaşındaki röntgenci, yaşlıların egemenliği altındaki Japonya’nın ne kadar büyük bir sefahatin içine düştüğünü kanıtlıyor!”

Dikizleme saplantısının yeni olmadığı, yirmi yıl gerilere dayandığı ve röntgenciler arasında pek çok arkadaşının bulunduğu yolundaki açıklamalardan, bilgileri kimin sızdırdığını anladı. Polis gazeteciyi o ufak tefek adamla tanıştırmış olmalıydı. Derginin aleyhine dava açması, duyduğu utancı

artırmaktan başka bir işe yaramayacaktı.

Gülünüp geçilecek basit bir olaydı; ama artık ne saygınlığı ne de yitirecek bir şeyi kaldığını sanan Honda, onları yitirince aslında onlara hâlâ ne kadar değer verdiğini anlamıştı.

Uzunca bir süre insanlan onu manevi ya da düşünsel yetenekleriyle değil, bu rezaletle özdeşleştireceği kesindi. İnsanlar rezaleti kolay unutmazlar. Rezaleti onlara anımsatansa, ahlaksal öfkeleri değildir. Bir insanı kıskıvrak yakalayıp bir kabın içine hapsetmenin en basit ve en etkili yöntemi, adını bir rezalete bulaştırmaktır.

Üşüyor, ne yapsa ısınamıyordu; bu da aslında ruhunun üşüdüğüne işaretti. Aklını ağırbaşlılığını tam anlamıyla yadsıyan bu suçlama, etin de kemiklerin de ölmesine yol açıyordu anlaşılan. Ne kadar bilge, düşünceli ve zeki olursa olsun, buna karşı elinden hiçbir şey gelmezdi. Komisere Hindistan'da öğrendiği kavramları, kazandığı deneyimleri ayrıntılarıyla sıralasa bile ne yararı olurdu ki?

Bundan böyle Honda ne zaman cebinden, "Şigekuni Honda - Avukat" yazan kartvizitini çıkarsa, insanlar iki sözcüğün arasındaki boşluğu dolduruvereceklerdi:

Şigekuni Honda

Seksenlik Dikizci

Avukat

Böylece Honda'nın onca yıllık mesleği bir tek cümleye sıkıştırılacaktı.

"Emekli yargıç, seksen yaşındaki dikizci."

Honda'nın bilincinin bunca yıldır oluşturduğu o görünmez yapı, bir anda yerle bir olmuş, temelineyse bir tek cümle kazımıştı. Bu cümle beyaz, öfkeli bir kılıç kadar özlüydü. Ve doğruydu.

Eylüldeki olaydan sonra Toru iyice gemi azıya aldı, her şeyi kendi bildiğince yapmaya başladı.

Honda'nın kavgalı olduğu yaşlı bir avukatla görüştü, Honda'nın bunadığını kanıtlayan bir rapor alınıp alınamayacağını danıştı. sağlığının yerinde olup olmadığını saptamak için Honda'yı muayene etmek gerekecekti ama avukat muayenenin sonucundan emin görünüyordu.

Aslında Honda gerçekten de gözle görülür biçimde değişmişti. Olaydan sonra evden çıkmayı kesmiş, her şeyden korkar olmuştu. Bunadığına ilişkin kanıt toplamak çok kolay olacaktı. Toru’nun yapması gereken tek şey, aile sorunlarına bakan bir mahkemenin karşısına dikilmek ve Honda’nın sağlığının yerinde olmadığını ileri sürmekti; bundan böyle velisi olarak da avukatı atanırdı.

Avukat, arasının iyi olduğu bir ruh doktoruna danıştı. Doktor Honda’nın dillerde dolaşan uygunsuz hareketlerine dayanarak, ruhsal dengesinin bozulduğuna inandı. Honda’da iki hastalık saptamıştı: “Bir yanılsama olarak duyulan cinsel istek.” Bu, yalnızca aynaya yansıyan bir yangına benzeyen bir tutkuydu. Nefsine hâkim olamamasının nedeniyse bunaklığıydı; yani ikinci hastalığı. Bundan sonrasını adaletin ellerine bırakabiliriz, dedi avukat. Honda’nın parasını birdenbire akılsızca, mal varlığını tehlikeye düşürecek biçimde harcamaya başlaması da çok iyi olurdu. Ama ne yazık ki böyle bir eğilimi yoktu. Toru’nun zaten peşinde olduğu şey para değil, güçtü.

27

Kasımın sonlarına doğru Toru'ya çok güzel bir yazıyla yazılmış, en iyi cins kâğıda bastırılmış, İngilizce bir davetiye geldi; Keiko'dandı. Davetiyeyle birlikte bir de mektup vardı.

Sevgili Toru;

Sizi çoktandır arayıp soramadım, bu işleri hiç beceremem. Herkes Noel gecesi için planlarını çoktan yapmış; ben de Noel'i biraz erken kutlamak için ayın yirmisinde bir parti vermeyi kararlaştırdım. Bu yıla kadar hep babanı çağırırdım ama ilerleyen yaşını göz önüne alarak bu partinin onun için külfetli olacağını düşündüm ve onun yerine seni çağırmayı daha uygun buldum. Bence bunu ondan gizlemeliyiz. Davetiyeyi doğrudan sana göndermemin nedeni de bu.

Bunu itiraf etmek bana çok güç geliyor; ama eylüldeki olaydan sonra öteki konuklarımı düşünerek babanı evime çağırmaktan çekiniyorum. Çok kötü bir dost olduğumu düşüneceksin, biliyorum; fakat gizli kalması gereken şeyin açığa çıkmasını dünyamız hazmedemiyor. Dolayısıyla daha da titiz davranmak zorunda hissediyorum kendimi.

Seni davet etmenin gerçek nedeni, Honda ailesiyle olan bağımı senin aracılığınla sürdürmek istememdir. Çağrımı kabul edersen beni çok sevindirirsin.

Lütfen yalnız gelerek beni onurlandır: Konuklarımın arasında pek çok büyükelçiyle eşleri ve kızları, dışişleri bakanıyla eşi, Ekonomik Düzenleme Birliği'nin başkanıyla eşi ve daha pek çok güzel hanım olacak. Davetiyeden de anladığın gibi, resmî bir giysi gerekiyor. Davete katılıp katılmayacağını en kısa zamanda bildirirsen, sevinirim.

Sevgilerimie,

Keiko Hisamatsu

Mektup bazılarına kaba, kibirli gelebilirdi ama eylül olayının Keiko'nun kafasını karıştırmış olduğunu gören Toru gülümsedi. Satır aralarını okuyabiliyordu. Ahlaksızlığıyla gururlanıp duran Keiko rezaletle yüz yüze

geliverince titreyerek kilitli kapıların ardına siniyordu.

Ancak mektuptaki bir şey Toru'nun o duyarlı savunma düzeneğini harekete geçirmişti. Babasının yılmaz bir müttefiki olan Keiko nasıl olur da Toru'yu tek başına evine çağırırdı? Yoksa niyeti onunla alay mı etmekti? Toru'yu saygın konuklarına Şigekuni Honda'nın oğlu olarak tanıtarak onları heyecanlandırmaya, Honda'yı değil de Toru'yu mu utandırmaya çalışıyordu? Evet mutlaka öyleydi. Toru'nun bundan hiç kuşkusu yoktu.

Toru'nun saldırgan içgüdüleri canlanmıştı. Evet, dillere düşmüş Honda'nın oğlu olarak partiye katılacaktı. Kimse konuya değinmeyecekti elbette. Ama o, sefih bir babanın kesinlikle af dilemeyen, boynunu bükmeyen oğlu olarak pırıl pırıl parlayacaktı.

Duyarlı ruhu, dudaklarında belli belirsiz, güzel, biraz da hüzünlü bir gülümsemeyle sessizce konukların arasında gezinecek, aile rezaletinin kemikleriyse (şu çirkin, küçük olaylar) herhangi bir harekette bulunmaksızın ruhun yanına dizileceklerdi. Durumun o solgun şiirselliği Toru'nun gözlerinin önünde canlandı. Yaşlıların duyduğu küçümseme, sataşmalar genç kızları karşı konulamaz bir biçimde Toru'ya doğru itecekti. Keiko'nun evdeki hesapları çarşıya uymayacaktı.

Toru'nun smokini yoktu, hemen bir tane ısmarladı. Ayın on dokuzunda smokini gelince giydi, Kinue'ye göstermeye gitti.

"Çok yakışmış. Üzerinde çok iyi duruyor. Bu giysiyle beni dansa götürmeye can attığını biliyorum. Sürekli hasta olmam ne kadar kötü. Gerçekten yazık! Demek kıyafetini göstermek için bana geldin? Çok kibarsın. İşte seni bunun için seviyorum."

Kinue'yi eve çivileyen şey, hastalığı değil şişmanlığıydı. Sağlığı yerindeydi, hiç hareket etmediği için şu son altı ayda tanınmayacak kadar şişmanlamıştı. Ağırlığını, hareketsizliğini, hastalıklarına özür olarak kullanıyordu. Sürekli karaciğer hapları alıyor, oturduğu şezlongdan ağaçların arasındaki, yakında büsbütün yitireceği mavi gökyüzüne bakıyordu. Dilinden hiç düşürmediği nakarat, bu dünyada fazla uzun kalmayacağıydı. Kız,Toru'nun asla gülmemelerini tembihlediği hizmetçiler için gerçekten çetin bir sınavdı.

Kendisine sunulan bütün koşulları ustaca yok sayıp ona yarar sağlayacak, güzelliğini güçlendirecek, belki de güzelliğine acıklı bir hava katacak olan gerekçeleri buluvermesi ve kurnazca savunmaya geçmesi müthişti; Toru onun bu yeteneğine hayranlık duyuyordu. Aslında onu gezmeye götürmek için gelmediğini derhal sezmiş, hemen hastalığını öne sürerek durumu kurtarmıştı. Toru böylesine inatla korunan bu gururdan öğreneceği pek çok şey olduğunu

düşündü. Şimdi kız onun eğitmeniydi.

“Şöyle bir dönsene. Ah, ne güzel bir kesimi var. Omuz çizgisi pek güzel. Sana giydiğin her şey yakışıyor. Tıpkı benim gibi. Her neyse, bu akşam beni tamamen unutmalı ve eğlenmelisin. Ama en çok eğlendiğin sırada bir an durup evde bıraktığın hasta kızı düşün. Ama yalnızca bir an. Yakana bir çiçek taksana. Yeterli gücüm olsaydı sana o çiçeği kendi ellerimle koparırdım. *Maid*, bakar mısın! Lütfen şu kış gülünü, kırmızı olanı getirir misin?”

Hizmetçiye küçük, kızıl koncayı koparttırdı, eliyle Toru’nun yakasındaki düğme deliğine soktu.

“İşte oldu.” Bitkin, uçucu parmaklarla çiçeğin sapını aşağıya doğru çekti. Yakanın parlak ipeğini okşadı. “Bahçeye çık da sana bir kez daha bakayım.”

Şişman gövdesi son soluğunu alıyormuş gibiydi.

Kararlaştırılan günde, akşam saat yedide Toru, Mustang marka arabasını, haritayı izleyerek geldiği Azabu’daki geniş, beyaz çakıltaşı döşeli araba yolunda durdurdu. Görünürde başka araba yoktu.

Keiko’nun eski tip evini görünce şaşırmıştı. Ağaçların altındaki lambalar, Regent tarzındaki yuvarlak ön cepheyi aydınlatıyordu. Daha çok perili bir köşke benziyordu; gece yüzünden kapkara görünen kırmızı sarmaşık da bu etkiyi artırıyordu.

Beyaz eldivenli bir uşak Toru’yu yüksek, daire biçiminde tavanı olan holden geçirerek, Momoyama tarzında döşenmiş gösterişli bir salona aldı, Louis tarzında bir koltuğa oturttu. Toru, ilk gelen konuğun kendisi olduğunu anlayınca biraz utanmıştı. Ev ışıl ışıl aydınlatılmıştı ama sessizdi. Bir köşede kocaman bir Noel ağacı duruyordu. Yerine tam oturmamış bir hali vardı. Uşak ne içeceğini sorduktan sonra çekildi. Toru yalnız kalınca, eski tipte bir camı olan pencereye doğru eğildi ve ağaçların arasından kentin ışıklarına, neon lambalar yüzünden mor bir renk almış olan gökyüzüne baktı.

Kapı açıldı, Keiko içeri girdi.

Yetmiş yaşlarındaki kadının sırtındaki parıltılı, resmî giysiyi görünce Toru’nun dili tutuldu. Yenleri, eteğin ucuna kadar uzanan gece elbisesi baştan ayağa boncuklarla işlenmişti. Boyundan başlayarak etek uçlarına kadar inen rengârenk boncuklar, kumaşın desenleri, insanın gözlerini kamaştırıyordu. Göğsünde, altın bir zeminin üzerinde kanatlarını açmış bir tavus kuşu, kollarında morun çeşitli tonları, hiç eksilmeyen bir şarap rengi bele kadar iniyor, etekte mor dalgalar ve altın bulut desenleri altın sırmayla işlenmiş sınırlarla birbirinden

ayrılıyordu. Beyaz müslinden zemin, gümüş ağla işlenmiş üç katlı, Batılı bir desenle iyice vurgulanıyordu. Eteğin altından mor, saten ayakkabıların ucu görünüyordu, sürekli dimdik tuttuğu, gururlu boynuna jorjet kumaştan zümrüt rengi bir şal dolamıştı; şalın uçları omuzlarında kat yaptıktan sonra yere kadar iniyordu. Her zamankinden daha kısa kesilmiş, kulaklarına yapışık olan saçlarının altından altın küpeler sallanıyordu. Yüzünde, birkaç kez estetik ameliyat geçirmiş olanlara özgü donuk, gergin bir anlam vardı ama hâlâ denetleyebildiği yüz çizgileri son derece kibirliydi. Ürkütücü gözler, muhteşem bir burun. Kırmızı siyah elma dilimleri gibi çürümeye başlamış olan dudaklarına parlak kırmızı bir ruj sürmüştü.

“Beklettiğim için çok özür dilerim,” dedi neşeli bir sesle. Yüzüne derinden oyulmuş gibi görünen gülümsemesiyle Toru’ya baktı.

“Tanrı’m, muhteşem görünüyorsun!”

“Teşekkür ederim.” Batılılara özgü kısa, kayıtsız bir yanıttı; biçimli burun delikleri göründü.

Aperetifleri geldi.

“Işıkları azaltsak daha iyi olacak galiba.”

Uşak avizeyi söndürdü. Noel ağacından yayılan titrek ışıkta Keiko’nun gözleri bir yanıp bir sönüyordu; tıpkı elbisesindeki boncuklar gibi. Toru kendini huzursuz hissetmeye başladı.”

“Ötekiler gecikti. Yoksa ben mi çok erken geldim?”

“Ötekiler mi? Bu akşam tek konuğum sensin.”

“Demek ötekilerden söz ederken yalan söylüyordunuz?”

“Ah, özür dilerim. Planlarımı değiştirdim. Noel’i seninle baş başa kutlamaya karar verdim.”

“Bu durumda izninizi rica edeyim.”

“Neden?” Sakin sakin oturmayı sürdüren Keiko onu durdurmak için hiçbir hareket yapmadı.

“Bir tür komplo bu. Ya da bir tuzak. Her neyse, bunu babayla birlikte kararlaştırdığınız kesin. Benimle alay edilmesinden bıktım artık.” Bu yaşlı kadından daha ilk görüşte hoşlanmamıştı.

Keiko kıpırtısızdı. “Bay Honda’yla aramızda konuşulmuş bir şey olsaydı, kendimi bu kadar zorlamazdım. Seni çağırmamın nedeni, seninle baş başa uzun bir konuşma yapmaktı. Sana yalan söylediğim doğru; tek konuğum olduğunu bilseydin gelmezdin çünkü. İki kişilik bile olsa bir Noel yemeği yine de bir Noel

yemeğidir. Parti için giyinip kuşanmış bir halde, işte buradayız.”

“Galiba bana uzun bir söylev çekmek niyetindesiniz?” Toru kadına açıklama fırsatı tanıdığı için kendine kızmıştı.

“Hiç de değil. Seninle iki olgun insan gibi bazı şeyleri konuşmak istedim; Bay Honda bu yaptığımı öğrenecek olsa beni boğar. Söyleyeceklerim, yalnızca onunla benim bildiğim bazı sırlar. Dinlemek istemiyorsan sen bilirsin.”

“Sırlar mı?”

“Lütfen şuraya otur ve sakinleş, tamam mı?” Zarif ama alaycı bir gülümsemeyle, az önce Toru’nun boşalttığı koltuğun kumaşındaki, Watteau’nun biraz eprimiş bahçe partisini işaret etti.

Uşak yemeğin hazır olduğunu bildirdi. Kapıları açıp Toru’yu kırmızı mumlarla süslenmiş olan yemek masasının bulunduğu yan odaya aldı. Keiko’nun giysisi çıngır çıngır öttü.

Kimsenin konuşmaya niyeti yoktu. Toru sessizce yemeğini yedi. Bıçağı ve çatalı kullanma becerisini Honda’nın titiz eğitmenliğine borçlu olduğu aklına gelince içini yeniden öfke kapladı. Bu eğitim, Honda ile Keiko’yu tanıyıncaya kadar habersiz olduğu korkaklığını denetlemesini öğretmişti ona.

Keiko’nun çatalla bıçağa sıkıca sarılmış olan parmakları ağır, barok tarzı şamdanların gerisinde dalgın, suskun ve hamarattı; tıpkı iş işleyen yaşlı bir kadının parmakları gibi. Bir genç kızın yaşlı bir kadına takılmış parmakları.

Soğutulmuş hindi yaşlı bir adamın kuru derisi kadar tatsızdı. İçine doldurulmuş kestanelerle kızılcık jölesi Toru’nun ağzında yapay, acımsı bir tat bıraktı.

“Honda’nın seni varisi olarak seçmek için neden bu kadar acele ettiğini biliyor musun?”

“Nereden bileyim?”

“Ne kadar da gamsızsın! Hiç merak etmedin mi peki?”

Toru yanıtlamadı. Bıçağıyla çatalını bırakan Keiko parmağıyla mumlardan çıkan dumanın arasından Toru’nun göğsünü gösterdi.

“Nedeni çok basit. Sol böğründe üç küçük leke var da, ondan.”

Toru şaşkınlığını gizlemeyi beceremedi. Keiko, gururunun kaynağı olan beneklerden, yaşamı boyunca kendisinden başka hiç kimsenin ilgisini çekmemiş olan lekelerden haberdardı. Bir saniye sonra kendini topladı. Şaşkınlığının nedeni, gururunun simgesi olan şeyin bir başkası için de bir şeyin simgesi olduğunu öğrenmekti. Gerçi lekeler bir şeyi harekete geçirmiş olabilirdi ama bu,

Toru'nun bir başkası tarafından çözümlendiği anlamına gelmeyebilirdi. Yine de Toru, yaşlıların sezgilerini hafife almıştı.

Yüzünde apaçık okunan şaşkınlık Keiko'yu daha da yüreklendirmiş gibiydi. Sözcükler dudaklarından peş peşe dökülmeye başladı.

"Gördün mü? İnanamıyorsun. Bu evlat edinme işi baştan beri öyle aptalca, öyle mantıksız bir şeydi ki. Kendi kendine, her şeyi soğukkanlı ve gerçekçi bir biçimde hallettiğini söyleyip duruyordun, gözlerini olayın mantıksızlığına kapamıştın. Kim bir kez gördüğü birini, tam anlamıyla bir yabancıya salt kanı kaynadı diye evlat edinmeye kalkışacak kadar aptal olabilir? Sana öneriyi ilk getirdiğimizde ne düşündün? Sana da, üstlerine de bir sürü gerekçe sıraladık elbette. Ama gerçekten ne düşündün? Koltukların kabardı değil mi? İnsanlar, güçlü noktaları olduğunu düşünmekten hoşlanırlar. Çocuksu hayallerinle bizim teklifimizin nefis bir biçimde uyuştuğunu sandın, değil mi? Şu garip, çocuksu güveninin doğrulandığını? Aklından geçenler bunlar mıydı?"

Toru ilk kez Keiko'dan korktu. Sınıf farkı yüzünden en küçük bir sıkıntı hissetmezdi; ama karşısındaki insanın değerini bir bakışta ölçebilen insanlardan korkardı. Bunlar, meleklerin katiliydiler.

Tatlılar gelince konuşma kesildi. Toru yanıt verme fırsatını özellikle kullanmamıştı. Hasmını hafifsemiş olduğunu anlıyordu.

"Senin beklentilerinle bir başkasının beklentilerinin örtüştüğünü, umutlarının senin adına bir başkası tarafından kolayca gerçekleştirilebileceğini mi sandın? İnsanlar salt kendileri için yaşarlar ve salt kendilerini düşünürler. Herkesten daha çok kendini düşünen sense, çok ileri gittin ve gözlerini gerçeklere yumdun.

Tarihin kendine özgü beklentileri olduğunu düşünüyordun. Oysa yoktur. İnsanlığın kendi beklentileri olduğunu sandın. Yoktur.

Ne mutluluk için ne de mutsuzluk için kimseye özel bir hak tanınmıştır. Ne felaket vardır ne de deha. Duyduğun güven de, hayallerin de asılsız; hiçbir temele dayanmıyor. Yeryüzünde sıradışı bir şey varsa, özel güzellik ya da özel kötülük gibi, doğa onu bulup ortaya çıkarır, kökünden kopartır. Hepimiz artık o zorlu dersi, 'seçkin' diye bir şeyin olmadığını çoktan bellemiş olmalıydık.

Bir eşi daha bulunmayan bir dâhi olduğunu sanıyordun, değil mi? İnsanlığın üstünde yüzen güzel, küçük bir kötülük bulutu olduğuna inanıyordun?

Bay Honda bütün bunları böğründeki o üç lekeyi görür görmez kavramıştı. Seni tehlikeden korumak için mutlaka yanına alması gerektiğini anlamıştı. Seni olduğun gibi bırakırsa, yani seni 'alın yazına' terk ederse doğa tarafından yirmi yaşına bastığında öldürüleceğini biliyordu.

Seni evlat edinerek, ‘tanrılara yaraşır’ gururunu paramparça ederek, sana dünyanın kültüre ve mutluluğa ilişkin kurallarını zorla öğreterek, seni kusursuzcasına sıradan bir delikanlıya dönüştürerek seni kurtarmaya çalıştı. Senin de hepimizle aynı başlangıç noktasına sahip olduğunu fark edemedin. Bu gerçeği yadsımanın simgesiyse, işte o üç küçük leke. Seni neye karşı korumak istediğini açıklamaksızın evlat edinmesinin nedeni, sana duyduğu sevgidir. Dünyayla ilgili çok şey bilen birinin sevgisi elbette.”

Toru giderek daha da huzursuzlanıyordu. “Neden yirmi yaşında öleceğimi söyledin?”

“Bana kalırsa tehlike geçti. Hadi bunları salonda konuşalım.”

Şöminedeki ateş canlandırılmıştı. Japon tipi, altın bulutlarla süslü raftan sarkan *kotatsu* askısının altında şömineye açılan iki küçük, yaldızlı kapı vardı. Toru’yla Keiko şöminenin karşısına oturdular; aralarında küçük bir sehpa vardı. Keiko, Honda’dan dinlediği o uzun ölüm ve yeniden doğum öyküsünü aktardı.

Toru gözlerini ateşe dikmiş, dinliyordu. Düşen bir kütüğün çıkardığı hafif sesi duyunca irkildi.

Dumanıyla kütüğü saran alev döne döne yükseliyor, sonra karanlığın içinde, iki kütüğün arasında yeniden görünüyordu; alevin çıktığı yer dolgun, parlak ve dingindi. Baş döndürücü kırmızılar, kızıllar içindeki bir eve benzeyen küçük tabanın, kaba kesimli kütüklerin sınırladığı zeminin derinlikleri sessizdi.

Kara kütükleri yararak fışkıran duman bazen geceleyin engin düzlüklerde çıkan bir ot yangını gibiydi. Ateşte kocaman biçimler beliriyordu; şöminenin derinliklerinde devinen gölgelerse gökkubbede gölge izleri bırakan, siyasal bir ayaklanmanın alevlerini betimleyen bir minyatür gibiydi.

Kütüklerden birindeki alevler ölürken, her yana eşit olarak yayılmış suskun kızıllık, küllerden oluşan zarif, üç renkli bir yatağın altında ansızın beliriyor, beyaz tüylü bir öbek gibi titriyordu. Sıkıca bağlanmış kütükler tam temellerinden sarsılıyor, çöküyorlardı. Sonra, güvenilmez bir denge kurarak havada asılı kalmış kocaman bir kaya gibi yanmaya başlıyordu.

Her şey akıyor, deviniyordu. Son derece sabit görünen dumanın sessiz zinciri durmaksızın kırılmaktaydı. İşini bitiren bir kütüğün çöküşü, bir tür dinginlik sağlıyordu.

“Çok ilginç,” dedi Toru ekşi bir sesle, öyküyü dinledikten sonra. “Peki ama kanıt var mı?”

“Kanıt mı?” Keiko duraksadı. “Gerçek için kanıta gerek var mıdır?”

“Sen ‘gerçek’ deyince, nedense kulağa asılsız geliyor.”

“Kanıt istiyorsan Bay Honda’ya başvur. Kiyoaki Matsugae’nin düş güncesini yıllardır saklıyor. Günceyi ondan isteyebilirsin. Kiyoaki güncesine gördüğü rüyaları yazmış; Bay Honda bütün rüyaların çıktığını söyledi. Bilmiyorum, belki de önemi yoktur. Belki de söylediklerimin seninle ilgisi yoktur. Sen Mart’ın 20’sinde doğmuşsun, Ying Çan ise baharda öldü; o üç leke sende de var, dolayısıyla onun yeniden doğmuş hali olabilirsin. Fakat tam olarak ne zaman öldüğünü bir türlü öğrenemedik. İkiz kardeşi baharda öldüğünü söyledi ama gününü tam olarak anımsayamadı. Bay Honda öğrenmek için epeyce uğraştıysa da başaramadı. Eğer bir yılan tarafından sokularak Mart’ın 21’inden sonra öldüyse sen paçayı kurtarıyorsun. Ruh en azından bir hafta özgürce dolaşır. Doğum günün onun ölümünden bir hafta sonrasına denk düşüyorsa, ruh göçü gerçekleşmiş demektir.”

“Aslında doğum günümü bilmiyorum. Babam denizdeymiş, ayrıntılarla ilgilenecek kimse yokmuş. Nüfus idaresi de bir doğum tarihi yazıvermiş. Ama Mart’ın 20’sinden önce doğduğum kesin.”

“Ne kadar erkense, olasılık da o kadar azalıyor demektir,” dedi Keiko soğukça. “Ama belki de hiç fark etmiyordur.’’

“Fark etmiyor mu?” Toru sinirlenmeye başlamıştı.

Dinlediği öykünün akıl almazlığı bir yana, bunun hiç fark etmediğinin söylenmesi varoluş nedeninin apaçık inkârıydı. Keiko’da insana kendisini bir böcekmiş gibi hissettirme yeteneği vardı. Bu yeteneği, o hiç değişmeyen gösterişli tutumuyla sergiliyordu.

Ateşten yansıyan ışıkta sırtındaki rengârenk giysi çevreye koyu, zengin renkler saçmaktaydı. Bu renk bolluğu kadının çevresinde geceye özgü bir gökkuşağı gibi bir yay çiziyordu.

“Evet, belki de hiç önemi yoktur. Belki de sen baştan beri sahtekârın tekiydin. Bana kalırsa, gerçekten de öylesin.”

Toru kadının profiline baktı. Ateşe doğru, bir dilekçe sunarmışçasına konuşmuştu. Ateş yüzünden kızarmış olan profilinin görkemini tanımlamak olanaksızdı. Gözlerindeki alevler, yüksek kemerli burnunun kibirli çizgisini iyice vurguluyordu. Bu burun herkesi çocuksu bir terslenmeye itiyordu. Herkese amansızca hükmediyordu.

Toru’nun aklından çeşit çeşit cinayet biçimleri geçti. Bu kadını nasıl üzebilir, onu nasıl yalvartabilirdi acaba? Boğazına sarılsa, kafasını alevlerin içine soksa, kadının çevresinde dönüp duran alevlerin oluşturduğu olağanüstü bir yeleyle çevrelenmiş başını çevirip mağrur bir ifadeyle ona bakacağından emindi. Toru’nun özsaygısı incinmişti; kadının bir sonraki sözlerinden ödü kopuyordu,

bu sözlerin kan çıkaracağından emindi. En çok korktuğu şeyse, özsaygısında açılan yaradan kan fışkırmasıydı. Kanı asla pıhtılaşmayan bir hemofili hastası gibi kanı dinmek bilmeyecekti. İşte bu korkuyla şu âna kadar bütün gücünü kullanarak duygularıyla özsaygısının arasına bir çizgi çekmiş, âşık olma tehlikesini bir kıyıya iterek, kendini sayısız dikenle silahlandırmıştı.

Keiko'nun sakin sakin, törensel bir havayla söylenmesi gereken her şeyi söylemeye kararlı olduğu belliydi.

"Önümüzdeki altı ay içinde ölmezsen, sahtekâr olduğunu kesinkes anlayacağız. Senin, Bay Honda'nın peşinde olduğu o güzel tohumun yeniden yeşermiş hali olmadığın, bir hayvanbilimcinin deyimiyle bir 'taklit' olduğun ortaya çıkacak. Ama bu yargıya varmadan önce bir yıl daha beklesek iyi olacak. Bana altı ay içinde ölmeye yazgılıymışsın gibi gelmiyor. Sende kaçınılmaz olan, bir insanın yitirmekten ödünün kopacağı hiçbir şey yok. Ölümün, dünyanın üzerine hiçbir gölge düşürmeyecektir.

Sen gaddar, kurnaz bir köylü çocuğusun; hani şu dünyanın dört bir yanına bolca saçılmış olanlardan. Babanın parasına sahip olmak istiyorsun, bu nedenle de onun için bir yetersizlik raporu almayı becerdin. Şaşırdın, değil mi? Evet, her şeyi biliyorum. Peki parayı ve gücü eline geçirdikten sonra neyin peşine düşeceksin? Başarının mı? Öyle vasat birisin ki, yalnızca bir adım ötesini düşünebiliyorsun. Bay Honda'nın eğitiminin başarısız olduğu tek nokta, senin gerçek özünü su yüzüne çıkarmaktan başka bir şey yapmamış olmasıdır.

Sende özel olan hiçbir şey yok. Uzun bir yaşam süreceğinden eminim. Tanrılar tarafından seçilmedin; tek bir üstün niteliğin yok; tanrıların hızına eş, taptaze bir yıldırım gibi çakıp kendini yok eden o yeşil ışıktan yoksunsun. Sende zamanından önce ortaya çıkmış, belli bir bunama var. Yaşamın kupon kesmek için son derece uygun bir yaşam; daha fazlası değil.

Ne Bay Honda'yı ne de beni öldürebilirsin. Sendeki yasal bir iblis türü. Yalnız bu iblis soyut kavramlardan doğan aldatmacalarla bol bol pohpohlanmış; gerekli bütün niteliklerden yoksun olmana karşın alın yazına egemenmişsin gibi caka satabiliyorsun. Yeryüzünün sonunu gördüğünü sanıyorsun. Oysa ufkun ötesinden bir kez olsun bir davet almadın. Ne ışıktan ne de aydınlanmadan nasibini almışsın; ne etinde ne de yüreğinde gerçek bir ruh var senin! Ying Çan'ın ruhu hiç olmazsa etinin o ışıl ışıl güzelliğindeydi. Doğa sana bir kez olsun dönüp bakmamış, sana bir nebze olsun düşmanlık beslememiş. Oysa Bay Honda'nın aradığı kişi, yaradılışı gereği doğanın kıskançlığını uyandıran biriydi.

Sen kurnaz bir çocuksun, hepsi o kadar. Biri giderleri karşıladığı sürece üniversiteyi bitirir, sonra da seni bekleyen iyi bir işe kavuşursun; eğitim fonu

için örnek bir öğrenci. Malzeme gereksinimi karşılandığı zaman içteki gizli cevherlerin ortaya çıkacağını savunan, iyi niyetli ama başarısız toplumsal reformcular için iyi bir propaganda aracı olurdun. Bay Honda sana hak ettiğinden çok daha iyi davrandı; sana güvendi. Yaptığı hata, ilacın dozunu fazla kaçırmaktı. Doğru doz verildiğinde hemen hizaya geleceğinden eminim. Seni kaba saba bir politikacının sekreteri yapsaydı aklın başına gelirdi! Seni, istediğin an böyle uygun biriyle tanıştırabilirim.

Söylediklerimi unutma. Her şeyi görüp öğrendiğini sanıyordun, oysa yaşamda otuzluk bir dürbünün o küçük yuvarlağından çok daha fazlası var. Gördüğün şeyin bütün dünya olduğunu sanmayı sürdürseydin -buna izin verseydik- galiba çok daha mutlu olurdun.”

“Beni oradan çekip çıkartan sizlersiniz!”

“Seni böylesine mutlu eden şey de, sıradışı biri olduğuna inanmandı. Kiyoaki Matsugae önceden bilinemeyen bir aşkın, İsao İinuma yazgısının, Ying Çan ise etinin tutsağıydı. Ya sen? Temelsiz bir sıradışılık inancının tutsağısın belki de?

Alın yazısı insanı ele geçiren ve onu peşisıra sürükleyen bir şeyse, o zaman öteki üçünün alın yazısı vardı. Peki seni ne ele geçirdi? Yalnızca biz; Bay Honda ile ben.” Güldü; göğsündeki yeşilli sarılı tavus kuşu alevleri yansıttı. “Biz canı sıkılan, soğuk, alaycı iki yaşlıyız. Gururun, bizim senin alın yazın olmamıza ne diyor? İki çirkin, yaşlı insanın? Yaşlı bir röntgenciyle eski bir sevicinin?

Dünyaya sahip olduğunu, onu avucuna aldığını düşünebilirsin. Senin gibi bir çocuğu ele geçirmek isteyenler de, dünyayı avucuna almış olanlardır. Bilincin kibirli satıcılarını ortaya çıkaranlar, aynı ticareti yıllardır yaptıktan sonra emekliye ayrılanlardır. Bunun dışında kimsenin gelip kapını çalmayacağından emin olabilirsin. Yaşamını, kapına vurulmaksızın sürdürebilirsin; sonuç değişmeyecektir. Çünkü senin alın yazın yok. Sen güzel bir ölüme yazgılı değilsin! Öteki üçü gibi olmayacaksın. Tatsız tuzsuz, iç karartıcı bir mirasyedi; işte sana düşen rol bu. Seni bu gece buraya, bütün bunları öğrenmen için çağırdım.”

Toru’nun elleri titriyordu; gözünü şöminenin yanındaki maşaya dikmişti. Ateşi karıştıracakmış gibi uzanıp maşayı alıvermek çok kolay olurdu. Keiko ondan kuşkulanmazdı; geriye bir tek maşayı savurmak kalıyordu. Maşanın ağırlığını elinde hissedebiliyor, altın zincire, yaldızlı kapılara sıçrayan kanı görebiliyordu.

Ama yerinden kıpırdamadı. Susuzluktan dili damağına yapışmıştı ama su istemedi. Yanaklarını kızartan öfke, şu âna kadar tattığı ilk coşkuydu sanki. Coşkuyu içine kilitledi, salıvermedi.

28

Toru Honda'dan şaşılacak bir istekte bulundu. Kiyoaki'nin güncesini okumak istiyordu.

Honda verip vermemekte kararsızdı; ama vermemesinin daha yanlış olacağına inanıyordu. Günceyi birkaç günlüğüne almasına izin verdi. Aradan bir hafta geçti. Tam geri isteyecekken, ayın yirmi sekizi sabahı, hizmetçilerden birinin attığı çığlıkla yatağından fırladı. Toru intihara kalkışmış, zehir içmişti.

Yıl sonu olduğu için aile doktoruna ulaşamadılar. Honda olup bitenin duyulma tehlikesini göze alarak bir cankurtaran çağırdı. Cankurtaran siren çalarak kapıya dayandığında, bir sürü meraklı toplanmıştı bile. Daha önce de rezalet yaratmış olan evde ikinci bir rezalet görmek için sabırsızlanıyorlardı.

Toru bir süre bilincini yitirdi; gövdesi şiddetle kasılıyordu ama yaşamsal tehlike yoktu. Kendisine gelince gözlerinin çok acıdığını söyledi. Her iki gözüne de perde inmişti; bir daha göremeyecekti. Zehir retinaya onarılamaz bir biçimde zarar vermişti.

İçtiği zehir, sanayi tipi odun ispirtosuydu; hizmetçilerden birinin akrabasına ait olan bir atölyeden, yıl sonu karışıklığından yararlanılarak aşırılmıştı. Sorgusuz sualsiz Toru'nun emirlerini uygulayan hizmetçi ağlıyor, ispirtoyu içmek için istediğini nereden bilirdim, diyordu.

Kör Toru'ya gelince; hemen hemen hiçbir şey söylemedi. Yeni yıl başlayınca Honda ona günceyi sordu.

"İspirtoyu içmeden önce yaktım," diye yanıtladı kısaca.

Nedeni sorulunca da, oldukça kestirme bir yanıt verdi:

"Çünkü ben hiç düş görmem."

Bütün bunlar olup biterken Honda pek çok kez Keiko'dan yardım istemişti. Kadın çok tuhaf davranıyordu. Bu intihar girişiminin asıl nedenini bir tek o biliyormuş gibiydi.

"Çoğu delikanlıdan iki kat daha gururlu. Bunu, bir dâhi olduğunu kanıtlamak için yaptı."

Honda bastırınca, Keiko Noel partisinde her şeyi Toru'ya anlattığını itiraf

etti. Salt dostluk hatırına böyle davrandığını söyledi ama Honda onu bir daha görmek istemediğini bildirdi. Böylece, yirmi yıldan fazla süren çok güzel bir dostluk noktalanmış oldu.

Honda'nın yetersizlik kararı kaldırıldı; şimdi bakıcıya gereksinimi olan kişi, Toru'ydu. Honda noter huzurunda bir vasiyetname hazırladı ve Toru için aklına gelen en güvenilir vasiyi atadı.

Toru üniversiteden ayrıldı, eve kapandı ve Kinue'nun dışında hiç kimseyle konuşmaz oldu. Hizmetçileri kovdular. Honda, hastabakıcılık deneyimi olan bir kadın tuttu. Toru gününün çoğunu Kinue'nun kulübesinde geçiriyordu. Kadının yumuşak sesi bütün gün kapının dışından duyuluyordu. Toru'ysa ona karşılık verme zahmetine bile kalkışmıyordu.

Mart'ın 20'sinde doğum gününü kutladılar. Öleceğine ilişkin herhangi bir belirti yoktu. Kabartma yazıyı okumayı öğrendi. Yalnız kalınca sürekli müzik dinliyordu. Kuşları cıvıltılarından ayırt etmeye başlamıştı. Bir gün, uzun bir suskunluktan sonra Honda'yla konuştu. Kinue'yla evlenmek için Honda'nın iznini istiyordu. Kızın deliliğinin kalıtsal olduğunu bilmesine karşın, Honda hemen onayladı.

Çürüme yakındı; sonun işaretleri teker teker beliriyordu: Tıpkı berberden eve dönünce saç kırpıklarının ensesini kaşındırması gibi, çoğunlukla unutulan ölüm, anımsandığı anda insanı kaşındırıyordu. Ona ilişkin bütün hazırlıklar tamamlanmış olduğu halde, ölümün hâlâ çıkıp gelmemesi Honda'yı şaşırtıyordu.

Midesindeki ağrıların zaman zaman arttığının farkındaydı ama eski Honda'dan bekleneceği gibi hemen doktora koşmadı. Ona kalırsa sorun hazımsızlıktı. Hiç iştahı yoktu. Oysa bunu salt yaşadığı sorunlu günlere yormak, önemsememek hiç de ona uygun bir davranış değildi; zayıflayıp durmasını da yine çektiği üzüntülere yoruyordu.

Ona ruhun çektiği acıyla etin çektiği acı arasında hiç fark yokmuş gibi geliyordu. Küçük düşmeyle şişmiş bir prostat arasındaki fark neydi? Ya da yüreğini sıkıştıran acıyla zatürre arasındaki? Yaşlılık hem ruha hem de ete uygun bir hastalıktı; yaşlılığın onmaz bir hastalık olduğu olgusuysa varoluşun da onmaz bir hastalık olduğu anlamına geliyordu. Varoluşçu kuramlarla ilintili olmayan bir hastalıktı bu; etin kendisi bir hastalıktı, belirti vermeyen ölümdü.

Çürümenin nedeni hastalıksa, o zaman bunun temel nedeni, yani et de bir hastalıktı. Etin özü çürümeydi; yok olmayı ve çürümeyi kanıtlayan lekeler damgasını zamana vuruyordu.

İnsanlar bu gerçeğin farkına neden yaşlandıktan sonra varıyorlardı? Neden onu, etin en parlak devresine ulaştığı o kısacık sürede, kulağın yanından geçerken hafifçe vızıldadığı zaman ayrımsıyor, bir an sonra da unutuyorlardı? Neden genç, sağlıklı bir atlet duşa girdiğinde, ışıltılı tenine dolu gibi çarpan su damlalarına bakarak yaşamın doruk noktasının hastalıkların en amansızı olduğunu ve bunun kapkara, amber renkli bir topak olduğunu göremiyordu?

Honda için şimdi yaşam ihtiyarlık, ihtiyarlıksa yaşamdı. Bu iki eşanlamlı sözcüğün birbirini sonsuza kadar yalanlaması ne kadar yanlıştı. Ancak şimdi, bu dünyaya geldikten seksen bir yıl sonra Honda her zevkin içine işlemiş olan çarpık gerçeği görebiliyordu.

Bu gerçek, insan iradesinin bir bu yanında, bir öteki yanında belirerek saydam olmayan bir buğu yayıyordu. Bu, iradenin, yaşamla ihtiyarlığın eşanlamlı olduğunu öne süren korkunç ve acımasız önermesine karşı bir savunuydu. Tarih gerçeği biliyordu. Tarih, insanoğlunun ürettiği en insanlık dışı üründü. Bütün insan iradesini tek bir kepçede toplamış, Kalküta'daki Tanrıça Kali gibi ağzından kan damlatarak ısırmış ve çiğnemişti.

Bizler, bir kursağı dolduran hayvan yemleriydik. Yangında ölen İmanişi kendi yüzeysel yöntemiyle anlamıştı bunu. Tanrılar için, alın yazısı için, tarih için insanı yaşlanıncaya kadar bu olgudan habersiz bırakmak en akıllıcasıydı.

Honda ne biçim bir yem olmuştu peki? Hiçbir besleyici yanı olmayan, yavan, tozlu bir yem! Lezzetli olmayı içgüdüsel olarak hep reddettiği için, şimdi tek istediği, tadına bakan kişinin ağzını bilincin tatsız kemikleriyle doldurmaktı. Ama bunu başaramayacağı kesindi.

Toru, intihar girişimi sonucunda kör olmuştu. Yirmi birinci doğum günü gelip geçmişti. Honda artık bir başkasının yeniden doğmuş biçimi olarak yirmi yaşında ölen birinin, ardında habersizce bıraktığı olası izleri sürmek istemiyordu. Böyle biri varsa, ne âlâ. Ama Honda'nın o kişinin yaşamını gözlemleyecek gücü kalmamıştı artık. Göksel varlıkların devinimleri onu itelemiş, bir kenara atmıştı. Küçük bir hesap hatası Honda ile Ying Çan'ın yeniden doğmuş halini ayrı düşürmüş, evrenin başka başka noktalarına savurmuştu. Honda yaşamında üç tane ruh göçüne tanık olmuştu, onların ışıktan yapılma yollarını karşı kaldırımdan izledikten sonra (düzeltilmesi olanaksız kazalardan biri daha) bir başka ışık patlamasının peşine düşüp gökkubbenin bilinmedik bir köşesine sürüklenmişti. Honda belki bir gün, bir yerde yüzüncü, on bininci, yüz milyonuncu ruh göçüyle karşılaşacaktı.

Hiç acelesi yoktu.

Neden olsun ki? Kendi yolunun bile onu nereye götürdüğünü bilmiyordu.

İşte, ölmek için hiç acelesi olmayan Honda'nın vardığı sonuç buydu. Benares'te gördüğü şey, evrenin temel özü olan insanın asla yakılmayacağıydı. Öteki dünya zamanın ötesinde titreyerek uzanmadığı gibi, uzamın ötesinde ışıldayarak da uzanmıyordu. Ölmek dört temel öğeye dönmek, bileşik varoluşta çözülmekse, o zaman doğuşun, yeniden doğuşun gerçekleştiği yer, buradan başka bir yer değildi. Kiyoaki, İsao ve Ying Çan'ın hep birlikte Honda'nın karşısına çıkmış olmaları bir kaza, kesinlikle anlamsız bir rastlantıydı.

Honda'daki bir öğe, evrenin öteki ucundaki bir öğeyle tıpatıp eş nitelikteyse, bireysellik bir kez yittikten sonra artık bir değiştokuş işlemi yok demekti. Bu yolla onlar zamanı ve uzamı aşarak, bile bile bir araya gelebilirlerdi. Buradaki tanecikle oradaki tanecik tam anlamıyla, aynı derecede önemliydi. Öteki dünyanın Honda'sını, evrenin öteki yüzünde var olmaktan alıkoyacak hiçbir şey yoktu. Aradaki ip kesildikten ve boncuklar masanın üzerine yayıldıktan sonra, boncuklar başka bir düzenle, asla sarsılmaz bir yöntemle yeniden ipe dizilmişlerdi; masanın altına tek bir boncuğun bile düşmesine izin vermeyen bir yöntemdi bu; boncuk sayısı işlemin sonunda eskisiyle aynı olmak zorundaydı.

Sonsuzluğun var olma nedeni, benim var olduğumu düşünmem değildir: Budist öğreti şimdi Honda'ya matematiksel bir sağlamlıkta görünüyordu. Öz, boncukların öz tarafından saptanmış olan düzeniydi, bu yüzden de geçerliliği yoktu.

Bu düşünceler ve etin neredeyse ayrımsanamaz çürüyüşü, bir el arabasının tekerlekleri gibi aynı anda deviniyordu. Sorunu bu biçimde koymak doğru, hatta zevkliydi.

Mayısta Honda'nın karnındaki sancılar iyice arttı. Bu inatçı ağrılar bazen de sırtına sıçrıyordu. Keiko'yla görüştüğü sıralarda, hastalık konusu ister istemez açılırdı. Herhangi ciddi bir hastalıktan kayıtsızca söz eder, kadınsa bunu hemen büyük bir sorun haline getirirdi. Keiko sevimli bir abartma eğilimiyle birleşen, sivri dilli bir sevecenlikle sözü geçen hastalıkla ilintili bildiği bütün uğursuz tıp terimlerini sıralar, Honda da şakalaşırmış gibi bir ruh haliyle bir hastaneye giderdi. Keiko'yu görmediği için, bu türden coşkulu kuruntuları inanılmayacak kadar azalmıştı. Katlanabildiği ağrılarla uğraşmayı masajcısına bırakıyordu. Doktor düşüncesi bile yorucuydu.

Öte yandan, hemen hemen sürekli hissettiği bitkinlik, düzenli sancılar ona düşünmesi için yepyeni bir güç sağlıyorlardı. Yaşlanan beyni bir şey üzerinde yoğunlaşma yeteneğini yitirmişti; ama şimdi bu yeteneğine yeniden kavuşuyor, hırsla, durmaksızın saldıran sancılar, katıksız zihinsel yeteneklerden çok daha farklı, önemli yetenekler kazandırıyordu ona. Honda seksen bir yaşında, daha

önce kendisine yasaklanmış olan mucizevi ve gizemli bir ülkeye adım atmıştı. Şimdi dünyaya dair çok daha kapsamlı bir bakış açısını, zekâdan çok fiziksel çöküntü, sağduyudan çok bağırsaklardaki sürekli ağrı, çözümleme yeteneğinden çok iştah kaybı sayesinde elde edebileceğini biliyordu.

Dünyanın, aklın duru gözleriyle bakıldığında incelikli, ayrıntılı bir yapısı vardı, oysa sırttaki tek, belirsiz bir ağrı sütunlarda ve tonozlarda çatlakların belirmesine yetiyordu; sanki sert kaya aslında yumuşak bir mantardan yapılmıştı; sağlam, değişmez biçimse az önce pişirilmiş bir pelteydi.

Honda kendi kendine bilenmiş duyulara, bu dünyada yalnızca birkaç kişinin erişebildiği bir şeye, ölümü ölümün içinden yaşamaya erişmişti. Yolun sonunda durup geriye, yaşam dümdüz bir yüzeyin üzerinde yapılan bir yolculuktan başka bir şeymiş gibi, azalan şeyin yeniden çoğalacağını umarak, ağrının geçici bir şey, mutluluğa bir an için tırmanan yabancı bir madde olduğuna inanmak isteyerek, kötü talihi mutlaka iyisinin izleyeceğini düşünerek, bütün çıkışlara ve inişlere, bütün yükselişlere ve düşüşlere kendi umutlarının yol açtığını görerek baktığında, her şey sımsıkı geriye çekilerek yerli yerine oturuyordu; sona doğru yapılan yürüyüş düzenliydi. İnsanla eşya arasındaki sınır ortadan kalkmıştı. Amerikan tarzındaki on katlı uğursuz binayla altından geçen kırılgan insanoğlu Honda'dan daha çok dayanmaya koşullanmışlardı; ama her ikisi de aynı derecede önemli oldukları için, gaddarca kesilen bürümcük ağacı gibi devrileceklerdi. Honda'nın onlara acımak için hiçbir nedeni yoktu artık; üstelik acıma duygusunu körükleyen şeyi, yani hayal gücünü yitirmişti. Gerekli hayal gücünden yoksun olduğu için de bu duyguyu yitirmek kolay olmuştu.

Akıl hâlâ işliyordu ama donmuştu. Güzellik bir aldanıştan başka bir şey değildi artık. Honda ruhun o en zararlı niteliğini yitirmişti: istemek ve tasarlamak. Bir bakıma bu, ağrının sağladığı en büyük özgürlüktü.

Dünyayı altın tozu gibi kaplayan gevezelikleri duyuyordu. Koşullara uygun konuşmalar; sürekli, gürültücü ısrarlar.

“Büyükbaba, hadi kaplıcaya gidelim! Tabii kendini daha iyi hissettiğin zaman. Yumoto'yu mu istersin, yoksa İkaho daha mı iyi gelir?”

“Antlaşma imzalanınca bunu birer içkiyle kutlayalım.”

“Hadi!”

“Borsada oynamak için uygun bir zaman mı bu sizce?”

“Büyüdüğüm zaman bir kutu kremalı pastayı tek başıma yiyebilir miyim?”

“Gelecek yıl Avrupa'ya gidelim.”

“Üç yıl daha para biriktirirsem bir tekne alabileceğim.”

“Onun büyüdüğünü görmeden ölmek istemiyorum!”

“Emekli ikramiyemle bir apartman yaptırır, yaşlılığımızı huzur içinde geçiririz.”

“Yarın değil ertesi gün, üçte mi? Bilemiyorum... Gerçekten, inan ki bilmiyorum. En iyisi tekrar konuşmamız.”

“Gelecek yıl yeni bir klima cihazı almalıyız.”

“Bu gerçekten büyük bir sorun. Önümüzdeki yıl en azından eğlence giderlerimizi kısmalıyız.”

“Dediklerine göre insan yirmi yaşına basınca istediği kadar içki ve sigara içebilirmiş.”

“Teşekkür ederim. Çok kibarsınız. Önümüzdeki salı; akşam altıda.”

“İşte sorun bu! O hep böyledir. Birkaç gün sonra yüzünde af dileyen, koyun gibi bir ifadeyle yeniden ortaya çıkacaktır.”

“Hoşça kal! Yarın görüşürüz.”

Tilkilerin patikasında yürüyen tilkiler. Avcının yapacağı tek şey, çalıların ardına sinip beklemekti.

Honda, bir avcının gözlerine sahip olan, yakalanacağını bile bile tilkilerin yolundan giden bir tilkiye benzetiyordu kendini.

Yaz mevsimi, olgunlaşma dönemi yaklaşıyordu.

Honda kendini zorlayıp Kanser Araştırma Merkezi’nden bir randevu aldığında temmuzun ortası gelmişti.

Randevu gününden bir gün önce, pek ender olarak yaptığı bir şeyi yaptı, televizyon izledi. Güneşli bir öğle sonrasıydı; yaz yağmurları yeni bitmişti. Ekranda bir yüzme havuzu belirdi. Genç insanlar suyun o tatsız, yapay maviliğinde sıçrıyor, yüzüyor, eğleniyorlardı.

Güzel etin o belirsiz, uçucu kokusu!

Eti yadsımak, onları yaz güneşinin altında bir havuzda eğlenen iskeletler olarak görmek sıradanlık, vurdumduymazlıktı. Herkes yapabilirdi bunu. Herkes yaşamı yok sayabilir, gençlik dolu yüzeyin altındaki kemikleri görebilirdi. Bunu da ancak insanların en sıradanı yapabilirdi.

Böyle yaparak nasıl bir öç alınabilirdi ki? Honda yaşamını, güzel bir ete sahip olmanın ne demek olduğunu bilemeden bitirecekti. Ah, hiç olmazsa bir aylığına böyle güzel bir bedenin içinde yaşayabilseydi! Keşke bir kez olsun deneyebilseydi bunu! Böylesine güzel bir kılıfın içinde yaşamak nasıl olurdu

acaba? İnsanların bu güzelliğin karşısında yere kapandıklarını görmek? Hayranlık, kibar ve uysal olmaktan çıkıp delice bir tapınmaya dönüştüğünde, güzellik ona sahip olan kişi için bir işkenceye dönüşebilirdi. İşte gerçek kutsallık o çılgınlık ve işkencede yatıyordu. Honda'nın kaçırdığı şey, etten kutsallığa uzanan o karanlık, dar geçitti. Orada yolculuk etmek öyle az kişiye tanınmış olan bir ayrıcalıktı ki.

Yarın tepeden tırnağa muayene olacaktı. Sonuçların nasıl çıkacağını bilmiyordu. En azından temiz olmalıydı. Akşam yemeğinden önce yıkandı.

Toru'ya danışmadan işe aldığı, daha önce hastabakıcılık yapmış olan orta yaşlı kâhya şanssız bir kadındı; iki kez dul kalmıştı ama bir şefkat anıtıydı. Kendini tam anlamıyla Honda'ya adamıştı. Honda vasiyetnamesinde ona da yer vermeyi düşünüyordu. Kadın düşmesin diye Honda'yı banyo küvetine kadar götürdü; ilgisi giyinme odasının havasında örümcek ağı gibi iplik iplik asılı kaldı. Çıplakken bir kadın tarafından görülmek Honda'nın hiç hoşuna gitmiyordu. Buğulanmış aynanın karşısına geçip bornozunu çıkardı; kendine baktı. Kaburgaları sivri, midesi sarkıktı; midesinin gölgesinde kalan yerde, soyulmuş, beyaz bir fasulye sarkıyordu, beyazımsı butlarının üzerindeki deri soyulmuş gibi görünüyordu. Dizler iki yumrudan farksızdı. Bu çirkinlikte yeniden bir tazelik bulmak için kendi kendini kaç yıl aldatması gerekecekti acaba? Ama aklına, güzel biri olsaydı şimdiki durumunun ona ne büyük bir acı vereceği gelince gülümsedi; kendi kendini avutmayı başarmıştı.

Muayeneler bir hafta sürdü. Honda'yı sonuçları bildirmek için hastaneye çağırdılar.

“Derhal gelmelisiniz. Ne kadar çabuk gelebilirseniz o kadar iyi olur.” Demek sonunda olmuştu. “Bunca zamandır izine rastlayamamıştık; böyle apansız ortaya çıkıvermesi büyük haksızlık. İnsanı gafil avlıyor.” Doktor güzel güzel gülümsedi, ihmalciliği yüzünden Honda'yı paylar gibiydi. “Ancak pankreastaki büyüme iyi huylu gibi görünüyor. Yapmamız gereken tek şey orayı kesip almak.”

“Sorun midede değil mi?”

“Hayır, pankreasta. Mide röntgenleri çıkınca size de gösteririm.”

Tanı, Honda'nın tanısıyla uyuşuyordu. Doktordan bir hafta izin istedi.

Uzun bir mektup yazıp özel ulakla gönderdi. Mektupta Geşu Tapınağı'nı Temmuz'un 22'sinde ziyaret etmek istediğini bildirmişti. Mektup ayın yirmisinde yerine ulaşacağı için, ayın yirmi birinde başrahibenin onu kabul

edeceğini umuyordu. Mektubunda, altmış yıllık meslek yaşamından söz etti ve davetin onlardan gelmesini beklemediği için özür diledi. Konunun oldukça acil olduğunu ekledi.

Ayın yirmi birinde, yola çıkacağı sabah bahçedeki kulübeye gitti.

Kahya kadın onu da Nara'ya götürmesi için yalvarmıştı ama Honda bu yolculuğu tek başına yapmak zorunda olduğunu söylemişti. Kadın bir sürü ayrıntılı talimat sıraladı, onu klima cihazına karşı koruyacak, sıcak tutacak giysileri valizine eliyle yerleştirdi. Valiz yaşlı birinin taşıyamayacağı kadar ağırlaşmıştı.

Kadın, kulübeyi ziyarete gitmeden önce Honda'nın kulağını büktü. Honda, üzerine düşeni yeterince yapamamış olduğu için onun kendi kendini suçladığını düşündü.

"Bay Toru'nun o beyaz kimonoyu, sanki bir kuşun tüyleriymiş gibi, hiç üzerinden çıkarmadığını söylemeliyim. Bayan Kinue o kimonodan çok hoşlanıyor, onu çıkarıp yıkamak istediğim zaman elimi ısırdı. Evet, kimono sürekli sırtında. Bildiğiniz gibi Bay Toru kimseden bir şey istemeyen biri, o kimonoyu gece gündüz giymek onu hiç rahatsız etmiyor. Kendinizi buna hazırlamalısınız. Bir de, nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum ama kulübeye bakan hizmetçi, Bayan Kinue'nun sık sık kustuğunu, yemek yeme alışkanlıklarının iyice garipleştiğini söyledi. Şimdi gerçekten hasta olduğu için kadın çok mutlu görünüyor. Neden acaba? Her neyse, siz hazırlıklı olun da."

Kahya, soyunda aklıselimle olan bağın tamamen kopacağını haber veren bu kehaneti dinlerken Honda'nın gözlerinin nasıl parladığını muhtemelen görmemişti.

Honda bastonuna dayanarak verandada oturdu. Kapı açıktı. Bahçeden bakınca kulübenin içi görülebiliyordu.

"Evet, baba," dedi Kinue. "Günaydın."

"Günaydın. Bir-iki günlüğüne Kyoto ve Nara'ya gidiyorum. Sizden eve göz kulak olmanızı rica etmeye geldim."

"Yolculuğa mı çıkıyorsunuz? Ne güzel!" Hiç ilgilenmemişti, yeniden işine döndü.

"Ne yapıyorsun?"

"Düğüne hazırlanıyorum. Beğendiniz mi? Salt kendim için değil, Toru için de. Herkes bizden daha güzel bir çift görmediğini söylüyor."

Gözünde kara bir gözlük olan Toru, ikisinin arasında sessizce oturuyordu.

Honda, gözlerini yitirdikten sonra Toru'nun içinden neler geçtiğini bilmiyor, zaten her zaman sınırlı olan hayal gücünü de denetim altında tutuyordu. Toru hâlâ yaşıyordu. Ama hiçbir şey Honda'ya, artık hiçbir tehdit içermeyen bu suskun yığın kadar büyük bir ağırlık yapamazdı.

Kara gözlüğün aşağısındaki yanakları daha da solgun, dudaklarıysa daha bir kırmızıydı. Toru oldum olası çok terlerdi. Kimonosunun açık yakasından boncuk boncuk ter damlaları görünüyordu. Bacak bacak üstüne atmış, konuşmayı Kinue'ye bırakmıştı. Ama bacaklarını kaşırken, göğsünü silerken belirginleşen sinirliliği, Honda'ya aldırmamak için ne büyük bir çaba harcadığını kanıtlıyordu. Hareketleri güçsüzdü. Tavandan sarkan ipler tarafından hareket ettiriliyordu sanki.

Kulaklarının son derece keskin olmasına karşın, dış dünyayla kulaklarının aracılığıyla iletişim kuruyormuş gibi görünmüyordu. Kinue'nin dışında herkesin aynı izlenime kapıldığına kuşku yoktu; ancak ziyaretçi ne kadar özenli yaklaşırsa yaklaşsın, Toru için o dış dünyanın ıskartaya çıkardığı bir atıktan, yaz otlarının arasına atılmış, tozlu bir teneke kutudan başka bir şey değildi.

Toru'da kibirden de, dirençten de eser yoktu. Ağzını açmadan oturuyordu.

Gerçi sahte olduğu anlaşılmıştı ama güzel gözleri ve gülümsemesi sayesinde dünyayı deneysel olarak tanıyabilmişti. Artık hiç gülümsemiyordu. Pişmanlık ya da üzüntü gösterseydi insan biraz rahatlayabilirdi, oysa Kinue dışında kimseye duygularını göstermiyor, Kinue ise gördüğü şeylerden söz etmiyordu.

Ağustosböcekleri sabahtan beri susmamıştı. Epeydir bakımsız kalmış bahçedeki ağaçların dalları arasından gökyüzü, bir dizi mavi boncuk gibi parlıyordu. Kulübe her zamankinden daha karanlık görünüyordu.

Çay bahçesi, dünyaya sırt çevirmiş, kapkara camlarla, daire biçiminde yeniden düzenlenmişti. Taş havuzun yanındaki bürümcük de kesildikten sonra çiçek açan bir tek ağaç kalmamıştı bahçede. Taşların arasında boy atmış çalı çırpı manzarayı güzelleştirmediği gibi, ağaçların arasından süzülen ışık da camlar tarafından kesiliyordu.

Toru'nun gözleri artık dış dünyayı içselleştiriyordu. Görülmeyen, ayrımsanmayan sahne gözlüğünün siyah camlarını karmaşık ayrıntılarla dolduruyordu. Honda camlarda gördüğü tek şeyin kendisiyle arkadaki küçük bahçe olmasını yadırgadı. Toru'nun gün boyunca gördüğü deniz, gemiler, geride bıraktığı her şey, dümen suyunun derin izleri bilincinin gizli bir bölümüyse, o zaman görüntüler gözlüklerin ve zaman zaman akları görünen gözlerin arkasına sonsuza kadar kilitlenmiş demekti. Honda ve başkaları için Toru'nun içinden

geçenler sonsuza kadar açığa çıkmayacak bir gize dönüştüyse, denizin, gemilerin ve dümen sularının da oraya kilitlenmiş olması kimseyi şaşırtmamalıydı.

Yok, onlar Toro'nun dışında, onunla ilgisi olmayan bir dünyaya aitseler, o zaman camların üzerine bütün ayrıntılarıyla resmedilmeleri gerekirdi. Belki de Toru dış dünyayla iç dünyayı bir daha kopmamacasına birleştirmişti? Kara camlı resmin önünden beyaz bir kelebek geçti.

Toru'nun kimonosunun eteklerinin altından ayak bilekleri görünüyordu. Boğulmuş bir cesedin derisi kadar beyaz, kırış kırıştı; kir lekeleri incecik kalay yaprakları gibi bileklerin üzerine saçılmıştı. Kimonosu pislik içindeydi. Ter, boynuna sarı bulut kümeleri çizmişti.

Honda bir süredir tuhaf bir koku alıyordu. Kimonodaki kir ve yağ lekeleri terle karışmış, genç erkeklerin bedenlerinden yazın çıkan o küflü kokuya dönüşmüştü. Toru artık titiz biri değildi.

Hiç çiçek kokusu yoktu. Ev çiçekle doluydu ama çiçekler kokmuyordu. Dört bir yanda kırmızı, beyaz, belli ki bir çiçekçiden getirtilmiş gülhatmiler vardı; birkaç günlük olan çiçekler solmuş, buruşmuştu.

Kinue saçlarını beyaz gülhatmilerle süslemiş, çiçekleri saçına takmayıp şurasına burasına lastik bantlarla düzensizce tutturmuştu. Başını öne eğince çiçeklerden kuru bir hışırtı geldi.

Arada bir kalkıp Toru'nun hâlâ gür olan saçlarını kırmızı çiçeklerle süslüyor, sonra yine oturuyordu. Oğlanın alnında da lastik bir bant vardı. Kız banda üç ya da dört tane kurumuş, kırmızı gülhatmi takıyor, çiçek düzenleme öğrencisi gibi geri çekilip eserini inceliyordu. Kulaklarına, yanaklarına sarkan çiçekler Toru'yu rahatsız ediyor olmalıydı; ama oğlan boynunun üstünde kalan kısımları denetlemekten vazgeçmişti.

Honda bir süre sonra yolculuk için üzerini değiştirmeye gitti.

29

Honda Kyoto'da, Miyako Oteli'nde bir oda tuttu; Nara'ya giden yolun yapıldığını, artık çok düzgün olduğunu öğrenmişti. Ertesi gün öğlen için bir araba kiraladı. Havanın sıcak olmasına karşın gökyüzünde bulutlar toplanmıştı. Dağlarda yağmur yağıyordu muhtemelen.

İşte buradayım, diye düşündü, kendinden hoşnut. Duygular, eski tipteki, kolasız çarşafları delip geçerek yorgun bedenine, yüreğine doluyordu. Klimadan korunmak için yanında bir battaniye getirmişti. Otelin yakınlarındaki Keage bölgesindeki ağustosböceklerinin çığlıkları camlardan içeri doluyordu.

Araba hareket edince Honda kararını verdi: "Bugün etin altındaki iskeletleri görmeyeceğim. Onlar yalnızca birer kavram. Bugün her şeyi olduğu gibi görecek ve anımsayacağım. Bu benim son zevkim, son çabam olacak. Dünyaya son, iyi bir bakış. Bakmalıyım. Her şeyi önyargısız bir yürekle algılamalıyım."

Araba, Daigo'daki Samboin Tapınağı'nı geçti. Kaju Tapınağı'nın yanındaki köprüden sola, Nara Ulusal Otoyolu'na döndü ve Nara Parkı'ndan geçerek Tenri Karayolu'na çıktı. Bir saat sonra Obitoke'deydiler.

Honda Kyoto'da, Tokyo'da pek rastlamadığı bir şey görmüş, kadınların çoğunun şemsiye taşıdığını fark etmişti. Şemsiyelerin altındaki yüzlerin kimisi parlıyor, kimisi de -herhalde şemsiyedeki desenler yüzünden- gölgeli gölgeli görünüyordu. Bazısında nefis bir ışıltı vardı, bazısıysa çok güzel bir karanlığa gömülmüştü.

Yamaşina'nın güneyindeki dış mahalleleri geride bırakınca varoşlara, yaz güneşinde yanan küçük fabrikalarla dolu bir yöreye geldiler. Otobüs durağında bekleşen kadınlarla çocukların arasında, Batılı tarzda sıcacık ve gözüpek giysilere bürünmüş, hamile bir kadın vardı. İnsanların yüzlerinde yaşamın sellerine kapılmış sürüklenen çay yapraklarını andıran, belli bir durgunluk okunuyordu. Geride, tozlu bir domates tarlası uzanıyordu.

Daigo yöresi, yeni yapılaşmanın bütün Japonya'da görülebilen o iç karartıcı ayrıntılarıyla dolu bir yerdi: kaba saba yapı malzemeleri, mavi kiremitli çatılar, televizyon antenleri, elektrik telleri, Coca-Cola ilanları, arabayla girilebilen kafeteryalar. Kayalığın aşağısında, gökyüzüne uzanmış yaban papatyalarının bulunduğu moloz yığınlarının arasında mavi, sarı ve siyah, üst üste özensizce yığılmış, cırtlak renkleri güneşten erimiş otomobillerin atıldığı bir araba

mezarlığı vardı. Bir görüp bir yitirdiği bu hüzünlü yığın Honda'ya çocukken okuduğu bir serüven öyküsünü, fillerin ölmek için gittikleri bataklıktaki fildişi yığınını anımsatmıştı. Belki de ölümün yaklaştığını duyumsayan arabalar da kendi mezarlıklarında toplanıyorlardı. Ne olursa olsun bu parlaklık, açıklık ve utanç yoksunluğu Honda'ya arabalara alabildiğine yakışan bir şeymiş gibi geldi.

Uji'den sonra tepeler ilk kez yeşerdi. Bir ilan panosunda "Lezzetli Soğuk Tatlılar" yazıyordu. Bambuların yaprakları bir kemer gibi yolun üstüne eğilmişti.

Uji'deki Ay Köprüsü'nden geçip eski Nara Otoyolu'na çıktılar. Fuşimi ve Yamaşiro'yu geçtiler. Yolun kıyısındaki levhada, Nara'ya otuz iki kilometre kaldığını okudular. Zaman akıp geçiyordu. Honda yol işaretlerini her görüşünde, "mezara giden yoldaki kilometre taşları" deyimini düşündü. Sonunda aynı yola dönecek olmasını aklı almıyordu. İzlemek zorunda olduğu yolu açıkça gösteren işaretler birbirini izledi.

Nara'ya otuz kilometre. Mezara doğru bir adım daha. Camı açtı, ağustosböceklerinin sesi kulaklarında çınladı; sanki bütün dünya yaz güneşinin altında birleşmiş, tek bir ses veriyordu.

Bir benzin istasyonu daha. Coca-Cola ilanları.

Sağ yanda, Kizu Irmağı'nın güzelim yeşil, toprak seti uzanıyordu. Puslu bulutlar düzgün koruları birbirinden ayırmaktaydı; çevre ıssızdı. Gökyüzünde mavi lekeler korlar gibi yanıyordu.

Ne olabilir bu, diye düşündü Honda dalgın dalgın. Yeşil sahanlık, oyuncak bebekle dolu bir tezgâha benziyordu. Çevrintili bulutlarsa sanki bu sahanlığa sıralanmış olan bebekler birden ortadan yok olmuşlar gibi bir görünüm veriyordu. Sıraya dizilmiş, görünmeyen bebekler hâlâ oradaydı belki de. Bunlar bir morga özgü görüntüler olabilir miydi? Belki de ansızın çakan ve gökyüzünde iz bırakan bir şimşeğin parçaladığı karanlığa ait görüntülerdi; toprak setin böylesine olağanüstü, böylesine heybetli görünmesinin nedeni de buydu. Set, dizi dizi bebeklerin geride bıraktığı ışığı gökyüzüne taşıyordu. Peki, Honda'nın gördüğünü sandığı ışık, tabanı olmayan bir karanlığın negatifi olamaz mıydı?

Gözleri, yine görünen nesnelerin ötesini araştımaya başlamıştı işte! Oysa otelden ayrılırken bunu yapmamaya söz vermişti. Gözlerini kendi hallerine bıraktığı sürece, somut dünya bir kez daha bir baraj gibi yıkılacak, sular bakışların açtığı delikten akıp gidecekti. Biraz daha dayanmalıydı. Onu, öylesine kırılgan ve zarif olan bu camdan yapılma şeyi biraz daha tutmalıydı.

Kizu bir süre sağ yanda onları izleyerek aktı; sığ bölümleri yolun iyice aşağısında kalıyordu. Gevşemiş bir elektrik teli ısı yüzünden eriyip bükülmüşçesine ırmağa doğru sarkmıştı.

Az sonra yol kıvrıldı, Kizu’nun üstündeki çelik bir köprüyle birleşti; yolun kıyısındaki levhada Nara’ya yalnızca sekiz kilometre kaldığı yazıyordu. Henüz meyve vermemiş olan ağaçların sınırladığı pek çok beyaz köy yolundan geçtiler. Bambu kamışlar sıklaşmıştı. Güneşe, ılık suya doymuş yaprakların suskun, siyah çamların önünde tilki yavrularının postu gibi yumuşak, altın renkli bir ışıltısı vardı.

Nara göründü.

Tepeleri izleyen çamların arasından yokuşu tırmanırken, Todai Tapınağı’nın büyük, göğe yükselen, koruyucu çatısıyla, üç köşeli yan duvarlarındaki yaldızlı uçurtma kuyrukları Nara’ydı.

Araba sessiz sokaklardan, gösterişsiz, tenteli, eski dükkânların önüne asılmış olan beyaz eldivenlerin ve başka malların önünden geçti. Nara Parkı’na vardılar. Güneş ışınları daha da güçlenmiş, ağustosböceklerinin Honda’nın ensesine çekiç darbeleri gibi inen vızıltıları yoğunlaşmıştı. Yaz geyiklerinin üzerindeki beyaz benekler, benekli güneş ışığının arasında dalgalanıyordu.

Tenri Karayolu’na sapınca, pırıl pırıl tarlaların arasından ilerlemeye başladılar. Sağ yanda küçük, gösterişsiz bir köprüden sonra Obitoke’ye ve Obitoke İstasyonu’na ulaşan yol başlıyordu; soldaki bir başka yolun sonuysa eteklerinde Geşu Tapınağı’nın yükseldiği tepelere varıyordu. Çeltik tarlalarının arasından geçen yol şimdi asfaltlanmış olduğu için, tapınağın alt kapısına ulaşmak çok daha kolaydı artık.

30

Dağın bayağı yüksek bir noktasında ama üstteki kapının önüne kadar rahatça gidebiliriz, dedi şoför, bulutsuz gökyüzünde giderek kızışan güneşe bakarak; Honda kabul etmedi, şoföre kendisini aşağıdaki kapının önünde beklemesini tembihledi. Kiyoakı'nin altmış yıl önce neler çektiğini şimdi kendisi de öğrenmeliydi.

Bastonuna dayanarak sırtını gölgeye verdi ve onu içeriye çağıran kapıya baktı.

Havayı ağustosböceklerinin, cırcırböceklerinin sesleri doldurmuştu. Bunun dışında sessizliği bozan tek şey, tarlaların gerisindeki Tenri Karayolu'ndan geçen arabaların uğultusuydu. Honda'nın önünde uzanan yoldaysa hiç araba yoktu. Beyaz çakıltaşları yolun sırtında zarif bir çizgi oluşturuyordu.

Yamato Düzlüğü'nün dinginliği her zamanki gibiydi; görmüş geçirmiş biri gibi kıpırtısızca yatıyordu. Obitoke'nin küçük kabuklu hayvanlara benzeyen çatıları uzaktan uzağa parlıyordu. Çatıların üstünde bir dumanın izi asılıydı. Orada şimdi bir sürü küçük fabrika vardı herhalde. Kaldırım taşı döşeli yokuşun altındaki, Kiyoaki'nin hasta yattığı han hâlâ orada olmalıydı ama Honda, gidip hanı görmeye çalışmanın ona hiçbir yarar sağlamayacağını biliyordu.

Köyün ve düzlüğün üstünde uçsuz bucaksız, masmavi gökyüzü uzanıyordu. Bulutlar gerideki sisli tepelerden aldıkları beyaz saten parçalarını birer serapmışçasına sürüklüyorlardı. Bulutların üst çizgileri gökyüzüne duru, heykellere yaraşır bir güzellikle oyulmuştu.

Sıcaktan, heyecandan yorgun düşen Honda yere çömeldi. Yaz otlarının keskin uçlarındaki kötücül ışık gözlerine batıyordu. Burnunu yalarcasına geçen kelebeğin bir çürüme kokusu yaydığı duygusuna kapıldı.

Arabadan inen ve kaygılı bir ifadeyle yaklaşan şoförü gözleriyle payladı, durdurdu.

Aslında dağdaki kapıya ulaşıp ulaşamayacağından kendisi de emin değildi. Sırtı ve karnı ağrıyordu. Eliyle şoförü kovaladı; kapıdan geçti. Adam baktığı sürece sağlıklı görünmeye kararlıydı. Soluk soluğa, dönemeçlerde dinlenerek, hiç de düzgün olmayan taşlı yokuşu ağır ağır tırmanmaya koyuldu; sol gözünün ucuyla bir hurma ağacının gövdesine bir hastalık gibi yapışmış olan parlak sarı yosunu gördü; sağ yanındaysa taçyapraklarının çoğu dökülmüş olan

çançiçeklerinin lavanta renkli başları görünüyordu.

Önündeki yolda uzanan gölgelerin gizemli bir suskunluğu vardı. İlk yağmurda bir ırmak yatağına dönüşecek olan yolun güneş alan bölümleri mineral kayalar gibi ışıl ışıldı; gölgelerin serinliğini fısıldıyordu. Gölgelerin orada bulunması için bir neden vardı ama Honda ağaçların bu nedeni gizlediğinden kuşkulandı.

Kendine ve bastonuna, hangi gölgede dinlenmesi gerektiğini sordu. Arabadan görünmeyen dördüncü gölge, sessizce onu çağırdı. Oraya varınca, bir kestane ağacının altına çökercesine oturdu.

“Bugün, şu anda, bu ağacın altında dinleneceğim daha başlangıçta kararlaştırılmıştı,” diye düşündü, karşı gelinemez bir gerçeklikmişçesine.

Yürürken unuttuğu teri, böcek vızıltılarını oturur oturmaz anımsamıştı. Alnını bastonuna dayadı. Bastonun gümüş sapının basıncı karnındaki, sırtındaki sancıları çekip almıştı sanki.

Doktor, pankreasında bir tümör olduğunu söylemişti. Gülümseyerek iyi huylu olduğunu eklemişti. *Gülümseyerek*, *iyi huylu*. Böylesi sözcüklerle onu umutlandırmak, dünyada seksen bir yıl yaşamış bir erkeğin gururunu ayaklar altına almaktı. Honda, Tokyo’ya dönünce ameliyat olmayı kabul etmesem mi acaba, diye düşündü. O zaman da doktor onu kandırmaları için “yakın akrabalarına” baskı yapardı. Honda tuzağa çoktan düşmüştü. Dünyaya geldiği anda bir tuzağa yakalanmıştı; yolun öteki ucunda onu başka bir tuzağın beklemesine izin vermemeliydi. Bütün bunlara gülüp geçmeli, dedi kendi kendine. Umutluymuş gibi rol yapmalıydı. Hindistan’da adak olarak kesilen oğlak, başı yere düştükten çok sonraları bile direnmeyi sürdürmüştü.

Şoförün, o baş belası denetçinin gözleri artık ona erişemezdi; Honda bastonuna rahatça yaslandı, yokuşu ağır ağır tırmanırken bol bol sendeledi. Giderek daha komik göründüğünü hissediyordu. Ağrı kesilmişti; adımları hızlandı.

Havayı yaz otlarının kokusu doldurmuştu. Yolun kıyısındaki çamlar sıktı. Durup bastonuna dayandı, gökyüzüne baktı. Güçlü güneş ışığında, sık dalların arasındaki kozalakların her bir pulu belirgindi. Sol yanda terk edilmiş bir çay bahçesi gördü, bahçeyi örümcek ağları, sürüngen otlar sarmıştı.

Önünde gölge şeritleri uzanıyordu. Yakındaki gölgeler zarar görmüş bir güneşliğin ince lataları gibiydiler; daha uzaktaki, üçer dörder bir araya toplanmış olan gölgelerse şapkalara dolanan yas şeritleri gibi kapkaraydı.

Yola iri bir çam kozalağı düştü. Honda eğilip alma bahanesiyle hemen dev

gibi bir çam ağacının altına çöküverdi. Midesi yanıyordu. Bir boşalım yolu bulamayan yorgunluk, paslı bir tel misali bükülmüştü içinde. Kurumuş ve açılmış kozalakla oynarken, çay rengindeki pulları parmaklarına güçlü bir biçimde direniyordu. Yolu benekleyen böğürtlenler güneşte buruşmuştu, yaprakların arasındaki zarif, yeşilimsi eflatun izler genç kırlangıçların kanatlarını çağrıştırıyordu. Honda'nın sırtını yasladığı büyük çam ağacı, göğün uçuk yeşil rengi, bir çalı süpürgesinden kalan artıklara benzeyen bulutlar - her şey uğursuzcasına, tehdit edercesine kurumuştu.

Honda havayı dolduran böcek seslerini tanıyamıyordu. Bütün böceklerden çıkan pes bir sesti; bir karabasan sırasında sıkılan dişlerin gıcırtısına benzeyen, kaburga kemiklerinden çıkan, amaçsız yankıları andıran bir ses.

Yeniden doğruldu, yukarıdaki kapıya ulaşıp ulaşamayacağını merak etti yine. Yürürken yalnızca önündeki gölgeleri sayabiliyordu. Bu yoğun sıcağı, bu yokuş işkencesini atlatana kadar daha kaç gölgeden geçecekti bakalım? Saymaya başladıktan sonra üç tanesini geçmişti bile. Yolun karşısındaki gölgelerden biri ancak yolun yarısına kadar uzanıyordu. Bunu tam bir gölge olarak mı, yoksa yarım gölge olarak mı saymalıydı?

Yolun yumuşak bir kıvrımla sola kıvrıldığı yerde bambu kamışları boy atmıştı. İnsanoğlunun dünyasındaki yeni yerleşim yerleri gibiydiler. Narin, taze yaprakları öyle gürdü ki, iç içe geçmişlerdi: kimisi kuşkonmaz kadar açık renkli, kimisiyse güçlü bir kötülük ve ahlaksızlıkla kapkara.

Oturup terini bir kez daha sildikten sonra ilk kez bir kelebek gördü. Boşluğa çizilmiş bir taslak gibiydi; yaklaştıkça yer yer kobalt mavisiyle beneklenmiş, kırmızı kanatları iyice belirginleşti.

Honda bir bataklığa geldi. Bataklığın kıyısındaki yemyeşil kestane ağacının altında durup dinlendi. Havada en küçük bir esinti yoktu. Ölü bir çam, sarımsı yeşil bataklığın bir köşesinde bir köprü gibi yatıyordu; bataklığın durgun yüzeyini karıştıran tek şey su çekirgeleriydi. Çekirgelerin oluşturduğu minicik dalgalar göğün tekdüze, mavi yansısını bozarak titreşiyorlardı. Devrilmiş ağacın iğne yaprakları uçlarına varıncaya kadar kırmızımsı kahverengi bir renk almıştı. Dalları bataklığın dibinde, gövdesiyse suyun üzerindeydi; yemyeşil suda paslı kırmızı rengiyle özgün biçimini hâlâ koruyordu. Hiç kuşku yok ki o hâlâ bir çam ağacıydı.

Honda henüz meyve vermemiş otların, çalıların arasında mutlulukla uçmaya başlayan kelebeği izlercesine yeniden yola koyuldu. Bataklığın karşı kıyısındaki servi korusunun donuk yeşili ta buralara kadar yayılmıştı. Gölgeler yavaş yavaş sıklaşıyordu.

Honda gömleğine yayılan, sonra da ceketinin sırtına geçen teri hissedebiliyordu. Bunun sıcaktan ileri gelen sağlıklı bir terleme mi, yoksa soğuk, yağlı bir ter mi olduğunu bile bilemiyordu. Ne olursa olsun orta yaşı aştığından beri hiç bu kadar çok terlememişti.

Servi korusunun yerini eğreltiotlarına bıraktığı yerde, tek bir *nemu* ağacı yükseliyordu. Eğreltiotlarının sert iğneleri arasında büyümüş olan yumuşak yaprak salkımları, düşlerde görülen ölüm melekleri, bir öğleden sonra uykusu gibiydiler. Honda'nın aklına Tayland geldi. *Nemu*dan ayrılan beyaz bir kelebek ona yolu gösterdi.

Yol gittikçe dikleşiyordu. Dağ kapısı yakınlarda olmalıydı. Eğreltiotları sıklaştı; otlardan Honda'ya doğru serin bir yel esti. Yürümek şimdi daha kolaydı. Şu âna kadar yolu kesen çizgiler ağaçların gölgesiydi, şimdiyse güneş ışığının oluşturduğu şeritlerdi.

Kelebek eğreltiotlarının karanlığını delerek düzensiz bir yol açıyordu kendine. Arkadaki siyah kapının önünde, güneş ışığında ıslak ıslak parlayan otların tam karşısında uçuyor, alçak bir çizgi çekiyordu. Nedense, diye düşündü Honda, buradaki kelebekler hep yere yakın uçuyorlar.

Siyah kapıdan geçti. Dağ kapısı az ilerideydi. Sonunda Seşu Tapınağı'na varmıştı. Şu son altmış yılı, salt buraya yeniden gelmek için yaşamamış mıydı?

Arabaların durak yeri olan, pruva biçimindeki çam ağacına gözlerini dikti; burada olduğuna bir türlü inanamıyordu. Kendini alışılmadık bir biçimde tazelenmiş hissediyor, hedefine varmakta duraksıyordu. Dağ kapısının sütunlarından birine yaslandı; sütunun iki yanında daha küçük ve alçak iki kapı daha vardı. Kapıların sert çinilerine, on altı taçyapraklı kasımpatılar resmedilmişti. Sol sütunun üzerinde Geşu Tapınağı'nın imparatorluk tarafından korunduğunu belirten, düzgün, kadın elinden çıkmışa benzeyen bir yazı vardı. Sağ sütundaysa silikleşmiş bir kabartma: "Yeryüzünde Huzur. Burada Prajnaparamita Sutra, İmparatorluk Metni Korunmaktadır. Burası, Şefkatli İmparatorumuzun Yasalarının Koruduğu Bir Kaledir."

Yumurta renkli toprak duvarda tapınağın ne kadar üst sınıfa ait olduğunu belirten beş çizgi vardı. Sarımsı taşlığı kesen atlama taşları, dama desenli kapı girişine kadar uzanıyordu. Honda taşları bastonuyla saydı; doksana geldiğinde kapalı kapıya ulaşmıştı. Kapının kabartma kulbuna dokununca eli bir kasımpatıya ve beyaz kâğıttan kesilmiş bulutlara değdi.

Tapınağın içi, en uzak köşelerine kadar yeniden gözlerinin önünde canlandı.

Geldiğini haber vermeyi akıl edemeden, öylece duruyordu. Altmış yıl önce genç Honda aynı kapının önünde, aynı eşikte durmuştu. Aradan geçen yıllarda

kapının kâğıdı yüzlerce kez değiştirilmiş olmalıydı; ama tıpkı o karlı bahar günündeki gibi yine temiz, beyaz bir genişlik halinde Honda'nın yolunu kesiyordu. Ahşabın damarları belki biraz daha belirginleşmişti, rüzgârlar ve karlar tarafından aşındırıldığını azıcık da olsa ele veriyordu. Aradan yalnızca bir an geçmişti.

Obitoke'deki handa hasta yatan Kiyoaki elindeki bütün kozları bu Geşu ziyareti için kullanmıştı. Ateşler içinde yanarak hâlâ Honda'nın dönüşünü bekliyordu; Honda'nın bir anda beli bükülmüş, hareket edemeyen, yaşlı bir adama dönuştüğünü görünce ne düşünecekti peki?

Altmış yaşlarında gösteren, yakasız bir gömlek giymiş olan kâhya kapıyı açtı. Sonuncu, yüksek basamağa çıkması için Honda'ya yardım etti. Onu, iç içe geçmiş birkaç odadan oluşan, sekiz hasıra altı hasır büyüklüğündeki salona aldıktan sonra, kibarca, mektubunu aldıklarını ve dikkatle okuduklarını söyledi; onu siyah beyaz desenli bir hasırın üzerine, geometrik bir kesinlikle yerleştirilmiş olan divana buyur etti. Honda altmış yıl önce gördüğü bu odayı unutmuştu.

Bir köşedeki duvar oyuğuna asılmış olan tomarda, Geşu tarzındaki fırtına bulutlarının arasına kıvrılmış, debelenen bir ejderha vardı. Tomarın altında yaban karanfillerinden yapılma taptaze, küçücük bir buket duruyordu. Beyaz, pamuklu bir kimono giymiş, beline beyaz bir *obi* bağlamış olan yaşlı bir rahibe kenarlı bir tepside çay ve kırmızılı beyazlı kurabiyeler getirdi. Bahçenin yeşili açık kapılardan içeriye doluyordu. Gür akçaağaçlar, kozalaklı çamlar yetişmişti, onların gerisinde de beyaz bir galeri vardı; işte hepsi buydu.

Kâhya şundan bundan söz ediyor, dakikalar geçiyordu. Honda esintiyi teninde duyumsayarak konuşmadan oturuyordu. Ter de, sancılar da kesilmişti. Yardım elinin nihayet uzandığını hissetti.

Asla giremeyeceğini düşündüğü Geşu Tapınağı'nın salonundaydı işte. Yaklaşan ölüm bu ziyareti kolaylaştırmış, Honda'yı varoluşun derinliklerinde tutan ağırlığı kaldırmıştı. Tepeye tırmanırken verdiği mücadelenin getirdiği o belli belirsiz rahatlama içindeyken, hastalıkla savaşa savaşa aynı yoldan tepeye tırmanan Kiyoaki'nin, geri çevrileceğini bildiği için kanatlanıp gökyüzüne yükseldiğini düşünmek öyle rahatlatıcıydı ki.

Ağustosböceklerinin tiz çığlıkları hâlâ kulaklarında çınlıyordu; ama bu loş odada sesler bir çanın giderek azalan yankısı gibi azalmıştı. Yaşlı adam bir kez daha mektuba değinmeksizin konuşmayı sürdürüyordu. Honda bir türlü bir fırsatını yakalayıp başrahibeyle görüşüp görüşemeyeceğini soramadı.

Boşu boşuna geçen bu zaman, yoksa ona başrahibenin kendisini kabul etmeyeceğini anlatmanın sakınımlı bir yolu muydu? Belki de yaşlı kâhya dergideki yazıyı okumuş, başrahibeden Honda'yı geri çevirmesini rica etmişti.

Gerçi Honda suçluluk duygusuyla doluydu ama kadınla yüzleşeceği için utanmıyordu. O suç, suçluluk ve ölümlülük olmasaydı, az önceki tırmanış için gereken yürekliliği gösteremezdi. Şimdi, asıl itici gücün o rezalet olduğunu anlıyordu. Toru'nun intihar girişimi, körlüğü, Honda'nın hastalığı, Kinue'nun gebeliği, hepsi de aynı yönü göstermişlerdi Honda'ya. Doğruydu bu: Bir öbek halinde donmuş ve Honda'yı güneşten kavrulan yokuşa doğru sürmüşlerdi. Onlarsız Honda yalnızca uzaktaki bir zirvede durup Geşu'nun yaydığı parıltıya bakabilirdi, o kadar.

Bunca çabadan sonra başrahibe onu salt o rezalet yüzünden görmeyi reddederse Honda, ne yapalım, alın yazısı, diyecekti. Kadını bu yaşamda görememiş olurdu. Dünyadaki bu son saatte, ulaştığı bu son noktada olmasa bile, bir gün onu göreceğinden emindi.

Zamanın geçişini katlanılır hale getirmek için soğukkanlı rahatlama yerini öfkeye, uysallıksa pişmanlığa bıraktı.

Yaşlı rahibe yeniden göründü, kâhyanın kulağına bir şeyler fisıldadı.

"Başrahibe hazretleri sizi kabul etmeye hazır olduklarını bildirdiler," dedi adam, ülkenin batısında yaşayanlara özgü bir vurguyla. "Lütfen benimle gelin."

Honda bir rüyadaymış gibi adamı izledi.

Kuzeydeki bahçeden gelen yeşil ışık çok güçlüydü; Honda bir an için ışığı yadırgamıştı, oysa ışık altmış yıl önce eski başrahibeyle görüştüğü zaman da buradaydı.

O gün o sahnede gördüğü o parlak mevsimler geçidini anımsadı. Onun yerini kamışlardan örülmüş, yalın bir sahne almıştı. Verandanın karşısındaki küçük çay bahçesi yemyeşil parlıyor, ağustosböcekleri kaynaşıyordu. Akçaağaçlar, erik ağaçları ve sık çay fidanlarının gerisinde bir zakkumun kırmızı tomurcukları seçiliyordu. Yaz ışığı, atlama taşlarının arasında kalan bodur bambuların beyaz mızraklarına keskince vuruyor, gökten dökülen beyaz ışık ağaçlarla kaplı tepelerde yineleniyordu.

Sanki duvara hafifçe vuruluyormuş gibi, bir kanadın çırpınışı duyuldu. Galeriden havalanan bir serçenin gölgesi beyaz duvarda titreşti.

Sürme kapı açıldı. Kaskatı bir resmiyetle dizlerini birleştirmiş olan Honda, beyazlara bürünmüş bir rahibe adayının eşliğindeki başrahibeyi karşısında

gördü. Beyaz bir kimonoyla, koyu mor bir pelerin giymiş olan bu kadın, şu anda seksen üç yaşında olan Satoko'ydu.

Honda gözlerinin yaşardığını hissetti. Gözlerini kaldırıp kadına bakacak gücü yoktu.

Satoko masanın karşısına, yüzünü Honda'ya dönerek oturdu. Burun yıllar öncesinin o kusursuzcasına oyulmuş burnuydu, gözlerse yine o güzel gözler. Satoko tepeden tırnağa değişmişti, yine de bir tek bakış bile bunun Satoko olduğunu anlamaya yetiyordu. Gençlik tazeliği, altmış yıllık bir sıçrayışla yaşlılığa dönüşmüş, Satoko dünyayı bir uçtan ötekine kat etmek için gereken o sıkıcı yolculuğu yapmak zorunda kalmamıştı. Bahçedeki bir köprüden geçerek gölgeden gün ışığına çıkan kişi yüz değiştirmiş gibi görünür. O genç, güzel yüz gölgedeki yüzse, bu güzel, yaşlı yüz de güneş ışığındaki yüzdü. Honda otelden ayrıldığında Kyoto'da gördüğü, şemsiyelerin altındaki aydınlık ve karanlık yüzleri, insan güzelliğinin düzeyini aydınlıkta ve karanlıkta nasıl önceden sezebildiğini anımsadı.

Honda için aradan geçen süre altmış yıldı. Satoko için gölgeden ışığa uzanan bir köprüyü geçme süresi miydi?

Onun yaşlanması, çürümeye değil arınmaya doğru gerçekleşmişti. İçinde yanan ışık tenini aydınlatıyordu sanki; zamanın cilaladığı bir yüzeyden bakıyormuş gibi görünen gözlerinin güzelliği daha da durulaşmıştı. Yaş, kusursuz bir mücevher olarak kristalleşmişti. Bu kristal soğuk ama saydam, kaya gibi ama yumuşaktı; dudaklarsa hâlâ nemliydi. Yüzünde derin, sayısız kırışık vardı ancak tek tek parlatılmışçasına pırıl pırıldılar. Bu ufak tefek, azıcık bükülmüş karaltı ışıltılı bir güç yayıyordu.

Honda gözyaşlarını gizlemeye çalışarak gözlerini kaldırdı.

"Gelmekle incelik gösterdiniz," dedi başrahibe, sıcak bir sesle.

"Sizi önceden uyarmadan böyle karşınıza dikilmekle büyük bir kabalık yaptım ama siz beni kabul ederek yüce gönüllülüğünüzü kanıtladınız." İçli dışlı olmak istemeyen Honda bu sefer de gereğinden çok daha resmi bir tavır takınmıştı. Kendini zorlayarak sözlerini sürdürdü. "Kahyanıza yazmıştım. Acaba size mektubu gösterdi mi?"

"Evet, mektubunuzu okudum."

Bir suskunluk oldu. Rahibe adayı çekilmek için bunu fırsat bildi.

"Anılar nasıl da birer birer canlanıyor! Gördüğünüz gibi öyle yaşlandım ki, bu geceyi çıkartabileceğimden bile emin değilim." Kadının mektubu okumuş olması Honda'yı yüreklendirmişti. Sözcükler dudaklarından daha kolay

dökülüyordu şimdi.

Başrahibe güldü, sanki hafifçe sallandı. “İlginç mektubunuz bana neredeyse fazla içten geldi.” Tıpkı kâhya gibi o da batı yöresinin vurgusuyla konuşuyordu. “Aramızda kutsal bir bağ varmış gibi bir duyguya kapıldım.”

Honda’nın içindeki gençlik dolu son damlalar da bir araya toplanıverdi. Yeniden altmış yıl önceki o güne, başrahibeye bütün yüreğiyle yalvardığı o güne dönmüştü. İçinden geçenleri söze döktü.

“Sizden önceki başrahibe, Kiyoaki’nin dileğini iletmek için buraya geldiğimde sizi görmeme izin vermemişti. Doğrusu da buydu belki ama çok sinirlenmiştim. Ne de olsa Kiyoaki Matsugae benim en yakın arkadaşımdı.”

“Kiyoaki Matsugae mi? O da kim?”

Honda şaşkın şaşkın kadına baktı.

Kulakları ağır işitiyor olabilirdi ama erkeği duymamış olamazdı. Öte yandan, söyledikleri öyle akıl almaz şeylerdi ki, Honda yanlış anladığına hükmetti.

“Anlayamadım, efendim?” Kadından sözlerini bir kez daha yinelemesini istiyordu.

Kadın, az önceki sözlerini tekrarladı; sesinde en küçük bir ikiyüzlülük yoktu. Gözlerinde genç kızlara özgü bir merak, dudaklarındaysa yumuşak bir gülümseme vardı. “Sözünü ettiğiniz kişi kim?”

Honda’dan Kiyoaki’nin kim olduğunu açıklamasını istiyordu. Honda son derece kibar bir biçimde, Kiyoaki’nin aşkına ve bu aşkın hüzünlü sonuna ilişkin bütün anımsadıklarını aktardı.

Başrahibe uzun öyküyü kıpırtısız dinlemiş, dudaklarından tebessüm eksilmemişti. Arada bir başıyla onaylıyordu. Yaşlı rahibenin getirdiği soğuk içecekleri alırken bile, bütün dikkatiyle Honda’yı dinlemişti.

Sakin, herhangi bir duygu belirtmeyen sesiyle, “Dinlediğim en ilginç öykü,” dedi. “Ama ne yazık ki Bay Matsugae’yi tanımıyorum. Korkarım beni başka birisiyle karıştırdınız.”

“Peki ama adınız Satoko Ayakura değil mi?” Honda telaştan öksürmeye başlamıştı.

“Evet, eski adım buydu.”

“O zaman Kiyoaki Matsugae’yi mutlaka tanıyor olmalısınız!” Honda kızmıştı.

Unutkanlık değil, utanmazca yalan söylemekti bu. Gerçi başrahibenin olup biteni bilmezden gelmek için geçerli nedenleri olduğunu biliyordu ama bu

bayağı dünyadan uzakta yaşayan, bu saygın konumdaki kadının böyle apaçık yalan söylemesi, inancının derinliğinden kuşkuya düşürüyordu insanı. Bu dünyanın olanca ikiyüzlülüğünü hâlâ içinde taşıyorsa, o zaman isteyerek girdiği dünyadaki değişiminin geçerli olup olmadığı tartışılabilirdi. Altmış yıllık düşler bir anda yalanlanmıştı sanki.

Honda ısrarında biraz ileri gittiğinin farkındaydı ama kadının buna itirazı yok gibiydi. Sıcağa karşın mor cüppesi serindi. Gözleri, her zaman güzel olan gülümsemesi dingindi.

“Hayır, Bay Honda. Öteki dünyada bana verilmiş olan hiçbir nimeti unutmadım. Ama Kiyoaki Matsugae adını hiç duymadığımdan eminim. Belki böyle biri yoktu? Siz olduğundan eminsiniz ama baştan beri, hiçbir yerde böyle biri yaşamadı belki de? Sizi dinlerken işte böyle düşünmekten kendimi alamadım.”

“O halde sizinle ben birbirimizi nasıl tanıdık? Ayrıca hem Ayakura hem de Matsugae’lerin aile sicilleri hâlâ duruyordur.”

“Evet, bu tür belgeler sizin dünyanızda bazı sorunları çözebilir. Peki ama Kiyoaki Matsugae adında birini gerçekten tanıdınız mı? Ve ikimizin daha önce karşılaştığımızı kesinkes söyleyebilir misiniz?”

“Buraya altmış yıl önce gelmiştim.”

“Bellek, düşsel bir ayna gibidir. Bazen şeyleri görülemeyecek kadar uzakta, bazen de yanı başımızdaymış gibi gösterir.”

“Ama eğer Kiyoaki baştan beri olmadıysa...” Honda bir sisi yararak ilerlemeye çalışıyordu. Bu tapınakta başrahibeyle buluşması bir düştü sanki. Cilalı bir tepsinin yüzeyinde hızla kaybolan, soluk gibi geri çekilen özünü yeniden yakalamak istercesine yüksek sesle konuşuyordu.

“Eğer Kiyoaki hiç yaşamadıysa, İsao da yaşamamış demektir. Ying Çan da öyle; kim bilir, belki ben de yoktum?”

Kadının gözlerinde ilk kez güç dolu bir ışıltı belirdi.

“Bu, her insanın yüreğinden geçirdiği bir sorudur.”

Uzun süren bir sessizlik oldu. Başrahibe ellerini hafifçe çırptı. Rahibe adayı göründü; kapının eşiğinde diz çöktü.

“Bay Honda kalkıp buralara kadar gelerek büyük bir nezaket gösterdi. Bence güney bahçesini mutlaka görmeli. Kendisini oraya götüreceğim.”

Rahibe, Satoko’nun elini tuttu. Honda iplerle yönetiliyormuş gibi ayağa

kalktı, karanlık odalardan geçerek onları izledi.

Rahibe sürme kapılardan birini açtı, onları verandaya çıkardı. Geniş güney bahçesi Honda'nın önündeydi.

Çimenlik, arkadaki tepeler, yaz güneşinin altında alev alevdi.

"Sabahtan beri bahçemizde guguk kuşları var," dedi rahibe adayı.

Çimenliğin ötesindeki korulukta akçaağaçlar çoğunluktaydı. Sazlardan örülmüş bir kapı tepelere açılıyordu. Akçaağaçların kimisi yaz olmasına karşın kıpkırmızıydı; yeşilliğin ortasındaki alevler. Atlama taşları çimenliğe düzgün aralıklarla serpiştirilmiş, aralarında yaban karanfilleri utangaç utangaç açmıştı. Sol yanda, köşede bir kuyuyla çıkrık vardı. Çimenlikte duran, uçuk yeşil bir tabure güneşten öyle ısınmış görünüyordu ki, üzerine oturmaya kalkışanı yakacağı kesindi. Yaz bulutları, baş döndürücü sırtlarını yeşil tepelere vermişlerdi.

Aydınlık, dingin bir bahçeydi; gözü rahatsız eden hiçbir şey yoktu. İki elle ovalanan bir tespih gibi, ağustosböceklerinin tiz sesleri iki yana doğru sallanıp duruyordu.

Başka hiçbir ses duyulmuyordu. Bahçe boştu. Hiçbir anısı, hiçbir şeyi olmayan bir yere gelmişim, diye düşündü Honda.

Yaz güneşi en parlak, en göz alıcı haliyle bahçeyi doldurmuştu.

BEREKET DENİZİNİN SONU

25 Kasım 1970

Dipnotlar

[←1] Japonların kana yazısındaki hece işaretleri; gemilerle haberleşmek için kullanılıyor. (Ç.N.)

[←2] Japon komünist öğrenci birliği. (Y.N.)

[←3] (Fr.) Güney Okyanus adalarında kullanılan, İngilizce ile yerli dil karışımı ticaret dili. (Ç.N.)

[←4] Alt kısmına ısıtıcı yerleştirilmiş masa veya sehpa. (Y.N.)

[←5] Japonya’da kimonoların üzerine bağlanan enli kuşak. (Y.N.)

[←6] Japonya. (Ç.N.)

Meleğin Çürüyüşü, artık dünya edebiyatının en temel metinlerinden biri olarak kabul edilen *Bereket Denizi*'nin dördüncü ve son kitabı. 20. yüzyılın ilk yıllarında *Bahar Karları*'yla başlayan hikâye, 1960'ların sonunda, *Meleğin Çürüyüşü*'yle sona eriyor. İroni ve ölüm önsezisinin damgasını vurduğu bu can alıcı trajedi, daha önceki romanlara dağılan temaları nihayet bir araya getiriyor: saray gelenekleri ile samuray idealinin çöküşü, Budist felsefe ile estetiğin değeri ve hepsinin özünde, Mişima'nın modern çağa dair karamsar görüşleri... *Bereket Denizi*, dörtlemenin en simgesel anlatısını oluşturan, görkemli bir final sahnesiyle noktalanıyor.

"Bu kitaplara," diyor Yukio Mişima, "yaşamla ve bu dünyayla ilgili hissettiğim ve düşündüğüm her şeyi yansıttım." *Bereket Denizi*, Japonya'yı asırlar boyunca besleyen kültürel unsurların birer birer yok edilişinin destansı hikâyesi. Hayatı da romanları kadar çarpıcı olan Yukio Mişima'nın sayfalarında gezindikçe, bir kültürle birlikte bu kültüre inanmış yazarın da kendi sonuna doğru nasıl ilerlediğini görebiliyoruz.

Kapak resmi: Hasui Kawase

19 TL
KDV DAHİL

ISBN: 978-975-07-1981-3

